

Městská knihovna v Praze

A pak uvidíš...

Jan Boháč

Praha

2017

e-kniha

Městská knihovna v Praze

Půjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

Zpřístupujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

Pořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

A pak uvidíš...

Jan Boháč

Znění tohoto textu vychází z díla [A pak uvidíš...](#) tak, jak bylo vydáno v Praze nakladatelstvím Torst v roce 2014.

---

§

Text díla (Jan Boháč: A pak uvidíš...), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 9. 11. 2017.

OBSAH

Odpočítávání.....	7
Návrat na hladinu	125
Nádech.....	186
Namísto doslovu	240

Kryštofovi

Odpočítávání

Projel jsem poslední kontrolou a pak už zbejvalo jen pár kilometrů podél drátů a strážních věží. To mě vždycky děsilo, i když bylo zábavný sledovat, jak se plechová maketa samopalníka na strážní věži měnila při míjení na jednorozměrnou čáru, která ve zpětným zrcátku zase bytněla v neohroženýho strážce hranice. Dráty zmizely někam napravo a pod kopcem ležel Týnec v pátečním odpoledni. Městečko bylo malé, taková poslední štace, ospalá, provinční, pár metrů od západní hranice. Končila tu silnice i železnice a noha turistu sem zabloudila jen zřídka. Když už se někdo odhodlal k návštěvě, měl ji vylepšenou několika zastávkama a všetečnými dotazama pohraničnicků s prstem na spoušti. Tak do Týnce dorazili jen ti skalní. Zaparkoval jsem na náměstí a obhlížel chvíli cizí území. Byl jsem tady asi první, protože u nás v ústavu nebyl problém vytrazit se v pátek trochu dřív a vypadnout z města. Zamknul jsem auto a začal podle čísel hledat Bláhův dům. Marně. Nebyl v tom žádnéj systém. Zeptal jsem se prvního kolemjdoucího, trochu obtloustlýho třicátníka v montérkách, kde bydlí Joska Bláha.

„Joska Bláha,“ přemýšlel nahlas. „Joska Bláha...“ opakoval, vraštil čelo a palcem si usilovně třel bradu. „Jó, Hlad'an,“ roztála mu tvář úsměvem, „to si měl říct rovnou.“

„To víte...“ začal jsem snaživě, aniž bych reagoval na jeho tykání.

„Jasně že vim, kde bydlí Hlad'an, chodil sem s ním do školy. Je to tady v desítce, akorát za tebou.“

„Tak díky,“ odpověděl jsem a otočil se ve směru, kam ukazoval.

„Pozdravuj ho vod Pidly,“ volal za mnou. „Von už bude vědět.“

„Jasně, a ještě jednou díky,“ snažil jsem se ukončit rozhovor.

„No jó,“ poznamenal chlápek, chvíli mě sledoval a pak pokračoval přes náměstí směrem k hospodě.

Došel jsem k domu, zvonek tam byl jen jeden, jméno žádný, tak jsem ho chtěl zmáčknout, ale hlas nad hlavou mě vyrušil.

„Ten stejně nefunguje, to byste se namačkal! Co umřel táta, tak tu není mužskej, co by ho spravil. Joska na to není a já s tím nic nesvedu.“

„Dobřej den,“ pozdravil jsem a poodstoupil od vrat, abych viděl do okna. „Já sháním Josku Bláhu. Sem tady dobře?“

„Eště tady není, přijede až tím vo půl pátý.“

„Aha,“ přisvědčil jsem.

Úplně jsem zapomněl, že dělá na správě pošt, a tam vládne píchačkovéj režim, takže se jen tak z práce nevypaří.

„Vy ste Joskův kamarád z Prahy?“ vyptávala se.

„No, hrajem spolu v divadle.“

„A nechcete jít nahoru na kafe?“ zvala mě.

„Ste moc hodná, dyž tak pozděj, já se zatím porozhlídnu po městě, ale děkuju mockrát.“

„Mám tady čerstvou bábovku...“ nedala se odbýt.

„Opravdu děkuju, tak zatím na shledanou,“ odpověděl jsem už téměř v chůzi, abych se vyhnul dalším dotazům.

„Na shledanou. Po půl pátý už tu určitě bude,“ slyšel jsem ještě za zádoma, ale to už jsem kráčel přes náměstí.

Byl jsem vlastně rád, že jsem přijel dřív než ostatní a mohl se procházet cizím městem, kde jsem nikoho kromě Josky neznal, a představovat si, že tam třeba žiju. Cítil jsem na sobě oči kolemjdoucích a vnímal to napětí, který člověk vždycky cítí na neznámým místě. Zastavil jsem se u jedný z kašen. Místo vody jen odpadky a zbytky něčeho, co snad v minulosti bejvalo sochou. Nakonec jsem zamířil tam, kam před chvílí Joskův spolužák Pidla, do jedíný hospody, která na náměstí byla. Obligátní název „Bílý beránek“ skrejval obvyklou hospodu IV. cenový skupiny plnou chlapů v montérkách. Mezi nima Pidla se zapálenou startkou dychtivě sledoval výčepního, jak pracuje s jeho půllitrem. Když mě uviděl, pokynul mi hlavou, ale já dal přednost poslednímu volnému stolu, kterej ještě v lokále zbejval. Skrz kouř bylo sotva vidět, ale číšník můj posunek zaregistroval a hned roztočil další kousek. Za chvíli už stál na stole přede mnou. Napil jsem se, pivo bylo studený, perlivý a příjemně hořký. Pomalu jsem ho upíjel a prohlížel si okolí. Ten poklad si skoro

nezasloužili: klenutá místnost s kamenným sloupem uprostřed, ovšem vymalovaná válečkem, zářivky v bakelitu, několik umírajících kytek s vajglama v květináčích. Přesto jsem se cítil docela útulně. Čas v tom příjemným rozjímání utíkal, a když jsem se podíval na hodiny nad výčepem, ukazovaly už tři čtvrtě na šest. To znamenalo, že je ve skutečnosti něco před půl šestou, a pohled na zápěstí mi to potvrdil.

„V hospodě se žije rychleji,“ obhajoval tenhle časovej posun vždycky Joska a měl vlastně pravdu.

Zaplatil jsem, pokynutím se rozloučil s Pidlou a vydal se zase k Bláhovům. Už z dálky jsem viděl Josku, jak vyhlíží z okna. Zamával jsem na něj přes náměstí, on můj pozdrav opětoval a zmizel uvnitř. Těžký domovní vrata šly kupodivu otevřít úplně lehce. Zavřel jsem stejně tiše, jako otevřel, vystoupal po kamenným schodišti do prvního patra a zaklepal. Dveře se otevřely, za nima stál Joska a hned mě začal obřadně představovat.

„Mami, to je můj kamarád z Prahy Honza Pulkrábek.“

„Dyť my už se známe, že jó?“ řekla a podala mi ruku. Měla drsnou dlaň a pevnou stisk.

„Dobrej den, máte to tady moc hezký,“ chválil jsem.

„Ale co, je to jenom takový obyčejný.“

„Depák,“ odporoval jsem, „je to fakt nádhera, úplná perla renesance.“

„No jó, vám se to líbí, ale bydlet v tom? Jsou to jen starý baráky, a víte, co to je za práci, vytopit je v zimě?“

„Ale mami,“ přerušil ji Joska. „Já tady panu Pulkrábkovi ukážu dům a ponorku, kde budeme bydlet. Podťe se mnou.“ Pokynul mi ve snaze vymanit se z matčiny přítomnosti.

„Počkej, Josítku,“ přerušila paní Bláhová jeho snahu. „Vy si s panem Pulkrábkem vykáte?“

„Víš, mami...,“ začal Joska rozpačitě.

„To je jen taková recese ze školy,“ zachraňoval jsem situaci a následoval Josku, kterej mě táhnul pryč.

„Máma by to nepochopila,“ povzdechl si za dveřma, „ona je furt infikovaná tím fotrovým soudruhováním. Dal se ke komoušům eště před

únorem, první revoluční předseda MNV. Znárodňoval tu fabričky, co si lidi zabrali po Němcích," stěžoval si Joska.

„Já vim,“ přitakal jsem.

Joska to vyprávěl už nesčíslněkrát, ale pořád mu to leželo v žaludku. Navíc jeho ségra byla kádrovačka a starší brácha se oženil se „sovětskou ženou“, když pobejval v Moskvě na studiích. Ale na Josku už starej Bláha nestačil, a tak se z něj stala černá ovce rodiny, a protože soudruh soudruhovi zásadně tyká, my jsme si vykali.

„Bacha, je tady nízkěj strop,“ varoval mě Joska, když jsme se protahovali úzkou chodbičkou do zadního traktu domu. V ponorce už seděl Jirka Myšák s Dalem, cucali čůčo a diskutovali nad nějakým textem.

„Čau,“ pozdravil jsem a rozhlížel se kolem. „Teda Josko, to je fakt ponorka.“

„Chybí tu jen periskop, že jó?“ přidal se Dal.

„A torpéda,“ poznamenal jsem.

„Omyl!“ řekl Dal a nadzvednul přehoz na posteli. Na zemi tam leželo několik lahví, mířících špunty do místnosti.

„Vidim, že můžeme vyplout, ale kde sou vostatní?“ rozhlížel jsem se po ponorce.

„Milánek s Danou šli něco koupit a Krejza s Mládkem přijedou až po vosmý autobusem,“ informoval nás Jirka.

„O. K,“ řekl jsem, „tak nic nebrání tomu, abysme na ně počkali v hospodě, né?“

Nikdo neprotestoval, tak jsme se zvedli, Joska přišpendlil na dveře vzkaz a šli jsme. Ale nemířili jsme do Beránka, jak jsem předpokládal, ale do druhý místní hospody, do Motíku, jak místní nazývali Motorest uprostřed panelákového minisídliště. Nevím, komu se chtěl ten architekt pomstít, ale určitě se mu to povedlo, anebo možná chyběl, když probírali zlatej řez. Osazenstvo bylo jiný než u Beránka. Míň montérek, mladší tváře, ale pivo a modravej dým z lacinejch cigaret byl stejnej. Všichni vítali Hlad'ana, a než jsem stačil dosednout, už stála na stole runda fernetů.

„To určitě Brakýr,“ konstatoval Joska s povzdechem, „to zase dopadnem.“

Ráno mě probudila známá tupá bolest v hlavě a palčivá žízeň. Trochu jsem se nadzvednul ve spacáku a rozhlídnul kolem. Ležel jsem na zemi pod jediným oknem do ponorky. Okolo ještě všichni zařezávali. Zase jsem položil hlavu zpátky a mžoural výsekem okna ven někam nahoru nad protější zeď. Periskop by se fakt hodil, viděl jsem jen malinkej kousek oblohy a vršek kostelní věže s hodinama. Teprve čtvrt na vosum. To bylo normální. Vždycky, když se někde pilo, všichni vstávali druhej den v poledne, ale já se budil v sedum. Už jsem si s sebou brával knížku, abych ten čas nějak zabil, jenže ta tentokrát zůstala v autě. Pomalu jsem se vysoukal ze spacáku bez zbytečně rychlejš pohybu a s potěšením konstatoval, že jsem nespal úplně „na rusáka“, že jsem si aspoň zul boty a sundal kalhoty. Krejza s Mládkem takový štěstí neměli. Přijeli pozdějc, a jak se nás snažili dohnat, úplně se umrtvili. Vstal jsem, ve spáncích mi bušilo tisíce malejš kladívek. Jak jsem stárnul, bylo to čím dál horší. V osumnácti jsem byl ráno jako rybička, ale teď mi bylo dvaatřicet a už to bylo znát. Vyplížil jsem se tiše z ponorky a štrachal se do koupelny. Samozřejmě jsem cestou narazil na paní Bláhovou.

„Dobrý ráno, pane Pulkrábek. Jak ste se vyspal? Vy ste ale ranní ptáče, to náš Josífek vždycky spí až do deseti. Já myslela, že to tak všichni v Praze, a vy ste takovej časnej.“

Příval slov jsem nedokázal zastavit, zmohl jsem se jen na „Dobrý jitro“, a už zase pokračovala paní Bláhová.

„Přid'te nahoru na snídani, mám tam čerstvej kosteleckej chleba, to si pochutnáte.“

Něco jsem zamumlal, jako že ano a protáhnul jsem se do koupelny. Drhnul jsem si zuby kartáčkem, až se pasta barvila do červena a studená voda na obličej aspoň na chvíli vyvolávala pocit svěžesti. Pořádně jsem se vyfrotýroval ručníkem, ale moc to nepomohlo. Vyšplhal jsem se po kamennejch schodech zase do patra a opatrně zaklepal na dveře kuchyně.

„Jen pod'te dál,“ ozvalo se zevnitř. „Už to máte připravený.“

Strčil jsem do dveří a vešel dovnitř. Seděla na malý štokrdličce u kamen, v ruce cigaretu a kouř vyfukovala do otevřenejch dvířek. Koukal jsem na ni, až si toho všimla.

„To víte, já si vždycky ráno zakouřím, vono se mi pak líp dejchá, a aby mi nenačichly záclony, tak to foukám do kamen. Chcete kafe, nebo čaj?“

„Dal bych si kafe, jestli můžu.“

„Vono to vlastně není kafe, ale melta, jestli vám to nevádí.“

„Nevadí, kdepák,“ odpověděl jsem a v hlavě se mi okamžitě mihla vzpomínka na snídaně u babičky v Planý, kde jsme vždycky měli meltu s mlíkem a k tomu čerstvý rohlíky s máslem. Já je vždycky namáčel do hrnku, až se dělaly na hladině mastný žlutý oka. Ty jsem pak vybíral lžičkou, byla to náramná zábava.

„Chcete cukr?“ vytrhla mě ze zadumání otázka.

„Ne, díky, radši ne.“

„Sou tam dnešní noviny, jestli chcete.“

Kouknul jsem přes stůl a ani jsem nemusel číst, jen podle formátu bylo jasný, že je to Rud'as.

„Děkuju moc,“ řekl jsem a zasednul ke stolu.

Chleba vypadal moc pěkně a já dostal hlad. Bodejt' by ne, včera v Motíku měli jen buráky a tyčinky, takže jsem měl v žaludku poloprázdno. Namazal jsem si tlustě máslem – tak jak to nebylo zdravý a jak jsem to měl rád – a rozevřel noviny. Samý úspěchy, jako obvykle, nic překvapivýho. Otočil jsem na sportovní stránku a začel se do nicneříkajících fotbalovejch komentářů.

„Tak vy ste z Prahy?“ probrala mě paní Bláhová.

„To sem.“

„A co tam pořád děláte?“

„Tak, normálně, chodíme do práce, bavíme se, jako všude,“ odpovídal jsem nepřítomně.

„Vy taky hrajete v tom divadle jako Joska?“

„Jó, to všichni, co sme tady, a eště další.“

„To ste jako ochotníci?“

„Vlastně jo, takový amatéři, všechno si píšem sami, děláme si rekvizity a tak.“

„Máňa Vlčková tudle povídala, že její snacha, co je v Praze ve škole, byla taky na ochotnících a že prej tam pobíhali skoro slečený.“

„Tak to my sme určitě nebyli, u nás se spíš mluví a zpívá,“ přesvědčoval jsem paní Bláhovou, ale nedalo mi, abych si nevzpomněl, jak na posledním představení Joska ve svý vrcholovce odchází z jeviště oděn pouze svým uměním.

Cítil jsem, že bude lepší změnit téma, zakousl jsem se do chleba a ještě s plnou pusou jsem pokračoval: „Ten chleba je teda skvělej, takovej v Praze nemáme.“

„Je dobrej, ale to není nic proti tomu, co dělali tady v Týnci, než zrušili pekárnu,“ přijmula změnu Bláhová.

„A proč jí zrušili?“ zašťoural jsem si.

„Prej se jim to nevyplatilo, ale ať nepovídaj, teď dovážeš chleba každej den třiadvacet kilometrů v létě v zimě, a někdy tu je až v deset. Dřív bejval vo šestý a eště teplej,“ stěžovala si.

„To víte, zase ušetří,“ zkoušel jsem to dál.

„Houby ušetří,“ rozčilovala se. „Dřív to zvládnul starej Votočka s jedním pomocníkem, a teď jich tam je kdoví kolik a eště potřebujou auto a šoféra.“

To byla dost odvážná řeč na vdovu po místním revolučním předsedovi MNV. Bylo vidět, že selskej rozum jí ještě fungoval. Začala mi bejt docela sympatická.

„Ukrojte si eště,“ pobídla mě. „Mám druhou půlku ve spížce.“

Přestal jsem váhat nad necelou čtvrtkou, co ještě zbejvala v ošatce, a ukrojil jsem další krajíc. Tělo se pomalu vzpamatovávalo po včerejšku, žvejkal jsem ten bezvadnej chleba a místo fotbalovejch výsledků v Rud'asu jsem dal přednost vyhlídce z okna. Náměstí se zrovna v místech Bláhovic domu trochu vlnilo a tvořilo intimní zákoutí. Přímo naproti stál starodávnej dům s osleplejma okny.

„Kdo tam bydlí? Ty už dávno nemyli okna, co?“ řekl jsem, abych zaplnil hluchou pauzu v našem ranním rozhovoru.

„Myslíte tu barabiznu naproti?“ Ani nečekala na moje kývnutí a pokračovala: „To je mladýho Vopálky, ale ten už tam dobře patnáct let nebydlí. Dělá někde na montážích v severních Čechách, ani nevím kde. Naposled tam bydlel jeho táta, ale ten se taky přestěhoval, do paneláku, už dávno. Tam to má lepší, ústřední topení... Jó, hned bych měnila. Ten barák je prázdněj aspoň deset, možná dvanáct let. Kdy se ten Vopálka stěhoval? To bylo rok po tom, co mu umřela žena, a ta umřela měsíc po Zdence Havlíkové. Nejmíň dvanáct let určitě.“

„To je ale škoda, vždyť to hrozně chátará,“ zapojil jsem se do jejich úvah.

„Von to chce prodat, Vopálka, už dlouho. Za šedesát tisíc. Ale kdo by to koupil? Leda blázen!“

Znova jsem se podíval z okna. Dům tam stál v tichu sobotního rána, z dračích hlav chrličů odkapávaly kapky rosy do hloubi náměstí. S oprejskanejma sgrafitama, prachem, slepejma oknama a dávno zavřenejma okenicema obchodu v přízemí vypadal smutně, ale i trochu tajemně a romanticky. Líbil se mi. Do mozku se mi pomalu začala vkrádat bláznivá myšlenka. Šedesát tisíc zase není tolik peněz, ale tak málo taky ne. Jenže mozek mi ještě nějak nechtěl pracovat, a navíc mě probral z rozjímání Joska herdou do zad.

„Á, pane Pulkrábek, vy už ste vzhůru?“

„Vždyť to znáte, já vždycky nemůžu dospát.“

Joska se vrhnul na chleba a kafe.

„Mami,“ začal ještě s plnou pusou, „že si tady pana Pulkrábka zpovídala, že jó?“

„Ale né, jen sme si povídali,“ zastával jsem se jí. „A co dole v podpalubí, už vstávaj?“

„Jó, už se to tam hejbá, za chvíli můžem vyrazit.“

Ostatní se pomalu začali trousit do kuchyně a za Joskova vytrvalého halasení vděčně přijímali kafe nebo čaj od paní Bláhové. Ta všechno s přehledem zvládala, jako kdyby nikdy nedělala nic jiného, a celou kuchyni zaplnila příjemná ranní atmosféra nicnedělání, blábolení a historek ze včerejška.

„Hele, Josko, co sou to vlastně ty Slavnosti, na který jedem,“ zeptala se nakonec věčně Dana.

„Ale stručně,“ připojil se Milánek.

Joska se rozkročil, nadechnul a spustil: „To je na oslavu. Když cestovala královna Kunhuta za tím svým Přemyslem Otakarem, co byl železnej a zlatej, tak přenocovala na zámku v Brodě, protože se jí rozbil kočár, a von tam pak za ní ten Přemysl přijel...“

„A vošukal jí,“ zapojil se do výkladu Milánek.

Trochu mi zatrnulo, ale paní Bláhová se tvářila, jako by nic neslyšela. A třeba měl Milánek pravdu. Seriózní výklad tím však skončil, vlastně ani nebylo důležitý, zda mají Slavnosti nějaký historický pozadí nebo ne. Důležitá, alespoň pro nás, byla ochutnávka moravskejch vín a další radosti s tím spojený.

Z Týnce vypravovali na Slavnosti zvláštní autobus, ale kvůli našemu rannímu rozprávění a nutným „rektifikačním pivům“ pro Krejzu a Mládku odjel bez nás. Tak jsme nakonec naházeli spacáky do aut a mně zase připadl smutnej úkol řidiče-abstinenta.

Brod nebyl tak pěkněj jako Týnec, ale to nám moc nevadilo. Víno bylo skvělý, a hlavně laciný, tak jsme se moc nešetřili. Ale mně se zrovna dvakrát nedařilo, snad to bylo tou únavou z minulýho dne. Přitom to nezačalo špatně: pozval jsem jednu místní na víno a pak na pivo do hospody pod zámkem. Ale ten umakartovej stůl, co jsme u něj seděli, měl nějakou zvláštní přitažlivost, probudil jsem se až v půl jedenáctý, když mi číšník třásl ramenem.

„Co je? Kde je Hanka? Co se děje?“ mumlal jsem zmateně.

„Ta slečna vovedšla v osm, když ste usnul na stole. Dělá to rovnejch osumdesát pět.“

Tím byl večer vyřešenej.

Dalova posádka vyrazila ráno rovnou do Prahy, ale já s Joskou, Pavlíkem Mládkem a Krejzou jsme ještě jeli do Týnce. Zastavili jsme na náměstí před Beránkem, akorát otevírali, a tomu se dalo těžko odolat. Dal jsem si vajíčka a dvojitou kofolu, což mě docela postavilo na nohy, i když jsem

trochu záviděl Mládkovi s Krejzou, který už měli to svý vyprošťovací. Joska ještě musel domů, tak jsem šel s ním, protože dívat se na ty dva mě zrovna nebavilo. Když jsme došli k Bláhovům, všimnul jsem si zase toho domu naproti.

„Ten je prej na prodej?“ zeptal jsem se a ukázal na dům.

„Jó, to je Vopálky, ale nikdo to nechce,“ odpověděl bez zájmu Joska.

„Nešlo by se kouknout dovnitř?“

„Asi jo, starej Vopálka bydlí na sídlišti a má klíče, můžem za nim zajít, jestli chcete.“

„Docela by mě to zajímalo,“ potvrdil jsem.

Otočili jsme se k průchodu a zamířili si to na sídliště. Pan Vopálka nám dal klíče a ani se neobtěžoval jít s náma.

„Pak mi je nech u vaší mámy,“ otočil se na Josku. „Já si je vodpoledne vyzvednu, až puđu k Beránkovi.“

Poděkovali jsme a šli zase zpátky k Bláhovům. Před domem se Joska zastavil a podával mi klíče.

„Běžte napřed, já musim eště za mámou, určitě už periskopí z vokna.“

„O. K., počkám na vás vevnitř.“

Vzal jsem klíče, pokynul paní Bláhové do okna a přešel na druhou stranu náměstí. Slunce už bylo docela vysoko a páliło do vrat. Cítil jsem vůni starýho, dávno nenatřenýho dřeva, takovou, jakou mají starý plovárny vyžíhaný letním sluncem první republiky, takovou, jakou měla plovárna u babičky v Černošicích. Odemkl jsem mohutným klíčem dveře a vstoupil do průjezdu. Dveře za mnou se skřípotem zapadly a já čekal, až si oči přivyknou na přitmní. Vůni dřeva a slunce vystřídal pach zatuchliny a hniloby. Bylo tam temno a vlhko jako v rakvi, jen ta náplň chyběla. Tady už nikdo hodně dlouho nebyl, pomyslel jsem si. Rozhlížel jsem se kolem sebe, ale moc toho k vidění nebylo. Průjezd byl skoro prázdněj, jenom pár plechovek v koutě a na zemi rozdrolená opadaná omítka. Vyšel jsem na malej dvorek, kterej byl celej zarostlej bílým bezem a kopřivama. Od vedlejší parcely ho oddělovala vysoká zeď, připadal jsem si jak v hradním příkopu a asi by mě nepřekvapilo, kdyby se najednou odněkud vyhrnula voda nebo vyběhli medvědi. Vzadu se pro-

stor rozšiřoval a uprostřed trčela hromada odpadků a haraburdí jako pozůstatky po zaniklé civilizaci, dál za ní byla stodola s polorozpadlou střechou a nahnilejma sloupama. Cestou zpátky jsem narazil na úzký dřevěný schody, vedoucí k malý visutý verandě. Začal jsem po nich opatrně stoupat, skřípěly a vrzaly, takže jsem měl nejistej pocit, že skončím někde dole v kopřivách. Dveře nahoře byly dokořán, tak jsem vstoupil. Místnost byla skoro prázdná, jen pár hadrů na zemi a nějaký starý knihy. Namátkou jsem vzal jednu do ruky, byla celá v němčině stejně jako většina ostatních. Prošel jsem do dalšího pokoje a pak ještě do dvou dalších, a všude to bylo stejný: hadry, papíry, všechno pořádně zaprášený, jinak nic. Zavřel jsem jedno okno, který mlátilo v průvanu, ale bylo už stejně dávno rozbitý. Vyšel jsem na chodbu, vedlo z ní dolů točitý kamenný schodiště a naproti byly ještě jedny dveře, tentokrát zavřeny. Strčil jsem do nich nohou – otevřely se. Zůstal jsem stát a koukal. Tohle rozhodlo. Předě mnou byla místnost, nebo spíš sál s třema výklenkama, ve kterejch byly okna do náměstí. Skrz díry v rozpadlejš zácionách se dralo slunce dovnitř a jako obluda s dvaceti prstama kreslilo do prachu podlahy fantaskní obrazce. Vypadalo to jako nějaký dávný předkolumbovský mapy. Na Barrandově by to nezvládli líp. Udělal jsem pár kroků dál a skoro se polekal obrovskéjš kachlovejch kamen v koutě za mnou. Stěny a strop byly zdobený modročerveným štukováním, v jednom koutě byl strop propadlej a s obrovskou dírou jak po Faustovi, navíc byla obrostlá plísni. Vlezl jsem do prostředního výklenku, stál tam malejš stůl a rozvrzaná židle, jediný kusy nábytku v domě. Setřel jsem kusem záclony prach a sednul si na židli. Koukal jsem ven do náměstí a na druhou stranu na dům paní Bláhový. Joska zrovna zavíral vrata a mířil směrem ke mně. Bylo to strašně jednoduchý, jenom matematika: dům stojí šedesát tisíc, když nás bude deset, dáme každej šest tisíc – a máme ho. Ted' už mi bylo jasný, s čím jsem si dva dny pohrával jako s bláznivým nesmyslem, co mi připadalo příliš šílený: prostě ten dům koupíme.

„Pane Půlkrábek, kde ste?“ vyrušil mě Joskův hlas zezdola.

„Tady, nahoře,“ odpověděl jsem a šel mu naproti. Ani jsem ho nepustil ke slovu a hned se do něj pustil: „Heleďte, Josko, co kdybysme ten dům koupili?“

Joska se na mě nechápavě podíval. „Čoveče, to teda nevím,“ začal váhavě. „Kde na to vemem peníze? A my navíc máme dům tady naproti.“

„Já nemyslím jenom my dva, ale když seženem v divadle deset lidí, dá každé šest tisíc, a máme dům.“

„Máma bydlí tady naproti, já bych tu byl furt jak na podnose. A na co by nám to vůbec bylo?“

Joska zrovna nadšením nesršel, ale mně to připadalo jako geniální nápad. Jenže on tu byl doma a já docela jeho situaci chápal.

„Hele, ještě vo tom popřemejšlejte, mít vlastní dům, kde si můžem dělat, co chcem, takovou naši základnu, to by nebylo špatný,“ lanořil jsem ho dál.

„Podívejte, pane Půlkrábek, já si to ještě nechám projít hlavou, ale moc se mnou nepočítejte. Kdyby to bylo jinde, tak bych do toho šel, ale tady? Chápete to.“

„Možná máte pravdu,“ rezignoval jsem. „Skočím ještě pro Krejzu s Mládkem.“

„Já se tu aspoň trochu porozhlídnu, když už sem tady,“ dodal Joska a zmizel ve dveřích sálu.

Vypadnul jsem z příšeří domu zase do plného slunce a chvíli mžoural jedním okem, než jsem si zvyknul. Do Beránka jsem skoro běžel, jak mě ovládlo nadšení z toho nápadu. Pavlík s Krejzou seděli tam, kde jsem je nechal, před sebou teprve druhý pivo, očividně jim nechutnalo.

„Čau, pánové,“ oslovil jsem je.

„Čau,“ huhlavě odpověděli oba dva, aniž by zvedli hlavy od půllitrů.

„Hele,“ začal jsem, „mám skvělejší nápad.“

„Žádný hry vo pití nehraju,“ okamžitě reagoval Pavlík a Krejza zamručením přisvědčil.

„Ale vo to nejde, mám něco úplně jiného,“ pokračoval jsem.

„A co?“ zeptal se nepřítli zvědavě Krejza.

Bylo vidět, že ty dva dny je pořádně vzaly, a piva, co tam ucucávali, jim na bystrosti zrovna nepřidaly.

„Podťe se mnou, to se nedá popsat,“ lákal jsem je.

Kluci zaplatili a loudavě mě následovali ven.

„Ty vole, co to tam nahoře svítí?“ stěžoval si Pavlík, jen vyšel před Beránka, a zakrejval si oči dlaní.

„Ať to někdo zhasne!“ přidal se Krejza a narazil si kšiltovku hluboko do čela.

„Tak deme,“ popoháněl jsem je nedočkavě.

Kluci mě malátně následovali přes náměstí, a teprve když jsme se blížili k domu, zeptal se Krejza: „Tak vo co de?“

„Počkejte, uvidíte,“ řekl jsem, a protože už jsme byli u vrat domu, otevřel jsem je a pustil kluky dovnitř.

Mžourali ze začátku jako já, a když trochu přivykli na přítmí, vzal jsem je na prohlídku domem. V houští a kopřivách už byla trochu vyšlapaná pěšinka ode mě a od Josky, a tak už to šlo snáz. Skončili jsme zase v tom velkém sále s okny do náměstí. Joska tam seděl a koukal ven.

„Zdravim vás,“ řekl na uvítanou.

„Pánové,“ začal jsem, „tenhle dům je na prodej za šedesát tisíc korun československých. Když se nás složí deset, dá každej šest tisíc, a dům je náš. Co vy na to?“

„Čověče, pane Pulkrábek, to je dobrý!“ řekl Krejza. „To se mně líbí, mít vlastní dům.“

„Takže s váma můžu počítat?“ zeptal jsem se.

„No, víte, zrovna nemám ty prachy, ale to bych snad sehnal, uvidim,“ dodal Krejza trochu váhavě.

„Tak na tohle kašlu, pane Pulkrábek,“ řekl překvapivě vážným hlasem Pavlík.

„Ale proč?“ podivil jsem se.

„My máme napůl chalupu v Krkonoších. A tohle by bylo na hovno, to by byl takovej komunismus v malym, to nikdy nefunguje, na to kašlu.“

Zůstal jsem překvapeně stát a Pavlík pokračoval: „Já vám klidně pomůžu s nějakyma vopravama, ale žádný společný vlastnictví nechci.“

„O. K., nutit vás nebudu, ale kdybyste si to ještě rozmyslel, stačí říct,“ přizívoval jsem tu poslední špetku naděje.

„Depák,“ odpověděl Pavlík rezolutně, „v tomhle mám jasno, na tohle seru.“

„Byl ste už na půdě, pane Pulkrábek?“ vložil se do debaty Krejza.

„Eště ne,“ řekl jsem trochu sklesle, „ale můžem se tam podívat.“

„To by chtělo,“ pokračoval Krejza. „Střecha, to je základ, jak teče do baráku, je to v háji.“

Vyšli jsme na chodbu a po úzkým schodišťátku stoupali na půdu. Tam to bylo jako v planetáriu. Díry v taškách zářily jak hvězdy na noční obloze.

„To pude,“ odhadoval Krejza. „To sou bobrovky, ty se daj lehce vyměnit.“

Prolezli jsme půdu, zakopávali o nějaký haraburdí a zkoumali stav střechy. Bylo tam horko jak v teplárně při tlakový zkoušce, zvířenej prach štípal v nose.

„Hele, já du dolu, tady se to nedá vydržet,“ prohlásil Joska a začal se štrachat ke schodům.

Měl jsem toho taky dost, tak jsem šel za ním a Pavlík s Krejzou nás následovali. Dole v chladným průjezdu jsme se snažili dostat ze sebe prach, ale ten se už smísil s potem a štípal na kůži.

„Že sem tam lezl!“ stěžoval si Pavlík a mizel ke dveřím. „V tý hospodě nebylo zas tak špatně.“

Ale to už za ním a Joskou zapadly dveře a já s Krejzou osaměl.

„Čoveče, pane Pulkrábek, já nevím,“ rozvažoval Krejza. „Na tom malym komunismu něco je, nemyslíte?“

„Do jistý míry,“ hájil jsem svůj nápad. „Voni sice maj společnou chalupu, ale to je s nějakym kolegou starýho Mládka z práce. To, že to nestojí za nic, víte sám, byl ste tam, né?“

„No právě, tam se dá ject jen každéj druhej měsíc, nebo jak to maj rozděléný. Půlka chalupy je nepřístupná, navzájem se spolu nebavěj a nikdo nic neudělá.“

„Ale, pane Krejza,“ bránil jsem se, „tohle je něco jinýho. To sou dva kolegové z práce s rodinama a tak, kdežto u nás v divadle to je přece parta, a navíc deset lidí je něco jinýho než dva. Ve víc lidech se různý osobní averze a nasranosti daj eliminovat, to přece znáte.“

„No to je fakt,“ přisvědčil Krejza. „Jen mě překvapilo, že byl Pavlík tak zásadovej.“

„Dyt' ho znáte, von je vždycky rád tak trochu v opozici.“

„Asi máte pravdu. Jestli nás bude dost, tak nebudu trhat partu, a ty prachy snad někde seženu. Ten dům je dobrej,“ uzavřel to Krejza.

Vyšli jsme ven a zamířili samozřejmě zpátky do hospody.

Jenže Joska šel ještě k mámě na oběd, tak mně nezbejvalo, než sedět, cucat kofolu a čekat, až se vrátí. Už jsem neměl na nic náladu, nejraděj bych byl v Praze a objížděl ostatní a zasvěcoval je do toho nápadu. Pak Joska konečně přišel, ale hned si objednal pivo, než přisednul.

„Musim se rozloučit se svym krajem,“ začal halekavě. „Moraváá, Moraváá,“ zanotoval.

A už cinkaly půllitry a za chvíli došlo na zelený, pak poslední pivo a zelený, a to všechno ještě jednou, takže jsme vyrazili v tu nejhorší možnou dobu pozdního nedělního odpoledne. Kluci usnuli a já popojížděl ve šňůře před Prahou. Uvažoval jsem, koho všeho obejít a kde začít. Nejlepší asi u Vrány, je to hybná páka divadla, jeden ze zakladatelů a jeho mínění může lidi ovlivnit. Vysypal jsem kluky u metra, vypořádali se celí rozespálí ven a myslím, že zamířili do nejbližší restaurace. Sám jsem jel rovnou za Dalem. Dveře otevřela Vránova žena Květa.

„Á, pan Pulkrábek, to sou k nám hosti.“

„Ahoj,“ řekl jsem neutrálně, „je doma Dalibor?“ Tak se totiž Dal ve skutečnosti jmenoval, ale nikdo kromě Květy mu tak neříkal.

„Von tu neni, šel zrovna k sousedce pro salát, ale pod'te dál, přide každou chvíli.“

„Tak dík,“ řekl jsem a následoval ji dovnitř.

„Dáte si něco?“

„Ani né, děkuju, sem tu jenom na skok.“

Vtom zaharašil v zámku klíč a do předsíně vstoupil Dal se salátem v ruce.

„Čau, pane Pulkrábek, dlouho sme se neviděli, co?“ spustil hned ve dveřích. „Pod’te dál, dáte si něco?“

„Ani né,“ odmítnul jsem znova, „du jenom na skok.“

„Ale intelektuální čajík si dáte,“ přesvědčoval mě.

„O. K., čajík, a zvlášť tendle, ten si dát můžu,“ připustil jsem.

„Květy, uvaříš nám čaj, prosim tě?“ obrátil se na ženu, „Ten Marco Polo, jak sem dostal vod Stehlíka.“

„Malý hrnečky?“ zeptala se Květa.

„Malý stačej, aspoň pro mě,“ vložil jsem se do debaty.

„Jó, mně taky,“ přidal se Dal.

Květa se otočila a zmizela v kuchyni. Byl jsem raději, protože jsem si nebyl jistej, jak by reagovala na můj návrh.

„Tak co vás přivádí, pane Purkrabí,“ začal zlehka Dal.

„Heleďte, dostal sem takovej nápad,“ začal jsem opatrně ze široka.

„Tak ven s nim.“

Opřel jsem se zády do křesla a zhluboka se nadechnul. Dost na tom záleželo, jestli se Dal chytne, nebo ne.

„Pamatujete se na ten opuštěnej dům v Týnci naproti Bláhovům?“

„Jó, s nějakejma troskama sgrafita na fasádě, že jó?“ rozpomínal se Dal.

„Nó, přesně ten. Tak ten je na prodej za šedesát tisíc. Tak mě napadlo, že kdyby se nás složilo deset, tak dá každej šest tisíc, a máme vlastní dům.“

Dal na mě trochu nechápavě koukal, a tak jsem raději pokračoval: „Takže zatím sme dva, možná tři,“ blafoval jsem trochu. „A přišel sem se zeptat, jestli byste do toho šel taky.“

A bylo to venku. Dal seděl, mlčel a mě bušilo srdce v očekávání, co řekne.

„Chcete citrón, nebo mlíko, pane Pulkrábek,“ přišla se zeptat Květa z kuchyně.

Bylo mně to úplně jedno, mohla mi to třeba osolit, ale dalo mi strašnou práci soustředit se na odpověď: „Díky, ani jedno, bez cukru a bez všeho vostatního,“ odpověděl jsem namáhavě a doufal, že Květa zase zmizí v kuchyni. Vyšlo to a Dal se zvolna probíral.

„Nó, dobrý,“ začal pomalu. „Dobrý, to fakt není špatný. A s kým jste už mluvil?“

„Zatím jenom s Joskou, Krejzou a Pavlíkem. Krejza je jistě, Joska váhá, přeci jen tam má svůj dům, tak je to pro něj něco jiného, ale řek bych, že se nakonec přidá,“ lakoval jsem situaci na růžovo.

„A Pavlík?“ zeptal se Dal.

„Znáte ho, věčněj opozičník.“

„No jó, já vim, Pavlík je jasnej,“ přisvědčil Dal a zase zmlknul.

Počkal jsem chvíli a zeptal se ho znova: „No a co vy?“

„Já vám nevím, pane Pulkrábek, já bych se docela přidal, ale vono to není tak jednoznačný. Seženem vůbec deset lidí?“

„V pohodě,“ hýřil jsem optimismem. „S váma už sme čtyry, a to je to úplně čerstvý.“

„Eště sem neřek, že do toho du,“ lavíroval. „Ale spíš asi jó.“

„Dobrý, tak já s váma předběžně počítám.“

Ale než Dal stačil něco dodat, vešla Květa s podnosem a přisedla si k nám. Vzal jsem si svůj čaj, ze zvyku ho zamíchal a ochutnal.

„Skvělejš,“ pochválil jsem ho.

„Tak co tady řešíte, takhle navečer v neděli?“ šla Květa hned k věci.

„Pan Pulkrábek přišel s takovým nápadem a docela dobrým nápadem,“ pochválil mě Dal.

„Jó, a co to je?“ zeptala se Květa zvědavě.

„Koupíme si dohromady s vostatníma dům v Týnci na náměstí.“

„A proč?“ zeptala se lakonicky Květa.

„No, budem tam jezdit pořádat různý akce, divadelní soustředění a tak,“ vysvětloval Dal.

„Dyt' je to dvě stě kilometrů, jak často tam pojedete?“ kroutila hlavou.

„Jenom sto sedumdesát pět, dneska sem to měřil,“ vysvětloval jsem.

„Vy ste fakt jak malí kluci, doufám, že tam na nás vyjde aspoň jeden pokoj, Dalibore,“ ukončila Květa debatu a zmizela zase v kuchyni.

Seděli jsme s Dalem trochu zamlkle v pokoji a usrkávali intelektuálské čajík.

„Víte...“ začal Dal po chvíli.

„Vim,“ přerušil jsem ho. „Počítám s váma.“

„Přeběžně,“ doplnil. „A zajděte taky za Jirkou, ten má pro takovýhle věci smysl.“

Ještě chvíli jsme seděli, povídali něco o nejbližším představení, o domě a upíjeli čaj. Pak se venku setmělo a já si vzpomněl, že mě už doma určitě čekají, tak jsem se rozloučil s Dalem, opatrně zavolal „Ahoj“ na Květu do kuchyně a vypadnul ven. Projížděl jsem už v klidu poloprázdným městem a připadal si trochu jako v Sedmi statečnejch. Tak už jsme byli čtyři, ale spíš tři, protože Joska byl hodně nejistej.

Doma jsem se snažil potichu a nenápadně otevřít dveře, ale táta už nervózně chodil po bytě.

„Kde seš?“ spustil.

„Promiň, dělali sme na tý nový hře, ale nějak se nám to protáhlo. Úplně sem ztratil pojem vo čase,“ vylouval jsem se.

„Můžeš aspoň zavolat, když jedeš z takový dálky. Sme pak s mámou jak na trní.“

„Příště zavolám,“ sliboval jsem. „Ani mi nepřišlo, že je už tak pozdě.“

„A jak to šlo?“ ptal se táta už klidnějším hlasem.

„Ale docela dobrý, udělali sme kus práce, premiéru bysme měli stihnout v pohodě do Vánoc.“

„Hmm,“ zabručel táta. „Jestli máš hlad, tak máš něco v lednici, máma ti tam něco připravila.“

„Jo, docela bych něco sněd,“ řekl jsem a odkráčel do kuchyně.

O domě jsem neřekl ani slovo. Moc dobře jsem věděl, jaká reakce by následovala. Ukořistil jsem v lednici poslední pivo, pustil se do pozdní večere a po paměti se ještě jednou procházel domem. Ne, určitě to není špatnej nápad, ujišťoval jsem se v duchu tak dlouho, až jsem si byl úplně jistej.

V úterý jsme měli představení, hrály se Klapky, to jsem uváděl, bylo tam hodně mluvení, včasné nástupy, a tak jsem raději dorazil do divadla dřív, abych si to ještě všechno projel a zjistil, jestli nejsou nějaký změny. Vyndal jsem svoji krabici „banánovku“ s kostýmem ze skladu, odnesl ji do šatny a začal vybalovat. Košile byla děsně pomačkaná, minule jsem si ji pořádně nesložil, a tak jsem teď bojoval s límečkem, kterej byl, jak kdyby ho sežvejkala kráva. Pokusně jsem si ji oblíknul, ale ani pod sakem to nebylo lepší. Tak jsem ji sundal a šel se zeptat do bufetu Babety, jestli náhodou nemá žehličku.

Byla tam sama, ještě bylo brzo, a jak mě viděla přicházet, jen se usmívala: „Zase ta košile, pane Pulkrábek?“

„No jó, zase,“ povzdechnul jsem si. „Máte pořád tu žehličku?“

„To víte, že mám, pane Pulkrábek, pučte mi to,“ natáhla se po košili. „Teda, ta je. Trochu vody by jí neškodilo.“

„Ta eště vydrží,“ uklidňoval jsem ji. „Stejně kouká jenom límeček. Jó a můžete mi dát zatím jednu dvanáctku?“

Babeta se otočila k lednici, vyndala jednu vychlazenou dvanáctku, po paměti cvakla otvůrkem, až to luplo, a podala mi pivo přes pult.

„Chcete sklenici?“

„Né, díky, vezmu si to dozadu, potřebuju si eště něco project.“ Vzal jsem pivo a vracel se přes sál do šatny, doufal jsem, že tam chytnu Jirku Myšáka, abych s ním probral týneckej dům.

„Ahoj, pane Pulkrábek,“ ozval se za mnou dívčí hlas a vytrhl mě z přemýšlení. Otočil jsem se. V přítmí zhasnutého sálu jsem uviděl až úplně na boku na přístavku dvě postavy. Ta blíž byla Blanka, jedna z tý klaky náctiletých, co patří ke každému divadlu, ale tu druhou, co seděla za ní, jsem ještě neviděl.

„Ahoj, co ty tu děláš?“ začal jsem a vydal se k nim. „Neviděl jsem tě, ani nepamatuju.“

„To víte, nejslavnější divadlo v Praze, tak se sluší, abych se tu čas od času objevila,“ odpověděla lehce ironicky.

„To je pravda, kdo se tady sem tam neukáže, jako by neexistoval.“

„Jako by snad ani nebyl,“ přisvědčila Blanka a pokračovala: „Tady moje kámoška má nějaký problém, tak sem jí slíbila, že tu na to zapomene.“

Otočil jsem se k ní. Seděla až u zdi, v ruce sklenici s kofolou a sklopenou hlavu.

„Ahoj, já sem Honza Pulkrábek.“

„Ahoj,“ odpověděla a zdvihla hlavu.

Chtěl jsem říct něco vtipného, veselého, ale jen jsem na ni civěl. Bylo to jasné, cítil jsem bodnutí v podbřišku a do srdce jsem dostal dávku adrenalinu, která by probrala i nebožtíka.

„Já sem Klára,“ stoupla si a podávala mi ruku.

„Čau,“ vychrochtnul jsem ze sebe nakřáplým hlasem nepřliš inteligentně a stisknul ji nabízenou ruku. Asi jsem moc zmáčknu, protože ji s cuknutím stáhla zpátky.

„To jsem trochu přehnal, co?“

„To nic,“ řekla a mnula si prsty druhou rukou.

„Můžu vám za to přinést kapku rumu do té koly?“ zeptal jsem se už normálnějším hlasem.

„Spíš nějakou kolu do toho rumu,“ řekla drsně.

„Proč né,“ opáčil jsem a šel do bufetu.

Už jsem tam měl připravenou košili, vypadala docela obstojně. Poděkoval jsem Babetě, vzal kolu a vracel se do hlediště. Šel jsem schválně pomalu, jednak byla sklenice plná až po okraj, ale hlavně jsem si chtěl tu holku pořádně prohlídnout a ujistit se, že to není fata morgána. Byla docela malá, drobná, takovej ten typ, co ve vás vyvolává ochranný pud, to mě vždycky dostalo. Vlasy na mikádo, oči jako Claudia Cardinalová za mlada a k tomu hořkej úsměv, trochu osiřelej v tý smutný tváři. Podal jsem jí kolu. Bylo mi docela příjemný, když se nechtíc dotknula mých prstů na sklenici.

„Díky,“ řekla stručně.

„Ještě jednou se vmlouvám za ten stisk. Můžu se po představení přijít zeptat, jestli sme vám spravili náladu?“

„Proč né, aspoň vám budu moct oplatit tu kolu.“ Podívala se mi přímo do očí a já se lehce zavlnil v kolenou.

Radši vypadnu, pomyslel jsem si, nebo všechno zapomenu a uřízneme si ostudu. Naštěstí mě akorát volali kluci ze zákulisí.

„Zase problémy,“ omluvil jsem se holkám a odkráčel do šatny.

Dole byl mumraj jako obvykle, šatna byla malá jak předsíňka veřejných hajzlíků, jedno umyvadlo, dvě zrcadla, takže byl všude nával. Ke všemu nepřišla Dana, a tak se na poslední chvíli musel předělávat program. Loknul jsem si čůča, který už šatnou kolovalo, zalezl si na svý místo v chodbičce u kotelny a začal přebírat papíry. Jirka Myšák už tam sice byl, ale teď nebyla ta chvíle, abych ho zasvěcoval do svýho nápadu s domem. Škrstal jsem v programu a přehazoval jednotlivý výstupy tak, aby se lidi stačili převlíct. Stejně se to nikdy nepovedlo dokonale, a když náhodou jo, tak zase Mañas z kabiny buď špatně rozsvítil nebo pustil jinou hudbu. Na papíře to teď bylo v pořádku, tak jsem to ještě prošel s Dalem a poslal to po Jirkovi do kabiny technikářům. Opakoval jsem si text a přitom se oblíknul do kostýmu, trochu si podmaloval oči a vylezl po točítejch schodech nahoru na jeviště. Opona byla zatažená, tak jsem opatrně šmíroval kukátkem do hlediště. Bylo vyprodáno, jako vždycky. Diváci seděli, stáli nebo leželi, kde se jen dalo. Měli jsme už obvyklejch dvacet minut zpoždění, tak to v sále hučelo a lidi se trochu netrpělivě vrtěli.

„Pane Pulkrábek,“ volal na mě Dal polohlasem ze schodiště. „Dvě minuty.“

Pokynul jsem mu rukou, jako že rozumím, a vrátil se do portálu. Tam už stál Jirka a ostatní, připravení na první výstup. Trochu mi vuschlo v puse, tak jsem si loknul z láhve nějakýho bolehlavu, kterej tam koloval. V sále se asi zhaslo, protože mumraj a špitání v hledišti skončilo. Kapela spustila úvodní melodii, slyšel jsem, jak drkotaj lanka tahů a opona jde nahoru. Vyšel jsem po paměti z portálu k mikrofonu. Stál jsem tam ve tmě, horkej vzduch, páchnoucí zatuchlinou a potem, vydechanej už před začátkem představení, táhnul kolem mě dolů do zákulisí. Pak hudba skončila a Mañas tentokrát včas pustil všechny bodáky na mě. Poloslepej náhlým světlem jsem vychutnával ten okamžik, cítil jsem na sobě desítky očí a vnímal brnění v celým těle, který přicházelo

vždycky před prvním slovem. To jsem měl rád, snad jen pro tohle bych to dělal, bylo to lepší než všechno na světě. Ještě chvíli jsem se rožnil v záři reflektorů, maličko to natáhnul a pak jsem začal: „Dobry, dobry večer!“

Potom už to šlo samo. Publikum bylo skvělý, naše, chytlo se hned na začátku. Běhal jsem po schodech nahoru dolů, popoháněl ostatní, upíjel z kolujících lahví. Maňas sice několikrát zhasnul, když neměl, a aby to vynahradil, svítil zase, když měla bejt tma. Měl štěstí, že seděl v kabině za hledištěm a neslyšel, jak ho ostatní proklínaj. Ale celkem to šlapalo a tyhle drobnosti si divák ani neuvědomil. Přidávali jsme asi desetkrát, vůbec nás nechtěli pustit, a nás to bavilo. Nakonec jsme začali tleskat sami sobě, jako komouši na sjezdu ve Fučíkárně, takovej ten vlezlej rytmus typu „Ať žije KSČ!“. Bylo bezvadný, že to všichni pochopili, a tak se sál otrásal aplaudováním, až to všechno skončilo smíchem a lidi se začali rozcházet. Slezli jsme do šatny, plácali se po zádech a tvářili se šťastně a spokojeně, jako narkomani, když dostanou svoje dávky drogy. Jeden překřikoval druhýho v líčení zážitků z představení, lahve cinkaly, přípitek střídal přípitek. Cpal jsem kostým do svý banánovky, chvíli jsem váhal nad košilí, ale nezdála se mi zas tak špatná, tak jsem pečlivě narovnal límeček a opatrně zaklapnul víko. Jirka Myšák už měl taky sbaleno, tak jsem se k němu přidal a nesli jsme svý krabice do skladu, jak byl honosně nazýván kumbál pod jevištěm.

„Nebylo to špatný, pane Purkrabí, že jo?“ oslovil mě Jirka.

„No to vůbec ne, ta tramvajácká byla dokonalá!“ chválil jsem Jirkovi novou písničku.

„Tu sem ale dost posral, zkoušeli sme jí jen ted' před začátkem a eště to neni vono.“

„Mě přišla docela dobrá, na poprvé,“ oponoval jsem Jirkovi a šoupal krabici, až co to šlo nejdál, aby se vešly i ostatní. „Hele, eště bych měl jednu věc,“ pokračoval jsem. „Možná ste už něco zaslech. De vo ten dům v Týnci.“

„Nic nevím,“ podíval se na mě Jirka tázavě.

„No, naproti Bláhovům přes náměstí stojí takovej opuštěnej dům, je na prodej za šedesát tisíc, tak mě napadlo, že bysme ho mohli s lidma z divadla koupit. Když nás bude deset, nebylo by to ani moc drahý,“ vysvětloval jsem svůj plán.

„Tak málo peněz to taky není, ale čoveče, já si na ten dům teda ne-
vzpomínám...“

„Přímo naproti, sou na něm zbytky sgrafita, takovej středně velkej,“ snažil jsem se ho Jirkovi připomenout.

„Fakt nevim, ale to není důležitý. Kolik už máte lidí?“

„Tak tři čtyry, s váma už by nás bylo pět,“ lanořil jsem Jirku.

„Mně to připadá dost šílený, a právě proto mě to láká, ale jel bych se na něj ještě podívat.“

„Žádný problém,“ vydechl jsem radostně. „Stejně tam budu muset ject připravit smlouvu a dát to schválit na národní výbor.“

„Tak dobrý, dejte vědět a já pojedu taky.“

„O. K., počítám s váma,“ ukončil jsem debatu, protože jsem si najednou vzpomněl, že mám sraz s holkama u bufáče – teda jestli tam ještě vydržely. Vzal jsem to vrchem přes jeviště a pádil k bufetu tempem sprintéra po efedrinu. Zaplať bůh, byly tam. Stály vedle dveří u olámanýho fikusu a něco popíjely. Prodral jsem se k nim, lidí neubejvalo, a tak to byla docela tlačnice.

„Čau, tak už sem tady,“ chrлил jsem na ně. „Omlouvám se, nemoh sem hned vypadnout, ještě sem tam musel něco vyřídit.“

„Já vim,“ usmála se Blanka. „Přípitky, plácání po zádech, že jó?“

„Nó, tak nějak,“ potvrdil jsem. „Eště trochu sebechvály a něco oslavnejch keců a tak. Halt, nikdo to za nás neudělá, tak musíme sami.“

„Bylo to úžasný, takový hluboký a přitom lehký, svobodný,“ začala ironicky Blanka.

Tak jsem ji musel utnout: „Du pro něco oslavnýho k pití, na co vás můžu pozvat?“ zeptal jsem se.

„Já myslela, že trochu rozeberem tu katarzi, ale když jinak nedáte, piju červený,“ pokračovala Blanka ve stejným tónu.

„A co vy?“ obrátil jsem se na Kláru, která stála tiše vedle nás. „Zase kolu, nebo něco vostřejšího?“

„Nebo něco vostřejšího,“ odpověděla s pusou jakoby plnou gumovejch zvířátek.

„Rum?“ zeptal jsem se pro jistotu.

„Rum,“ vyšlo z ní hlasem veselého dementa.

Pokrčil jsem čelo a kouknul se na Blanku, ale ta se nevyjádřila, tak jsem se odebral k baru. Protlačil jsem se davem, prohodil několik konverzačně stupidních vět s lidma, který jsem skoro neznal, a nakoupil kýženej alkohol. Prodral jsem se do kouta k fíkusu, ale holky byly fuč. Rozhlížel jsem se kolem, ale nikde nikdo, tak jsem postavil sklenice do květináče a začal upíjet ze svý dvojky vína.

„Haló, pane Pulkrábek,“ uslyšel jsem najednou Klářin hlas, a už jsem ji viděl, jak přichází od záchodu. „Nevíte, kde je Blanka, někam se mi ztratila a já tu nikoho neznám,“ ptala se zmateně.

„To teda nevím, ale myslím, že jí zas tak nutně nepotřebujem,“ řekl jsem a podával jí při tom panáka.

„Asi né,“ řekla lakonicky a vzala si ode mě skleničku. Její prsty se zase na chvíli dotkly mojí ruky a já cítil to elektrizující mrazení kdesi v žaludku. Obrátila do sebe rum jak starej námořník, ale tvář se jí nechtíc zkřivila grimasou, takže bylo jasný, že to není její každodenní zábava.

„Myslíte si, že už mám dost, co?“ zeptala se vyzývavě a olízla si rty lesklý rumem s takovou nechtěnou smyslností, že jsem jen suše polknul.

„Dáma jako vy má vždycky akorát,“ vypadlo ze mě.

„Ale já nejsem dáma a sem nalitá, tohle je devátej...“ chtěla říct „rum“, ale nějak se zapotácěla, až mě chytla za ruku a zbylo z toho jen „um“. Zasmála se trochu hystericky, ale jako by v tom bylo ještě něco, co jsem nedokázal rozeznat.

„Pudem někam pryč, jó?“ řekla a zavěsila se do mě.

Doexoval jsem svoji dvoudecku a chvíli ještě váhal nad tou plnou Blančinou, ale Klára mě táhla k východu, tak jsem tu skleničku vzal do druhý ruky a vyšli, či spíš vypořádali jsme se ven. Na tramvaj to bylo

jednu stanici autobusem, ale já vedl Kláru pěšky přes park, to bylo sice delší, ale procházka mohla bejt docela zajímavá. Držela mě pevně kolem pasu, já ji objímal ramena a snažil se korigovat její výkyvy a potácení. Najednou se zastavila a podívala se na mě, jako by se chtěla ujistit, s kým že to vlastně jde.

„Dáte mi napít?“ zeptala se.

Beze slov jsem jí podal Blančinu skleničku, skoro jsem zapomněl, že jí vůbec mám. Opřela se o mě, snad pro větší stabilitu a zaklonila hlavu. Jak chytala balanc, víno jí trochu vyšplýchlo přes okraj sklenice, teklo pramínkem po bradě a kapalo na mikinu zrovna tam, kde se jí zvedaly dva kopečky jak od zmrzlináře. Utřel jsem jí bradu hřbetem ruky a jen těžko odolával tomu cukrářskému pokušení.

„Dík, a ted' vy,“ podala mi nedopitou sklínku.

Začal jsem zase dejchat, víno nahrazovalo tělesný šťávy, který se hromadily někde jinde, a přišlo mi líto, že už jsem u dna. Dívala se na mě. Měl jsem dojem, že chce něco říct.

„Vy, vy ste na mě hodnej,“ zamumlala, a tím začal i skončil její proslov.

Zavěsili jsme se do sebe a loudali se parkem k tramvaji. Na stanici stálo pár lidí, co jeli z představení, ale naštěstí nikdo známej. Než jsem se stačil zeptat, kde bydlí, a nabídnout jí doprovod, začala sama: „Hele, já nechci domů, pudem někam, třeba k vám, jó?“

„Jasně,“ řekl jsem, ale tak jednoduchý to zrovna nebylo.

Nastoupili jsme do tramvaje a já přemýšlel, jak z toho. Byla to lákavá nabídka, ale její provedení už bylo horší. Bydlel jsem s rodičema, a i když jsem měl vlastní pokoj, musel bych nějak proklouznout předsíní, aby mě nezaregistrovali. Máma asi spí, už je pozdě, ale táta si nejspíš čte nebo kouká na televizi. Vystoupili jsme z tramvaje a došli zbývající kus pěšky. Kláru začal zmáhat spánek, a tak jsem ji už skoro vláčel, až mě brněla ruka. Modravá záře v okně obýváku našeho bytu byla dobrým signálem. Odemkl jsem barák, výtah naštěstí fungoval, tak jsme se do něj vmáčkli a stoupali s kodrcáním v intimitě kabiny vzhůru do patra. To, co jsem na výtahu normálně nesnášel – tu až nepříjemnou blízkost spolucestujícího, jeho dech, pach potu a pohled neutrálně upřenej

někam skrz –, to mi najednou vůbec nevadilo. Naopak, zdál se mi až zbytečně prostornej, o dvacet cent'áků míň by neškodilo. Když jsme byli nahoře, opřel jsem Kláru o zeď vedle dveří do bytu.

„Bud' tiše a nehejbej se, hned se pro tebe vrátím.“

Snad rozuměla, protože trochu kejvla, ale to bylo vše. Odemkl jsem dveře a vešel. Bylo to dobrý, máma spala a táta sledoval televizi.

„Ahoj,“ řekl jsem neutrálním hlasem a vešel do pokoje.

Táta seděl v odlescích obrazovky, něco zahučel, ani nezvednul hlavu.

„Co to je?“ zeptal jsem se takticky.

„Takovej australskej dokument o rybolovu,“ povzdechl si. „To, na co se dá aspoň trochu koukat, je vždycky až bůhví kdy.“

„Hm,“ přisvědčil jsem.

„A co představení, jaký to bylo?“

„Docela to šlo,“ odpověděl jsem a doufal, že to znělo dostatečně znuděně.

„Hm,“ podotkl tentokrát táta.

„Ale sem z toho dneska nějak zničenej,“ pokračoval jsem, „tak mě ráno nebud'te, v práci to nějak zařídím.“

„Jo, dobře,“ nepřítomně odpověděl táta zaujatej nějakou velrybou.

„Tak dobrou noc,“ řekl jsem do ticha a nenápadně zavřel dveře do obýváku.

„Dobrou,“ slyšel jsem ještě přes dveře.

Tohle bylo důležitý, ty dveře jsme skoro nikdy nezavírali, ale naštěstí byl táta natolik zaujatej televizí, že si toho nevšimnul. Vyšel jsem zase potichoučku na chodbu, Klára stála tam, kde jsem ji nechal.

„Musíš bejt úplně zticha,“ vysvětloval jsem a doufal, že aspoň trochu vnímá. Pak jsem ji vzal za ruku a vedl opatrně dovnitř. Sunuli jsme se předsíní osvětlovanou jen australským příbojem, kterej pronikal pod prahem dveří obýváku. Ted' by mohl vyjít táta! Co bych mu asi řekl? Případal jsem si jako puberťák. Ve dvaatřiceti si pašuju holku do pokoje a mám strach z rodičů, jako by mi bylo patnáct. Dobře jsem věděl, že by nic neřekli, ale při představě těch významnejch pohledů a nevyřčenějch poznámek u snídaně mně bylo trochu mdlo. Když za náma za-

padly dveře pokoje, ulevilo se mi. Klára se skácela na postel a nejevila chuť nějak konverzovat. Snad nemá otravu alkoholem, napadlo mě, ale tvář měla klidnou jak socha Panny Marie a hluboce a pravidelně oddechovala. Sklonil jsem se nad ni, zul jí boty a ponožky, sundal jí kalhoty a po chvíli námahy i mikinu. Ležela tam na zádech jen v prádle, odlesky světél z pouličních luceren z toho dělaly až kýčovitej záběr z druhořadý love story. Rozepnul jsem jí podprsenku a pomalu ji sundal. Prsa z ní vyklouzly jako dva zralý grapefruity, byly větší, než se zdálo, jemně žilkovaný, s tmavejma hrotama bradavek. Potřeboval jsem polknout, ale nebylo co. Mohl bych jí mít, pomyslel jsem si, byla úplně bezbranná, snad by to ani nevěděla. Políbil jsem ji na ňadro, vzal bradavku mezi rty a jazykem ji ochutnal. Možná byla trochu sladká. Stisknul jsem jemně, ale nic se nastalo. Tak jsem ji přikryl dekou, ze skříně vytáhnul spacák a lehnul si na zem vedle postele.

Probudilo mě vytrvalý cloumání ramenem. Nechápal jsem, co se děje, mžoural jsem do světla a snažil se zaostřit. Stála nade mnou celá oblečená, boty v ruce.

„Pustíte mě ven?“

Kouknul jsem na hodinky, bylo teprve půl šestý, v bytě klid.

„Snad to pude,“ zachraptěl jsem a vysoukal se ze spacáku. „Pod' za mnou,“ pokynul jsem a plížil se s ní zpátky předsíní ke dveřím a ven na chodbu.

„Tady máš náhradní klíč od baráku, dole je eště asi zamčeno, tak si vodemkni a pak hod' klíč do schránky. Zamykat už nemusíš.“

Přikývla, ale koukala na mě trochu nechápavě, pak mi to došlo.

„Pulkrábek, jo, tak se menuju.“

„Jo,“ řekla a dala mi rychlou pusu na tvář. Na hraně schodiště se ještě otočila: „Dík za všechno,“ a rozběhla se dolů.

„Počkej!“ zavolal jsem pološeptem. „Uvidim tě někdy?“

Zastavila se na podestě a otočila se ke mně: „Nevim, třeba jó.“

„Tak třeba zejtra?“ kul jsem železo.

„Zejtra nemůžu, ale pozejtří jo,“ odpověděla.

„Hm, tak ve čtyři před Dětským domem. Budu mít v ruce něco zvláštního, možná kytku nebo tak něco,“ pokoušel jsem se vtipkovat, ale po ránu to šlo nějak ztuha.

„Tak jo, ve čtyři,“ řekla a zmizela v záhybu schodiště. Ještě jsem tam chvíli stál a čekal, až uslyším klapnout domovní dveře. Tak to jsem dopadl, pomyslel jsem si, ale ještěže neměla tu otravu, probudit se ráno vedle mrtvoly by bylo horší – možná. Otočil jsem se a obezřetně se propířil předsíní do pokoje, nacpal spacák do skříně a lehnul si do postele. Byla ještě trochu teplá, a když jsem zabořil hlavu do polštáře, cítil jsem slabě vůni jejích vlasů.

Stepoval jsem před Dětským domem, v ruce jednu růži, na hodinkách půl pátý. Samozřejmě nepřišla. Koukal jsem do výlohy plný dětského oblečení a pozoroval, zda v odraze skla neuvidím přicházet Kláru. Šedivej dav za mýma zádama pomalu plynul, sem tam prokmitla barva, jako když do splašků Botiče hodíte krabičku od amerik. Občas se někdo zastavil, spočinul pohledem na medvídcích a kačenkách ve výkladní skříně, a zase plaval dál. Mrknul jsem na hodinky, tři čtvrtě na pět, to bylo víc než dost. Lacláčky a svetrky už jsem znal nazpaměť, tak jsem se otočil a šel pryč. Na Můstku před ČKD postávalo několik kluků a holek, očividně čekajících na rande. Vybral jsem si jednu černovlásku, podal jí kytku a beze slova zahrnul dolů do podzemí na metro. Koukala za mnou trochu nechápavě, ale usmívala se, tak jsem se na ni taky usmál a posunkem jí naznačil, že jí držím palce. Metro přijelo hned, ale nechal jsem ho zase odjet, protože se mi domů vlastně nechtělo. Vyjel jsem po schodech nahoru, černovláska už byla pryč, tak jí to asi vyšlo. Napadlo mě, že půjdu na chvíli do Slavie, třeba tam někoho potkám. Tak jsem se brodil rozpáleným asfaltem Národní třídy, okolo všichni někam spěchali a s výrazem psa, kterej zrovna chytil stopu, těkali z krámu do krámu. Ve Slavii bylo i přes otevřenou ventilaci dusno a poprázdno.

Našel jsem si volnej stolek s výhledem na nábřeží. Tam jsem sedával nejraději. Pohled na panoráma Hradčan a Petřína byl mnohem

povzbudivější než výhled na monstrum slepý Nový scény na druhý straně. Objednal jsem si střík a koukal na Vltavu, ale v myšlenkách jsem byl někde jinde. Myslel jsem na Kláru, rozčilovalo mě, že mi tak vadí, když nepřišla. Neměl jsem ani její telefon, abych jí mohl zavolat, nevěděl jsem, kde bydlí, ani jaký má příjmení. Mihla se přede mnou jak tvář v kupé vlaku jedoucího po druhý koleji, než jsem stačil zatáhnout záchrannou brzdu, zmizela a zůstal jen okamžik, kterej vyprchával jak bubliny ze sodovky.

„Tak co, pane Purkrabí?“ překvapil mě najednou Myšákův hlas. „Jen tak se to nevokouká, že jo?“

Zaostřil jsem zase na Hradčany, na který Jirka ukazoval.

„Vemte místo,“ pozval jsem ho vesele ke stolu, rád, že mě vytrhnul z melancholického sebezpytování.

„Dík,“ řekl Jirka a přísednul si. „A jak to vypadá s tím domem, máte nějaký novinky?“

„Celkem jó. Sehnal sem další dva lidi, Milánka a Martina Krátkýho.“

„Kraťase? Fakt? Dyt' ten tam ani nebyl,“ divil se Jirka.

„To nebylo těžký, von se bojí, aby nikde nechyběl. Ani sem ho nemusel moc přesvědčovat. Když sem řek, že do toho s Dalem dete taky, tak se hned přidal.“

„Hm, ale já bych to přece jen rád viděl, i když do toho asi pudu. Jestli tam je i Kraťas...“ parodoval Jirka.

„Možná, že tam pojedu příští tejden, ale ve všední den.“

„To neva, čas neni mym pánem.“

„Poslal sem tomu Vopálkovi, co je majitelem, návrh smlouvy a von to dal na národní výbor,“ vysvětloval jsem. „A včera mi telefonoval, že by prej se mnou chtěl mluvit tajemník MNV, tak tam budu muset ject.“

„Dobrý, přidám vám na benzin a pojedem.“

„Domluveno, ale chtělo by to stihnout před těma Vodňanama,“ konstatoval jsem.

„Sakra, to sou ty disidenti, že jo? Jak jsme k tomu vůbec přišli?“

„Ále, to sou ňáký Dalovy známosti. Taková soukromá minipřehlídka u někoho na chalupě, písničkáři, my a tak. Jenom pro zvaný,“ vysvětloval jsem, co jsem věděl.

„Dáte si ještě jeden?“ skočil mi do řeči číšník.

„Ale jo,“ přikývl jsem.

„Dvakrát,“ připojil se Jirka.

„Slušně vychovanej,“ poznamenal jsem, když pingl zmizel.

„Hezky nechá staršího domluvit,“ přisvědčil Jirka.

„Tak dobrý,“ vrátil jsem se k tématu. „Zkusíme to příští tejdén, tak úterý středa čtvrtek. To si můžu napsat služebku, první dny v tejdnu je to jen s povolením šéfa.“

„Mně je to volný, jak budete chtít,“ zakončil Jirka.

Pak jsme ještě probírali, co je potřeba připravit na Vodňany a koho dalšího přibrat do toho domu, protože pořád nás bylo jenom šest. Raději jsem ani Jirkovi neříkal, koho všeho už jsem obešel, protože žádný velký nadšení z toho nebylo. Ale já věděl, že ten nápad je dobřej, a s každým dalším stříkem, kterej jsme si objednali, mi to bylo jasnější.

Nabral jsem Jirku u vjezdu na dálnici, měl to kousek a výjimečně nebyl zpožděnej. V Mirošovicích jsme odbočovali, a tam, co vždycky stávají stopaři, stály dvě holky a mávaly. Kouknul jsem na Jirku a ten přikývnul: „Vemte je, bude prča.“

Jak jsem brzdil a holky se přibližovaly, zdálo se mi to nějak divný. Vypadaly trochu jako cikánky, ale něco na nich nesedělo. Nedalo se už nic dělat, zastavil jsem a koukal do zpětnýho zrcátka, jak dobíhají k autu, až se jim ty melouny, co měly místo prsou, natřásaly jako sulc na lžici epileptika.

„Béénesov, señore, Béénesov?“ ječely jedna přes druhou. Rozhodně to nebylo cikánsky, snad nějaká španělština.

„Si, entrade,“ vítal je Jirka.

Koukal jsem na něj jako blázen.

„Vod kdy mluvíte španělsky?“ zeptal jsem se, ale Jirka nereagoval, usazoval holky a něco jim vysvětloval. Rozuměl jsem jen něco jako „Habana, viva la Cuba!“ a podobně.

„To sou Kubánky,“ vysvětloval mi Jirka, když se trochu uklidnil.

„Kde se tady berou?“ divil jsem se.

„Sou tady na práci v Benešově.“

„Ahá,“ uvědomil jsem si, že je tady vlastně dost Kubánců na práci. Většinou je drželi zavřený, takže se mezi normální lidi moc nedostali. Chtěl jsem se Jirky ještě na něco zeptat, ale seňority ho tak zaujaly, že už s ním nebyla řeč.

„Kde ste se to tak naučil?“ dostal jsem se konečně ke slovu, když holky v Benešově vystoupily.

„Na Kubě,“ zněla Jirkova lakonická odpověď.

„Vy ste byl na Kubě?“ zíral jsem na Jirku.

„Byl.“

Moc se mu to téma nezamlouvalo, ale já se nedal: „Jak ste se tam dostal?“

„Víte,“ povzdychnul si, „to je dlouhá historie. Já vo tom nerad mluvím, v divadle to nikdo neví. Nechci, aby mi to někdo záviděl, teď, když sotva vyjedete do Enderákova.“

„No jó, ale už ste to nakous.“

„Já vim, tak už to dokousnu, není to žádný tajemství, ale...“

„Chápu,“ přerušil jsem ho. „Nebudu to nikde vyprávět.“

„Dík,“ kejvnul Jirka a spustil. „Táta byl v diplomatickejch službách, a tak sem byl tři roky na Kubě, chodil sem tam do školy, bydleli sme v Havaně, hrál sem si tam s dětma, jako bych tam byl doma.“

„To je dobrý,“ řekl jsem bezbarvě a snad bez závidění v hlase, ale ve skutečnosti jsem mu záviděl.

„Bylo to skvělý,“ pokračoval zasněně Jirka. „Večer sme chodili na Malecón, to je takový náměstí u moře na konci Prada, tam se tancovalo, muzika... Mně bylo sotva třináct, ale bylo to bezva. Jenže fotr se náh zaplet v osmašedesátym, tak ho vo rok pozdějc odvolali. Eště sme tam zůstali na poslední prázdniny, ale to sme jeli ke známěj do Argentiny.“

Brácha je starší, měl už řidičák, tak sme tam skoro měsíc jezdili po pobřeží, lovili mečouny a chobotnice. Brácha pak nechtěl zpátky. Když sme přisedali v New Yorku, zdrhnul, zmeškali sme kvůli němu letadlo, než sme ho našli. Fotr ho hodinu přemlouval a nakonec ho zlomil, aby se vrátil s náma, ale stejně to bylo zbytečný, protože už nikam nevyjel, nakonec ho vyhodili i z ministerstva.“

„Čoveče, nemůžu říct, že bych vám nezaviděl,“ konstatoval jsem potom, co se Jirka odmlčel.

„Chápete, proč vo tom nemluvim?“

„Docela jo,“ přikývnul jsem.

Jenže jak už byl rozjetej, nebo snad proto, že to konečně mohl někomu vyprávět, nebyl vůbec k zastavení. Málem jsem přehlídnul červenou plácačku pohraničnicka, jak jsem se zaposlouchal, a tak jsem zastavil až kus za jejich plechovou budkou.

„Pane řidiči, vy ste neviděl zastavovací terč?“ zeptal se udejchanej voják, kterej za náma přiklusal v bagančatech.

„Promiňte, já sem se zapovídal,“ snažil jsem se ho uchlácholit.

„Vaše doklady a vystupte si z vozu,“ pravil komisně. Ted' nastane buzerace, pomyslel jsem si a podal vojckovi občanku a řidičák.

„Vy taky,“ obrátil se na Jirku.

Vzal si naše doklady, chvíli v nich listoval, pak chtěl otevřít kufr, motor, koukal pod sedačky, ale nikde žádnéj lehkej kulomet ani mikrofilmy neobjevil, tak nám s nasupeným výrazem vrátil průkazy.

„Máte štěstí. A příště se věnujte řízení, pane řidiči.“

„Ano,“ přikývl jsem a myslel si něco hodně ošklivýho.

Nasedli jsme a jeli chvíli v tichu.

„Ať dou do prdele,“ ulevil si Jirka.

„Nebo tak,“ přisvědčil jsem.

Ale už tu byly dráty, strážní věže, hubnoucí a zase bytnější samopalník v zrcátku, pak dolů s kopce a stáli jsme na náměstí. Do oběda byl ještě čas, tak jsme si řekli, že to zkusíme rovnou na výboře. MNV jsme nemohli přehlídnout, byl to největší dům na náměstí a nad vchodem ještě pořád prosvítal pod vrstvou nátěrů nápis „Rathaus“. Plechová

cedule vlevo od vchodu s nápisem „Místní národní výbor“ byla jen slabým odvarem. Tajemník měl kancelář v patře, solidní, snad dubové dveře a ve starodávném mosazném rámečku plastová cedulka s červeným textem „s. Jeremiáš, tajemník“. Zaklepal jsem.

„Dále,“ ozvalo se skoro okamžitě.

Nadechl jsem se, vzal za kliku a vešli jsme oba dovnitř.

„Dobrý den,“ pozdravil jsem. „Já se jmenuju Pulkrábek a telefonoval jsem vám včera ohledně té smlouvy na dům pana Vopálky.“

„Já vím,“ odpověděl baculatej tajemník. „Posaďte se, soudruzi.“

Sesunuli jsme se do ohavnejch křesel, který mistr designer navrhoval snad pro zápasníky sumo.

„Tak, copak byste potřebovali, soudruzi?“ zeptal se tajemník.

Trochu jsme se na sebe s Jirkou nechápavě podívali, ale pro jistotu jsem to zopakoval: „My jsme přijeli kvůli té smlouvě na dům pana Vopálky, co bychom chtěli koupit.“

„Já vím, to mi nemusíte říkat,“ ohradil se tajemník, „ale co byste ode mě potřebovali, soudruzi?“

Byl neúnavný, to bylo jasné.

„My bychom potřebovali vaše vyjádření, jako národního výboru, k té smlouvě,“ snažil jsem se.

„Já vím, soudruzi. Tak to vyjádření je, že my vám to nepovolíme.“

Zůstali jsme sedět a jen zírali, jako by nám někdo sebral hračku, kterou jsme už měli v ruce. První se probral Jirka.

„Promiňte, možná tomu špatně rozumím, ale my chceme koupit dům od pana Vopálky, von nám ho chce prodat, tak v čem je problém?“

„No my vám to nepovolíme,“ vedl svou tajemník.

„Co nám nepovolíte, koupit dům?“ ptal se dál nechápavě Jirka.

„Nepovolíme. My jsme se tady se soudruhem předsedou rozhodli a ze sekretariátu na okrese nám to schválili, že vám to nepovolíme.“

„Co vy nám máte co...“

Přikryl jsem Jirkovi rukou pusou, abych předešel nejhoršímu.

„Můžete mi říct, proč nám to nepovolíte?“ zeptal jsem se.

„Já proti vám nic nemám, soudruzi, ani proti vašemu divadlu, ale my jsme tady taková jedna rodina, tady u nás ve městě. A kdovíkolik vás teď tady bude. A za kým pak mám jít, když bude třeba uklidit chodník? Už to vidím, ten řekne, ať jdu za tím druhým, a tak to bude dokola,“ vysvětloval tajemník.

„Počkejte,“ vložil se do debaty zase Jirka, „a jednomu člověku to prodáte?“

„Nó, jednomu, to je jiná věc,“ začal rozvláčně tajemník. „To by se muselo znova posoudit. Tady jsme na hranici a musíme si dávat pozor, koho si sem pustíme.“

„A místnímu byste to povolili?“ pokračoval Jirka a já začínal tušit, kam směřuje.

„Místní známe, tedy by to asi šlo,“ nejistě připustil tajemník.

„A Joskovi Bláhovi to povolíte?“ zasměčoval Jirka.

Tajemník se zamyslel, tohle asi nečekal a teď nevěděl, jak z toho.

„Počkejte chvíli, soudruzi, to já se musím poradit se soudruhem předsedou,“ naklonil se ke stolu a zmáčknul nějaký čudlík na pultě před sebou. Začalo to šumět a pak se ozval vzdálený hlas.

„No, co je?“

„To jsem já, Karle, můžu na chvíli,“ křičel tajemník do přístroje.

„Jo, přijď,“ byla slyšet odpověď.

„Počkejte moment, soudruzi, jo,“ řekl a zmizel druhýma dveřma.

Ještě jsem škvírou zahlídnul podobného cvalíka, jak sedí nad stejným přístrojem, jako měl na stole tajemník.

„Tak tohle je poslední šance,“ řekl jsem Jirkovi.

„Jestli tohle nevyjde, tak sme ztracený,“ souhlasil.

„Bacha,“ řekl jsem šeptem, „třeba tu maj štěnice,“ a ukázal jsem na tu věc na stole.

Ale moc nám do smíchu nebylo. Seděli jsme zamlkle a koukali po výstavce úspěchů ve vitrínách. Pak se otevřely dveře a vešel tajemník i s tím druhým cvaldou.

„Tak jsme se se soudruhem předsedou radili a rozhodli jsme, že to ještě musíme probrat na sekretariátu na okrese. Ať soudruh Bláha napíše žádost a my mu pak pošleme vyjádření,“ oznámil tajemník.

„Děkujeme,“ poděkoval jsem. „A prosím vás, nevíte aspoň, jaká je šance, že to povolí?“

„Víte, soudruhu,“ zapojil se předseda, „tady jsme na hranici, to není jako u vás, my jsme tady jako v první linii, a to chce jenom ty nejlepší lidi.“

„Tak děkujem, a na shledanou,“ odpověděl za mě Jirka.

Vypadli jsme ze dveří a pak ven do slunečného náměstí.

„Chcete eště vidět ten dům?“ zeptal jsem se.

„Skoro ani né. Co když to nevyjde...,“ váhal Jirka.

„Pod'te, mrknem se aspoň zvenčí.“

Přešli jsme náměstí k našemu domu, kterej možná ani náš nebude, ale jak jsme se blížili, pesimismus se pomalu rozpouštěl jak ledy v jarním slunci, a jakmile jsme ucítili tu zvláštní plovárenskou vůni vrat, bylo nám to jasný. Sedli jsme si na schod před vchodem, koukali na kostel, na Bláhův dům a na lesy, co se zvedaly hned za městem.

„Do prdele,“ ulevil si Jirka, „pane Purkrabí, tohle přeci nemůžem pustit.“

Jen jsem kejnul a věděl, že má pravdu.

Šlapal jsem na kole, galusky svištěly po asfaltu a Praha se nám v pátečním ránu ztrácela za zády. U disidentů nás čekali až v sobotu, tak jsme vytvořili předsunutou hlídku cyklistů a vyrazili už o den dřív. Slunce nemilosrdně stoupalo po obloze, nutilo nás mhouřit oči a pálilo do tváří. Sjeli jsme z hlavní silnice, asfalt zhrubnul a kopců přibíjvalo, tomu se nedalo dlouho odolávat, zvlášť když vesnický hospůdky byly tak lákavý.

„Dál už nejedu,“ prohlásil rezolutně Pavlík před další hospodou. „Musím si dát pivo, nebo zemřu na dehydrataci orgasmu.“

„Snad organismu, né,“ naběhnul si Krejza.

„Organismus může bejt vyschlej,“ mudroval Pavlík, „ale měl ste už někdy suchej orgasmus?“

„Neměl sem ani mokrej,“ kontroval Krejza. „Vystačim si s polucí.“

„No tak si představte, že se ráno probudíte a máte plný trenýrky sušenýho mlíka,“ pokračoval Pavlík.

„Pánové, nemohli byste nechat těch prasečín,“ vložil se do debaty Dal.

Kluci kupodivu poslechli, asi žízeň zvítězila, a tak jsme opřeli kola o zed' a vešli do hospody. Tam stál výčepní se svěžím výrazem horníka po noční šichtě a konverzoval s jediným zákazníkem, kterej vypadal, že zapomněl večer odejít. Dostali jsme každěj jedno pivo a mohli si jít sednout ven. Kromě Jirky Myšáka tam byli všichni, co se měli zapojit do akce s domem. To byla vhodná chvíle.

„Pánové,“ začal jsem, „vypadá to blbě, komouši nám to nechtěj schválit.“

„Co do toho maj co kecat?“ reagoval podrážděně Milánek.

„Dyť kecaj do všeho, co se divíte?“ uklidňoval ho Dal.

„A proč to nechtěj schválit?“ zeptal se konstruktivně Martin Krátký.

„Tvrděj, že je nás víc a že není jasný, kdo je zodpovědnej za dům, ale hlavně jim prostě vadíme, možná i divadlo. Co já vim, jaký maj informace,“ vysvětloval jsem.

„To je v prdeli, určitě sme už někde zapsaný,“ připojil se Dal. „Pamatujete, jak sme měli zakázanou Prahu? Rok sme hráli jen po zájezdech, pak to najednou padlo, ale určitě tam maj nějaký záznamy.“

„No úplně ztracený to ale neni,“ pokračoval jsem. „Jirka přišel s nápadem, že bysme to mohli koupit na Josku, ten je místní, proti tomu takový argumenty nemaj.“

Všichni se podívali na Josku. Seděl s náma, ale debaty se neúčastnil.

„Tak co? Praha zdraví venkov!“ ťuknul Martin do Joskova půllitru.

„Řepákov řepám! Vy mě teda serete,“ přijmul Joska výzvu, obrátil do sebe půllitr na ex a pokračoval: „Co mi zbejvá, přece to těm komančům nenecháme.“

„Tak, pánové...,“ podíval se na nás významně Martin.

Nebylo třeba nic dodávat.

„Pro mě zelenou,“ hlásil Krejza.

„Já jenom malou,“ zkusil jsem to.

„Pane Pulkrábek, je to velkej dům?“ zeptal se Martin.

„Já vim,“ rezignoval jsem. „Tak pro mě taky velkou.“

Naštěstí zůstalo jen u tý jedné rundy, a tak jsme zase nasedli na kola a šlapali dál. Byl jsem rád, že to takhle dopadlo, nebyl jsem si jistě, jak to Joska vezme, ale takhle pod tlakem mu moc nezbejvalo a bylo taky dobrý, že je nás o jednoho víc. Jenže jak odpoledne pokročilo, nohy nám ztěžkly, nebe se začalo zatahovat a zvedal se vítr. Praha zůstala daleko za námi a my jeli po nějaký okresec bůhví kde.

„V nejbližší vesnici končím, nechci bejt mokrej na kost,“ oznámil Milánek a ukázal na oblohu.

Mraky byly napitý vodou jak velbloud před cestou na Saharu, a tak nikdo neprotestoval. Šlapali jsme do pedálů, co se dalo, ale nebylo to nic platný, po prvních řídkých kapkách přišla pořádná sprcha a do vsi jsme dojížděli v lijáku už kompletně promočený. Byla tam hospoda a naštěstí otevřená už takhle brzo odpoledne. Nechali jsme kola pod stromem a nacpali se rychle dovnitř. Kapalo z nás, až se dělaly loužičky. Hostinská na nás chvíli útrpně hleděla a pak nám otevřela vedlejší sál, kde bylo pódiíčko s klavírem, a nechala nás rozvěsit si mokré věci po stolech a židlích, který tam byly připravený asi na pořádání tanečních zábav. Hned jsme si objednali grogy, vytahovali nějaký suchý šaty, a jak jsme sedli ke stolu, začaly se hrát krabičky pro zrychlení konzumace. Ve vzduchu zavoněly párky a my začali bejt rozjařený. Paní hostinská nestačila nosit grog za grogem – krabičky splnily svůj úkol.

„Zejtra jim to předvedem, klukům disidentskej,“ vykřikoval Martin.

„Naserem to do nich, do čuráků!“ připojil se jako obvykle Pavlík.

„Hele, kluci,“ pokračoval Martin. „Prej tam bude i Havel.“

„Fakt?“ zeptal se Milánek.

„No jasně že jó,“ ujišťoval Martin. „A Havel, kluci, to je náš Walensa. Jasný? Ať žije Havel!“ zvolal.

„Ať žije Havel!“ přidali jsme se a za chvíli už jsme skandovali všichni.

„Ať žije Havel, ať žije Havel!“

Do toho vešla hostinská s věncem piv a okřikla nás: „Neřvěte tak, kluci, vedle nemůžou hrát karty.“ Položila piva na stůl, načmárala pár čárek na účet a vrátila se do výčepu. Pro jistotu za sebou zavřela dveře, což byl signál k dalšímu kolu našich výkřiků.

„Ať žije Havel, ať žije Havel!“ ozvalo se znova plnou silou.

Vylezl jsem na židli a potom na stůl a zařval, co jsem měl síly: „Smrt komunismu!“

„Smrt komunismu!“ přidali se ostatní.

Dal to nevydržel a prosebně se na mě otočil.

„Pane Pulkrábek, prosím vás, nechte těch smrtí, nebo bude nějaký průser.“

„Smrt komunismu!“ zařval jsem naposled a slezl se stolu.

„Židi do plynu!“ korunoval to všechno osamělým výkřikem Pavlík a přidal něco v jidiš, čemuž jsme my árijci nerozuměli. Snad se omlouval dědečkovi, kterej byl rabínem a skončil někde na osvětimskejch rostech.

Dal jen obracel oči v sloup. „Ježišmarjá, jak tohle zejtra dopadne, že já sem to pozvání vůbec bral!“

Zase se otevřely dveře a vešla hostinská s platem panáků, který mezi tím Milánek lstivě objednal.

„Kluci, trochu tišejc, nebo mi štamgasti vodejdou domů,“ pravila mírným, ale naléhavým tónem. Zjevně ji nezajímal obsah našeho křiku, šlo jí jen o celkovou hladinu hluku, kterej jsme vyluzovali. Pochyboval jsem, zda vůbec o nějakým Havlovi a disidentech ví.

Vzal jsem si panáka a přisedl k Martinovi. „Hele, vopravdu tam bude Havel?“

„Já nevim, pane Pulkrábek, říká se že jo.“

„Já ho docela uznávám,“ řekl jsem, „a rád bych ho poznal, ale von je moc velkej intelektuál, ten nedokáže lidi tak strhnout jako Walensa.“

„Ale neblázněte, pane Pulkrábek,“ pokračoval Martin. „Vždyť tu nikdo jinej není, toho musíme podporovat, to je náš prezident.“

„Havel for president!“ zařval někdo opilecky, ale nikdo se nepřidal.

„Víte,“ odporoval jsem dál Martinovi, „von je moc měkkej, a ty jeho hry, nezlobte se, mě připadaj moc polopatistický. Je to sice absurdní, to mám rád, ale hrozně prvoplánový.“

„No,“ rozvažoval Martin, „já jsem s nim několikrát seděl v hospodě a von v tom má jasno, vopravdu. A měkkej teda rozhodně není, to, co zažil v kriminále, nebyla žádná sranda, a nezlomilo ho to.“

Trochu jsem se zastyděl. „Možná, že máte pravdu, tím víc bych stál o to ho poznat a promluvit s nim.“

„Třeba to vyjde,“ zakončil debatu Martin a pozvednul panáka k přípitku.

Ťukli jsme si a já se zase zapojil do všeobecnýho mumraje. V deset nás hostinská vypakovala ven, nic nepomohlo přemlouvání, že je venku mokro a my nemáme stany. Byla rezolutní jak archanděl Gabriel. Marně jsme doufali, že nás nechá přespat v sále, v teploučku a suchu. Jakmile jsme venku nasedli na kola, hned se do mě dala zima, jak jsem byl z tý hospůdky zchoulostivělej. Polovinu věcí jsem měl ještě mokrou, zmačkanou, a tak to bylo jako lézt do huby mrtvý velrybě. Naštěstí na konci vsi stálo něco jako zbytky zámku přestrojený za JZD. Tam v bývalý sale terreně, kterou užívali jako seník, jsme se uložili jak hraběcí páni.

Permoníčci v můj hlavě opět pracovali a byli pilní, navíc jsem se v noci propadl senem do nějaký díry, takže jsem spal skoro vestoje. Vyhrabal jsem se nahoru a vytáhl věci vyvětrat na louku. Samozřejmě jako první. Bylo dost brzo, nebe jako vymetený, ale tráva ještě mokrá včerejším deštěm nebo možná ranní rosou. Spacák jsem hodil přes nejbližší křoví a rozhlížel se kolem sebe. Musela to bejt pěkná zahrada, obrovitý duby v náležitých odstupech a za nimi nějaký stromy, který jsem ani neznal, úplný arboretum. V mezerách mezi větvema vykukovaly zbytky sídla. Neměl to zámeckej pán špatně vymyšlený, ale jak jsem se přibližoval, bylo mi jasný, že jsem měl zůstat raději dál. Jedno křídlo bylo zbouraný, druhýmu vévodily vstupní hliníkový dveře a novó okna o poznání větší než ty původní, samosebou v kovovejch rámech s jednolitou plochou skla bez příček. Vstupní brána byla bez vrat, žulový ostění vylepšený

žluto-černejšma bezpečnostníma pruhama a přímo uprostřed plechová rudá hvězda, schlíple se pohupující na rezatém drátu, korunovala celý tohle dílo zkázy. Skoro se mi zvednul žaludek. Ale to mohlo bejt i z těch včerejších zelenejch, nejen z týhle kulturní pohromy. – To večer zase byly bláboly, pomyslel jsem si. Kdy už nás konečně někdo přijde zabásnout?

Vzpomněl jsem si, jak jsme dělali v zimě s Pavlíkem a Martinem na Václaváku anketu – ta vzpomínka byla tak živá, že jsem se musel usmívat –, chodili jsme od člověka k člověku, v ruce napůl oloupanej banán jako mikrofon a ptali se vážným hlasem: „Dobrý den, my jsme anketa Reflektoru mladých. Prosím vás, máte rádi komunisty?“. Většina lidí se jen pousmála a nic neřekla, několik jich bez zaváhání řeklo „Ne“, ale ani jeden neřekl „Ano“. Samozřejmě museli poznat, že je to sranda, ale stejně mě ten výsledek potěšil.

Vracel jsem se dubovou alejí k naší sale terreně. Kluci se už většinou vzbudili. Seník si s nima zahrál podobně jako se mnou. Různě se propadli dolů neuleženým senem, jenomže neměli vždycky to štěstí co já, takže někdy spíš spali vestoje na hlavě než vleže. Namáhavě jsme sbalili spacáky – všude bylo plno sena a vosinek – a vytlačili kola zpátky na silnici. Zbejvalo nám sotva padesát kilometrů, takže času bylo dost. Na pozdní oběd jsme se zastavili ve Vodňanech. Hrát jsme měli až za tmy a do disidentský chalupy se nám zatím nechtělo. Hospoda na náměstí nám připadala jako daleko lepší místo na koncentraci před vystoupením. Jen jsme vstoupili, uvítaly nás známý tváře kluků z naší kapely a ostatních z divadla, pro který byl výlet na kolech přílišnou námahou. Nastalo všeobecný vítání a sdělování dojmů z cesty. Zahlídl jsem taky Jirku Myšáka, kterej seděl sám u malýho stolu v koutě pod televizí. Popíjel pivo a fernet a koukal do nějakýho scénáře. V oblacích dýmu vypadal jak reklama na plicní pastilky. Odfoukl jsem ostentativně kouř a přisedl k němu.

„Á, pan Purkrabí, vítejte na panství vodňanském. Trochu mi to moc kouří, už do toho cpou snad jenom papír.“

„Trochu dehtu se tam dycky najde,“ ujišťoval jsem ho.

„To je fakt, v nouzi si ho vykašlu z plic.“

„Na čem to děláte?“ zeptal jsem se.

„To sehnal Dal, ale moc se mi to nelíbí, jenže možná by nám to pomohlo do televize.“

„Sračka?“ ukázal jsem na scénář.

„Sračka,“ potvrdil Jirka.

„To s váma cejtím, ale proto jsem nepřišel. Podařilo se mi zlomit Josku, šel by do toho, jak ste navrhoval. Napsal by to na sebe.“

„To je ale sakra dobrá zpráva,“ pookřál Jirka.

„Že jó?“ přisvědčil jsem pyšnej na svoje zásluhy.

„A kolik nás vlastně už je?“ zeptal se ještě.

„Vy, Dal, pan Krejza, Milánek, Manin, Joska a já, to je sedum,“ počítal jsem.

„Jako samurajů,“ dodal Jirka.

„Jako kulí v Sarajevu,“ přidal jsem se.

„Což posvětit to fernetem?“ vyzval mě.

„V takový chvíli nemohu nesouhlasit,“ polaskal jsem se s dvojím záporem české gramatiky a objednal dva fernety. Ještě jednou jsme to otočili – jako obranu proti kulhání – a já se přesunul k velkému stolu pod okno. Zrovna přišel Dal, kterej byl sondovat situaci na disidentský chalupě. Jak ho Joska zahlídnul, už začal deklamovat.

„Už jsme komplet, sedum statečnejch, jupí, sedum divů světa, sedmá pečeť právě přišla, sedum trpaslíků a sedum zelenejch peprmintek. Paní hostinská, já prosím sedum velkejch, krásnejch, zelenejch peprmintek, hned teď.“

Paní hostinská se nenechala přemlouvat a za chvíli už panáky stály na stole. Dal vzal panáka a trochu váhavě a nešťastně se rozhlížel okolo sebe: „Volové, nevožerte se, je tam spousta lidí, ať není vostuda,“ zkoušel nás umravňovat.

Ale jeho snažení zaniklo v táhlým mručivým tónu, kterým začala rezonovat celá hospoda a kterej byl signálem k našemu přípitku. Všichni si stoupli, a tak Dalovi nezbylo, než aby se připojil k nám. S výrazem nadšení, jako kdyby právě vyhrál soutěž „Sto otázek o Leninovi“, pozvednul

sklínku a začal basovat. Mručení se zvyšovalo a nabejvalo na intenzitě a už z toho vycházelo ono oslavný: „Vóóóopice žere banány, už je to všechno za námi. Pusté mi žilou, mírová hráz, už je to v nás. Hej, kdo vchází do tvých snů, má láska?“ Nato se všichni zaklonili, otočili do sebe panáka na ex a obřad skončil.

Dal využil chvilky ticha, než klepnou panáky o stůl, a začal znova: „Hele, musíme během čtvrt hodiny vyrazit, je potřeba dodělat pódium a zapojit kapelu.“

„Hlásím, že du zapojit močák,“ ozval se Milánek a odkráčel k záchodu.

„Naserem to do nich, do čůráků!“ řval stereotypně Pavlík.

„Pavlíku, nechte toho,“ okřikl ho Dal a obrátil se ke mně.

„Pane Pulkrábek, prosím vás, hlavně nechte těch smrtí, určitě tam sou nějaký estébáci, stačí málo, a už si neškrtnem.“

„Chápu,“ uklidňoval jsem ho. „Já sem v pohodě, nemějte strach.“

Pomalou se všichni začali zvedat, platili jsme útratu a za dvacet minut byla hospoda zase tichá a skoro liduprázdná. Jeli jsme v jednom pelotonu, auta s nástroji a technikou za náma cyklistama. Bylo to sotva tři kilometry za městečkem, taková menší usedlost, chalupa, dvě stodoly a jakejsi dřevěnej seník. Bylo tam už plno lidí, nějaký folkaři zpívali písničky, pár lidí sedělo na trávě a poslouchalo je. Nikoho jsem neznal, ale všichni mi připadali nějaký vážný, asi neměli tu průpravu fernetů a zelenejch jako my. Paní domu nás vítala u vchodu, ale vypadala trochu překvapeně, nejspíš ji zaskočil ten počet a razance, s kterou jsme přišli. Dost si oddechla, když jsme odmítli ubytování v domě a dali přednost půdě. Potom nás zavedla do maštale, kde byl sud s pivem, ale když zjistila, že už tam stojí Milánek a točí ostatním kelímkáče, zatímco Jirka Myšák třímá flašku fernetu a posiluje se rovnou z láhve, viděla, že se o sebe dovedeme postarat sami, a s přáním příjemného večera nás opustila. Vyprosil jsem si v kuchyni od takový příjemný dámy kafe, abych trochu prostrízlivěl, a šel s Dalem obhlídnout situaci. Nevypadalo to zrovna růžově. Do tmy zbejvaly sotva dvě hodiny a na pódiu nebylo nic. Všichni se soustředili kolem sudu a ladili tam formu na představení. Vypadalo to, jako když rozdávaj polívku nezaměstnanejm. Začali

jsme to s Dalem připravovat sami a čekali na kluky z kapely, až přijdou se šňůrama. Jenže kapela, která byla jindy téměř abstinentní, byla použitelná sotva z polovičky. Zbyla jedna kytara a varhany. Ostatní nebyli schopný udržet nástroj, natož společnou notu. Naštěstí jsme byli na improvizace zvyklí, tak jsme trochu zredukovali program, přeházeli čísla a v půl devátý jsem skutečně vyšel na pódium, abych uvedl první číslo. Několik kafí a dvouhodinová abstinence mi hodně prospěly, takže jsem byl skoro fit. Lidi se docela chytli, to nám pomohlo a začalo to vypadat docela dobře. Střídavě jsme s Dalem křísili Jirku, naši hlavní pěveckou hvězdu, kterej usínal mezi jednotlivějma písničkama (ležel na zádech v záhonu za pódium), ale vždycky jsme ho nějak přivedli k životu, a on to s výrazem premianta zvláštní školy zvládnul. Díky tomu se první půle jakž takž povedla, to se samozřejmě muselo oslavit, a tak se původně pětiminutová přestávka protáhla na půl hodiny, a kdyby za náma k soudku do maštale nepřišla paní hostitelka, byla by asi ještě delší. Uvedl jsem první scénku, diváci se utišili a všechno vypadalo dobře. Potom měla následovat „Mlynářská balada“, kterou zpíval Milánek a živě ji předváděl Martin Krátký. Bylo to dost náročný, hlavně pro Martina, kterej se musel svlíknout jen do slipů, namazat se vazelínou a posypat moukou. Skončil jsem úvod, přišly první takty, Milánek se vpotácel na scénu, postavil se k mikrofonu a – nic. Otevřel naprázdno pusu a zase ji sklapnul. Diváci si ještě ničeho nevšimli, nebo možná měli za to, že to patří k věci. Kapela udělala smyčku a – Milánek zase nic. Teď už si toho všimli všichni, ale pořád to bylo dobrý, protože si mysleli, že to je tak správně. Kapela začala znova předeheru a my za pódium jsme se snažili Milánka nějak vybudit nebo mu napovědět.

„Dělej, zpívej,“ mumlali jsme jeden přes druhýho a měli jsme úspěch. Milánek začal. Bohužel úplně mimo rytmus, navíc zapomněl slova, a tak jen hučel a mumlal něco, co znělo jako „meloun, meloun“.

Martin už to nevydržel a vyrazil do světla celej od mouky a začal markýrovat děj písni o šíleným mlynáři. Jenomže Milánkovo vytrvalé „meloun, meloun“, bylo o něčem úplně jiným, a tak nikdo nechápal, co

se tam vlastně děje. Martinovi povolily nervy a začal cedit mezi zuby směrem k Milánkovi: „Zpívej, ty čůráku, kreténe, zpívej!“

Ale Milánek měl pro dnešek repertoár vyčerpanej a nic jinýho než „meloun, meloun“ ze sebe nevypustil. Už to ani nebylo moc vtipný, obecnostvo ztichlo, kapela se marně snažila chytit stejnej rytmus s Milánkem, až přestala rozpačitě hrát úplně.

„Ten čůrák to všechno zapomněl,“ procedil ještě Martin, seskočil s pódia do skalky a zmizel v rybníčku mezi lekníny.

To diváky trochu rozveselilo. A bavil se i Milánek, kterej stál na pódiu a pyšně se usmíval jako batole, co zrovna ukořistilo psí lejno. Skočili jsme po něm a odvěkli do zákulisí, ale ten úsměv mu vydržel. Zkrátili jsme druhou půlku na minimum, ale vůbec to nevadilo, protože po nás měl vystoupit jako zlatej hřeb večera známej brněnskej písničkář Radek Valenta. Přišel za pódium, ještě než jsme skončili, ladil si kytaru a tvářil se docela přátelsky. Dělal, že si nevšímá potácejících se herců a moudře a shovívavě se usmíval, jako že ví, že byl taky mladej. Jenže najednou u něj stál Joska a plácal ho po zádech.

„Čau!“

„Ahoj,“ opětoval Joskův pozdrav Valenta a čekal, co se z toho vyvine.

„Tak co, ty stará tenisko,“ plácal ho dál Joska po zádech. „Zase tady budeš unavovat, ty pidlikáči?“

To bylo silný kafe. Všichni jsme ztichli, Valenta zatnul pěsti, pak je povolil, sundal kytaru z ramene, dal ji do futrálu a beze slova odešel. Koukali jsme na Josku jako blázni.

„Co blbneš, Josko?“ pustil se do něj Dal.

„Ale có, ten pidlikáč tady bude na mě koukat jak sám pan morálka...“ bránil se nejistě Joska.

Ale už tady byla paní hostitelka, celá brunátná, vzala si Dala stranou a něco mu říkala. Z výrazu tváře se dalo tušit co.

Dal se schlíplé přišoural k nám: „Valenta odmítnul vystoupit, musíme to nějak ukončit. Já sem vám říkal, volové, že bude průser, když budete tak chlastat. Eště, že tu neni ten Havel.“

„To je dobrý, to bych moh zařvat nějakou tu smrt, že jó?“ snažil jsem se pozvednout náladu.

„Smrt Valentovi!“ řekl polohlasem Pavlík.

„A Židi do plynu!“ dodal rezignovaně Dal.

„Moh by to vzít místo Valenty Milánek, obsahově je to stejný,“ přisadil si Jirka.

Do toho přišel Martin – všude samá mouka – a hledal právě Milánka: „Kde je ten debil? Já ho zabiju, tady není teplá voda a studenou ten sajrajt nejde smejt.“

Šel jsem uvést závěrečnou píseň a byl rád, že už to mám za sebou. Ještě jsem pomohl klukům z kapely zabalit verkcajk. Mezitím se všichni rozptýlili, tak jsem si šel dát do maštale jedno uspávací pivo. Trochu jsem poklábosil s nějakým vousatým disidentem, co vypadal jako Sa-charov – ale na to mluvil moc dobře česky –, vypil jsem další pivo a vylezl na půdu do spacáku. Už jsem skoro spal, když ke mně zespoda proniknul Joskův zvučnej hlas jak v duetu s Valentou zpívají „Na brééciauskýýých lůůkááách...“, tak přeci jenom vystoupil, pomyslel jsem si a propadnul se do spánku.

Galusky už zase svištěly po asfaltu, šlapal jsem sám nedělním ránem. Vodňany za zádama a celej den před sebou. Byl jsem rád, že se mi podařilo nepozorovaně proklouznout s půdy dolů, nasednout na kolo a po anglicku se vytrazit. Nestál jsem o tu ranní atmosféru v cizí chalupě, kdy alkoholová družnost už pominula, a tak se všichni jen hloupě usmívají a doloují z paměti, jak se ten člověk, s kterým se tak výborně bavili, vlastně jmenuje, a proč se s ním vůbec dali dohromady, když je tak nudnej. Následuje neurčitá konverzace a oťukávání, kdy každé sbírá střípky předešlého večera s obavou, že prováděl něco nevhodného. Nakonec se ti, co nemusejí řídit, zase namažou, a uvolní tím napětí, ale zrovna v tom nejlepším se musí domů. Dneska jsem na to neměl náladu a dal přednost chladnému rannímu vzduchu a svištění po asfaltu. Bylo mi docela dobře, slunce, pohyb a modrá obloha vyháněly z těla zbytky alkoholu a já mohl v klidu přemýšlet. S domem to vypadalo dobře, to,

že jsme získali Josku, bylo důležitý a sedum je docela dobrej počet, na-konec možná lepší než deset. Sedmička je mystický číslo, kdežto desítka je pitomě symetrická a nudná. Už jsem se nemohl dočkat, až zase vyrazíme do Týnce, snad to tentokrát vyjde. Jak jsem tak meditoval, jel jsem pořád volnějc a volnějc, až mě najednou předjeli dva cyklisti, kluk a holka. Úplně mi zatrnulo: drobná postava, vlasy na mikádo. Přehodil jsem na malý kolečko a přišlápnul do pedálů. Za chvíli jsem byl u nich, předjel jsem je a otočil se dozadu. Civěli na mě jako na vyvrhela, přestal jsem šlapat a nechal je zase předjet. Klára to samozřejmě nebyla, to jen moje freudovské podvědomí si ji přálo vidět a dělalo ze mě takhle úchyla. Kousek od silnice jsem zahlídnul rybník, tak jsem k němu zabočil, abych se koupelí zase probral, ale moc to nepomohlo. Ležel jsem na prknech stavidla, vyhříval se na slunci a čekal, až se mi Klára vypaří z hlavy. Ale to taky fungovalo bídňě. Nedokázal jsem určit, co mě na ní po jednom krátkým setkání tak přitahuje. Snad v sobě měla něco podzimmního, takovou tu nostalgii čerstvě spadányho listí, jako mají smutně krásný hrdinky z Fitzgeraldovych povídek. Tuhle atmosféru jsem miloval a skoro jim záviděl tu unavenou nedbalost ztracený generace. Napadlo mě, jestli se třeba někdo z budoucnosti nebude takhle dívat i na nás. Jenže oni měli svý Hemingwaye, bohémskou Paříž a válku za dveřma, ale my máme jen bezdějinnou placatost a nejistou jistotu neměnnosti. V lenivým rozpoložení jsem znovu nasednul na kolo a vyjel na silnici. Vždycky v kocovině jsem měl takovýhle filozoficko-spasitelský nápady a docela jsem si v nich medil. Galuska svištěla, jel jsem pozdním jarem, tím únavně optimistickým obdobím kvetoucích šeříků a usmívajících se pionýrů, ale moje nálada byla příjemně podzimmní, nostalgická.

Seděl jsem v kanceláři, předstíral, že pracuju a koukal oknem na staroměstský střechy vedlejších domů. Už poněkolikátý jsem stáhnul ruku od telefonu, kterej mě magicky přitahoval. Stačilo zavolat Blance, něco si vymyslet a jen tak mimochodem z ní vytáhnout Klářin telefon. Už jsem dokonce několikrát začal vytáčet číslo, ale pak mi cosi stáhlo ruku zpátky

a já toho nechal. Vstal jsem od stolu a šel si do kuchyňky uvařit kafe. V oblacích dýmu tam postával Ivan, můj vrstevník a kolega, a vypadal zničeně.

„Co je?“ zeptal jsem se a dával přitom konvici na vařič.

„Ále, strašně sme se včera setnuli a někde sem ztratil bundu.“

„To je blbý. Třeba se ještě najde,“ dodával jsem mu optimismu.

„Ta je v řiti, byla to pravá americká parka, tu nikdo nevrátí,“ odvětil sklesle.

„Hm,“ přikývnul jsem a dál připravoval kafe.

„Pane Pulkrábek, pane Pulkrábek!“ slyšel jsem šéfovu sekretářku volat po chodbě.

„Tady sem, v kuchyňce,“ ozval jsem se.

„Pane Pulkrábek!“ volala dál sekretářka. „Máte u mě telefon.“

„Už du!“ vykřikl jsem. „Zaleješ mi to?“ poprosil jsem Ivana, kterej rezignovaně přikývnul a zahalil se do cigaretového dýmu.

Přemýšlel jsem v běhu, kdo mi může volat k šéfovi do kanceláře. Sluchátko leželo na stole a sekretářka psala něco na stroji, šéf byl pryč. Nasadil jsem profesionální tón a představil se do mluvítka.

„Prosím, Pulkrábek.“

„Ahoj, tady je Klára,“ ozvalo se na druhým konci. „Pamatujete se ještě na mě?“

„Ahoj,“ řekl jsem a celkem se mi dařilo předstírat nezájem. „Ty si byla minule na představení a pak sem...,“ nenechala mě domluvit.

„Eště jednou moc děkuju, a nezlobte se, že sem pak nepřišla, já sem zaspala a neměla sem vaše číslo, a tak sem vám nemohla zavolat. Až teď sem zjistila, kde pracujete, takže vám volám, ale asi někam jinam...,“ chrlila ze sebe zmateně, ale mně to bylo jedno, klidně bych si od ní nechal předčítat Ottův slovník naučný.

„Voláš docela správně,“ odpověděl jsem. „Je to jen vo jedny dveře vedle.“

„Aha, tak to je dobrý,“ zasmála se.

Viděl jsem sekretářku, jak sice píše na stroji, ale její ušní boltce pracují naplno. Udělám jí radost, pomyslel jsem si a řekl do telefonu, „A jak se ti spalo v mojí posteli?“

„Dobře, moc ste mi pomoh, fakticky.“ A po chvilce váhání pokračovala: „Nechtěl byste se někde sejít, dyž to minule nevyšlo?“

Úplně jsem se zatetelil jak Gagarin v raketě, ale nechtěl jsem to uspěchat, a tak jsem s odpovědí maličko zaváhal.

„Nó, nebylo by špatný to napravit,“ řekl jsem neurčitě, ale hned jsem pokračoval, „a kdy se ti to hodí?“

„Třeba dneska?“ odpověděla s otázkou v hlase.

„Dobře, tak ve čtyři na stejným místě jako minule.“

„Tak jo,“ souhlasila. „Ale mám to přes celý město, tak kdybych se trochu opozdila, tak počkejte. Ale já to určitě stihnu.“

„Vemu si něco teplýho na sebe, podzim je nedaleko,“ udělal jsem pana vtipnýho.

„Né, fakt,“ zasmála se, „tentokrát to stihnu.“

„O. K., tak ve čtyři, zatim ahoj.“

„Ahoj,“ řekla stručně a zavěsila.

Ale já jsem nezavěsil. „Jó, prosim tě eště,“ pokračoval jsem do hluchýho telefonu a pozoroval sekretářku za psacím strojem, jak do něj usilovně buší, „to budete zase dvě?“ markýroval jsem. „Přid' radši sama, cejtím se nějakej unavenej. Ráno musím do práce a šéf tohle nechápe.“

Sekretářka skoro zapomněla psát, úplně vypadla z rytmu a datlovala jak začátečník.

„Jó, v sobotu příd'te vobě. Sousedí sou pryč, tak se nemusíme mírnit. Pa, pa, drahoušku, už se nemůžu dočkat,“ zakončil jsem stupidně, položil sluchátko a podíval se na sekretářku. Ušní boltce jí trochu zrudly, ale hrdinně dál předstírala pracovní zápal.

„Děkuju, paní Evo,“ poděkoval jsem škodolibě a zanechal ji u stroje.

Moje nálada byla skvělá a tenhle žertík jí jen vylepšil. Těžko jsem se mohl cítit líp.

Ve čtyři jsem zase stál před výlohou a prohlížel svetýrky. Skoro se mi začínaly líbit, jak jsem je důvěrně znal, ale v půl pátý už mě omrzely, a zrovna když jsem se odhodlával k odchodu, objevila se konečně v odrazu skla výlohy. Chtěl jsem se tvářit rozmrzele, ale ten tvrdý výraz mi moc dlouho nevydržel. Byl jsem rád, že přišla.

„Ahoj,“ spustila. „Já se strašně omlouvám, že sem přijela tak pozdě, ale mně nejela tramvaj a ještě sem musela jít na poštu a z těch Ďáblic je to přes celý město...“

Chrlila to ze sebe, že jsem se skoro nedostal ke slovu. Byl jsem zvyklej, že já mluvil a holky poslouchaly, ale tady to bylo nějak jinak, už od začátku. Tak jsem tam jenom stál a prohlížel si ji s přiblblým úsměvem a vzpomínal, jak ležela v mojí posteli jako ryba na podnose, tichá a bezmocná. Teď rozhodně tak nepůsobila.

„Posloucháte mě?“ probrala mě ze zadumání.

„Jasně, že jó,“ zalhal jsem úspěšně.

„Tak co kdybysme se šli někam napít, já mám docela žízeň,“ navrhla iniciativně.

„Což takhle do Blatničky?“ zkusil jsem to.

„Mně je to jedno, vyberte sám,“ přenechala mi aspoň něco k rozhodování.

Tak jsme šli do Blatničky, byl to jen kousek a chodil jsem tam docela rád a často. Protlačili jsme se davem k pultíku do kouta, kde bylo jakž takž soukromí.

„Červený, nebo bílý?“ otázal jsem se.

„Radši bílý,“ rozhodla se.

„Já dám přednost červenýmu, víš, když piju červený...“ začal jsem, ale když jsem zachytil Klářin pohled, rychle jsem opustil myšlenku na ten Horníčkův bonmot a pokračoval jinak, „prostě mám lepší pocit, že dělám něco pro zdraví.“

„To je divnej důvod. Ale já už se bála, že vytáhnete ten Horníčkův blábol. Víte kterej?“

„Jo, už sem měl tu čest.“

„Já ho nesnáším, von je tak vtipnej, až je blbej,“ ulevila si.

„Mám i oblíbenější herce,“ připojil jsem se.

„A koho?“

„Strejčka Jedličku.“

„Ježíš, tohodle?!“ zasmála se Klára.

„Tak já du pro to víno,“ změnil jsem téma a tlačil se k pultu. Objednal jsem, a než mi to paní Jaruška nalila, pozoroval jsem Kláru, jak nervózně vytahuje cigaretu a zapaluje si. Kouřila teda dost, to se mi moc nelíbilo. Když si všimla, že ji upozoruju, usmála se a mnou projelo něco jako elektrické výboje, zabrnělo mě to až v palcích u nohou. Přinesl jsem sklenky k pultíku. Za náma se tlačili lidi, tak jsme byli k sobě pořád blíž a blíž, nohy, ramena, ruce se nám co chvíli nechtěně dotýkaly, řeč plynula a vypítech sklínek přibíjvalo.

„Tak, a je vyschlo,“ konstatoval jsem, když nám paní Jaruška odmítla dát už asi třetí poslední dvojku.

„Tak vypadnem, už mám stejně dost,“ souhlasila lehce podroušená Klára.

Vyšli jsme před Blatničku a já automaticky chytil Kláru kolem ramen a chtěl ji přitáhnout k sobě, ale hned se mi s cuknutím vysmekla.

„Co je?“ neudržel jsem se.

„Nic, jen nemám ráda, když se mnou někdo manipuluje.“

Už jsem to znova nezkoušel, šel jsem vedle ní a najednou nevěděl, co říct. Mlčeli jsme skoro až ke stanici tramvaje.

„To vaše představení se vám povedlo, bylo to fakt dobrý,“ začala najednou Klára odjinud.

„Spravili jsme ti náladu?“ zeptal jsem se, ale trochu jsem pochyboval, jestli si vůbec něco pamatuje, v tom stavu, v jakým byla, bych se nedivil, kdyby měla okno.

„Bylo to skvělý a dneska se mi to taky moc líbilo,“ byla najednou medová.

„Dneska sem to nehrál.“

„To se pozná.“

„Ježíš, to sem tak bídněj herec?“

„Znám i horší.“

„Na Strejčka Jedličku mi nešahej.“

„Už mi jede tramvaj,“ řekla trochu smutně.

„Vidim,“ konstatoval jsem.

Tramvaj zastavila, vydechla otevřenejma dveřma horkej vzduch a čekala na potravu.

„Za tamto se na mě nezlobte, třeba vám to někdy vysvětlím,“ otočila se na mě ze schůdků.

„Třeba to vim,“ zkusil jsem to.

„To nevíte. Zavoláte mi?“

„Zavolám,“ řekl jsem do zavírajících se dveří.

Tramvaj cinkla, brzdy se odlepily od kolejí a kolos vyrazil. Klára stála ve dveřích, díval jsem se za ní, než mi zmizela v zatáčce. Přešel jsem ulici a kráčel teplým, skoro letním večerem. Napravo jako proud inkoustu temněla Vltava, minul jsem Karlův most a snažil si to nějak srovnat v hlavě. Víno mi žbluňkalo v obou hemisférách a v něm se jako mořská panna proháněla Klára, vypadalo to, že nic dalšího se tam už nevejde.

Pršelo, kapky deště stékaly po skle a zamlžovaly panorama Hradčan za řekou. Dal Vrána s Jirkou Myšákem seděli naproti mně a střídavě koukali na řeku, na nábřeží před Slavíí a na prázdný papíry před sebou.

„To ale cedí,“ ulevil si Jirka.

„Ideální pracovní atmosféra, né?“ optimisticky opáčil Dal.

Seděli jsme nad vznikajícím scénářem naší novy hry, ale nějak jsme se nemohli pohnout z místa. Chtěli jsme na podzim začít zkoušet, tak jsme se to snažili dodělat, jenže když se moc chce, tak to obvykle nejde. Mořili jsme si hlavy, koukali na zmoklou Prahu, pili kafe – a tím to končilo. Jak tři sudičky nad mrtvým dítětem.

„Pánové, já to dneska asi zabalim,“ oznámil jsem a hledal očima číšníka, abych zaplatil. Ale dřív než pingl, objevil se ve dveřích Joska.

„Moraváá zdraví velkoměsto!“ hulákal, až se intoši od vedlejších stolů pohoršeně otáčeli.

„Čau, neřvete tak, nebo zničíte zárodek nějakýho českýho Felliniho,“ krotl jsem Josku.

„Kecy, prdy! Novej Fellini už se narodil u nás na Moravě,“ nedal se Joska.

„Točí v Bulharsku film vo Mengelem, že jó?“ doplnil Dal.

„Jasně, na to se tyhle vejškrabci nezmůžou,“ pokynul Joska okolo.

Nikdo si ho našťestí nevšímal, tak si přisednul k nám bez dalších komentářů.

„Byl sem doma, v Týnci,“ řekl významně a z aktovky vytáhnul dopis s úředním razítkem.

Vzal jsem ho do ruky, bylo to z národního výboru, odpověď na žádost, kterou Joska poslal kvůli našemu domu.

„Co píšou?“ zeptal jsem se s obavou v hlase.

„Ále, takový ty jejich nemastný neslaný kecy. Třikrát to přečtete a zjistíte, že vlastně nepíšou nic,“ odpověděl už tiše Joska.

„A co to ‚nic‘ je?“ zeptal se Jirka.

„No, nic,“ opakoval Joska. „Musí se sejít ještě nějaká komise na okrese, a ta pak rozhodne, ale to bude nejdřív po prázdninách. Teď maj soudruzi před dovolenejma, a tak už nemůžou pracovat, jenom vořezávají tužky.“

„To je v prdeli,“ konstatoval Dal.

„No, úplně né,“ uklidňoval nás Joska. „Byl jsem za starým Vopálkou, von je taky komouš jako voni, a ten tvrdil, že to na okrese zařídí. Potřebuje peníze, tak se bude snažit.“

„To nezní špatně,“ řekl jsem.

„A to nejlepší na závěr,“ zatvářil se Joska tajemně. „Řek sem mu, že chceme v létě dělat nějaký úpravy, aby to přežilo zimu, tak mi dal klíče, ale nesmíme tam dělat bordel.“

„Tam už se snad větší bordel dělat nedá,“ podotknul jsem. „Ale jinak to je skvělý!“

„Von nemyslel nepořádek,“ vysvětloval Joska, „spíš aby to nikdo moc nevěděl, že tam sme, žádněj randál a tak.“

„My sme přece salónní společnost,“ podivoval se Jirka.

„Jistě, takoví milí přirození opilci,“ charakterizoval sebe Dal.

„Tak abysme si nepoškodili reputaci, budem si halt muset něco dát,“ doplnil jsem.

„Zelenou tu ale nemaj,“ pronesl smutně Jirka.

Nakonec jsme se shodli na fernetu a stvrdili to našim oslavným přípitkem v šeptaný verzi, abychom nevyrušili intoše z tvůrčích muk. Na hře jsme už neudělali nic. Snažili jsme se dohodnout společnej výlet do Týnce, ale prázdniny už byly na spadnutí, a tak měl každěj svůj program. Nakonec jsme to nechali otevřený, nemusíme tam přeci všichni najednou. Vymýšleli jsme, co tam všechno uděláme a jak to bude báječný. První odešel Joska a za chvíli i Dal, tak jsme zůstali s Jirkou sami.

„Pane Pulkrábek,“ začal, „tak sem si nejdřív myslel, že je to vopravdu blbost, ale začínám mít pocit, že se to povede. Možná to bude taková pevná věc, taková jistota. Chápete, co tím myslim?“

„Chápu, ale úplně bez pochybností nejsem, jenže couvnout už nemůžeme, to by bylo jako přijmout remízu, když si stojíme na výhru,“ filozofoval jsem.

„Já myslim, že to vyjde,“ ujišťoval mě Jirka. „Všechno je v rozkladu, to už běží jen setrvačností a my potřebujeme nějakěj pevněj bod.“

„A pohneme vesmírem,“ doplnil jsem. „Čoveče, jestli na nás ta Slavie špatně nepůsobí...“

„Asi bychom se měli trochu vožrat, abysme nebyli tak inteligentní,“ souhlasil Jirka.

„Navrhuj Orlík.“

„Souhlas,“ potvrdil Jirka.

Zaplatili jsme, venku pořád přšelo, tak jsme se plazili kolem zdí Národného divadla a těch krásnejch secesních domů na nábřeží až do vinárny Orlík. Venku byl obvyklej chumel, ale Jirka se znal s vedoucím, tak nebyl problém dostat se dovnitř. Zasedli jsme hned k baru a dali si fernetu. Ještě jsme si ani nestačili ťuknout a už mi někdo klepal na rameno.

„Teda vy mě přehlížíte jak rodný lány, pane Pulkrábek,“ pustila se do mě Blanka. „Já na vás mávám, a vy si mě ani nevšimnete.“

„To víš, už sem asi jak ten Pavlovův pes, jak vidim bar, začínám slintat a nic jinýho pro mě neexistuje.“

„Fakt nikdo?“

„Jedna výjimka by tu možná byla,“ připustil jsem.

„Jó, a jaká?“

„Barmanka.“

„Tak to nejste eště úplně ztracenej případ.“

Jirka se zapovídal s číšníkem a nakonec skončil u vedlejšího stolu, tak jsem pokynul Blance, ať si přisedne.

„Na co tě pozvu, až skončím s tímhle fernetem?“ zeptal jsem se.

„Klidně na to samý.“

Kopnul jsem do sebe fernetu a objednal to ještě jednou.

„Tak na co pijem?“ zeptal jsem se.

„Na Kláru?“ řekla Blanka vyzývavě.

„Proč na ní?“ vypadlo ze mě. Tváře mi zčervenaly, ale fernetem to asi nebylo.

„Nebo né?“ vychutnávala si mě Blanka.

„Ale jó,“ rezignoval jsem a zvednul panáka, kterýho číšník mezitím přinesl.

„Vy ste asi dobrý kámošky, co?“ pokračoval jsem po souboji s fernetem, kterýho jsem nějak blbě polknul, takže se tlačil zpátky ven, aby si prohlídnul vinárnu.

„Známe se od základky.“

„Co nevíte, nepovíte...“

„Tak důvěrný to zase není, ale říkala mi, že ste jí pozval do Blatničky. Já na to čekám takovou dobu, a pořád nic,“ utahovala si ze mě dál Blanka.

„To je fakt, ale nevim, jestli jí to zrovna nadchlo.“

„Nestěžovala si.“

„A co ti řekla?“ vyzvídal jsem.

„Nic moc, že ste jí nalezval jak vo závod.“

„Hm, nic víc?“

„Ani né.“

„Přišla mi taková trochu zaseklá, víš, bylo tam něco divnýho,“ hledal jsem těžko výrazy.

„Vona je na tom teď dost blbě, měla ject za tátou do Kanady, ale eště jí nepřišlo pozvání a kdoví, jestli přijde.“

„Její táta je Kanad'an?“ podivil jsem se.

„Né, utek tam, když jí bylo vosum.“

„To sem nevěděl.“

„Měly ject s její mámou za nim, ale ta si tu našla jinýho, vo hodně mladšího, a nejely nikam.“

„To ho od tý doby neviděla?“ zeptal jsem se s údivem.

„Jednou už tam byla, předloni, asi na měsíc, ale teď tam měla ject na celý prázdniny.“

„Aha,“ přikývnul jsem.

„Navíc, ten novej otčím jí hrozně dusí, tak se k tomu výletu upnula, a teď nic.“

„To jí teda nezávidim,“ konstatoval jsem.

„Doufám, že mě neshodíte, že sem vám to řekla, Klára by mi vyškrábla voči.“

„Mlčim jako Fučík.“

„To ste mě uklidnil,“ usmála se Blanka.

Dali jsme si ještě jednoho ferneta, Jirka se k nám přidal a pak jsme až do zavíračky fantazírovali o domě. Vylézali jsme zpod stažený rolety, obloha už začínala růžovět, mlíkaři skládali pytlíky s mlíkem a já kráčel trochu nejistým krokem po nábřeží. Ale místo abych šel domů, přešel jsem po můstku na Žofín, protáhnul se křovím až k cihlovému zábradlí nad řekou a natáhnul se na lavičku, kterou si tam milenci propašovali, aby měli klid. Koukal jsem nad sebe do odkvétajících kaštanů a měl za to, že už všemu rozumím.

Zavolal jsem Kláře, tak jak jsem slíbil, ale tentokrát už ze svého telefonu a ne od sekretářky. Tý to určitě bylo líto. Zapracovala dokonale, paní Kalinová ze zvláštního oddělení mi přestala odpovídat na pozdrav, ale jinde jsem byl zase vítán s větší srdečností, kupodivu i u sekretářky ředitele, ženy vamp našeho ústavu. Dětský světýrky jsem znal už docela dobře, tak jsem navrhnul rovnou Blatničku, ani Klára nebyla proti, tak jsem tam ve čtyři seděl a celkem v klidu usrkával střík. Přišla něco po půl pátý s podobně nevěrohodnou výmluvou jako minule. Zatvářil

jsem se chápavě a šel jí koupit pití. Vypila skoro půlku skleničky na ex a pak si zapálila cigaretu.

„Hezký tempo,“ podotknul jsem.

„Sem strašně vyprahlá.“

„Sahara?“

„Cože?“ zeptala se nechápavě.

„Sahara,“ zopakoval jsem. „To je takovej přípitek žíznivců z jedný naší hry.“

„Aha, tak to neznám.“

„Ani nemůžeš, my to teprve píšem.“

„Vy píšete hry?“

„Snažim se.“

„A proč to děláte?“

„Asi mě to baví,“ koukal jsem na ni trochu překvapeně.

„Chcete bejt slavnej?“

„Nevim, možná. Proč tě to zajímá?“

„Jen tak,“ odpověděla neurčitě. Byl to divnej rozhovor. Raději jsem se omluvil na záchod a cestou objednal další střík. Když jsem se vrátil, zapalovala si novou cigaretu a hned bez přípravy to spustila: „Proč ste to tehdy neudělal?“

Chtěl jsem se ujistit, že jsem dobře rozuměl, tak jsem se zeptal celkem zbytečně: „Co, proč jsem neudělal?“

„No tehdy, u vás, když sem byla na mol, proč ste to neudělal?“

„Měl sem?“ odpověděl jsem otázkou.

Chvíli bylo ticho a pak se znova zeptala: „Mě jen zajímá, proč ste to neudělal?“

„Protože jsem tak šlechetnej, to je jednoduchý.“

„Nemusíte to hned shazovat, když uděláte něco dobrýho,“ odpověděla trochu podrážděně.

„Dobro je vždycky hloupý, všimni si, když je někdo dobrák, tak aby ho to neurazilo, říká se, on je takovej hodnej, ale myslí se spíš blbej, no a na každýho zloducha a hajzlíka si lidi ukazou: ‚Pozor na něj, to je chytřej člověk.‘“

„Zapomeňte na to,“ řekla po chvíli. „Ale sem ráda, že ste takovej hodnej.“

„Tak díky,“ poděkoval jsem a oba jsme se zasmáli.

Klára se uvolnila a dál jsme klábosili o všem možným, já jsem spíš poslouchal a ona vyprávěla. Najednou byl večer, zavíralo se a my museli ven. Zkusil jsem ji zase před vchodem obejmout, ale i socha z Karlova mostu by byla povolnější.

„Co je to s tebou? Já nekoušu,“ neodpustil jsem si.

„Nezlobte se, já vám to někdy vysvětlím, nesnáším ten pocit, že se mnou někdo manipuluje,“ vysvětlovala.

„Ale já se tě jen držím, abych nezbloudil.“

„Se mnou daleko nedojdete.“

„Na tramvaj snad jo,“ pokračoval jsem.

Došli jsme na stanici, tentokrát jsem s ní jel až domů a stál další hodinu až dvě před panelákem a povídal o všem možným. Škoda, že bydlela v pátém patře, jinak jsme si mohli stříhnout ten kousek z Verony.

Pak jsem se s ní sešel ještě několikrát, ale moc dál než pod balkón jsem se nedostal. Nálada se jí spravila, protože přeci jen přišlo pozvání od tatínka a jí čekaly prázdniny za mořem, navíc se dostala do nuláku na filozofii. Věděl jsem toho o ní čím dál víc, jen jsem měl pocit, že jsem vyfasoval jinou roli, než kterou jsem chtěl hrát. Přítel-důvěrník, nebylo to, po čem jsem prahnul, spíš jsem myslel na Romea. Tak když jsem na ni čekal naposled před prázdninami v Blatničce, byl jsem rozhodnutý nějak z toho začarovanýho kruhu vybědnout. Jenže všechno bylo jinak. Nejenže nepřišla jako obvykle o půlhodiny později, přišla skoro přesně, ale nebyla sama, nýbrž s Blankou. To byl podraz. Poklesla mi brada, jen jak jsem je uviděl, jak se chichotají a vcházejí do dveří. Ještě byla šance, že Blanka je tam jen tak náhodou a že se za chvíli ztratí, ale brzy mě vyvedly z planejch nadějí.

„Ahoj,“ pozdravil jsem a pokračoval chladně, „nečekal jsem vás v přesile.“

„No, Blanka u nás spí, protože máma není doma a já se sama bojím,“ pronesla vesele Klára.

„To je skvělý,“ řekl jsem s nadšením popeláře nad novou popelnicí a rada mi klesla někam ke kolenům.

Bylo to fakt bezvadný, konečně byla sama doma a tohle mi udělá jako naschvál. Ne, pomyslel jsem si, to mi udělala určitě naschvál. Měl jsem vztek, nejraději bych bouchnul dveřma a vypadnul ven. Jenže to bych ji už třeba neviděl, a to jsem nechtěl. Najednou jsem si to uvědomil, došlo mi, jak dávno už nejsem pánem situace, ale jen pěšákem na čísi šachovnici. Tak mě napadlo, že to bude asi tím, že ji miluju. Bezděky jsem se začal usmívat jak batole nad chrastítkem, protože to zjištění mě potěšilo.

„Co vás pobavilo, že se tak usmíváte?“ zeptala se Blanka.

„Sem prostě rád na světě,“ odpověděl jsem, „protože se tu dějou nádherný věci.“

Holky na mě trochu přihlouple koukaly a Klára znejistěla.

„Že ste na nás něco vymyslel?“ zkoušela to.

„Depák, mám jen radost ze života – kytičky, modrá obloha –, vám se to nestává?“

„Moc kytiček tu nevidim,“ konstatovala.

„Pan Pulkrábek má bohatej vnitřní svět, že jó?“ vložila se do toho Blanka.

„Jistě, zvlášť když vy ste takový inspirativní,“ vtipkoval jsem a mohutně se napil.

Zbytek večera jsem byl ve skvělý náladě, popíjel jsem víno a bavil holky, ale spíš Blanku, protože Klára jako by tušila, že něco není v pořádku.

Když jsme na chvíli osaměli, zeptala se vážně: „Vy se zlobíte, že sem přišla s Blankou?“

„Vůbec ne,“ odpověděl jsem.

„Tak proč se tak divně chováte?“

„Jako že sem veselej?“ zeptal jsem se.

„Tak divně.“

„Milá Kláro, přišel sem na něco důležitýho,“ odpověděl jsem záhadně.

„A můžete mi to říct?“

„Můžu.“

„Tak mi to řekněte.“

„Třeba na to přijdeš sama.“

„Jak na to můžu přijít?“

„Přemejšlej.“

„Vy ste hnusnej, tak mi aspoň napovězte.“

„To nejde, to by pak bylo moc lehký.“

„Je to něco o mně?“ zkoušela to dál, ale to už se vrátila Blanka ze záchodu, a tak jsem to nechal bez odpovědi.

Když nás paní Jaruška zase vylila z Blatničky, šel jsem je vyprovodit k tramvaji, měly kliku, zrovna vyjížděla ze zatáčky. Blanka přešla na ostrůvek a Klára se na mě ještě otočila.

„Tak řeknete mi to?“

Váhal jsem, možná jsem jí to říct měl, ale tramvaj se blížila, a než jsem se odhodlal, dostal jsem mokrou pusou na rty a Klára zmizela ve dveřích zadního vozu. Cítil jsem tu vlhkost na puse, ani jsem si ji neotřel a koukal, jak tramvaj mizí v zatáčce. Byl červen, něco po svatojánský noci, světlušky kličkovaly po parku a možná mi jich pár zabloudilo někam dovnitř, protože i já jsem svítil.

Do Týnce jsem se dostal až někdy v srpnu. Byl jsem s klukama na vodě, taková pánská jízda, jen na tři dni. Trochu mě to unavilo, a tak jsem byl rád, když Dal přijal můj návrh, abychom se alespoň na den zastavili v domě. Hodili jsme loď na střechu, rozloučili se s ostatníma a vyrazili. Nebylo to daleko a cesta letní krajinou byla příjemná. Horkem unavení, ale přesto podezřívaví pohraničníci nemohli pochopit, kam jedeme s lodí, když u Týnce žádná řeka neteče, ale nakonec zvítězila malátnost nad bdělostí a my pokračovali dál. Dráty, strážní věže, placatej samopalník, všechno bylo na svém místě. Sjeli jsme dolů do města, bylo v tom vedru žhnoucí jak duny na poušti a pustý zrovna tak. Zastavili jsme před domem, byl osamělej, vůně starý plovárny zvenčí a zatuchlej chlad uvnitř. Ještě nám sice nepatřil a já tu byl teprve po třetí, ale přesto jsem měl zvláštní pocit, když jsem obrovským klíčem odemykal dveře, něco jako shledání se starým přítelem, takový malý dějã vu. Vyšli

jsme po schodech do hlavního sálu, roztáhli zbytky záclon a otevřeli okna. Horkej letní vzduch vtrhnul dovnitř a valil se kolem nás jak voda v peřejích.

„Teda pane Pulkrábek, to není vůbec špatný,“ pravil Dal uznale.

„Já vím,“ přisvědčil jsem. „Pojďte, ukážu vám zbytek.“

Prošli jsme celý dům, Dal byl vevnitř vlastně poprvé a já jsem to už trochu pozapomněl, a teď jsem z toho byl znova nadšenější. Všechny pochybnosti mě opustily, chodili jsme nahoru dolů a křičeli na sebe jako malí kluci, když dostanou novou hračku. Dal objevil na půdě ještě jednu použitelnou židli, tak ji vzal dolů a přidal k tý ve výklenku. Utřel jsem ji zbytkem záclony, na stůl postavil láhev vína, takže už chyběly jen skleničky a kytka ve váze.

„A můžem bydlet,“ pochvaloval si Dal.

Koukal jsem na to zátiší na stole s potěšením, ale něco mi tam nesešlo.

„Víte, co by to ještě chtělo?“

„Pro mě je to dokonalý,“ konstatoval Dal.

„Ba ne, tohle chce šampáňo,“ namítnul jsem.

„Eště nám to nepatří, abysme to nezakřikli. A nejsou tady ostatní,“ odpověděl Dal váhavě.

„Je to ale první noc tady, nemusí to bejt zrovna křest,“ přesvědčoval jsem ho dál.

„To je fakt, tak dem pro šampus,“ souhlasil Dal.

Sámoška byla až na tom panelákovým sídlišťátku, v regálech to měli nějak probraný, ale jedna bohemka se tam přeci našla – byla teplá a zaprášená.

„To bude dobře uleželej ročník,“ hledal jsem na láhvi rok výroby, ale viněta byla poškrábaná, tak jsem neuspěl.

„Šoupneme jí do sklepa, do půlnoci bude akorát,“ navrhnul Dal.

Vrátili jsme se do domu, láhev dali chladit a zasedli do výklenku. Chtěli jsme využít času a udělat něco na tý naší věčně odkládaný nový hře, jenže prostředí tomu moc nesvědčilo, trápili jsme se asi dvě hodiny, ale kouzlo domu bylo mocnější.

„Čoveče, pane Pulkrábek, nějak nám to skřípe,“ rozetnul to Dal.

„Asi se na to vykašleme, co?“ navrhnul jsem.

„Vono se to nezblázní,“ souhlasil Dal s úlevou a podal mi láhev.

Napil jsem se zhluboka a postavil ji zpátky na stůl.

„Hele, Dale, co to je za věc pro tu televizi?“

„To, co děláme s Jirkou?“

„No.“

„Taková soutěž, potřebujou do toho něco veselýho, no a jeden tátův známěj si na nás vzpomněl a dohodil mi to.“

„Jirka se tvářil, že je to pěkná sračka...,“ ptal jsem se dál.

„To je trochu vostrý,“ oponoval Dal. „Znáte Jirku, von je takovej pravověrněj. Ale žádný dílo to není.“

„A má cenu něco takovýho dělat?“ podivoval jsem se.

„Možná se díky tomu dostanem do povědomí a mohli bysme dělat časem i něco vlastního,“ vysvětloval Dal.

„Začínat sračkou není zrovna ta nejlepší cesta.“

„Jenže jinak se tam nedostanem.“

„Otázka je, jestli se tam chcem dostat?“ namítal jsem.

„Musíme mít nějaký cíl.“

„Nevím, jestli tohle je zrovna to, po čem toužím. Když vidím ty ksichty v televizi, je mi na blití,“ řekl jsem tvrdě.

„To je sice pravda, ale když se to nebudem snažit změnit, tak se z toho poblijete dovopravdy.“

„Hele, na tom možná něco je, ale i tak, dyť je to hrozně nebezpečný. Vtipy, který v divadle pilujete iks představení, v televizi vyplácáte hned, a nakonec vás to sežere, začnete dělat sračky a skončíte jako vostatní,“ mudroval jsem. Jen jsem si nebyl úplně jistej, jestli to všechno myslím tak vážně, jak to říkám. Nebo to spíš je trochu závist, že mě kluci nepřizvali a dělají to sami?

„Hele, pane Pulkrábek,“ pokračoval Dal. „Vykašlem se na to, vono z toho asi stejně nic nebude.“

„O. K.,“ souhlasil jsem.

Nechtělo se mi s Dalem hádat a pokazit tak naši první noc v domě. Začalo se stmívat, tak jsme zapálili svíčku a pozorovali, jak se dům ve

tmě proměňuje. Z koutů vylejzali duchové předchozích obyvatel a zvědavě nás okukovali. Kdyby si přisednul bezhlavej rytíř, vůbec bych se nedivil. Šampaňský se ve sklepe nádherně vychladilo, připravili jsme ho na stůl, stáli ve výklenku a čekali, až hodiny odbijou půlnoc. Špunt vystřelil z láhve skoro přesně s posledním úderem.

„Smrt komunismu!“ pokynul jsem Dalovi.

„Smrt komunismu a nikdy jinak!“ potvrdil a podal mi láhev.

Pak jsme si rozhodli spacáky, lehli si na zem a ještě chvíli popíjeli, ale Dal brzy odpadl, tak jsem šampus dopíjel sám. Chutnal trochu trpce a bublinky mi praskaly na jazyku. Měl bych si něco přát, napadlo mě, co si člověk přeje první noc v novém domě, prej se vyplní. Přemýšlel jsem, co vybrat. Myšlenky mi těkaly po všem možným, až jsem usnul s láhví v ruce, a tak ta zlatá rybka, co má tyhle věci na starosti, zůstala bez práce.

Pár dní nato už jsem zase seděl v kanceláři a snažil se zahnat splín, kterej se pravidelně dostavoval po návratu z prázdnin. Vlastně jsem se vrátil z dovolený, ale to slovo mně připadalo tak hnusný, že jsem si na něj nedokázal zvyknout. Pro mě to byly prostě prázdniny. Jenže ty už byly věcí minulosti. Rovnal jsem na stole papíry, předstíral optimismus a přemýšlel, do čeho se pustit. Nic lákavýho jsem ale nenašel, až zazvonil telefon a já ho zvednul s nejistou nadějí, že mě z toho někdo třeba dostane.

„Prosim, Pulkrábek.“

„Vrána,“ ozvalo se na druhým konci.

„Čau, Dale, jak přežíváte?“ zeptal jsem se.

„Ale dobře, pane Purkrabíku, jedu na tejden do Jugošky.“

„Vy ste ale mrzák.“

„Děkuju za přání, aspoň ste upřímnej,“ ocenil to Dal.

„Dostal ste příslib?“

„Čoveče, vůbec to nechápu, z ničeho nic, asi už jim z toho magoří, tak mi to dali takhle na poslední chvíli.“

„Je to divný, třeba to někdo vrátil.“

„Možná, nevím.“

„Hm, ale proto asi nevoláte, nebo ste mě chtěl jen tak potěšit?“ zeptal jsem se.

„Hlavně potěšit, ale je tu taková jedna maličkost,“ vysvětloval, „když táta dělal ještě na Barrandově, tak byl na vobhlídkách ve Francii, a tam bydlel u nějakých lidí, pak se s nima skamarádil a tak dále. No, a jedna jejich sestřenice zejtra přiletí do Prahy...“

„A vy jedete na dovolenou,“ skočil jsem mu do řeči.

„No, přesně tak, vidíte, jak ste inteligentní,“ lichotil mi. „Takže bude bydlet v hotelu a já sem s ní měl mít sraz zejtra v půl druhý před orlojem, a vy ste jedinej slušnej, kdo umí francouzsky.“

„Takže to mám vzít za vás?“

„Tak nějak.“

„Hele, a jak jí poznám?“ zeptal jsem se.

„Nó, taková Francouzka,“ řekl Dal nejistě.

„To je výborný, Francouzka v půl druhý před orlojem, blbější místo už se asi nenašlo,“ nadával jsem. „A kolik jí je let?“

„Asi vosmatřicet nebo čtyřicet,“ řekl slabě Dal.

„Taková baba, co s ní budu dělat?“

„Aspoň se procvičíte ve franštině. Jó, menuje se Jacqueline.“

„Dobře,“ rezignoval jsem. „Ale mám u vás plato panáků.“

„Spolehněte se, díky,“ zakončil to Dal a zavěsil.

Položil jsem sluchátko do vidlice a rozvalil se na židli. Moc mě to netěšilo, ale pořád to bylo lepší, než ztrácet čas v práci.

Čekal jsem teda v půl druhý před orlojem a snažil se odhadnout, která to asi bude. Bab tam bylo dost, né že né, ale většinou samý obtloustlý Němkyně, tak jsem se pořád rozhlízel kolem, až jsem ji uviděl. Musela to bejt ona, stála na druhým chodníku přímo pod orlojem. Červeney kostýmek s bílou rozhalenkou a výstřihem, kterej dával tušit, že prázdniny asi netrávila na Sázavě, havraní vlasy v přísným účesu, dlouhý nohy a drobná tvář s malýmnosem. Na osmatřicet rozhodně nevypadala, takhle z dálky sotva na třicet. Dokonalá Francouzka, navíc jako kdyby zrovna vypadla ze salonu od Coco Chanel. Podíval jsem se na sebe, měl jsem triko, džínový kraťasy, sandály na boso a tři dny jsem

se neholil. Připadal jsem si jako orangutan a proklínal Dala – čekal jsem nějakou učitelku před penzí, a místo toho přijela manekýna. Dodal jsem si odvahy a prodral se davem k ní. Cestou jsem lovil v paměti tu nejvhodnější francouzskou větu, ale na poslední chvíli jsem si to rozmyslel a oslovil ji anglicky. Tam jsem se cítil přeci jenom jistější.

„Hallo, arn't you Jacqueline?“ řekl jsem skoro plynně.

„Yes, I am,“ odpověděla měkkou francouzskou angličtinou a usmála se úsměvem z reklamy na Thymolin. Rozhodl jsem se zatím zůstat u angličtiny, bylo to aspoň fifty fifty.

„Což takhle dát si něco k pití,“ navrhl jsem nepřiliš originálně.

„Ano, je opravdu horký den,“ odpověděla jak z učebnice a pokračovala: „Dala bych si horkou čokoládu, je to vhodnější než něco studeného,“ a automaticky se do mě zavěsila.

Kráčeli jsme napříč náměstím, já s pocitem, že se na nás musí všichni koukat a považovat mě nejspíš za její gorilu. Cítil jsem její parfém, bylo to příjemný, ale můj pocit opičáka to jen umocňovalo. Našel jsem takovej malej bárek v Kaprovce, stoleček byl hned u dveří a s výhledem do ulice, číšník hbitě přispěchal, a tak jsem objednal.

„Dáme si dvě horké čokolády, prosím.“

„Bohužel, čokoládu nemáme,“ omlouval se.

Vysvětlil jsem to Jacqueline.

„Jestliže není horká čokoláda, spokojila bych se i se sklenicí tomatové šťávy,“ řekla bez rozmýšlení.

„Dáme si dvakrát rajskou šťávu,“ objednával jsem znova.

„Je mi líto, ale rajskou šťávu nevedeme,“ vysvětloval pingl.

Jacqueline jsem to ani nemusel překládat.

„Nevadí, v horkém dni nikdy neuškodí šálek dobrého čaje,“ řekla klidně.

Oddechl jsem si a otočil se na obsluhu.

„Dvakrát čaj,“ považoval jsem to za vyřízenou věc, ale číšník nějak neodcházel.

„Víte, pane,“ začal nesměle, „zrovna nám došel, ale máme moc dobrou točenou dvanáctku.“

Tu by nám určitě přinesli v kelímku, už jsem si na nic netroufal. Po díval jsem se na Jacqueline a chystal se odejít, ale ona mě chytila za ruku a s jemným francouzským šarmem vše vyřešila: „Což takhle dát si láhev lehkého bílého vína,“ navrhla.

Víno měli, lehké, francouzské a my díky němu ztratili počáteční trému. S přibývajícima sklenkami mě začaly moje kraťasy připadat jako poměrně vhodnej oblek a místo spřátelenýho primáta jsem se cítil jako skutečnej homo sapiens, možná i líp. Jacqueline pracovala v televizi jako hlasatelka, proto ta dokonalá tvář a oblečení. Abych nezůstal pozadu, udělal jsem ze sebe herce a spisovatele divadelních her. Nějak jsem zapomněl dodat, že ta hra byla jen jedna a zrovna se moc nepovedla. Číšník přinesl novou láhev, to mi dodalo odvahy zkusit svou francouzštinu a Jacqueline jen volala „Tres bien, tres bien“, ale pak jsme se vrátili zase k angličtině, protože tam jsme byli rovnocenný. Jen neúprosná zavírací hodina mi zabránila objednat další víno. Vedl jsem ji večerní Prahou, její parfém sice nasákl kouřem, ale byl přesto příjemný. Vrátný v livreji znuděně přešlapoval před hotelem a čekal připraven otevřít dveře.

„Děkuju za doprovod,“ vysmekla se zpod mýho ramene Jacqueline.

„Škoda, že to nebylo dál,“ litoval jsem.

„Byl to nádherný večer, děkuju,“ řekla trochu upjatě a já nevěděl co dál, ale nakonec jsem to zkusil.

„Můžu tě pozvat zejtra na večeři?“

„Budu ráda.“

„Tak v sedm před hotelem.“

„V sedm se hodí výborně,“ řekla kostrbatě a nabídla mi tvář k polibku, jak je ve Francii zvykem.

Hněď výstřihu se přiblížila a já ji s šarmem Oldřicha Nového políbil na obě tváře a litoval, že se nelíbá taky jinam. Pak se otočila, portýr otevřel dveře a ona zmizela v červeném plyši hotelu Esplanade.

Přišla přesně, žádný prohlížení svetrů jako s Klárou. Vlastně mě tím trochu zaskočila. Čekal bych, speciálně od Francouzky, aspoň pár minut zpoždění, ale ona byla přesná jako její oblečení. Možná to bylo tou prací

v televizi, kde všechno musí klapat, stroj času nepočká, a kdo nezapadne přesně do jeho soukolí, toho zuby rozmačkají a vyvrhnou ven, protože zprávy jsou přesně v sedum. Koukal jsem na ni, jak se blíží, usmívá se, dekolt ještě krapet odvážnější než včera, tak jsem se taky usmíval. Až když jsem se podíval na svoje jediný normální kalhoty, který jsem měl na sobě, trochu mně klesly koutky, ale komplex opičáka se už nedostavil. Políbil jsem ji lehce na tváře a automaticky jí nabídnul rámě, už mi to připadalo samozřejmý. Jen tak jsme bloumali ulicema, Jacqueline brebentila o všem možným, ani jsem ji moc neposlouchal, jen mi bylo příjemný se s ní procházet po známejch místech a dívat se na ně jejíma očima.

„Nevěděla jsem, že je Praha tak krásná,“ pochvalovala si.

„No, musím uznat, že se mi taky docela líbí,“ přisvědčil jsem. „Ale Paříž asi taky nebude špatná, jenže tam jsem nikdy nebyl.“

„Paříž je jiná, moc velká, rychlá. Tady je všechno na dosah, všude dojdeš pěšky a ty domy jsou nádherný, takový opravdový,“ rozhlížela se zálibně po zchátralejch domech s padajícíma římsama a špinavejma fasádama.

„Taky mám radši takovýhle omšelý stavby, vždycky v nich cítím něco tajemného.“

„To je přesné,“ souhlasila.

„Vlastně takovejhle dům máme,“ vytahoval jsem se.

„Opravdu?! Můžeme se tam podívat?“ vyjekla nadšeně.

„No,“ váhal jsem, „to není tady, ale v Týnci, a to je skoro dvě stě kilometrů.“

„Můžeme tam zajet?“

Málem jsem přikývnul, protože by se mi to docela zamlouvalo, ale pak jsem si vzpomněl na bdělé strážce hranice a zavrtěl jsem hlavou.

„Asi by to nešlo, je to v hraničním pásmu, to by chtělo určitě nějaký povolení, a to se tak rychle nedá zařídit.“

„To není v Československu?“ zeptala se trochu nechápavě.

„Ale jó, jenže to není tak jednoduchý, podél hranice je takovej pruh území, širokej pár kilometrů, a tam se to víc kontroluje,“ vysvětloval

jsem. O drátech jsem radši ani nemluvil, třeba by to nepochopila a vlastně jsem se za to i trochu styděl.

„To je škoda,“ zesmutněla.

„Až přijedeš příště, tak to zařídím, chce to víc času,“ utěšoval jsem ji, a protože už byl čas na večeři, zahrnuli jsme ven ze Starýho Města.

Celej den jsem přemýšlel, kam ji vzít na jídlo, včerejší lehké francouzské těžce pustilo žilou mý peněženice, tak jsem dost váhal. Do Bystřice to nešlo, to byl pajzl, kam se chodilo na dorážku, Orlík se mi taky moc nezdál, tak jsem z praktickejšch důvodů zvolil Karioku. Zdeněk od nás z kapely si tam přivydělával hrou na kytaru, tak mně zajistil stůl a slíbil nás tam dostat bez vstupného. Před mříží v pasáži byl hrozen lidí, ale díky Jacqueline jsme neměli žádný problémy, dav se rozestupoval jak vody před Mojžíšem a my suchou nohou vstoupili do baru, pochop u dveří se jen ukláněl. Zdeněk v příšerně blyštivým saku spolu s bubeníkem a klavíristou drnkali na pódiu starý šlágry, za nima s cigaretou v ruce seděla postarší dáma, asi zpěvačka. Pokynul jsem Zdeňkovi a on na mě uznale kývnul a vytrčil bradu k menšímu stolku stranou od pódia, ktorej byl pro nás rezervovanej.

Jacqueline jedla jako vrabec, já jsem se pro jistotu najedl už doma, tak jsem s ní držel krok. Lehké francouzské nahradila těžká Medvědí krev, která byla rozhodně milosrdnější k mojí peněženice.

„Můžu tě pozvat na tanec?“ dodal jsem si odvahy po třetí sklínce.

„Proč ne,“ odpověděla s úsměvem.

Dovedl jsem ji na parket a opatrně ji chytil kolem boků. Připadal jsem si, jako bych držel makovou panenku, jenže brzy mě vyvedla z omylu. Měla víc temperamentu, než jsem stačil zvládnout. Točila se mi pod rukama, sukně jí vlála kolem nohou a já vypadal spíš jako statista než její tanečník. Pak zahrála hudba něco pomalejšího a já byl u ní blíž a mohl si jí líp prohlídnout. Kolem očí už měla drobný vrásky, ale ty jí spíš přidávaly na zajímavosti. Tancem jí kůže zčervenala a zvláčněla, takže vypadala ještě mladší, než když jsem ji viděl poprvé. Pokynul jsem přes její rameno nenápadně Zdeňkovi, ten pochopil a příští kousek byl ploužák. Přitiskla se ke mně, cítil jsem, jak je horká a košíčky

její podprsenky mě bodaly skrz košili. Přestali jsme mluvit a jen tak se pomalu otáčeli kolem společný osy. Zabořil jsem hlavu do jejích vlasů, najednou už nebyly tak přísně učesaný, ale rozlitaný tancem na všechny strany – ta černá hříva mě úplně zaplavila. Zavřel jsem oči, jenže moje představy byly tak nemravný, že jsem je zase raději otevřel. Už dávno hráli jinej kousek a my jenom přešlapovali, list papíru by se mezi nás neprotlačil. Pak hudba skončila, Jacqueline se na mě ani nepodívala, hned odběhla na záchod a já si šel dát panáka k baru. Gruziňák byl docela ostrej, kdybych pil roztavený olovo, cítil bych to asi stejně. Tančili jsme ještě několikrát, ale takový jako před chvílí to už nebylo. Po půlnoci jsem ji doprovázel liduprázdným Václavákem k hotelu. Několik osamělejších neonů vytrvale blikalo a já ji držel kolem pasu, cítil její boky a ramena a loudal se schválně pomalu. Ale k hotelu jsme stejně došli, chtěl jsem něco říct, ale ona mě předběhla: „Děkuju za ten tanec.“

„To spíš já děkuju,“ oponoval jsem.

„Takhle jsem si ještě nikdy nezatancovala.“

„Já taky ne, nezapomenu to.“

„Žiješ v krásném městě.“

„Teprve ty ho děláš krásným,“ vypadlo ze mě, ani jsem nevěděl jak.

Jacqueline se začervenala a chvíli mlčela. Česky bych jí to asi neřekl, připadalo by mi to banální a pitomý, ale v angličtině to všechno znělo nádherně.

„Každý žijeme jinde,“ řekla po chvíli.

„Zatím,“ dodal jsem.

„Jsi hrozně milý, mám tě ráda.“

„Mám tě rád,“ řekl jsem a trochu zalapal po dechu.

Naklonila se ke mně, objal jsem ji a políbil, tváře jsem tentokrát vynechal. Trvalo to dlouho, ale i kdyby to bylo pořád, stejně by to bylo míň, než bych si přál. Pak se mi vysmekla a zmizela ve dveřích hotelu, portýr sotva stačil otevřít dveře. Sednul jsem si na lavičku v parku před hotelem a honil myšlenky, který si brouzdaly závitama bůhví kde. „I like you“, opakoval jsem si – v angličtině je to všechno snazší.

Druhej den odlétala zpátky do Paříže. Přišel jsem se rozloučit na letišti. Cestou jsem koupil velkou kytici růží, samozřejmě červených. Stála tam ještě s nějakou jinou Francouzkou, tak jsme na sebe jen tak koukali, podal jsem jí kytku a políbil ji, tentokrát už zase na tváře.

„Taky pro tebe něco mám,“ podala mi krabičku v blýskavým papíře, „ale otevři to, až budu pryč.“

„Už se těším, děkuju,“ řekl jsem a strčil krabičku do kapsy.

„Tak příště třeba v Paříži,“ navrhla.

„Jestli se tam dá tancovat, tak určitě,“ připomenul jsem včerejšek.

Zdalo se mi, že dostala trochu víc barvy do tváří, ale možná to byl jen odraz světla.

„Něco by se našlo,“ odpověděla nakonec.

Dala mi ještě krátkou pusu na rty a zmizela za plechem dveří odba-
vovacího prostoru. Jel jsem zpátky do kanceláře, sedl si za stůl a otevřel
krabičku. Byl v ní malej dámskej kapesník s monogramem, nic víc. Snad
jenom ještě trochu včerejšího parfému. Vzal jsem telefon a vytočil pa-
řížský číslo k ní domů, nejdřív to vyzvánělo, a pak se ozval její hlas ze
záznamníku. Samozřejmě, vždyť sotva dosedla v letadle. Vyslechnul
jsem tu lahodnou francouzštinu, pak pípání, a pak jsem to položil. Ne-
mělo to cenu. Za tři dny jsem dostal expres, pohled z Paříže. Text byl
jednoduchej: „Your flowers are still fresh.“ Vzal jsem ho a přišpendlil
na skříň, byla na něm Eiffelovka.

A bylo po létě. Začala nám podzimní sezóna pravidelnejch pátečních
sešlostí v naší hospodě. Tentokrát jsem přišel dřív, protože jsme ještě
chtěli s Dalem a Jirkou probrat rozpis zkoušek naší nový hry. Když
jsem vešel, kluci už tam seděli.

„Tak co, jak ste si užil tu francouzskou babu,“ spustil na mě Dal ještě
opálenej jižním sluncem.

„Plato panáků bude málo,“ odpověděl jsem.

„Bylo to tak hrozný?“ podívoval se.

„No, spíš naopak,“ napínal jsem je.

„Co, byla pěkná?“ tázal se zvědavě Dal.

„To je dost slabý slovo, taková černovlasá Catherine Deneuve.“

„Ty vole, a já byl někde v Jugošce, to mi poser,“ ulevoval si Dal šťavnatě.

„Kdy jedete do Paříže?“ připojil se Jirka.

„Čoveče, kdyby to šlo, tak bych tam snad jel,“ povzdechnul jsem si.

„Ale pane Pulkrábek, kdo by tady řval ty smrti komunismu?“ dobíral si mě Dal.

„No právě. Proto sem tady zůstal.“

Kluci se ještě vyptávali, tak jsem musel referovat. Z práce už nic nebylo, mezitím se začali trousit ostatní, a tak mě napadlo, že by se dalo vyjet do Týnce a dodělat to tam.

„Mohli bysme,“ souhlasil Dal. „Vlastně, vy to eště nevíte.“

„Co?“ zeptal jsem se zvědavě.

„Volal mi Joska, že to vodsouhlasili.“

Nejdřív mi to nedocházelo, ale pak jsem pochopil.

„Takže...“ začal jsem.

„Je to naše!“ zařval Jirka.

„Jen to musíme eště zaplatit, ale to je maličkost,“ doplnil Dal.

„Vy volové, proč ste to neřekli dřív, tady ze mě taháte rozumy vo nějaky francouzský babě a tohle si necháte pro sebe!“ rozčiloval jsem se.

„Já to taky nevěděl,“ přidal se Jirka.

„Tak sorry, chtěl jsem to říct, až tu budou všichni,“ vysvětloval Dal.

„No, ale z rundičky se nevyzujete,“ smál jsem se na Dala.

„To ani nechci. Jako bych viděl nějak zeleně.“

„A trochu červeně,“ přidal se Jirka.

„Že by vředy?“ nadhodil jsem.

Tak jsme si dali vředy: vaječňák uprostřed odděloval zelenou nahore a griotku dole; coby krev, hnis a plíseň. Smíšené až v žaludku to chutnalo báječně. Dohodli jsme výjezd na příští víkend, dokud je ještě trochu teplo. Já začal shánět pasažéry do auta. Napadlo mě, že zavolám taky Kláře a Blance, protože obě byly na dům zvědavý. Jak pozvolna přicházeli ostatní, salonek se zaplňoval a začínalo být nedýchatelno. Jedinej ventilátor v okně se líně převaloval a předstíral proudění vzduchu. Vzpomněl jsem si na Jacqueline, ta by asi zírala. V tomhle prostředí

jsem si ji nedovedl představit. Zahuleno, na zdi plíseň, v koutě nějaký bedny a zamřížovaný vrata do sklepa, místo obrazů fotky Vinnetoua s Old Shatterhandem a nějaký trampský vyřezávaný placky z břízy, to tady bylo odnepaměti, snad od našich předchůdců, všechno nasáklý nikotinem a zahnědlý dehtem z cigaret. Zapojil jsem se zase do debaty, slíbil Krejzovi a Martinovi Krátkýmu, že můžou jet do Týnce se mnou a dvě místa jsem podržel pro holky. Po zavíračce nastal přesun do vinárny, ale já měl docela dost, tak jsem se nenápadně vytratil. Tramvaj přijela hned, jenže sotva jsem se uvelebil v teplíčku, už mě hlas v ampliónu burcoval z příjemného rozpoložení: „Vůz jede do vozovny Michle,“ neslo se nakrápale prázdným vlečňákem. Tak jsem pod Vyšehradem vystoupil a přemýšlel, jestli dojít zbytek pěšky, nebo počkat na další. Vtom jsem zahlédl na Vltavě parník s plovoucí diskotékou na palubě, kterej se právě blížil k železničnímu mostu. Osvítila mě skvělá myšlenka. Vyběhnul jsem nahoru na ochoz a běžel, co mi síly stačily, až za druhej pilíř nad předpokládanou dráhu lodi. Byl jsem tam včas, plavidlo se pomalu blížilo, hudba sílila, už jsem dobře rozeznával i jednotlivý obličej. Teď to chtělo jenom správně načasovat. Postavil jsem se těsně k zábradlí, rozeplnul poklopec a dlouhým obloukem začal kropit podjíždějící šíf. Taneční páry na palubě udiveně zvedaly hlavy, mžouraly nahoru a pak začaly pokřikovat a bezmocně hrozit pěstma. Měl jsem zásobu asi na dva parníky, a tak se dostalo skoro na všechny. Tekutina se třpytila v záblescích světelný hudby a padala do hlubin. Zapnul jsem poklopec, zpod mostu se ozývaly ozvěnou nadávky a já pomalu kráčel zpátky na nábřeží. Nemohl jsem se ubránit, byl to dobrej pocit. Žil jsem v krásným městě a Paříž byla daleko.

„Občanské průkazy, prosím,“ řekl komisní hlas.

Podal jsem občanky pohraničnickovi. Chvilí je prohlížel a obracel stránku po stránce, jestli snad nejsou někde poškozený.

„Ale ty jsou jenom čtyři, a vás je pět,“ pokračoval.

„Já vim,“ odpověděl jsem jak školák paní učitelce, „my sme jeden zapomněli, jedeme jenom na neděli za kamarádem do Týnce. Vopravdu.“

Pohraničník váhal, přehazoval občanky v ruce a vypadal nalomenej, ale vtom se do toho vložila Klára: „To na to máte nějaký zákon, že tam nemůžem? Dyt' nejedem nikam do ciziny, tohle je pořád Československo.“

„To víte, že na to máme zákon,“ řekl celkem klidně strážce hranice.

Chytil jsem Kláru za ruku, ale bylo to k ničemu. Pobyt v Kanadě ji nějak nakazil kapitalismem, a tak pokračovala: „Vy máte zákon na všechno, že jó?“ řekla ostře.

Pohraničník ztrácel trpělivost: „Občanko, dávejte si pozor, co mluvíte.“

Byl konec legrace, tlačil jsem Kláru do sedačky, abych ji nějak pacifikoval, ale obořila se i na mě: „Co se tak bojíte toho...“ naštěstí nedokončila větu a otočila se zase na vojáka: „Nechtěl byste náhodou jednoho zastřelit, abyste měl těch vobčanek akorát?“

Už se nedalo nic dělat, kluk v uniformě trochu zrudnul a sklonil se do okýnka. Takhle zblízka byl docela normální, díval se na Kláru a pak jí řekl přímo do tváře: „Můžete o tom přemýšlet na stanici. Každý občan Československé socialistické republiky je povinen u sebe nosit průkaz totožnosti, jinak se vystavuje nebezpečí zadržení až do doby, než se prokáže jeho totožnost. – Tak, a teď se pěkně otočte a jeďte tam, odkud jste přijeli, nebo si ji tu necháme.“

Podal mi občanky, já beze slova otočil a odjel směrem ku Praze.

„Ježíš to je kokot,“ pronesl po chvíli ticha Martin, kterej ještě s panem Krejzou a Blankou doplňovali naši posádku.

Zastavil jsem na nejbližší křižovatce, vyndal mapu a začal hledat nějakou jinou cestu do Týnce.

„Co si myslíš, blbeček?“ procedila Klára mezi zuby.

„No, mohla si ho trochu šetřit,“ vytýkal jsem jí. „Tohle není Kanada, tady je pánem policajt, a né ty, stát tu není pro tebe, ale ty seš tady pro stát.“

„Jako vždycky moc chytřej,“ rozčilovala se. „Klidně byste mě tam nechal. Proč ste furt tak klidnej? Sakra.“

Vylezla z auta a bouchla dveřma, viděl jsem okýnkem, jak vzdorně kope do kamení, pak si zapálila cigaretu a přešla na druhou stranu sil-

nice. Sklonil jsem se zase nad mapou a vybíral náhradní trasu. Zdálo se, že když pojedeme okreskama, nebude to ani o moc delší. Vystoupil jsem z auta a otevřel kufr.

„Kláro,“ zavolal jsem. „Nedá se nic dělat, musíš do kufru. Moc věcí tam není, kdyby něco, tak zaboucháš, nemůžu riskovat, že nás zase vrátí.“

Podívala se na mě, pak zahodila cigaretu, kterou si sotva zapálila, a vlezla beze slova dovnitř. Přibouchnul jsem víko a čekal, jestli se něco neozve.

„Dobrá?“ zeptal jsem se kontrolně.

„Jo,“ ozvala se jako z hrobu.

Nasednul jsem a Martin mě navigoval po silničkách. Motali jsme se sem tam, jel jsem pomalu, abych Kláru nepotloukl, ale cesta byla rozbitá, a tak stejně každou chvíli vykřikovala, jestli ji chci zabít. Už jsem myslel, že máme vyhráno, uviděl jsem věž týneckýho kostela, ale hned za další zatáčkou stála opět ta povědomá šedozelená budka. Jeden byl uvnitř a druhý stál uprostřed silnice a mával červenou plácačkou. Na opasku se mu houpala pistole a vedle ní futrál s anténou.

„Do prdele, von má vysílačku,“ konstatoval jsem polohlasem. „Jestli dostal echo, tak máme příjemnej víkend všichni. Kláro, teď ani nedejchej!“

„Nedejchám ani normálně,“ ozvalo se ze záhrobí, ale to už jsem zastavoval s bezstarostným výrazem turisty na návštěvě u lidožroutů.

„Dobrá den, pohraniční kontrola, občanské průkazy, prosím.“

Podal jsem mu otevřený občanky s unaveným gestem profesionála.

„Kolik vás je?“ zeptal se neutrálně.

„Čtyři,“ řekl jsem nakřáple a v duchu se chystal na nocleh na pryčně.

Podíval se na mě a pak pokračoval s účastí.

„Rýma, co? Taky sem jí chyt.“

Chvíli jsem myslel, že si dělá srandu, ale když mi podal občanky zpátky a popřál šťastnou cestu, začal jsem věřit, že to projde.

„Na shledanou,“ řekl jsem vesele a zařadil.

Sjížděli jsme z kopečka do Týnce a rovnou před náš dům. Zrovna tam stál Dal s Joskou, tak jsem toho využil a nápadně nenápadně před nima otevřel kufr a osvobodil Kláru.

„Co se stalo?“ zeptal se Joska.

„Trénujem pašování, třeba se to bude hodit,“ začal jsem vyprávět celou příhodu, ovšem náležitě přibarvenou odjištěnejma samopalama a našima hrdinskejma replikama. Tak jsem se do toho zabral, že jsem zapomněl holkám ukázat dům, ale prolezly si ho samy.

Když jsem konečně vstoupil dovnitř, hned mě objala ta magická atmosféra, až mě zamrazilo, ale možná to bylo taky tím, že v průjezdu už bylo docela chladno. Stoupal jsem po schodišti s majetnickým pocitem, teď už to je jistý, dům je náš, teda až ho zaplatíme, ale to je jenom technická záležitost.

„Musím vás pochválit,“ vytrhla mě z rozjímání Klára. „Ten dům je nádhernej. To ste měl dobrej nápad.“

„Sem tam se mi i něco povede,“ připustil jsem.

„Nenapadlo mě, že je tak obrovskej.“

„Sou tu i malý místnůstky,“ chtěl jsem to ještě rozvinout, ale byla to střelba mimo terč. Klára se přidala k Blance a žádná další pochvala už mě nečekala.

V tom pozdním odpoledni se už nedalo dělat nic jinýho, než jít do hospody, a tak jsme zamířili k Beránkovi. Ale v deset nás vyhodili, a protože jsme zapomněli, že v domě není elektrika, konal se večírek jen při světle mý téměř vybitý baterky. Stejně nikdo neměl moc náladu, tak jsme si hodili spacáky na zem do tý špíny a ještě chvíli upíjeli čůčo z láhve. Lehnul jsem si vedle Kláry, ale ta se hned otočila a usnula, nebo to aspoň tak vypadalo. Tak jsem se natlačil co nejvíc k ní, zmohla mě únava a přišly sny, který byly ještě příjemnější než skutečnost.

Díky krotkému večeru jsme se ani moc nezničili, a tak byla po ránu nezvykle dělná nálada. Snídaně v bufetu se sice neobešla bez čajíčku s rumíčkem, ale to bylo jenom na zahřátí. Joska vypůjčil od kamarádů všemožný náradí, každej něco uchvátil a pustili jsme se do práce. Kluci

dole mýtili dvorek, udělali velkej oheň a pálili všechen bordel a odpadky, čoudilo to jak parní lokomotiva v kopci. Já s Krejzou jsme vylezli na půdu a snažili se záplatovat aspoň ty nejhorší díry. Naštěstí byly na půdě nějaký náhradní tašky, takže bylo čím opravovat. Bohužel byly krapánek větší, tak jsme je museli oštípávat kleštěma a moc krásně to nevypadalo. Holky vytřely podlahu v hlavním sále, někde vyštrachaly docela čistej ubrus na náš jedinej stůl a vůbec tam poklidily. Budovatelský nadšení nám vydrželo skoro celý dopoledne, už mi to bylo podezřelý, jak všichni pracovali, ale pozvolna to přešlo v klábosení a obdivování toho, co jsme všechno udělali.

„Čoveče, vypadá jako doma,“ prohlásil Krejza, když si zálibně prohlížel uklizenej hlavní sál.

„Taky jsme doma,“ opravil ho Dal. „Tohle je přeci náš dům.“

„To je fakt,“ přisvědčil Krejza. „Ale chybí tady něco k zakousnutí.“

To měl pravdu, docela nám všem vyhládlo, tak jsme se vydali na pozdní oběd k Beránkovi. Jenže najedli jsme se tak dobře, že to chtělo spláchnout, tak jsme to splachovali až do večere a ještě dlouho potom. Po zavíračce jsme se přesunuli zpátky do domu, ovšem dneska jsme se nevzdali tak lehce. V kuchyni totiž zbyl starej kredenc a v něm bylo plno užitečnejch věcí, jako třeba svíčky. Rozestavěli jsme je po domě, do všech oken a výklenků, že to vypadalo jak hřbitov o Dušičkách. Ale jak svíčky dohořívaly a čůčo docházelo, začal jsem pomalu hledat nějakou kout, kam bych se složil. Nakonec jsem si vybral výklenek pod oknem úplně v koutě a hodil jsem tam spacák.

„Můžu si ho dát vedle vás?“ uslyšel jsem v přítmí Klářin hlas.

„Jasně že jo,“ souhlasil jsem. „Budu tě aspoň ochraňovat před zlými duchy a podobně, určitě jich tady bude dost,“ pokynul jsem hlavou kolem, kde se ukládali ostatní.

„Tak to mám kliku, že sem zrovna padla na toho jedinýho neducha,“ usmála se a rovnala si spacák vedle mýho.

Vlastně mě to ani nepřekvapilo, že přišla za mnou, možná jsem to i čekal. Celej večer totiž seděla vedle mě a bylo to spíš jako v Blatničce, s ostatníma jsme se moc nebavili. Klára vyprávěla o Kanadě, já poslou-

chal, sem tam jsme něco upili, ale na to, abych jí řekl, co jsem chtěl, bylo moc rušno a taky jsem nějak neměl kuráž.

„Nemoh byste mi pučit něco na sebe,“ vyrušil mě její hlas z přemítání. „Mám jenom svetr a ten píchá.“

Sundal jsem si mikinu, podal ji Kláře a pozoroval, jak si svlíká svetr, na chvilku se zableskly ramínka podprsenky, ale už si přetáhla mou teplákovku přes hlavu a bylo po radosti.

„Bezva, ještě je teplá,“ pochvalovala si a zavrtala se do spacáku.

„Tak se ti tu líbí?“ zeptal jsem se.

„Je to tu bezvadný, vopravdu.“

„Nechtěla by si sem někdy ject jen se mnou?“ zkusil jsem to.

„Docela jó, mě ty ostatní stejně trochu unavujou.“

Něco mě vykoplo tak metr nad spacák, přemýšlel jsem, jestli teď není ta pravá příležitost, abych jí to řekl.

„Kláro, víš, je mi s tebou dobře,“ vypořel jsem ze sebe větu jak z deníčku septimána.

„Mně je s váma taky fajn, tak dobrou noc,“ řekla a otočila se na druhou stranu.

„Dobrou noc,“ odpověděl jsem naštvanej na sebe a na svou zbabělost a zabalil jsem se do spacáku.

Ale možná je to dobře, dělal jsem si alibi, až sem s ní pojedu sám, tak to bude vhodnější. Cítil jsem tady v domě nějaký kouzlo, možná ty duchy, a já věděl, že mi pomůžou. Tak jsem usínal a Klára dýchala vedle mě.

Probudil mě nějaký pohyb, pootevřel jsem oko, byla pořád ještě tma, jen z ulice sem pronikalo slabý světlo luceren. Klára stála vedle mě, pak se opatrně, potichoučku plížila ven. Chtěl jsem se zeptat, co je, ale pak mi došlo, že asi míří na záchod, tak jsem oko zase zavřel. Už jsem skoro spal, když to začalo, ty rytmický zvuky se mi začaly vkrádat do spánku. Zvednul jsem hlavu a podíval se vedle, spacák byl splasklej jak střeva po klystýru. Matně jsem si vzpomněl, jak Martin večer nadával na Krejzu, že chrápe, a odnášel si věci vedle. „Duch, duch, duch“, znělo ve zrychlujícím se tempu, „duch, duch“, tepalo mi v hlavě a něco se mi

pokoušelo zašpuntovat aortu. A pak náhle, v okamžiku – klid, ticho, nic. Ležel jsem na zádech, neschopen pohybu, jakoby v cizím těle a moje duše najednou plula místností a viděla, jak se Klára zase potichoučku plíží v mojí mikině zpátky do spacáku, souká se do něj s očima rozšířenýma, opatrně, aby nevbudila toho troubu, co leží vedle ní, zavírá víčka a klidně usíná. Pak do mě zase duše vdechla život a mě napadlo, že je to možná boží trest za všechny ty špatnosti, co jsem kdy udělal, a že peklo existuje. Ležel jsem a čekal, ale už se nic nestalo, až jsem konečně upadnul do spánku, kde sny konejšily můj pocit marnosti a beznaděje. Ležel jsem i ráno, když už všichni vstávali. Měl jsem pocit, že tak budu odpočívat věčně.

„Vy ještě spíte?“ ozval se nade mnou její udivený hlas. „Vy ste včera asi moc pracoval,“ pokračovala dál vesele.

Podíval jsem se na ni. Proti světlu se jasně rýsoval její profil a vlasy pocuchané nocí jí trčely na všechny strany. Představoval jsem si, co se s nima stane, až jí dám facku, jak jí teče krev z nosu po tvářích a maže se jí po mojí mikině, jak ostatní nechápavě zíraj, jak jí přidám ještě druhou, až upadne a zkrvaví i můj spacák. Ale měl jsem tu mikinu rád, byla to moje oblíbená, tak jsem jen řekl ospale: „Ježiš, to už je ráno?“ a hrabal se ven.

Zbytek dne jsem pracoval, mluvil a chodil jako automat. Byl jsem úplně klidnej, ale jako zmražený, bez vlastní vůle. Kdyby mě někdo poslal zapálit radnici, tak bych to udělal. Odpoledne jsme vyrazili brzy, tradiční nedělní návrat do Prahy: v autě všichni klímali a já trpěl za volantem. U metra jsem je vysadil, zůstala jenom Klára. Martin se na ni zazubil skrz okno, ale necítil jsem žádnou nenávisť.

„Já vystoupím dole a doježu tramvají,“ řekla a přesedla si dopředu.

„Né, já tě hodim domů,“ odpověděl jsem, ani nevím proč.

„Díky, to ste moc hodnej.“

Blbec, chtělo se mi dodat, ale mlčel jsem.

„Jste dneska nějakěj tichej,“ řekla po chvíli.

„Zdalo se mi vo pekle,“ utrousil jsem.

„Vo pekle, a jaký to tam je?“

„Nevim.“

„Jak to, když se vám o něm zdálo?“ ptala se překvapeně.

„Vlastně se mi o něm nezdálo, byl sem tam.“

„Byl ste tam, a nevíte, jaký to tam je? To přeci nedává smysl,“ odpo-
rovala.

„Nevim, jaký to tam je, ale vim, že existuje, a to je horší.“

„Aspoň máte jistotu.“

„Tu právě nemám.“

„Tohle je nad moje chápání,“ zakroutila hlavou.

Ale už jsme byli před jejím domem, a tak debata skončila, akorát
když mě to začínalo bavit.

„Zavoláte mi?“ zeptala se, když vystupovala.

„Určitě,“ potvrdil jsem.

„Bylo to moc pěkný, fakt. Jó a děkuju,“ podávala mi mikinu, kterou
měla ještě pořád na sobě.

„Hlavně, že tě zahřála.“

„To jó. Tak ahoj a zavolejte.“

„Ahoj,“ řekl jsem a zabouchnul dveře.

Za rohem jsem zastavil, sundal si svetr a oblíknul si tu mikinu. – Byla
to moje oblíbená.

Seděl jsem v kanceláři a mořil se s textem písničky. Byla moc krátká,
nestačili jsme během ní vyměnit dekoraci. Byla to blbá práce. Nasta-
vovat hotovou věc je vždycky těžší, než napsat rovnou něco delšího,
ale písničky by bylo škoda, tak jsem se snažil. Zazvonil telefon, snad
jsem měl nějakou předtuchu, ale byl jsem si skoro jistej, že to je Klára.
Nechal jsem ho ještě dvakrát zazvonit a pak jsem zvednul sluchátko.

„Ahoj, tady Klára,“ slyšel jsem její hlas.

„Ahoj,“ řekl jsem bezbarvě.

„Myslela sem, že mi zavoláte,“ ptala se vyčítavě.

„Měl sem moc práce s tou novou premiérou,“ vymlouval jsem se. „Už
se začalo zkoušet, tak nevím co dřív.“

„To je škoda. Tak nic, když nemáte čas...“

„No, nějakou chvilku bych vyšetřil,“ vysvětloval jsem rychle a spolknul tu její návnadu i s navijákem.

„Třeba dneska?“ zeptala se.

Chvilku jsem váhal, ale pak jsem přisvědčil: „Dneska by to šlo.“

„Tak ve čtyry v Blatničce?“

„O. K., budu tam.“

„To je bezva, už se těším,“ řekla snad i s nepředstíranou radostí.

„Já taky, ahoj ve čtyry,“ a zavěsil jsem.

Jak na vařený nudli, pomyslel jsem si, ani jí to nedalo moc práce. Už jsem se s ní vůbec nechtěl sejít, a najednou jsem cítil, že se docela těším. Z písničky už nebylo nic, nedokázal jsem se vůbec soustředit, jen jsem koukal do papíru, tak jsem vyrazil do Blatničky o něco dřív. Když jsem ve tři čtvrtě vcházel dovnitř, už tam seděla u našeho obvyklého stolku.

„Čau, co se děje?“ podivil jsem se.

„Co by se mělo dít?“ zeptala se jakoby nechápavě.

„Tři čtvrtě na čtyry, a ty si už tady, to je zázrak.“

„Takhle už to bude pořád,“ pokračovala vesele.

„Hm, to sem zvěďavej,“ podotkl jsem a šel si pro víno k baru.

Napadlo mě, že jsem nějakéj moc veselej, i když důvodů jsem pro to moc nenašel. Vrátil jsem se ke Kláře s odhodláním, že se do ní dám, že to jen tak nenechám, ale skoro mě nepustila ke slovu. Začala chodit do školy, tak jsem musel vyslechnout stížnosti na všechny profesory i spolužáky, ale její hlas se mi vždycky líbil, tak jsem to vydržel. Jako by se záměrně vyhýbala jakýkoliv zmínce o domě a o Týnci, a tak mně nezbylo, než ji v půli věty přerušit a zeptat se jí přímo: „Kláro, proč si to udělala?“

„Co?“ řekla zaraženě a růžová poleva jejích tváří dostala dávku sytý červený.

„To s Martinem, v domě v Týnci.“

Chtěla si zapálit cigaretu, ale vysypala je na stůl.

„Von vám to prásknul?“ zeptala se zle a zkoušela dát cigára zpátky do krabičky.

„Slyšel sem to.“

Ruměnce zapadaly sněhem a zmrzly v průzračnou bledost.

„Musim na záchod,“ vypravila ze sebe a zmizela.

Kouknul jsem na ruce, trochu se mi třásly a nějak mě to i hřálo ve tvářích. Ani jsem nevěděl, jestli jsem rád, že už to mám za sebou. Snad jsem doufal, že se bude vymlouvat nebo mi dá nějaký zázračný vysvětlení. Možná bych na to časem zapomněl, ale to by bylo zbabělý, i když možná příjemnější. Přestal jsem to rozebírat a šel raději k baru pro další víno. Když jsem se vrátil, už byla u stolku, obličej ještě mokrej, svetr postříkanej, pořád mdle bílá.

„To sem nechtěla,“ řekla tiše.

Nic jsem na to neřekl, na to se toho taky moc říct nedalo, jen jsem mlčel a upíjel víno.

„Proč nic neříkáte?“ zeptala se.

„Myslel sem, že mi něco řekneš ty.“

„Je mi to líto.“

„Hm, to není špatný, ale čekal sem trochu víc,“ řekl jsem jízlivě.

„Tak dobře, prostě sem potřebovala chlapa, to neznáte!“ skoro na mě vykřikla.

Zíral jsem na ni jak nevěřící Tomáš.

„A co já?“ snažil jsem se. „Sem snad buzerant nebo mám AIDS?“

„Ale né, jenže s váma to nejde, to nechápete?“

„To teda nechápu,“ přiznal jsem rezignovaně. „Nevim, v čem sem horší než von.“

„Já sem to potřebovala jenom jako ženská, fyzicky, rozumíte?“

„Nerozumim,“ kroutil jsem hlavou.

„Kdyby to bylo s váma, tak je všechno pryč, jinak,“ vysvětlovala zoufale.

„Ale Kláro,“ řekl jsem, „já tě miluju.“

„No právě,“ skoro vzlykla. „Proto to nejde, já se nechci na nikoho vázat.“

„Dobře,“ oponoval jsem, „tak ale proč se tady se mnou půl roku scházíš? To teda nechápu.“

Už jsme rozhodně nemluvili tiše, osazenstvo Blatničky nás začalo pokradmu pozorovat, ale bylo mi to jedno.

„To to opravdu nechápete? Vy mě posloucháte, s váma můžu mluvit.“

„A proto mi nedáš!“ dodal jsem tvrdě.

Moc jsem to nevnímal, ale asi bylo ticho v celý hospodě, a to, co se jí objevilo na tvářích, už určitě nebyla voda. Ještě se na mě podívala, jako by něco chtěla říct, pak sebrala kabelku a zmizela ve dveřích. Její mikádo se mihlo za výlohou – a konec. Vyprázdnil jsem svoji dvoudecku, potom několik dalších, její nedopitou jsem si nechal na konec, kdy už byly židle na ježka a paní Jaruška stála s klíčkama u dveří. Zvednul jsem tu skleničku, byla upatlaná, víno teplý a zvětralý, ale vypil jsem ho.

Obecenstvo tleskalo, už jsme skoro neměli co přidávat, tak jsme se chodili jen uklánět. Konečně pochopili, že už nic dalšího neumíme a nechali nás odejít do zákulisí. Zabalil jsem svoji krabici banánovku, košili jsem tam taky nacpal – ještě musela vydržet – a šel jsem do bufetu. Už tam stál Joska a čekal ve frontě na pivo, tak jsem se k němu přidal.

„Jak to vypadá se smlouvou na dům?“ zeptal jsem se.

„Pojedu tam teď na osmadvacátýho, už by to mělo bejt připravený. Nechcete ject taky?“

Chvíli jsem přemýšlel.

„Možná, že bych jel, ale tady se určitě něco bude dít, je to kulatý výročí. Víte, jak to bylo hustý jednadvacátýho.“

„Tak budete mít jednu absenci, voni komouši eště vydržej,“ přesvědčoval mě Joska.

To byla pravda, na mé neúčasti to snad neztroskotá, pomyslel jsem si.

„Dobře, tak eště někoho seženem, a já pojedu.“

„Kluků už sem se ptal, to je zbytečný, ale můžem zkusit Blanku,“ navrhoval Joska. „Někde sem jí tady viděl.“

Ale už byl na řadě, tak se sklonil do okýnka a objednával si pivo. Počkal jsem si na svoje, vzal jsem rovnou dvě a šel hledat Blanku. Seděla ještě se dvěma cizíma holkama na druhý straně předsálí.

„Je tady snad u vás ještě volný místo?“ začal jsem zvesela.

„Pro vás vždycky, pane Pulkrábek,“ odpověděla Blanka naschvál pokorně. „A děkuju vám za tu roli.“

„Mládí vpřed!“ řekl jsem. „Ale to je heslo nějaký jiný partičky, že jó?“ Holky se zasmály a já si přisunul židli.

„To je pan Pulkrábek,“ představila mě Blanka. „A to sou moje kamarádky Marta a Simona.“

„Je mi ctí,“ naznačil jsem poklonu a prohlížel si je.

Byly takový normální, jenže já byl ve stavu, kdy normální pro mě byla i Miss Universe 1988. Začali jsme se bavit o představení a o naší nový premiéře, kde měla Blanka taky malou roli. Napadlo mě, že bych je mohl pozvat do Týnce společně s ní. Joska určitě nebude proti a mně to neuškodí, ta poslední návštěva Blatničky ze mě sice vyprchávala jak kysličník ze šampusu, ale pořád to ještě bylo šampaňský a nový tváře jsou vždycky osvěžením.

„Měl bych pro vás speciální nabídku,“ pronesl jsem. „Jedeme příští tejdén s kolegou Bláhou podepisovat smlouvu na náš dům v Týnci, kdyby se vám snad chtělo, tak máme v autě akorát tři volný místa.“

„Lákavá nabídka,“ pochvalovala si Blanka.

„To je ten dům, jak si nám o něm vyprávěla?“ obrátila se ta menší, nejspíš Marta, na Blanku.

„Jo, právě ten,“ přisvědčila Blanka.

„Já bych docela jela,“ pokračovala ta, co snad byla Marta.

Blanka taky souhlasila, a ta poslední, co asi musela být Simona, se přidala k nim. Tím byla posádka kompletní a já si mohl jít pro další pivo, což jsem taky udělal. Jirka s Dalem stáli hned vedle okýnka u pultíku, tak jsem si pivo přinesl k nim.

„Hele, v Týnci se podepisuje smlouva, a vy nic?“ pustil jsem se do nich.

„Jakýpak nic, pane Purkrabíku?“ opětoval Dal. „Ale kdo bude pokládat životy na barikádách?“

„Někdo to musí jistit v týlu,“ oponoval jsem.

„Obstarávat proviant a utěšovat vdovy,“ přidal se Jirka.

„Teda na vdovy sem skoro zapomněl,“ přiznal jsem. „Ještě ty barikády zvažím.“

„Budu vám držet fleka v první řadě,“ nabízel Dal.

„Hele, a jak to vypadá s tou televizí?“ začal jsem odjinud.

„Nó, úplně ztracený to není, mělo by se to rozhodnout do konce roku,“ referoval Dal.

„No a?“ ptal jsem se.

„Co, no a?“ nechápal Dal.

„Pudete do toho?“

Kluci mlčeli, Jirka se díval někam stranou, až Dal se přece jen odhodlal: „Já vim, pane Pulkrábek, že s tím třeba nesouhlasíte, ale jestli nám to nabídnou, tak já to vezmu. Takovejch příležitostí se moc nenajde.“

„Stojí to za to?“ zeptal jsem se.

„To já právě nevím,“ zapojil se Jirka.

„Hele,“ začal zase Dal, „je to jenom nějaká soutěž, žádná politika, žádná propaganda a nám to udělá reklamu a můžeme se dostat k něčemu vlastnímu.“

„Čoveče, já nevím,“ konstatoval jsem a vlastně jsem byl rád, že se nemusím rozhodovat jako kluci, protože i když jsem o tohleto nestál, kus exhibicionisty je v každém z nás. Tak jsem je tam nechal, ať se trá-pěj, a hledal jsem Josku, abych mu zvěstoval, s kým jedeme do Týnce. Jenže už se někde ztratil, tak jsem dopil pivo, položil půllitr na okýnko a vypadnul z divadla. Šel jsem pěšky přes park. Třeba tam bude někdo, kdo potřebuje podpírat, ale byl jsem tam jenom já.

Zase stejná budka, občanky – tentokrát všech pět –, pohraničník, věž, plechovej samopalník, dolů s kopce a jsme na místě. Všechno už mi připadalo známý, jako bych sem jezdil kdovíjak dlouho. V domě už byla trochu zima, ale hlavní sál měl naštěstí okna na jih a slunce ho docela vyhřálo, ovšem – byl už přecejen říjen. V rohu místnosti stály obrovský kachlový kamna až do stropu, to byla naše naděje. Otevřel jsem dvířka, vevnitř byl ještě popel od posledního topení před dvaceti lety, tak jsem ho vyhrabal do popelníku jako archeolog, ale žádný zlatý zuby nebo

klíč od sejfu jsem tam nenašel. Když jsem strčil ruku dovnitř, zdálo se mi, jako bych cítil slabej průvan. Došel jsem si k Bláhům pro noviny, zmačkal je a nacpal do kamen. Pak jsem škrtnul a napjatě čekal. Oheň se nejdřív líně plazil po sportovní příloze a čmudil, aby pak najednou vzplanul na titulní straně Bláhovic Rudýho práva. Kamna táhly skvěle. Přinesl jsem nějaký dříví z hromady pod stodolou, Joska doma obstaral kyblík briket, takže s teplem nebyly starosti a my mohli vyrazit k Beránkovi.

„Pane Pulkrábek, nepudem dneska do Motorestu?“ zkoušel to na mě Joska.

„Když to je taková hrozná paneláková hospoda,“ odporoval jsem.

„No jó, jenže u Beránka, tam to sou samý montérky,“ přesvědčoval nás dál Joska.

„A kam chcete vy?“ otočil jsem se na holky.

„Kam je to blíž?“ zeptala se Simona prakticky.

„Tak je to jasný, de se k Beránkovi,“ konstatoval jsem.

Joska neochotně souhlasil. Venku se začínalo smrákat, ale v hospodě bylo útulno, teplo, plno a zahuleno. Vrtule ventilátorů hučely jak stíhačka před startem, ale na oblaka startkového dýmu nestačily. Joska zdravil kolemsedící, ti si nás sice prohlíželi, ale už dobře věděli, kdo jsme. Starej Vopálka tu byl denní host, a tak bylo každému jasný, komu dům prodává.

„Mám nápad,“ řekl jsem, sotva jsme dosedli.

„Nějaký panáky, že jó?“ odhadovala Blanka.

„Na ty možná taky dojde, ale tentokrát je to něco úplně jinýho,“ napí-
nal jsem je.

„Tak ven s tím,“ popoháněl mě Joska.

„Jak jistě všichni víte, zejtra je významnej den, že ano...“

„Den znárodnění, že jó?“ vyprskla Blanka.

„Ten sem teda zrovna nemyslel, ale to nevadí. Prostě protože budem mít absenci na Václaváku, uděláme malou soukromou demonstraci tady,“ navrhoval jsem.

„Skvělý!“ radovala se Blanka.

„Myslíte, že tu budou taky vodní děla?“ smála se Marta.

Ale Joska se moc nadšeně netvářil: „Tady není Praha, pane Pulkrábek, tady je to samej kovanej.“

„Tak si zařvem jednu smrt,“ popíchnul jsem ho.

„Jakou smrt?“ zeptala se nechápavě Marta.

„To je můj nejoblíbenější pokřik,“ vysvětloval jsem. „Sám sem ho vymyslel, není to složitý, poslouchej,“ vstal jsem, ale Joska mě chytil za mikinu a stáhnul zpátky na židli.

„Smrt komunismu!“ pronesl jsem skoro šeptem a Joska si oddechnul.

„Neblbněte, aspoň kvůli mámě,“ vysvětloval. „Tady to bylo po válce skoro prázdný, všechny Němce vypakovali, a kdo myslíte, že to tady znárodňoval a zabíral chalupy? Komouši, nebo aspoň budoucí komouši. Já to musím vědět, táta tu byl prvním předsedou. Každý druhý v týhle hospodě je v partaji a každý první je estébák.“

Ztichli jsme, trochu mi z tý jeho řeči naskočila husí kůže, nechtělo se mi tomu věřit, ale s pohraničím jsem zkušenosti neměl.

„Dobře,“ povolil jsem. „Máte pravdu, ještě nemáme podepsanou smlouvu, tak nebudem riskovat, ale můžem udělat demonstraci jenom pro nás, třeba někde v lese.“

„To by šlo,“ souhlasil Joska. „Jenom nesmíme jít směrem k hranici. Ale tam by nás stejně nepustili.“

Začali jsme plánovat, jak to všechno provedeme. Docela jsem se na to těšil. Většinou to byly nesmysly, ale i tak toho bylo dost. Když se Joska zvednul a šel na záchod, přidal jsem se k němu.

„Tak kterou?“ zeptal jsem se ho, zatímco jsem kropil asfaltovou stěnu před sebou.

„Co vy?“ opáčil.

„Nevim,“ řekl jsem popravdě, „možná spíš Martu, ale třeba se to vyvine jinak.“

„Mně je to jedno, nechám to na vás,“ zakončil rozhovor Joska a vrátil se do lokálu.

Na tohle byl dokonalej parták, bylo mu to fuk, volil spíš podle toho, jestli to nebylo daleko, nebo kde byla naděje na dobrou snídani. Někdy jsem mu ten jeho skoro pudovej přístup záviděl. Otočil jsem se

k umyvadlu, ale marně jsem čekal s rukou pod kohoutkem, voda nebyla, tak jsem následoval Josku zpátky do lokálu a přisednul si k Martě. Vlastně byla docela pěkná, když jsem se tak na ni zadíval. Polodlouhý vlasy trochu do zrzava, několik pih, jako by měla tátu irským dřevorubcem, malej nos, to by spíš bylo odněkud z Asie, a plný rty – možná Afrika, prostě taková česká holka. Víc jsem toho zpoza stolu neviděl, ale podprsenku rozhodně nenosila.

„Dobrý, jó?“ zeptala se Marta, která si asi všimla, jak si ji prohlížím.

„Jo, jo,“ souhlasil jsem.

„Vy ste taky z Týnce?“ vyzvídala.

„Né, já sem čistej Pražák.“

„Já se v Praze narodila, ale rodiče přišli z Ostravy.“

„My už sme tam několik generací, pořád na stejný adrese.“

Nechtělo se mi to dál rozvádět, protože to dycky vedlo k tomu, že jsem začal vykládat historii našeho rodu, jak pradědeček postavil ten barák, co v něm bydlíme, jak nám ho sebrali i s tiskárnou, co byla ve dvoře, dědeček skončil v kriminále, tátu vyhodili ze školy a tak. Raději jsem se vrátil k tý naší privátní demonstraci, to bylo zábavnější. V deset nás vypakovali, ale v domě bylo teplo, kamna hicovaly, tak jsme ještě chvíli upíjeli nějaký čučo z láhve. Hodil jsem si spacák zase do výklenku a šel si naproti k Bláhovům vyčistit zuby. Když jsem se vrátil, Marta si dělala místo vedle mě. Joska už ležel v druhém rohu a Blanka si ustlala přímo u kamen. Simonu jsem neviděl, ale pak jsem zaslechnul její chichotání z Joskova kouta. Tak se to rozhodlo samo, pomyslel jsem si a přitulil se k Martě.

„Je to tady trochu strašidelný, že jo?“ obrátila se na mě.

„Nějaký duchové tady určitě budou, možná bych ti měl zkontrolovat spacák, jestli už tam třeba nenalezli.“

Usnula hned po „tom“, schoulená v mém náručí, její nazrzlá kštice mě lechtala v podpaží a její vůně mě příjemně dráždila v nose. Natáhnul jsem se na záda a pozoroval, jak škvírama v kamnech čárá ohňovej mužík po stropě. Přemýšlel jsem o pekle, nepochyboval jsem, že tam skon-

čím. Ležela mi na prsou a vypadala jako nahej spící anděl. Nebe a peklo – měl jsem pocit, že někdy můžou bejt sakra blízko.

Ráno už jsem si užíval pelíšku sám, Marta ležela ve svém a spokojeně oddechovala. Asi tam vklouzla, když jsem usnul. Vstal jsem a šel zkontrolovat kamna. Byl to zázrak, ještě tam bylo žhavo. Přiložil jsem poslední zbytky dřeva a šel s košíkem pro další. Venku bylo mrazivo, ale jasno. Nechal jsem košík pod schodama a šel se naproti k Bláhovům trochu probrat do koupelny. Plížil jsem se sice tiše, ale paní Bláhová už stála na schodech.

„Dobrý ráno, pane Pulkrábek,“ volala, ještě než jsem ji uviděl.

Musela koukat z okna od rozednění, pomyslel jsem si.

„Dobrý ráno, já si du k vám jen vyčistit zuby.“

„No jó, tak příd'te na snídani, kafe už mám hotový.“

„Ale pani Bláhová, já vás přece nemůžu takhle otravovat už po ránu,“ bránil jsem se chabě.

„Jen nemluvte a pod'te, jakýpak ráno, já vstávám vo pátej.“

Tady se nedalo diskutovat.

„Děkuju mockrát, jen se umeju, a sem nahoře,“ vzdal jsem to a zmizel v koupelně.

Vodu asi přiváděli ze Severního ledového oceánu, ale nebyla slaná, tak jsem vlezl pod sprchu a vzpomínal na Eskymáky. Když jsem se potom vydrbal ručníkem, cítil jsem se svěží a činorodý, určitě alespoň prvních pět minut. Oblíknul jsem se, vystoupal těch pár schodů ke kuchyni paní Bláhový a zaklepal.

„To nemusíte klepat, pod'te rovnou dál, pane Pulkrábek,“ ozvalo se zevnitř.

Vešel jsem. Seděla na štokrdleti a kouřila do kamen.

„Vono se mi pak líp dejchá, a aby mi nenačuchly záclony, tak to foukám do kamen.“

Měl jsem pocit, že jsem se vrátil v čase o půl roku zpátky. Stůl, chleba, kafe a ona na stoličce u sporáku. Sednul jsem si ke stolu a mazal chleba máslem, a když to bylo tak jedna ku jedný, s chutí jsem se zakousnul.

Paní Bláhová naposled zhluboka zatáhla, hodila nedopalek do kamen a vstala. Teprve teď jsem si všimnul, že má pod zástěrou šedivou uniformu. Proboha, snad není v milicích, blesklo mi hlavou.

„Koukáte na tu uniformu, že jó?“ zachytila můj pohled.

„Koukám,“ přisvědčil jsem. „To je milicionářská?“

„Depák,“ uklidnila mě. „Já tady dělám hlídačku ve šroubárně. Jsem už v důchodu a voni nemůžou nikoho sehnat, tak jim pomáhám. Hlavně v neděli a vo svátcích, to tam nikdo nechce.“

Sundala si zástěru a pověsila ji na věšák u dveří. Na pásku uniformy jí viselo obrovský kožený pouzdro.

„To tam máte pistoli?“ zeptal jsem se zvědavě.

„No jó,“ řekla a vytáhla zbraň z futrálu.

Byla to normální parabola, ošoupaná a matně se leskla olejem.

„Můžu?“ ukázal jsem na ni.

Podala mi ji do ruky.

„Stejně tam nejsou náboje, ty má bezpečák zamčený v sefku, aby nikdo nic nevyved.“

Prohlížel jsem si ji a přemýšlel, jestli se z ní střílelo a po kom, moc jsem se v tom nevyznal, ale připadala mi dost stará, ohlazená nošením v pochvě. Byl to zvláštní pocit – i když byla bez nábojů, vypadala hrozi- vě. Vrátil jsem ji zas zpátky a zeptal se: „A co kdyby vás někdo přepad?“

„Ale kdo by tam chodil, tam nic není, jenom šrouby a železo,“ řekla klidně.

„Třeba by si moh' myslet, že tam sou peníze,“ zkusil jsem to dál.

„Vytáhla bych na něj pistoli, řekla ‚Ruce vzhůru‘, a bylo by.“

„Ale vždyť nemáte náboje,“ namítnul jsem.

„To von ale nemůže vědět.“

„A tady ve městě to vědí, že máte pistoli bez nábojů?“

„Jó, to vědí, ale ty taky vědí, že ve fabrice nic není.“

„Tak dobře,“ vzdal jsem to.

Její logika neměla slabinu. Jen jsem nepochopil, proč tam vlastně hlídá, ale to už byla nějaká vyšší logika.

„Tak já už musím jít,“ koukla se na hodiny. „Ale klidně sed'te, pane Pulkrábek, Joska má klíč, tak von potom zamkne.“

„Děkuju mockrát za snídani,“ volal jsem za ní do dveří.

„Jen zase přid'te, aspoň s někým promluvim. Co tady má člověk celej den sám dělat?“ slyšel jsem ji ještě ze schodiště.

Pak bouchly vrata a já zůstal v kuchyni sám. Sednul jsem si do okna, ukusoval chleba a koukal do náměstí. Leželo přede mnou v hradbě zdí jak laguna v útesech. Někdo otevřel okno v našem domě naproti, vypadal teď, jako by mrkal – jedno oko spící, druhý probuzený. Vzpomněl jsem si, jak Joska včera mluvil o Němcích, a snažil jsem se představit si, jak to tady asi muselo vypadat před padesáti lety. Všude hákoše, kytky v oknech, ženský v dirndlech, naklizeno a naleštěno. Česky by se tu člověk nedomluvil. Bylo to vlastně jiný město, akorát ve stejnejch kulisách, nebo spíš v podobnejch, protože socialistická devastace se nevyhnula ani tomuhle koutu a paneláky vystrkovaly antény hned za hradbama.

Vrátil jsem se naproti. Všichni už kmitali a sháněli nějakej demonstrační materiál. Holky si oblékly červeno-modro-bílou kombinaci, vypadaly jako chodící trikolóry, jen jsem nevěděl, jestli francouzský nebo československý. Vylezl jsem na půdu a prohrabával hromady haraburdí. Potřeboval jsem „něco“. Něco, co by dalo dnešnímu dni ten správně sváteční charakter, takovou třešinku na dortu. Pak jsem to našel: nejdřív se objevil štítek čepice, pak hluboký gruzínský oči, knírek a požívačný rty – sám velkej Josif Vissarionovič až po prsa. Bronzem sice prosvítala sádra, ale to byl detail. Odnosl jsem ho dolů ukázat ostatním, a ti propukli v nadšení. Vzpomněl jsem si, jak jsme jednou při nějakým cyklistickým výletě objevili v Komárově na náměstí jeho pomník, dokonce v lehce nadživotní velikosti. Měli jsme to pak jako poutní místo každěj rok, pořád jsme čekali, kdy ho sundaj, ale nejspíš to byl jejich patron, protože tam stál pořád. Odnosl jsem toho našeho umejt k Bláhovům a pak jsem ho přešetil hadrem, docela se blejskal. Vyrázili jsme k lesu, samozřejmě na druhou stranu od drátů, jinam to stejně nešlo. Holky v trikolórách, já se Stalinem pod paží a Joska s košíkem proviantu jsme trochu vypadali jak zběhlí komparsisti od Buñuela. Se-

šli jsme ze silnice a brouzdali spadaným listím jak čerstvým sněhem. Slunce svítilo, tak jsme začali zpívat nějaký národní písničky, a hned to bylo spíš jak od Otakara Vávry. Skončili jsme na louce u rybníka, zbyly tam ještě po Němcích trosky takový starý plovárny, a to bylo zase úplný Rozmarný léto. Rozdělili jsme pořádně oheň a začali konzumovat.

„Co budem dělat s tím Stalinem?“ ptala se Blanka s plnou pusou.

„Počkáme na večer a pak si to s nim vyřídíme,“ vysvětloval jsem.

„Moc teda nechápu, jak jde dohromady s vosumadvacátým říjnem,“ pochybovala Simona.

„Gottwaldové došli!“ vysvětloval jsem. „A nakonec – gauner jako gauner.“

„To trochu kulhá, pane Pulkrábek, nemyslíte?“ oponovala Blanka.

„Trochu jo, ale sedmého listopadu je za pár dní, tak to bude taková předpremiéra.“

„Hele, co byste řekli na očištnou koupel?“ vložil se do debaty Joska.

„Teď v říjnu? Brrr!“ otrásla se Blanka.

„Ale to vůbec není špatnej nápad,“ podpořil jsem Josku. „Zvětšíme oheň a pak se ohřejem.“

Přihodili jsme několik suchých polen a čekali, až začnou plameny sílit.

„Dem na to, lepší už nebudou,“ zavelel Joska.

Začali jsme se svlíkat, Simona s Martou chvíli váhaly, ale pak se přidaly k nám. Jen Blanka stála ostentativně stranou a pak se vydala pěšinou podél rybníka. Sundal jsem poslední svršky a zaběhnul do vody. Hned bylo jasné, že u Bláhhů ten Severní ledovej nepotřebujou, protože ho mají tady. Joska byl vedle mě a taky se netvářil jako v parních lázních. Mrknul jsem na něj a on kývnul, že pochopil. Sotva vlezly holky do vody, vyběhli jsme rychle ven, vzali svoje i jejich šaty a zmizeli v lese. Než se vzpamatovaly, byli jsme pryč. Za chvíli jsme se vrátili oblečení, ale samozřejmě bez jejich šatů.

„To sou teda trapný fóry,“ řekla Marta a snažila se dostat co nejbliž k teplu.

„Čekala bych to tak vod patnáctiletých pubertáků, ale né vod vás.“ doplnila ji Simona.

„No s tím dospíváním máme fakt potíže. Že jó, pane Pulkrábek?“ usmíval se Joska.

„Víte, děvčata,“ začal jsem rozvážně, „člověk musí okolí neustále překvapovat, jinak ustrne.“

„Ale tohle není překvapení, to vymyslí každéj blbeček,“ rozčilovala se Marta.

„To je tak,“ přisadil si Joska, „jaký máte kamarády, takový sou překvapení.“

„Kde sou ty šaty? Neblázněte,“ řekla žádostivě Simona.

Asi jim skutečně byla zima, tiskly se k ohni a bradavky jim trčely vzhůru. Skoro už jsem to vzdal a šel do lesa, ale vložila se do toho Blanka, kterou křik přilákal z procházky.

„Tak jim je dejte, vidíte, že se celý třesou,“ přimlouvala se.

„Můžeš jim pučit něco ze svýho,“ navrhnul Joska.

„Jestli vám de vo tohle, tak prosim,“ řekla Blanka a začala se svlíkat.

Napadlo mě, že to holky ještě chvíli vydrží a sledoval jsem Blančin striptýz. Nebyla to špatná scéna, tři nahý holky, bronzovej Stalin a my dva, tohle už by Vančura nenapsal.

„Radši dojdu pro ty šaty,“ otočil jsem se a zmizel v lese. Když jsem je přinesl, chňaply po nich a žádných díků jsem se nedočkal.

„Až budete velký, budete na to rády vzpomínat,“ snažil jsem se. Moc to nefungovalo, a tak jsem se začal věnovat přípravám na hlavní bod oslavy.

Svázali jsme dohromady několik silnějších klacků a udělali malej vor; uprostřed trčel kolík, na kterej jsme navlíkli bustu, obložili ji papírem a suchým dřívím, přidali několik svíček, vyvážili to a položili na hladinu. Slunce už pomalu vycházelo nad New Yorkem, tak Joska zapálil svíčky a odstrčil náš výtvar od břehu. Vypadalo to náramně – bezvětrí, hladina jak tekutej kov. Čekali jsme s připraveným šampaňským, jak to dopadne. Plamínky se vzdalovaly a za chvíli to vypadalo jak nový souhvězdí, který ovšem na tý pravý obloze nahoře chybělo. Pak přišel výbuch supernovy: papír chytnul, od něj dřevo a plameny začaly olizovat tvář masovýho vraha.

Začala hrát hudba, Zdeněk nejdřív něco předzpíval, ale pak se do toho zapojil její hlas a já jsem hned věděl, že jsme zase jednou měli kliku. Uznale jsem pokývnul na Dala.

„Dobrý, né?“ zubil se na mě.

„Dokonce moc dobrý,“ přisvědčil jsem.

Seděli jsme a poslouchali, jak ten její sametovej hlas plní prostor kolem nás. Písnička skončila, zatleskali jsme a čekali, až ji kapela propustí.

„Ahoj, já jsem Andrea,“ podávala mi ruku.

„Honza Pulkrábek,“ představil jsem se.

„Nebo taky pan Purkrabí,“ neodpustil si Dal.

„Tak jaký se vám to zdálo?“ ptala se Andrea nedočkavě.

„Zdálo se nám to dobrý,“ chválil ji Dal. „Myslíš, že by se ti chtělo s náma hrát?“

„Když to se mnou vydržíte...“

„Ale nejsou za to žádný peníze a je to fůra času,“ varoval ji Dal.

„Někdy dostáváme na zájezdech diety, takže úplně zadarmo to není, sem tam kápně i večeře,“ utěšoval jsem ji.

„Celkem sme ale takovej samopodporující se dobročinněj spolek,“ doplnil to Dal.

„Vaříme si spolu, chodíme na výlety, do muzeí,“ přidal jsem já.

„Jsme prostě taková jedna velká šťastná rodina,“ uzavřel to Dal.

„A kdo vám dělá manželku?“ zasmála se Andrea.

„Dobrá otázka,“ ocenil Dal. „Časem ti to vysvětlíme. Nepudem do bufáce, ať je tu nerušíme?“

Zasedli jsme u pultíku a vysvětlovali Andree, jak to u nás chodí, nebo spíš jak by to mělo chodit, protože naše představy se blížily realitě jako sojovej karbanátek bifteku.

„Ty si někde zpívala?“ zeptal jsem se jí, když už jsme to organizování měli za sebou.

„V Náchodě na gymplu, měli jsme tam takovou kapelu.“

„Ty si z Náchoda?“ pokračoval jsem ve výslechu.

„Přímo né, ale kousek odtamtud, z Kostelce.“

„Znáš Port Arthur?“ ptal jsem se dychtivě.

„Jó, to je takovej pajzl v Náchodě za řekou.“

Vzpomněl jsem si na naši výpravu po stopách Danyho Smiřického, kterou jsme podnikli ve čtvrtáku na vejšce. Nastrojili jsme se do starejch kváder, přijeli do Náchoda, vzali si do ruky Škvoreckýho Zbabělce a podle textu hledali jednotlivý místa z knihy. Když jsme se ocitli před otlučeným domem, na jehož štítě visel nápis „Port Arthur“, měli jsme dojem, že jsme vstoupili do kraje za zrcadlem.

„Víš, že v tý hospodě hrával Škvorecký se svou kapelou?“ nenechával jsem Andreu na pokoji.

„Já toho vo něm moc nevim, jen že se tam narodil,“ odpověděla bez velkého zájmu.

„Nechtěl byste nechat tý inkvizice, pane Purkrabí?“ káral mě Dal.

„Neni to škoda? Už jsem chtěl jít brousit nože,“ litoval jsem.

„Jaký nože?“ nechápala Andrea.

„Toho si nevsímej,“ uklidňoval ji Dal. „Jinak je docela v pořádku.“

„Jasně, šlo by jen vo trochu krve,“ souhlasil jsem.

Ale Dalovi se už nechtělo dál pokračovat, tak změnil téma: „Jak to vypadá s tou smlouvou na dům?“

„Už se to mělo podepsat, ale pak onemocněl notář a muselo se to odložit, ale je to snad jen formalita,“ referoval jsem.

„Dobrá zpráva,“ kvitoval Dal.

„A ted' jednu špatnou, abysme to měli do páru,“ pokračoval jsem.

„S tou premiérou to nemůžem stihnout. Vidim to tak na jaro.“

„Taky si myslim, navíc Andrea toho musí fůru nazkoušet,“ souhlasil Dal a chystal se k odchodu. „Jdu se ještě podívat dovnitř, jak to jde, zatím čau.“

Zaklaply za ním dveře a my s Andreou v bufáci osaměli.

„Tak to sem jako přijatá?“ zeptala se.

„No, seš. Žádnou smlouvu od nás nečekej, na úředníkách šetříme, ale oslavit bysme to mohli,“ navrhnul jsem.

„Hm, ale tady asi né,“ zakřenila se a ukázala na spuštěný okýnko.

„Snad to neni jediný místo ve městě, kde se dá něco pít,“ podíval jsem se na hodinky a dodal: „I když po jedenáctý už jich moc nezbejvá.“

Před vinárnou Bystrica to vypadalo, jako když mají přivézt automatický pračky, ale měli jsme štěstí, protlačili jsme se davem ke dveřím, zrovna když portýr otevřel kukátko.

„Prosim vás, potřeboval bych jen dvě místa, tady pro slečnu a pro mě,“ spustil jsem.

„Jó, to by chtěl každéj, milej pane, a podívejte, co jich tu čeká. Všechno je vobsazený,“ usadil mě.

Nenechal jsem se odradit a strčil mu škvírou dvacku. Zmizela tak rychle, že jsem si nebyl jistej, jestli jsem mu ji opravdu dal. Pak zaharašil klíč a dveře se otevřely.

„Tak pod'te, když ste se slečnou, tak se snad něco najde.“

Houf za námi zahučel, ale my už jsme byli uvnitř. Portýr bleskově přibouchnul dveře a zamknul. Zaplatili jsme 120 Kčs konzumné a dostali lístečky.

„Sedněte si, kam chcete, místa je tam dost,“ pokynul nám uvaděč a propustil nás.

„Dem do jeskyně, to něco uvidíš,“ vedl jsem Andreu chodbou.

„Voni tu maj jeskyni?“ zahihňala se.

„Tady je všechno, to je jinej svět než tam venku za dveřma.“

Zahnuli jsme doprava a byli jsme tam. Andrea se zastavila a zírala kolem sebe. Taky mě to vždycky překvapilo. Místnost byla temná, bez oken, nakaširovaná sádrou, plná krápníků, výklenků a chodbiček. Ke stěně přilepenej přístřešek s šindelovou střechou, vevnitř malý světylka. Už chyběl jen oslík, telátko a ten malej, co by na něj dýchali.

„Radši bych si sedla někam jinam, mám tady trochu hřbitovní pocit,“ konstatovala Andrea.

„Neni to tu zrovna optimistický,“ souhlasil jsem a vedl ji pryč.

Našli jsme stůl v hlavním sále, kapela byla vedle, tak se tu dalo mluvit, i když hrála, ale sotva spustila, začal jsem přemýšlet o tichu jeskyně, byl to totiž zvuk, jako by měli všechno namazaný medem, né že by to bylo tak sladký, ale spíš ulepený a táhlo se to tak o půl taktu pozadu. Podíval jsem se na Andreu.

„Radši hřbitov, co?“ navrhnul jsem.

„Než tohle, tak radši sedim třeba v márnici,“ souhlasila.

Přesunuli jsme se tedy zpátky pod šindele. Přišel číšník a vyměnil naše konzumační lístky za víno a sodovku.

Nedalo mi to, a znova jsem se pustil do Andreji: „Hele, ty vopravdu neznáš Škvoreckýho?“

„Vim, že je vod nás, ale nic vod něj neznám,“ povzdychla si. „Doma nic nemáme, naši na knihy moc nejsou a ve škole se nebere, tam je zakázanej.“

„Promiň, ale mně to přijde absurdní, takovej rodák!“

„V Praze taky žilo spisovatelů, a vo některejch ani nevíš,“ odporovala.

„Vo těch, co zapadli, třeba né, ale Škvorecký, to je přeci něco jinýho,“ nesouhlasil jsem.

„Jak ti říkám, Náchod není Praha, tam nemáš ty možnosti. Kde tam seženeš informace?“

„Víš co, já ho mám komplet doma, tak ti něco pučim, to je základ, aspoň pro mě,“ navrhnul jsem, abych ji dál netrápil.

„Tak jó, to je bezva.“

„Přinesu ti to na zkoušku příští tejden,“ dodal jsem a připadal si trochu jako osvětovej pracovník pečující o mládež.

Ještě jsem jí vyprávěl o naší návštěvě v Náchodě, mluvili jsme o divadle a pili víno, jenže kapela už nebyla upatlaná medem, ale snad ještě něčím horším, takže stačilo i to málo, co bylo slyšet k nám, aby nás to vypudilo na ulici. Protlačili jsme se ven davem, hudba nás pronásledovala i na ulici a já si najednou přál být Danym v Konci nylonovýho věku a slyšet hrát tu báječnou kapelu až na chodník před Obecní dům, ale my jsme utíkali od šmíry z vinárny Bystrica. Chvilku jsem mu záviděl, ale když jsem si představil, co ho pak čekalo, tak jsem byl rád za ten šraml, protože tak zlý to teď snad už nebude.

Premiéru jsme plánovali na leden. Andrea se skvěle zapojila, měla cit pro písničky i pro pohyb na scéně a vypadalo to dobře, jenže pak přišel ten týden, kdy dění v Praze začalo dostávat obrátky. Motor přestal kucukat a už bylo jasný, že má dost síly na to, aby se pořádně roztočil. Bylo

to znát i v srpnu, ale teď na Palachovo výročí přišlo tolik lidí, že to nemohli být jen skalní odpůrci a provokatéři. Policajtům se to začalo hroudit pod rukama a my jsme běhali po Václaváku a uličkama Starého Města, uhejbali vodním dělům a řvali moji oblíbenou „smrt komunismu“. Jenže lidi přišli i další den a bylo jich víc, a tak to bylo celé týden. Jednu chvíli už jsem myslel, že je hotovo. Na Václaváku před Svobodným slovem s náma začali diskutovat. Ten večer nechali děla v garáži a zkoušeli to po dobrém. Chodili jsme po náměstí, zdravili se, něco vykřikovali a radovali se. Bylo po boji. Jenže další den se do toho pustili znovu a s větší vervou. Za vydatný pomoci milicí, toho šedýho moru, nás honili ulicema, obušky svištěly a kanonýři se předváděli. Když do nás v Kaprovice začali najíždět autama, dostal jsem strach. Musel jsem skočit po hlavě mezi odstavený popelnice a rozjetej žigul mně skoro odřel podrážky. Jakmile jsem se vyhrabal, viděl jsem akorát Josku, jak stojí uprostřed ulice, kabát rozevřenej, vypnutej hrudník a řve: „Tak střelíte, vy svině fašistický!“ Dostal pěknou spršku, ale hned ho někdo vystřídal se stejným pokřikem. Kdyby to nebylo tak vážný, byla to docela sranda.

Mleli z posledního, ale sil měli ještě dost. Večer místo zkoušek jsme se scházeli v hospodě a poslouchali Hlas Ameriky, jak budou komentovat výkony v ulicích. Po týdnu to utichlo a zdálo se, že je všechno při starým, ale nikdy už to nebylo takový jako dřív. Komunisti to měli spočítaný a podvědomě to tušili. Ředitel v práci mě zase začal zdravit, a to určitě nezapomněl, že jsem odmítnul přijít na pohovor o vstupu do KSČ a vzkázal mu po sekretářce něco, co ona ve své dobrotivosti raději netlumočila. Teď, když jsem ho potkal na chodbě, dělal, jako by se nic nestalo, a srdečně mi kynul.

„Dobrý den, pane inženýre,“ pravil úlisně. „Viděl ste to venku?“

Měl jsem chuť říct mu něco vostrýho, třeba, že tam zrovna věšej komouše na kandelábry a že je právě na řadě, ale pak jsem to zmírnil a jen ho pozdravil: „Dobrej den, soudruhu řediteli, právě se odtamtud vracím.“

„A zastavte se, přišly nám nabídky na nějaké stáže, myslím zahraniční, třeba by vás to mohlo zajímat,“ lísal se dál ředitel.

„Děkuju, soudruhu řediteli,“ odpověděl jsem a na tom soudruhovi jsem si dal pěkně záležet. Jenže když jsem ho za pár dní potkal, už se ke mně nehnal a žádnéj výlet mi taky nesliboval.

Tak tohle všechno samozřejmě zbrzdilo naši premiéru a odsunulo ji až někdy na jaro, ale to bylo jedno, protože bylo jasné, že konečně pocítili strach a věděli, že vsadili na špatnou kartu. Paklík už byl vybraněj a žádný pátý eso v rukávu neměli.

Houpavá cesta nás přibližovala cíli, budka, pohraničníci, tentokrát velmi slušný, plechovej samopalník, hup dolů s kopce – a jsme doma. Poprvé jsme si to mohli říct naplno, protože smlouva byla podepsaná, peníze zaplacený, dům byl náš. Majetnický jsem odemykal dveře, tentokrát to nebyla žádná letní plovárna, ale zima venku a ještě větší uvnitř. Na stropě mokrá mapa z proteklý střechy, myšince a kočičince, útulno jak v hrobce. Ale jen jsme zatopili v kamnech, všechen ten smrádek a plíseň začaly mizet, říše stínů zatáhla rolety a na víkend nám to přenechala. Tolik nás tady ještě nikdy nebylo, čtyři auta, všichni se hemžili, tak jsem si hodil věci do svýho výklenku, zasednul ke kamnům a nasával teplo.

„Ohříváte si svoje stařecký kosti, pane Pulkrábek?“ uslyšel jsem Blanku za zády.

„V pravdě stařecké,“ odpověděl jsem zasmušile. „V pondělí mám narozeniny.“

„Fakt?“ radovala se Blanka. „Tak to oslavíme, a kolikátý to budou, jestli to není tajemství?“

„Takový blbý číslo, jako ty stříkačky, co stříkaj přes střechy.“

„Tři sta třiatřicet?“

„Někdy si tak připadám.“

„Tak to ste docela mladej,“ utěšovala mě. „To si tu eště tak pět deset let pobudete.“

„Dík, že mi tak přeješ, hned se cejtím líp.“

„To jsem ráda. Něco pro vás mám, jako bych to tušila,“ podávala mi láhev.

Vzal jsem si ji a kouknul na vinětu.

„Hm, francouzský, ta mládež si dneska žije.“

„Dejte si,“ pobídla mě.

Nasadil jsem hrdlo ke rtům a pořádně se napil. Očekávaná chuť vína se nedostavila. Byl to rum, ten nejhorší tuzemák, pití, který úplně nesnáším. Vychutnal jsem si znova kus oběda, akorát už byl natrávenej a moc se mu zpátky nechtělo.

„Opravdu jemné, to se pozná vytríbenej vkus,“ podával jsem flašku zpátky Blance.

„Né, to je pro vás,“ odmítala. „Od Marty se Simonou, my to nedokážem tak ocenit jako vy.“

„Tak děkuju, ale člověk nesmí ustrnout, chce to nový impulsy, klidně se s váma podělím.“

„Když holky tu tentokrát nejsou a já si sama netroufnu.“

„Třeba si troufne někdo jinej,“ uzavřel jsem to a postavil vínorum na polici.

V pokoji to začínalo řídnout, tak jsem naložil do kamen a vydal se s Blankou taky k Beránkovi. Ani jsme se nevešli k jednomu stolu, nakonec jsem vzal Blanku na klín, protože víc židlí nebylo. Sotva jsem dosedl, už u mě byl Brakýr a držel fernetu.

„Ahoj Pulkrábče,“ zdravil mě, jako by mě znal deset let. „Hele, zejtra hrajou v sokolovně Krokusy, tak ať se ukážete. To je tady místní kapela, týnecká, ty sou nejlepší.“

„Jasně, to nemůžem vynechat,“ potvrdil jsem to fernetem a samozřejmě to hned otočil a objednal dalšího. Na prvních deset minut to bylo slušný tempo.

„Kdo to byl?“ zeptala se Blanka.

„Ani ho moc neznám, říkají mu Brakýr, tady má snad každej přeždívku. Zval nás na zejtrěk na zábavu.“

„To bych šla.“

„Já myslim, že to navštívíme, zvlášť když sou Velikonoce, to by mohlo bejt vydařený.“

„Tak panáka na to?“ navrhl.

Dali jsme si ho a pak dalšího, jenže mně to dneska nějak neseslo, možná ten úvodní vínorum mě rozhodil žaludek a taky jsem chtěl zejtra něco udělat s tou střechou, tak jsem se po dalším pivu po anglicku vytratil. V domě bylo vlhký teplo, takový parní lázně bez páry, přiložil jsem do kamen a zalezl do spacáku. Ani jsem si v tý tmě nevšimnul, že k mýmu přibyl ještě jeden, Blančín. Už jsem snad i spal, když mě probralo šustění vedle mě.

„Dáte si se mnou?“ podávala mi láhev. „Tohle je opravdu francouzský.“

„Dík, neodmítanu,“ ale pro jistotu jsem si před prvním lokem čichnul a pak opatrně polknul.

Tentokrát měla pravdu, sladká Francie mě hladila na jazyku, tak jsem se napil zhluboka a to tekutý slunce mi proudilo do žil. Střídavě jsme upíjeli, ale intervaly se nějak zkracovaly, a to si tohle pití nezasloužilo. Přišlo mi, že něco není v pořádku, že pijeme nějak rychle, ale bylo to dobrý a já napůl spal, tak jsem dal myšlenkám volno a čekal, co se z toho vyvine. Pak jsem ucítil něco na rameni, a když jsem jí chutnal víno z jazyka, napadlo mě, že to asi nebude jen tak.

„Neblázni,“ pohladil jsem ji po tváři.

Trhla sebou a zabořila hlavu do spacáku.

„Co je s tebou, stalo se něco?“

„Nic mi není,“ sáhla po láhvi a napila se dlouze, až se otřásla. „Nic mi není,“ opakovala už trochu hystericky. „Vůbec nic, jenom mi je vosumnáct pryč a sem eště panna.“ Pak se mi schoulila do klína, začala vzlykat a mluvit najednou. „Nikdo mě nechce,“ luštil jsem v tom nářku.

Seděl jsem, hladil ji po vlasech a snažil se přinutit mozek zase pracovat.

„Prosím tě, jak si na to přišla?“ vypadlo ze mě ne zrovna duchaplně.

„Sem poslední u nás ve třídě, to sem tak vošklivá? Sem tam už jediná!“

Byla úplně mimo, tak jsem ji držel v klíně a doufal, že třeba usne. Měla toho v sobě dost. Ale ramena se jí třásla a štkání neustávalo.

„A vy mě taky nechcete, a přitom Klára říkala...,“ zarazila se.

„Co říkala?“ zeptal jsem se.

„Já sem kráva, slíbila sem jí, že to nikomu neřeknu,“ brečela dál, ale věty už byly srozumitelnější.

„Co ti pověděla?“ zeptal jsem se znovu.

„Nó, že vy dovedete lidi poslouchat, že byste mě pochopil.“

„To tě navedla, aby ses se mnou vyspala?“

„Né, to né, jenom, že byste mě pochopil. Já budu asi blinkat...“

Vystartoval jsem ze spacáku a vedl ji ke dveřím. Táпали jsme tmou, zakopávali o věci, a najednou to začalo pleskat o podlahu, tak jsem ji jenom držel vlasy, aby ušetřila aspoň ty. Moc nechybělo a přidal bych se, jenže mě neměl kdo opatrovat, tak jsem nechal večeri na svém místě. Utřel jsem Blanku trikem a uložil ve výklenku. Všechno to leželo na podlaze, tak mohla klidně usnout. Jen se svíčkou a bez vody to byl úkol pro zřízence z prosektury, ale nakonec jsem přinesl od Bláhů kýbl s vodou a byla to jen rutinní záležitost. Vrátil jsem se do spacáku, všichni ještě byli v hospodě, tak jsem si lehnul na záda, koukal do stropu a hledal, co tam zas ohňovej mužík načáral, ale někdo postavil před kamna židli, tak jsem rozhřešení nedostal.

Lezl jsem po krovu a hledal díry ve střeše. Bylo to horší, než jsem čekal, zima se na tom pěkně podepsala. Nebyly to jen tašky, ale hlavně plech v úžlabí – rozlezl se a škvírama crčela voda. Slezl jsem s půdy a šel si do samoobsluhy koupit pět balíčků žvýkaček. Pořádně jsem je rozžvýkal, až z nich vyprchal všechn cukr. Cvičně jsem vyrobil bublinu, byla velká jak tenisák a pěkně pružná. Ještě jsem ji trochu zpracoval zubama a pak jsem tím zalepil ty nejhorší díry v plechu. Dole vládla nezvyklá pracovitost, Krejza s Joskou se dokonce rozhodli vymalovat zadní místnosti, nakoupili malby a pustili se do toho. Skončilo to sice jen jednou natřenou zdí a stropem, ale byl to začátek. Večer jsme odcházeli k Beránkovi se zaslouženou žízni. Blanka si sedla vedle mě. Celej den jsem ji skoro neviděl, asistovala při bílení na druhým konci domu. Už měla docela barvu, jen pod očima, jako by si neumyla líčidlo. Přitáhla si židli a otočila se na mě.

„Dík,“ řekla stručně a oba jsme věděli, o co jde.

„To je dobrý,“ opětoval jsem to a bylo jasné, že ona ví, že já vím, a já vím, že ona ví od Kláry taky úplně všechno. Byli jsme tak trochu spiklenci a mně se to líbilo. Koupil jsem si u číšníka portorika, jedno si zapálil a jen tak seděl a pozoroval ruch v hospodě. Za ten rok, co jsem tu byl poprvé, se snad nic nezměnilo. Asi bylo vymalováno, ale váleček na stěnách měl takový barvy, že je snad ředili dehtem, takže bylo úplně jedno, jestli jsou čerstvé nebo ne. Zabrousil jsem pohledem k výčepu, stál tam Joska s několika místními, a když si mě všimnul, pokynul, ať se přidám. Rozhovor o poezii se rozhodně nechystal.

„Pane Pulkrábek, to sou moji spolužáci Zigi, Šaman a Lípa,“ představoval nás Joska.

„Čau,“ pozdravil jsem a kluci taky něco zahučeli.

„Když už ste teď tak trochu místní,“ pokračoval Joska. „Je třeba to nějak potvrdit. Pane Karas,“ zavolal na výčepního. „Ještě pět. Ho hó, rukavici!“

Trochu nechápavě jsem ho pozoroval, ale Joska mě hned poučil: „Pět panáků, to je rukavice. Když chcete dva, řeknete nohavice, když pět, rukavice, to je dobrý, né?“

„A co když chcete čtyry?“ zeptal jsem se, abych se nějak zapojil do debaty.

„Tak si dáš dvě nohavice,“ logicky vysvětloval Lípa.

Bylo to jasné, s rukavicí a nohavicema se dal zvládnout jakékoli počet. Dali jsme si pět rukavic, naštěstí dětských, a když jsem obohatil krejčovské slang o výraz palčák pro jednoho panáka, byl jsem docela přijmutej do party. Chtěl jsem se vrátit ke stolu, jenže tam už se platilo a šlo se na zábavu.

Sokolovna byla podivná budova, takovej slon kříženej s žirafou, moc vysoká a přitom nahoře divně tlustá. Platilo se dole, kde byly šatny, a taneční sál byl v patře. Joska se snažil dojednat slevu, že jsme skupina, ale na místní hasiče to neplatilo. Tak jsme dali každé 10 Kčs a pustili nás dovnitř.

Šel jsem s Blankou první, v zatáčce schodiště nás málem srazil chlapík, kterej se koulel dolů a nosem značkoval podlahu.

„Drsnej kraj,“ poznamenal jsem.

„Snad tak nevítaj všechny,“ dodala nejspíše Blanka.

Skoro to tak vypadalo. Nahoře na schodišti stál pořizek v džínsách a zle se na nás díval.

„A co vy tady chcete?“ spustil. „Já k vám do Prahy taky nejezdím!“

Než jsem stačil něco udělat, už tu byl Joska a chytil ho kolem ramen.

„Pod', Bucku, dáme si na to nohavice.“

„Ale žádný dětský!“ slyšel jsem ještě, když oba mizeli k výčepu a my měli cestu volnou.

Sál byl obrovské jak vnitřek veleještěra, a protože mu chyběla vzduchotechnika, byl tam možná i podobnej vzduch. Pár malých okýnek pod stropem nemohlo utáhnout tu tíhu rozlitého piva, potu a cigaretového kouře. Zrovna se nehrálo, ale i tak bylo na parketu plno. Hloučky džínovejch mániček posedávaly po zemi a upíjely kelímkáče. Přímou u pódia jich několik spalo. Stoupnul jsem si do fronty na pivo a rozhlížel se po sále. Prostředkem se potácel chlapík a rozepínal si poklopec, takže bylo jasné, kam míří. Někdo ze sálu na něj zavolal, tak se začal rozhlížet, jenže tím si rozhodil časování a byl připravenej dřív, než se dostal na hajzlík. Prošel klidně s visícím nástrojem kolem nás, aniž by někoho pohoršil. Kapela začala hrát a nebylo to špatný, Brakýr měl pravdu. Zpěvák, celej v červený kombinéze, poskakoval po praktikáblech, vlasy mu vlály a měl docela říz. Upíjel pivo, zpíval i uváděl. Řádili jsme na parketu, kličkovali mezi spícíma máničkama a zpívali spolu s muzikou. Komunikovat se nedalo, basová kytara mi rezonovala hrudníkem a bubínky v uchu se napínaly rytmem bigbítu.

„A teď bych chtěl pozvat na parket naše hosty z Prahy, který tu sou teď tak trochu doma,“ ozvalo se nečekaně z reproduktorů. „Další písnička bude hlavně pro ně,“ pokračoval zpěvák, vzal kytaru a začal hrát.

Kapela se přidala a já poznal jednu naši starou písničku.

„Maroš, to je náš člověk,“ přitočil se ke mně Joska a ukázal na pódium.

„Kde to splášil?“ zeptal jsem se.

„To je starej kámoš, byl za mnou jednou v divadle,“ vysvětloval Joska.

Přitáhnul jsem Blanku blíž k sobě, byl to ploužák, točili jsme se pomalu ve známý melodii, a ten vnitřek brontosaura už ani nebyl tak hnusnej, protože ho zaplňovala naše muzika. Najednou jsem byl hrozně rád, že to divadlo dělám, byla to dobrá věc a něco tady po nás zůstane, třeba písnička.

Bylo pondělí ráno, ležel jsem zase ve výklenku a čekal, jestli slunce začne zahřívát vzduch v místnosti. Jenže venku bylo mizerně, stejně jako včera, kdy jsme slavili moje narozeniny. Moc se to nevydařilo. Chodili jsme po okolních vesnicích, ale hospody byly buď zavřený nebo tak odpudivý, že se nám v nich nechtělo sedět. Foukal vítr, pršelo, nikdo neměl náladu. Bolela mě hlava, venku běhali koledníci a honili holky, ale tady u nás to ještě všechno spalo. Vylezl jsem ze spacáku a vyplížil se ven. Chtěl jsem jít naproti k Bláhovům, ale určitě bych musel na snídani, a na to jsem dneska neměl náladu. Sednul jsem radši do auta, pod sedačku strčil jednoho lahváče a vyrazil z města. Jel jsem nazařbůh, jen tak bez cíle, nejdřív po silnici a pak po lesní cestě až k nějakému rybníku. Zastavil jsem, přední kola skoro ve vodě. Z okna jsem měl výhled jako z parolodi. Přede mnou jen hladina, vítr, sem tam kapka deště. Vytáhnul jsem z kapsy zbývající portoriko a zapálil ho. Moc mi po ránu nechutnalo, ale dobře se s ním přemýšlelo, a to jsem právě potřeboval. Bylo Pondělí velikonoční a mně bylo přesně třiatřicet. Kříž na hřbetě jsem zrovna nevlácel, ale ty tři pitky hned za sebou taky něco vážily. Co On toho za ty léta zvládnul! A co já? Moc dobře bych z toho srovnání nevyšel. Otevřel jsem si lahváče a napil se. Nad vodou lítali rackové a já dostal nápad. Vylezl jsem z auta a začal se svlíkat, teplo mi nebylo, došel jsem k vodě a bez váhání pokračoval dál. Rybník měl ploché dno, tak jsem pomalu postupoval, voda stoupala, až jsem ji měl po krk. Potopil jsem se, dole bylo ticho, zeleno a smutno. Slyšel jsem jen vlastní srdce, jak pumpuje krev a udržuje mě při životě, nabíralo na rychlosti, mlátilo mi ve spáncích a nutilo mě vynořit se, ale já zůstával pod vodou. Nechtěl jsem se zabít, ale potřeboval jsem něco, co by mě vykoplo do té druhý půlky života. Ještě deset vteřin... Začal jsem v du-

chu odpočítávat, pomalu, pravidelně, tisknul jsem čelisti vší silou k sobě, ale přestaly mě poslouchat. Vystřelil jsem nad hladinu jako raketa. Nadejchnout se bylo tak nádherný, srdce ještě dohánělo tu pauzu, ale já byl jako nemluvně, jenom odstříhnout pupeční šňůru. Vylezl jsem na břeh, dopil pivo, nasednul do auta a sjížděl dolů k Týnci. Šlo mi to dobře, na novorozence jsem se učil docela rychle.

Aplaus trval hodně dlouho, ale tentokrát jsme nepřidávali, na premiéře se to nedělá. Byl už červen, zpozdili jsme se o půl roku, ale myslím, že nám to spíš pomohlo. Dole v šatně čekal košík šampaňského, nějaký čůčo by se taky našlo, sváteční nálada byla všude.

„Naserem to do nich, do čůráků!“ vykřikoval Pavlík v šatně před každou děkovačkou, ale nikdo ho nemírnil, protože jsme to cítili stejně. Pak začaly lítat špunty, kropili jsme se jak při formuli, ani jsem nestačil všem poděkovat.

„Pane Purkrabí, mám vás rád,“ objímal mě Jirka.

„Skoro bych si vás vzal za ženu, ale ste na mě moc velká,“ tisknul jsem ho k sobě.

Musel něco vyexovat, protože se klátil jak puberták v tanečních, ale ani jsem se moc nedivil, protože v tom měl největší flák, a kdyby to podělal, tak se vezlo celý představení.

„Tak si vemte mě, já jsem menší,“ přidal se k nám Joska.

„Když vy se mi zase tolik nelíbíte,“ odstrčil jsem ho.

„Zase zůstanu na vocet,“ stěžoval si a pokračoval: „Nechce se vám do Týnce? Příští tejden sou zase Slavnosti v Brodě.“

Znělo to lákavě, ale já slíbil rodičům, že pojedu na chalupu, tak jsem to musel odmítnout.

„Čoveče, asi to nepude, musím s našima, ted' kvůli premiéře sem byl furt tady a už sem to slíbil, ale vo prázdninách bych tam zajel.“

„O. K., asi se na to taky vybodnu, sám tam nepojedu,“ ukončil to Joska a zmizel si dolejt skleničku.

Jirka se taky někam odpotácel, tak jsem sebral nedopitou láhev a šplhal nahoru, abych si vyslechnul nějaký pochvaly. Ale to plácání po ramenou mě brzy unavilo, tak jsem vyšel ven trochu se nadechnout.

Byla tam, seděla na lavičce, mikádo jen trochu delší než před půl rokem, kdy jsem ji nechal odejít z Blatničky.

„Čau,“ pozdravil jsem.

„Ahoj,“ koukala na mě.

„Tak co?“ vysoukal jsem ze sebe.

„Bylo to moc pěkný, dobře ste to napsal.“

„Dík, ale psalo nás to víc, a víš, jak to chodí, z původního textu po zkouškách moc nezbude. Něco se přidá, něco se vyhodí. Z toho, co sem přines na začátku, zbyla tak třetina,“ vysvětloval jsem celkem zbytečně, protože samozřejmě věděla, jak se to u nás v divadle dělá. Ale mluvil jsem, protože jsem nevěděl, co říct. Domníval jsem se, že mě to pustilo, ale ten knedlík v krku mě ujišťoval o něčem jiným. Jako by ten půlrok vůbec nebyl.

„Mám nápad,“ řekl jsem po chvíli mlčení. „Počkej tady, hned přídu,“ a zmizel jsem v divadle, aniž bych čekal na odpověď.

Vzal jsem si v šatně mikinu, do tašky strčil jeden šampus a vrátil se ke Kláře. Stála tam, kde předtím.

„Dem pryč,“ chytil jsem ji za ruku. Ani se nebránila. Nešli jsme parkem, ale na ulici a za rohem jsem chytil černýho taxíka.

„Kam to bude?“ zeptal se.

„Potřebuju na Újezd, pod Petřín, zvládnete to za čtyřicet?“

Šofér chvíli přemýšlel, pak kývnul a rozjel se. Klára se na mě tázavě podívala.

„Pod Petřín?“

„Počkej, je to v klidu, uvidíš,“ ujišťoval jsem ji.

Taxikář se vyznal, Praha už byla v noční košili, nikde nikdo, tak jsme jeli jen pár minut.

„Sme tady,“ oznámil a vzal si mých čtyřicet. Vystoupili jsme, auto klaplo dveřma, pozdravilo nás blinkrem a zmizelo.

„Kam deme?“ zeptala se Klára.

„Nahoru,“ ukázal jsem na Petřín.

„Co tam budem dělat?“

„Překvapení.“

„Doufám, že se tam na mě nevrhnete,“ řekla se stopou nejistoty v hlase.

„Možná,“ pokrčil jsem ramenama.

Stoupali jsme skoro mlčky klikatejma cestičkama, u Máchy se něco hýbalo, to bylo normální, v červnových nocích tam nebýval sám. Nad Nebozízkem jsem to vzal zkratkou a byli jsme u rozhledny.

„Co tady?“ zeptala se Klára.

„Nahoru,“ ukázal jsem na rozhlednu.

„Co blázníte, dyť už je léta zavřená? A teď v noci!“

„Přt, tiše,“ přerušil jsem ji. „Je zavřená, ale né pro nás. Znáám cestu.“

„Snad nechcete lézt po konstrukci?“ řekla s obavou, když jsem se přiblížil k jedný z ocelovejch nohou.

„Zuj si boty a mlč.“

Poslechla a podala mi boty. Nacpal jsem je do tašky i se svýma a začal opatrně šplhat po konstrukci na střechu domečku pod rozhlednou. Podal jsem Kláře ruku a vytáhnul ji za sebou.

„Tohle je nejhorší kus,“ šeptal jsem jí do ucha. „Pod náma seděj televizní technici a čučí na monoskop, musíme našlapovat úplně tiše, aby nás nechytili.“

Vedl jsem ji za ruku a po špičkách jsme přešli střechu až k vlastnímu ocelovému tělu rozhledny. Vysadil jsem Kláru, aby přelezla poslední překážku, malej drátěnej plůtek, pak jsem přelezl za ní a byli jsme na schodišti.

„Nahoru,“ pokynul jsem jí.

Prošli jsme prvním patrem, a pak jsme stoupali po vzrjácím schodišti až do horního vyhlídkovýho ochozu.

„To je bezva,“ špitala.

„Tady už můžeš mluvit normálně,“ uklidňoval jsem ji. „Sme šedesát metrů nad nima, nikdo nás neuslyší.“

Klára běhala kolem dokola a radovala se z vyhlídky na Prahu jako děti ze školních výletů, který sem dřív chodívaly.

„Támhle někde bydlím,“ ukazovala.

„A tohle bude divadlo a kousek doprava hospoda, kam chodíme,“ přidal jsem se.

„Jdu na druhou stranu,“ hlásila.

„Počkej, ještě musíme nahoru,“ ukázal jsem na malej ocelovej žebříček u vnitřního tubusu věže.

„Vy ste cvok! Tam nejdu,“ řekla chabě.

„Neboj se, je to bezpečný, znám to.“

Podívala se na mě, chytil jsem ji tedy za ruku a pak už odevzdaně šplhala za mnou.

„Lez jen po kolenou a né moc ke kraji,“ dával jsem jí pokyny v úplný tmě na půdičce nad horním ochozem.

Pak se mi podařilo nahmatat poklop, otevřel jsem ho a byli jsme na střeše Petřínský rozhledny. Protáhli jsme se nahoru a sedli si zády k anténnímu stožáru. Výš bylo už jenom nebe. Moje město leželo pod náma jako moře plný lodí – v kajutách blikaly světla, Vltava šuměla příbojem a jezy pěnily pískem pláže. Bylo tu skoro ticho, jen sem tam cinkla tramvaj jako mlhovej roh; úpící gumy v zatáčce zase imitovaly parní pišťalu. Otevřel jsem šampus, špunt vyletěl vysoko nahoru a pak padal, až se ztratil za hranou střechy někde v tekutým indigu.

„Chyběl ste mi,“ řekla.

„Ty mně taky.“

A pak jsem ji políbil jako nikdy před tím a už nikdy potom. Položila mi hlavu na klín a dívala se do nebe.

„Zůstanem tu až do rána.“

Nic jsem neodpověděl. Upíjel jsem šampaňský a cítil, jak usíná v mém klíně. Někde v dálce zazvonil lodní zvon a já byl možná šťastnej. Usnul jsem, až když moře začalo ustupovat.

Klára zase odjela za tátou do Kanady, byl jsem ji vyprovodit na letišti, ale když jsem jí chtěl dát pusku na rozloučenou, tvářila se na mě jak na úchyláka a jen mi tak šmrncla po tváři, jako by si chtěla vyzkoušet

rtěnkou. Vůbec jsem to nechápal, snad už byla v jiném světě, a to rozpoložení z rozhledny zůstalo tam nahoře u anténních stožárů.

Začaly prázdniny, ale mně už moc volna nezbyvalo. Nějakou dobu jsem byl na chalupě, takže na Týnec zbylo jen pár dní. Navíc se to doma provalilo a reakce byla taková, jak jsem předpokládal. Táta se rozčiloval a moje argumenty byly slabý, protože měl pravdu on. Máma mlčela, a to bylo ještě horší. Tak jsem byl rád, když jsem se konečně do Týnce vypravil. Tentokrát jsme se blížili z druhé strany než obvykle; jenom taková malá výprava, Blanka s Danou, Pavlík a já. Vezli jsme si lahodný moravský víno ze sklípků a těšili se, jak si ho vychutnáme. Pohraničníci – neobvykle dokonce s úsměvem, snad na ně to léto taky působilo –, dolů s kopce – to bylo ze všech stran stejný –, a byli jsme tu. Dveře už konečně zase byly jako letní plovárna, uvnitř zatuchlo. Otevřeli jsme okna, vzduch se valil ven a za chvíli už byla všude letní vůně rozpálený dlažby a sušeného sena zároveň. Trochu město, trochu vesnice, ostatně jako Týnec sám, taky se nedokázal jasně zařadit. K Beránkovi se mi ještě nechtělo, neměli tam zahrádku a sedět v tomhle počasí vevnitř, bylo jako jet na dovolenou do železáren. Navrhnul jsem poznávací vycházku městem. Nebyl tu s náma Joska, tak jsme mohli skutečně objevovat samostatně.

„Pudem na hřbitov,“ prohlásil jsem.

„Proč zrovna hřbitov?“ zeptala se Blanka.

„Hřbitov ti poví nejvíc vo lidech, který tu žijou, nebo spíš žili,“ upřesnil jsem.

„Můžem si rovnou rezervovat nějaký hrob, abysme tam nešli zbytečně,“ dodal Pavlík.

Šplhali jsme do kopce nad městem, kde byl hřbitov, v tom vedru to bylo jak výstup na Kilimandžáro. Omšelá zeď, omítkou prosvítaly cihly a rezavá brána s nějakým německým nápisem. Procházeli jsme mezi hroby, četli jména a nápisy. Ty starší, zanedbaný německý, těch bylo víc, a novější, pečlivě upravený český. Zvláštní kontrast. Polovina hrobů v rozvalinách s bodlákama a kopřivama, druhá s maceškama a vyleštěnými náhrobkama. Napadlo mě, jak tam dole spolu asi vycházejí,

jestli se hádají nebo se spíš kámoší, když jsou často z jednoho domu a možná umřeli i ve stejný posteli a peřinách.

„To je teda síla!“ vyrušil mě z rozjímání Danin křik. „Pod’te sem, to stojí za to!“

Šel jsem za ní a opravdu nás nezklamala. „Bud’ vítán, kdo navštívíš můj hrob“, četl jsem na náhrobku. Pod nápisem byla neuměle vytesaná tvář chlápka v klobouku, spíš by se hodila někam do komiksu než na pomník, ale tím to bylo lepší.

„Nemáte někdo lopatu, že bysme skákli na kafe?“ neodpustil si Pavlík.

„Dal bych si spíš pivo, a tenhle mít točený nebude,“ odporoval jsem.

„Zase by mohlo bejt dobře vychlazený,“ uvažoval Pavlík.

„Tak dete do tý hospody, nebo se usadíte tady?“ řekla Blanka netrpělivě.

„Eště bych to na nákej čas vodložil,“ uzavřel jsem to a vypadli jsme ze hřbitova.

Stíny už nás dávno přerostly, ale horko nepolevovalo a u Beránka bylo plno. Nastydnutí tam zrovna nehrozilo. Chtěli jsme si dát jedno u výčepu na žízeň, ale my s Pavlíkem jsme nakonec zvládli dvě a ještě za šera se vrátili do domu. Tam bylo příjemně, všechny okna jsme měli dokořán a letní večer, kterej nám poslali odněkud z Itálie, proudil dovnitř. Moravský vínečko bylo chladivý navenek a rozpalující uvnitř.

„Teda, já bych se šla vykoupat,“ pronesla zničeně Blanka.

„Pěšky je to daleko a řidičem se zrovna ted’ necejtim,“ konstatoval jsem.

„Brala bych i vanu,“ meditovala Blanka.

„Skoč si k sousedům, třeba tě nechaj,“ navrhoval Pavlík.

„Když mi to vyjednáš...“

„Já nemám ty přednosti.“

„Ale je tu plno osamělejch důchodkyň,“ navrhovala mu Blanka.

„Můžem se vykoupat i tady,“ vložil jsem se do debaty.

„A kde?“ divila se Blanka.

„Koupelna to sice není, ale já se du koupat. Kdo de se mnou?“ zeptal jsem se, ale nikdo se nezvedal.

„Mně stačí koupel zevnitř,“ prohlásil Pavlík a nalil si další víno.

„Nohy už mi dneska nesloužej, pane Purkrabí, budete to muset zvládnout sám,“ přidala se Dana malátně.

„Já teda pudu, když sem to vyprovokovala,“ řekla Blanka a zvedla se. Vzal jsem svíčku, zapálil ji a vyšli jsme na chodbu.

„Pod' za mnou,“ pokynul jsem Blance.

Sešli jsme do průjezdu, potom ztrouchnivělými dvířky do sklepa a dál tápali opatrně až na konec. Pak jsem natáhnul ruku a ukázal dolů. Bylo tam další schodiště, který mizelo pod hladinou.

„Vidíš?“

„Vidím. Ale tam se nechcete koupat, že ne?“

„Je to úplně průzračný, je vidět až na dno,“ uklidňoval jsem ji a přidržel svíčku těsně nad hladinou, aby se mohla přesvědčit.

„No, ukecal ste mě,“ vzdychla a začala se svlíkat.

Podlaha studila do chodidel a slizce lepila, jako by ji někdo namazal máslem, ale my byli rozpálený vínem, tak jsme po ní klouzali bosejma nohama, ani nám to nevadilo. Sestupovali jsme pomalu po schodech a voda nás objímala.

„Ježíš, ta je ledová,“ špitla Blanka.

Jak jsme klesali hloub, museli jsme začít plavat. Dostali jsme se do chodby, bylo tam místo tak akorát na dvě hlavy. Zvolna jsme se sunuli kousek pod stropem dál do nitra sklepení. Svíčku jsem držel opatrně nad vodou, ale pak jsem nohou nahmátl něco hnusného, a jak jsem sebou cuknul, potopil jsem ji pod vodu, jen to prsklo a zasyčelo.

„A sme v prdeli,“ ulevila si Blanka.

„To teda jo,“ musel jsem souhlasit.

Pustil jsem svíčku z ruky, stejně už nebyla k ničemu a hledal nějaký pevný bod, ale první se mi do ruky dostalo Blančino prso, to by na tvrdost vyhovovalo, ale potřeboval jsem spíš něco nepohyblivého. Konečně jsem nasáhnul dno. Táhnul jsem Blanku za sebou a cítil její blízkost.

Strach, tma, voda a to jen umocňovaly. Pomohl jsem jí po schodech a byli jsme z nejhoršího venku.

„Díky,“ řekla.

„Tak jak to vypadá?“ zeptal jsem se.

„Co?“ nechápala.

„No, to,“ doufal jsem, že pochopí.

„Eště nic,“ povzdechla si.

Zapomněl jsem na vzrušení a snažil se najít šaty, ale v tý tmě to bylo zbytečný, tak jsme ručkovali podél stěn k východu, naráželi hlavama a kolenama a už vůbec nám nebylo horko. Když jsme se dostrachali nahoru, ostatní na nás vyjeveně koukali.

„Vy ste byli na brigádě v uhelným dole, né?“ otázal se Pavlík.

Skoro to tak vypadalo. Jak jsme plavali, rozvířilo se jemný uhelný bahýnko ze dna a celý nás obalilo. Zbytek pak obstaralo plížení podél stěn.

„Děte skočit do kašny, jinde vodu neseženete,“ radila Dana.

Cachtali jsme se uprostřed náměstí, pod náma desetníky, nahoře hvězdy.

„Že mě to nenapadlo rovnou, už stárnu a blbnu.“

„Jsou i horší místa na koupání,“ utěšovala mě Blanka.

„Tak leda v žumpě,“ řekl jsem a rozkošnický pozoroval, jak nekonečnej plivanec z dračí huby čerí vodu u mých nohou.

Ráno jsem ležel ve svém výklenku a pozoroval strop, ale ohňovej mužík měl teď šichtu někde v Austrálii, tak jsem tam nic nevyčetl. Za hlavou mi vycházelo slunce a malovalo všechno optimistickejma barvama. Ale to domu moc nepomohlo – chátral. To málo, co jsme udělali, už se vůbec nedalo poznat. Dvůr byl jako džungle, žlaby zalepený žvejkačkou, okna zase mlátily v průvanu a kočky a myši se postaraly o zbytek. Ze stropu padala omítka a nebylo nikoho, kdo by ji zametl. Byl jsem tady asi po pátý, a to jsem byl nejpilnějš. Vzpomněl jsem si na Pavlíka a jeho odpor ke společnému majetku, na to, co mi říkal táta, a vlastně jsem to cítil podobně. Za ty prachy to byl dost drahej mejdan a nic jinýho jsme tu nedělali. Ale co se tady taky dalo dělat? Zachránit dům jsme nedoká-

zali, na to jsme neměli finance, byl mrtvej, neměl duši, nebo jsme ji možná nedokázali najít.

V srpnu jsme zase běhali po Václaváku, vodní děla, policajti, šedej mor. Něco se dělo i venku. Enderáci si udělali z pražského vyslanectví svých šťastnějších soukmenovců prázdninovej tábor a zpátky na Východ se jim už nechtělo. Malá Strana byla plná trabantů a wartburgů, klíčky v zapalování, stačilo jen nastartovat. Ale i v tom našem zadrátovaným dvorečku se něco pohnulo, a najednou se dalo cestovat bez devizového příslibu. Jednoduchý to samozřejmě nebylo, někdo musel člověku složit valuty, a ten někdo je musel vlastnit legálně, což žádnej z normálních Čechů a Slováků nebyl. Tak jsme teď stáli s Blankou na Můstku a vyhlíželi nějakýho cizince, dost inteligentního na to, aby pochopil, co chceme. Stačilo se koukat na boty, a bylo jasné, kdo je obětí vykořisťovatelského kapitalismu.

„Hele,“ ukázala Blanka, „toho určitě neobouvaj v Gottwaldově.“

Podíval jsem se na blížícího se chlápka a zkusil to.

„Excuse me, sir. Where are you come from?“

„Netherland,“ zachrochtal cizinec.

To bylo dobrý, ten by je mohl složit. Vypadal docela inteligentně a sympaticky, tak jsme se do něj s Blankou pustili: „Měl byste chvilku času, prosím vás? Potřebovali bychom trochu pomoci,“ zeptal jsem se, co nejslušněji jsem dokázal.

„Well, trochu času mám. Co byste potrebovali?“

„Víte, my tady s mojí přítelkyní chceme jet na dva dny do Rakouska, ale bychom dostali povolení, musíme mít v bance složené valuty.“

Když zaslechl o penězích, začal se ošívát, ale příkyvoval, že rozumí, tak jsem pokračoval: „Ale ty peníze nám musí do banky složit nějaký cizinec. My vám je teď dáme, a když budete tak hodný, tak nám je složíte v bance.“

„I see, ale proč si je neuložíte sami?“ zeptal se celkem rozumně.

„Když my je oficiálně nesmíme mít,“ snažil jsem se vysvětlit.

„Oh, I see,“ rozzářil se pochopením Holand'an. „Já za vás zaplatím vašima penězma povolení a vy budete moct jet.“

„No, ještě trochu jinak, vy nám složíte naše peníze, ale my si je zase hned vyzvedneme. A tím, že to budou jako peníze od vás, budou už ty naše peníze oficiální a my dostaneme povolení, že můžeme žádat na policii o výjezdní doložku, a až ji dostaneme, tak budeme moct jít stát frontu na vízum na rakouské vyslanectví.“

„Oh, I see,“ řekl Holand'an, brada mu klesla, ale už se nesnažil nic komentovat.

Asi to nechápal, ale chtěl nám pomoci, tak vzal našich sto marek a složil nám je. My jsme si je zase hned vyzvedli a už nás čekalo jen pár úřadů, ale to bylo jen takový vztyčení vlajky na vrcholu, hlavní výstup už byl za náma. Ale asi tam byla tvrdá skála, tak jsme tu vlajku zatloukali až do podzimu a nakonec jsme vyrazili až v půlce listopadu. Ovšem nejeli jsme rovnou. Zase to byla budka, pohraničníci, ale žádný občanky – ty musely zůstat doma –, nýbrž pasy, víza, výjezdní doložky, celní a devizový prohlášení a já navíc potvrzení o odevzdání vojenský knížky na zvláštním oddělení v práci. Potom už jen strážní věže, plechovej samopalník, dolů s kopce, a jsme tu. Dům byl prokřehlej a my taky. Seděli jsme nalepený na kamna, drkotali zubama a zkoušeli se zahřát lahví červenýho.

„Skoro bych bral to tvoje francouzský,“ podával jsem pití Blance.

„Myslíte to lahodný od Simony s Martou?“

„Hm,“ souhlasil jsem a dal si poctivýho loka.

„Proč jedete se mnou, a né s Klárou?“ zeptala se po chvíli.

Čekal jsem to a věděl moc dobře, proč jedu s ní, ale říct jí to na rovinu jsem váhal.

„Nechtělo se jí, a do některejch akcí to chce zkušený bojovníky.“

„To jako mě?“

„Jasně, na Václaváku nemáš skoro absenci a do divoký ciziny můžou jenom ostřílený,“ vymýšlel jsem si.

„Nebude to náhodou proto, abyste ji trochu naštvál?“

To byl zásah do černýho, ale ještě jsem to nevzdal.

„Jak tě to napadlo?“

„Bylo jí líto, že ste ji nevzal.“

Vzdal jsem to, můj potěšenej výraz by mě stejně prozradil.

„A co říkala?“

„Nebud' te zvědavej,“ odpověděla pobaveně.

„Jak to, že mě tak prokoukneš?“ divil jsem se.

„Nejste zas tak geniální, jak si myslíte.“

„To víš, stará škola, budu muset chodit víc mezi pubertáky.“

„S ní to budete mít dycky těžký, někdy je v ní taková zloba...“

„Jednoduchý věci mě nelákaj.“

„Ste vlastně pěkně hnusnej, vytáhnete mě sem do tý zimy, jen abyste naštvál svoji milovanou,“ durdila se.

„Třeba ti to vynahradim,“ naklonil jsem se k ní a dal jí pusu.

„Já vám taky něco dlužim, ale teď du spát,“ zakončila to.

Zavrtali jsme se do spacáků, ale i když jsme se k sobě tulili, moc teplo nám nebylo. Blanka hned usnula a já ještě přemýšlel, jestli jsem přeci jen neměl vzít Kláru. Ohňovej mužík zuřivě prskal v kamnech, ale na stropě toho moc nepředvedl, ta zima mu asi moc nesvědčila.

První se probudila Blanka, byla už celá nedočkavá a musím přiznat, že já taky. Šli jsme do bufetu na snídani. Harmonika byla slyšet až ven, koukal jsem, jestli někdo neslaví svatbu, ale všichni byli v montérkách, tak to bylo asi normální. Jedinej, kdo neměl panáka, jsem byl já, i Blanka si dala malýho do čaje, ale zase nezpívala.

„Myslíte, že se nám to povede?“ zeptala se.

„Papíry sou O. K., kontrolovala to už hlídka v budce, jinak by nás nepustili do pásma.“

„Ale já myslim tamto,“ řekla tajemně a ohlédla se, jestli nás snad někdo nešpehuje.

„Aha,“ došlo mi. „Já myslim, že to vyjde, snad.“

Dojedl jsem vajíčka, protlačili jsme se zaplatit a vypadli na náměstí pustý listopadovým ránem. K hraničnímu přechodu to byla slabá půlhodinka, moc jsme nemluvili a vajíčka v bříše porodily kámen. Přiblížili

jsme se k závoře, nejdřív k první, tam jenom zběžně mrkli na papíry a poslali nás dál. Museli jsme vystoupit, ale všechno bylo O. K., v kufru nic mimořádného, tak jsme zase nasedli do auta a popojeli. Železná traverza se zasouvala do betonového pylónu a otevírala nám cestu.

„Proč ji maj tak blbě našikmo?“ divila se Blanka tomu monstřu z dílny šíleného oceláře.

„To není blbě, naopak. Když do ní nabouráš, hodí tě to na tu hromadu betonu. Tu neprorazí ani tank. Maj to vyzkoušený,“ vysvětloval jsem.

A byli jsme v Rakousku. Najednou jsme se začali smát, v žaludku už byly zase vajíčka a nás posedla euforie. Prostě se nám zachtělo vyjet si do Rakouska, tak jsme si vyjeli. Jak to bylo jednoduchý, žádné příslib, žádné zájezd, nic. Pořád jsme si něco ukazovali, jak domorodci ve velkoměstě.

„Smrt komunismu!“ křičeli jsme dvojhlasně.

Když nás to přešlo, začali jsme hledat cestu. Plížili jsme se podél hranice, ale nikde žádná budka, ani plechovej samopalník.

„Už bysme tam měli bejt,“ přemýšlela Blanka skloněná nad mapou. „Jestli to teď bude někde doleva, tak to zkuste.“

Sjel jsem na odbočku a stoupal do táhlého kopce. Najednou se to objevilo, zírali jsme před sebe, jestli to není jen sen. Nad horizont stoupala věž týneckého kostela, ale z druhé strany, tak jak jsme ji doteď nikdy nemohli vidět. Jel jsem, dokud cesta neskončila v křoví. Stála tam červenobílá cedule s orlicí, „Achtung, Staatsgrenze!“ bylo na ní. Vystoupili jsme a šli se podívat. Kousek dál byl kámen s vytesanou čarou, z jedné strany Ö, z druhé CS. Nikde nikdo. Rozhlídnul jsem se, prošel za ceduli, překročil kámen a byl jsem v CS.

„Honzu, dávej bacha,“ strachovala se Blanka.

Ale já stál v Československu a díval se s kopce dolů na Týnec. Byl jsem doma, a přitom v cizině. Čí je to vlastně země? pomyslel jsem si a udělal několik kroků do vnitrozemí.

„Neblni, vrat se!“ volala Blanka rozčileně, až mi začala tykat.

Ale já jsem popošel ještě kus a narazil na zbytek silnice, která směřovala k Týnci. Co by se stalo, kdybych šel dál? Zastřelej mě? Ale já přece neutíkám. Měl jsem pokušení to vyzkoušet.

„Honzó, prosím tě, pod' zpátky,“ slyšel jsem Blanku z Rakouska.

„Smrt komunismu!“ zařval jsem směrem do republiky a vydal se zpátky. Nic se nestalo, jen jsem se pořád otáčel a čekal dávku ze samopalů, ale byl klid a já byl za chvíli v Ö.

Do Vídně už to bylo normální, brzy jsme si zvykli na rovnej asfalt, reklamy podél silnice a upravený domečky kolem. Blančiny známý jsme našli docela dobře, byli to Češi, žili tam už dlouho a nabídli nám, jestli nechceme jít večer do hospody. Těšil jsem se na nějakou rakouskou, ale vzali nás do český, taková vídeňská Bystrica, jmenovalo se to Nachtasyl. Lidi tam byli fajn, mluvilo se česky a pivo taky nebylo špatný. Přivezl jsem jim jako dárek Jakešovo mistrovský dílo z Červeného Hrádku, tak jsme to hned pustili. Ani mistr propagandy Goebbels by nevymyslel lepší antireklamu. „Kůl v plotě“, jak tam sám sebe nazval, navíc pletl bojler s brojlerama. A my testovali rakouský pálenky. Do konce jsem se přinutil i k rumu, zrovna když jsem zaslechl nahoře na schodech nějaký vzrušený hovor. Za chvíli přiběhnul mánič v džínách a začal vykřikovat: „Tak už to začalo, v Praze sou mrtví, Rusáci vyjeli z kasáren!“

Zblednul jsem, z vajíček v břiše teď znovu byla hromada kamení a ani kožich by mě nevyléčil ze zimnice.

„Co se stalo, kdo to říkal?“ ptal jsem se zbytečně hlasitě.

„Teď to bylo ve zprávách, na Národní třídě rozstříleli demonstraci, Praha je plná lidí, Rusáci mobilizujou.“

„Jedem,“ řekl jsem Blance a vstal.

„Kam?“

Koukal jsem na ni jako na blázna.

„Do Prahy!“

„Neblázni, Honzo, máš pátý pivo, takhle nemůžeš řídit.“

„Hele, Blanko, tohle nemůžeš pochopit, tobě je vosumnáct, ale víš, jak já je nenávidím? Mejm rodičům ukradli život celej a mně polovičku!“

Mluvílo ze mě těch pět piv s panákama, byl jsem patetický jak v ruském filmu, a navíc naštvanej, že jsem to prošvihnul. Kdo by to čekal? Takový blbý datum – 17. listopadu!

„Já bych to vodřídila, ale taky už sem něco vypila,“ přesvědčovala mě Blanka.

„Hele, podťte domů, kouknem se na zprávy a uvidíme,“ přidal se Jirka, náš hostitel.

„Tak jó,“ souhlasil jsem po chvíli.

Cestou jsem trochu vychladnul, nejspíš bylo rozumný nejdřív zjistit, jaká je situace, a pak se rozhodnout. Jet teď v noci byl asi nesmysl. Ve zprávách toho moc nevěděli, ale mrtvej snad byl jen jeden a o ruskejch tankách ani slovo.

„Pojedem ráno,“ rozhodnul jsem. „Hned jak se probudíme.“

Jeli jsme skoro mlčky, Blanka ladila rádio, ale všude jenom vážná hudba – jak na funuse. Na hranicích nikdo nemluvil, jen napjatý tváře, málem se ani nekoukli do pasů. Kdybych pašoval bednu knih nebo kufr heroinu, nikdo by si toho nevšimnul. Bylo vidět, že je to vážný. Museli jsme do Prahy, tam se to vždycky rozhoduje. Tlačil jsem pedál plynu k podlaze a lámal rekord na trase Vídeň – Praha, měl jsem pocit, že jdu do války, a možná jsem šel. V Praze byl hroznej mumraj, všude lidi, vlajky. Projel jsem až k Muzeu, ale žádný policajti, ani armáda nebo šedej mor. Vysadil jsem Blanku a hodil auto domů, byla tam jenom máma, táta byl někde v ulicích. Tak jsem ji utěšoval, že to dobře dopadne, a připadal jsem si jak v tý divadelní hře, akorát že jsem byl jedináček a střílet jsem zatím nehodlal. Dala mně pusu a já byl najednou na chvíli malej chlapeček a ona ta jediná jistota v životě. Vysmeknul jsem se a běžel do ulic dělat chlapa, ale ta její pusa na tváři mi už zůstala.

Návrat na hladinu

Příští dny byly zrychlenej film, byly jako sen, na kterej si člověk netroufá ani pomyslet. Běhal jsem mezi Laternou, Mánesem, kanceláří, někdy jsem se stavil i doma, probral to s rodičema a společně se pak radovali. Nejvíc jsem byl ale v Mánesu, tam jsme se sešli skoro celá parta z divadla. Škrtali jsme čtvrtej článek ústavy červenou barvou, roznášely plakáty a jezdili s papírama mimo Prahu. V noci jsme tam spali na zemi, pokud jsme vůbec spali, pokud se vůbec dalo spát, když z roků se na jednu stávaly dny, ze dnů hodiny a z hodin sekundy, nic kratšího už neexistovalo a včerejší noviny byly jak z minulýho století. A zase na Václavák, zvonit klíčkema a poslouchat Havla. Bylo to zjevení, ve kterým jsem stál před Svobodným slovem, nahoře na balkóně zpívala Kubišová Modlitbu a mě něco začalo tlačit pod víčkama, tak jsem se podíval vedle. Stál tam Martin Krátký a potahoval nosem a pak vyndal kapesník.

„Čoveče, asi sem se nastyd,“ vysmrkal se.

Potom se na mě podíval a bylo nám to jasný, jenom jsme o tom nemluvili.

V Praze bylo vyhráno. V práci to vzali do ruky kluci z vedlejší kanceláře, já jsem spíš jen tak statoval, ale tam jsem taky neměl strach. Ředitel se lísal, chodil se radit s klukama, i já jsem byl párkrát u něj, ale moc mě to nebavilo. Venku a v Mánesu to bylo zajímavější. Ted' přišel na řadu venkov. Byl vyhlášen termín generální stávký, a ta mohla rozhodnout. Kdo mohl, vyjel ven. Vyfasoval jsem přiděl plakátů, nějakej příspěvek na benzín a byl jsem připraven. Klára seděla u televize a sledovala zprávy, přemýšlel jsem, jestli ji nemám vzít s sebou, protože to bylo mezi náma pořád nejasný. Všichni si mysleli, že s ní chodím, ale já jsem to nevěděl.

„Hele, nechceš ject se mnou?“ oslovil jsem ji. „Možná se dostanem až do Týnce.“

„A víte, že bych docela jela?,“ řekla po chvíli váhání.

Tak jsme vyrazili. Okreskama, od vesnice k vesnici jak Matěj Kopecký s pimprlatama. Vylepit plakát – něco na náves, něco do hospody, na samoobsluhu; a mluvit, přesvědčovat lidi, zdůvodňovat. Postupovali jsme cíleně k jihu, už se stmívalo a plakáty docházely. Nechali jsme si pár posledních a natáhli to rovnou do Týnce. Zase ten známý rituál: budka, zastavil jsem, občanky připravený, a čekal. Nic, nikdo nevyšel, nikdo nás nekontroloval. Tak jsem vylezl já, vzal ten největší červeno-modro-bílý plakát „Podporujte generální stávkou“ a nalepil ho na budku, docela jí slušel. Pak už to bylo stejný: strážní věž, plechovej samopalník, dolů s kopce, a byl tu dům. Hned jsem dal na dveře ten velkej plakát.

„Pane Pulkrábek, pane Pulkrábek!“ volala z protější strany náměstí paní Bláhová. „Co se to tam v tý Praze děje? Prej tam někoho zastřelili!“

Šli jsme blíž, protože na tu dálku nebylo pořádně slyšet.

„Dobrej den, pani Bláhová,“ pozdravil jsem.

Ale než jsem mohl začít vysvětlovat, už nás zvala k sobě: „Pod’te nahoru, aspoň na čaj, dyť je psí zima.“

Tak jsme šli. Zima byla skutečně hnusná, poletovaly vločky, foukal vítr a na náměstí bylo pusto a lezavo, ale v kuchyni u Bláhů bylo dobře, v kamnech praskalo, v konvici se hřál čaj. Zase jsem měl pocit zastaveného času: na stole leželo Rudý právo, to bylo pořád stejný, tak jako celá kuchyň, celej Týnec. Kouknul jsem se z okna. Přes ztmavlý náměstí jsem skoro náš dům neviděl, pak mě ale něco zaujalo, šel jsem blíž k oknu a hledal náš plakát. Nebyl tam. Náměstí prázdný, vrata taky.

„Někdo nám ho strhnul,“ řekl jsem nasupeně.

„Snad abyste tu ani nic nevylepoval,“ radila paní Bláhová. „Tady vám lidi nepomůžou. Chlapi ve šroubárně, co sou v milici, se už chystaj do Prahy, že vám ukážou. Tady si tím naděláte jenom zlou krev,“ snažila se mě přesvědčit.

Chvilí jsem nevěděl, co jí na to říct, ale pak mě to napadlo: „Pani Bláhová, viděla ste někdy tady tu týneckou věž z druhý strany, z toho kopce?“

„Myslíte jako vod Rakušáků?“

„Vono to právě neni vod Rakušáků, ten kopec je ještě náš, českej.“

„Pane Pulkrábek, vy to děláte moc složitý, chleba je vo dvou kůrkách, jestli se na něj díváte zprava nebo zleva.“

Nechtěl jsem se s ní hádat, neměla pravdu, ale chápal jsem ji. Cítila můj nesouhlas, a tak pokračovala:

„Já vim, vy mi nevěříte, říkáte si, co mi může taková vesnická bába říct, ale dávejte si pozor, já vás mám ráda. Psí hlas do nebe nedojde, takto bylo a bude,“ skončila svou promluvu.

„Du vylepit ten plakát a další do hospody a na národní výbor,“ řekl jsem odhodlaně a vstal.

„Já sem věděla, že si nedáte říct,“ pokývala hlavou.

„Pani Bláhová, tohle už se nedá zastavit, a to vědí i tady ve šroubárně.“

„Tak si jenom dejte pozor, ať se do něčeho nedostanete. Spát můžete tady v kuchyni, naproti je zima, tam byste zmrzli.“

To byla lákavá nabídka. Vytopená kuchyň, peřina, praskání v kamnech, navíc ta postel byla jenom jedna. Podíval jsem se na Kláru.

„Děkujem, pani Bláhová, rádi přijdem,“ odpověděla za nás oba.

Vzal jsem v autě plakáty a šel pověsit nejdřív jeden na dům. Po tom původním nebyla ani památka, zmizel jak v jámě pamětnici. Pak jsme obešli poštu, národní výbor a skončili u Beránka. Když jsme vešli, všechno ztichlo. Zůstal jsem stát na prahu, Klára trochu schovaná za mnou. Bylo tam husto, že i to vymrzlý náměstí mi najednou nepřipadalo tak špatný, ale nedalo se nic dělat.

„Čau Brakýre,“ řekl jsem do ticha.

„Ahoj, pane Pulkrábek, tak už tam ty hajzly bolševický věšíte na lucerny?“

Ani jsem neotevřel pusu, a už od vedlejšího stolu vystartoval montérkář a hnal se na Brakýra.

„Ty sajrajte, ty budeš viset první a s tebou i ty pražský floutkové!“ Naštěstí ho jeho partáci od stolu včas chytili.

„Nech ho, Franto, nemá to cenu,“ uklidňovali ho.

„Co tady bude pořvávat, kriminálník jeden!“ ulevoval si Franta.

„Byl sem v kriminále, protože sem zmlátil policajta, ale teď mu to spočítaj, bude platit jak mourovatej,“ nedal se Brakýr.

„Však my vás ještě srovnáme,“ ozval se už tišejc Franta, „jako v osum-
ašedesátým! Sověti nás v tom nenechaj.“

Sednul jsem si s Klárou k volnému stolu a plakáty položil srolované na zbývající židli. Tak tohle byla přesně ta chvíle, kdy bych měl vystoupit s přednáškou na téma generální stávka – sud prachu čekal na jiskru. Objednal jsem si pivo, Klára střik, a jen tak jsme seděli. Hospoda, jindy hučící, nás pokradmu pozorovala. Sbíral jsem odvahu, ale tady to bylo těžší než v Praze, to nebylo jako řvát „smrt komunismu!“, když to nikdo neposlouchá.

„Honzo,“ oslovila mě nezvykle Klára, „možná, že měla Bláhová pravdu, tady to fakt nemá cenu.“

„Možná, že né, ale pro mě je to teď důležitější než kdekoliv jinde.“

„Ale proč?“

„Protože se mi do toho nechce.“

„Tak to nedělejte.“

„Musim.“

„To sou ty vaše mužský exhibice.“

Ale já už ji neposlouchal, loknul jsem si piva, protože mi vyschlo v krku, a vstal jsem.

„Pane vedoucí,“ řekl jsem do ticha, „moh bych tady vylepit nějaký plakát o generální stávce?“

Vedoucí chvíli váhal, úplně jsem slyšel, jak mu ty kolečka šrotujou, pak pokrčil ramenama a řekl:

„Lepje je tu zahrádkáři, fotbalisti, tak si je tu vylepte taky, pro mě za mě.“

Ulevilo se mi, podíval jsem se vítězně na Kláru, vzal jsem dva plakáty a šel je vylepit na dveře. Byl jsem tak v půli cesty, když po mně skočil. Frantovy mozolnatý ruce mě chytly zezadu kolem krku a cloumaly mnou jak hadrovým panákem. Pustil jsem roličku na zem a snažil se uvolnit to ocelový sevření.

„Ty smrade!“ řval Franta, „já ti to vytluču z palice!“

„Pusťte ho,“ ječela Klára a tahala ho za rukáv montérek.

Nemohl jsem se ho zbavit, před očima mi začalo mžikat a nutně jsem se potřeboval nadechnout, pak sevření polevilo a já se skoro sesul na podlahu. Supícího Frantu drželo asi pět dalších chlápků z obou táborů.

„Nestalo se vám něco? Ste celej červenej,“ starala se Klára.

„To bude dobrý,“ zasípal jsem.

Pomaloučku jsem se sehnul, krk mě bolel, sebral jsem ze země plakáty a došel ke dveřím. Tam jsem je v úplném tichu pověsil a vrátil se ke stolu. Hospoda zas začala polohlasem mluvit, Franta seděl a užíral se. Pak vstal a šel ke dveřím. Tam se zastavil a otočil se na vedoucího:

„To ti nezapomenu, Karle, ale Sověti to takhle nenechaj a pak uvidíš!“

Kopnul do dveří a odešel. Všem se ulevilo. Zavládla skoro normální atmosféra. Přišel Brakýr a poplácal mě po rameni.

„Dobrý, pane Pulkrábek, dostal ste ho, hajzla jednoho. Ten mě udal, seděl sem pak rok natvrdo. Pomocník VB, to sou nejhorší svině,“ ulevoval si šťavnatě.

Pak přišli i další, museli jsme vykládat, vysvětlovat, přesvědčovat jako všude jinde. Ale moc lidí nás neposlouchalo. Frantovi kumpáni odešli za ním a většina ostatních dál upíjela pivo, jako by se nic nestalo. Zaplatili jsme a loudali se náměstím k Bláhovům.

„Dobře, že ste to vyvěsil,“ ozvala se Klára.

Karavana velbloudů by mě překvapila míň než tohle.

„Jenom frajeřinka,“ zlehčoval jsem to.

„Ba né, zlu se musí člověk postavit,“ řekla přesvědčeně.

Plakát na našem domě zase zmizel, ale řekl jsem si, že ho vyvěším až ráno, třeba vydrží dýl. Vylezli jsme nahoru do kuchyně, postel byla nachystaná, Klára se do ní hned vrhla a já ještě přiložil do kamen. Pak jsem si svlíknul košili a kalhoty a přitulil se k ní. Obejmul jsem ji kolem ramen, ale hned mě odstrčila a otočila se zády.

„Zase?“ zeptal jsem se smutně.

„Vždyť víte, že nechci, aby se mnou někdo manipuloval.“

Lehnul jsem si na záda co nejdál od ní. Už jsem si myslel, že mám vyhráno, soupeř se válel v koutě ringu, dav šlel, ale ta židle v hledišti, na který mi nejvíc záleželo, už byla prázdná. Krk mě bolel a já se koukal, jak

se činí ohňovej mužík na stropě. Najednou něco ruplo a já viděl, jak to lano, který drželo na posledním pramínku, oheň přepálil, Klára padá do propasti a já zůstávám sám na okraji, ale ten cár provazu, co jí zůstal, byl taky můj a bude mi scházet.

Bylo to jasné, Havel byl prezidentem. Komouši v parlamentu pro něj hlasovali jako jeden muž. Bylo skoro legrační, vidět je, jak rychle zapomínají, co dělali včera, jak ty svý saka obracej naruby, že si ani nestačej přešit knoflíky. My jsme byli v ulicích, pili šampaňský a radovali se. Bylo pár dní před Silvestrem, práci jsem pro letošek už zrušil, tak mi přišlo jako výbornej nápad, udělat si výlet do Týnce, abychom to trochu oslavili i tam. Zajímalo mě, jak se asi bude tvářit Franta a jeho kámoši teď, když ho v tom Sověti nechali.

Tak jsme zase byli na té známý cestě jako před pár dny s Klárou, ale teď už bez ní. Před budkou jsem jen tak ze zvědavosti přibrzdil, ale byla samozřejmě prázdná, plechovej samopalník však stále ještě ve střehu a kousek za ním, skoro už v Týnci, otevřená brána v drátěným plotu. Zastavil jsem, pak se pomalu rozjel, zatočil doprava a projel bránou. Byli jsme tam, v zakázaný zemi, kde se za návštěvu platilo olověnou měnou. Nic zvláštního tu nebylo, normální cesta normální krajinou, ale ještě před pár dny by nás tady čekalo zaštekání automatu. Teď tu nebyl nikdo. Cesta se stáčela okolo Týnce a pak prudce zahýbala doprava do kopce.

„Hele, že je to ta cesta?“ zvolala Blanka.

„Čoveče, vypadá to tak,“ potvrdil jsem.

Jeli jsme ještě kousek, pak jsme zastavili a vystoupili z auta. Cesta končila křovím a za ním už byla ta červeno-bílá rakouská cedule. Stáli jsme tu bez pasů, doložek a potvrzení a dívali se na týneckou věž z druhé strany.

„Smrt komunismu!“ zařval jsem jakoby na rozloučenou. Budu si muset vymyslet jinej pokřik, tohle už není aktuální, pomyslel jsem si.

Zase jsme nasedli a jeli dolů s kopce před náš dům. Bylo tam syrovo a zatuchlo, ale házeli jsme do kamen jak pod kotel lokomotivy a k večeru

už tam bylo docela obyvatelně. U Beránka nás vítal Brakýr s Marešem, ale jinak tam bylo prořídlo. Škrtič Franta byl někde zalezlel a jeho partáci nás nevráživě pozorovali. Ale nám to bylo jedno, protože my jsme vyhráli a vítězům sluší velkorysost. Ale těch oslav bylo teď nějak moc, tak mě to brzy zmohlo a šel jsem raději přikládat pod kotel, aby nám nevychladla pára.

Ráno jsem se trochu klepal, tak jsem rychle přeběhnul náměstí k Bláhovům a skoro najisto počítal s vytopenou kuchyní paní Bláhové. Ale hned jak jsem vešel do průjezdu, překvapil mě Joskův rozčilenej hlas, kterej se nesl z kuchyně až dolů ke mně.

„Proč bys tam byla? Ted' už je to přeci nesmysl!“ slyšel jsem Josku.

Ale jak jsem se zaposlouchal do rozhovoru, zapomněl jsem zavřít dveře, tak to teď udělal průvan za mě. Byla to rána, až jsem sebou trhnul.

„Kdo to je?“ ozval se Joska seshora.

„To sem já, du se jen umejt.“

„Tak přďte nahoru na snídani, pane Pulkrábek, máma to tu připravila,“ zval mě Joska.

„Díky, přídu rád,“ zavolal jsem a zmizel v koupelně.

Nahoře zdánlivě všechno při starým: Rudý právo, kafe, chleba, máslo. Ale paní Bláhová neseděla u kamen, chodila s cigaretou po kuchyni sem tam, jak morče v akváriu.

„Přesvědčuju mámu, aby jim s tím praštila, vždyť už je to vostuda,“ vysvětloval Joska.

Nebyl jsem si úplně jistej, že dobře rozumím, a tak jsem se raději zeptal: „S čím má praštit?“

„Tady Josífek chce, abych vystoupila ze strany,“ vysvětlovala, „ale já na schůze nechodim, tak je to, jako bych tam nebyla.“

„Ale mami, o to přece nejde, pořád tě tam maj napsanou. Musej cejtit, že se lidi od nich odvracej, že skončili, zrušeno, konec!“ přesvědčoval dál Joska.

„Vždyť sem tam celej život! Ted' na starý kolena budu něco měnit, co by tomu řek táta, kdyby tu eště byl?“

„Tátu nech na pokoji,“ řekl Joska tvrdě. „Ten nejdřív ministroval v kostele, a když viděl, že z toho nic nekouká, dal se ke komoušům.“

„Co ty víš, jak to bylo tady těžký, když sme sem přišli!“

„Barák ste stavět nemuseli,“ tepal do ní Joska.

Rozhovor se začal přirostřovat, až to bylo nepřijemný.

„Víte co, pani Bláhová,“ vložil jsem se do toho, „máte chvilku čas?“

Podívala se na mě trochu překvapeně, pak ještě na Josku a odpověděla: „Když to nebude dlouho trvat. Musim pak vařit oběd.“

„Tak pod’te,“ řekl jsem.

Nasedli jsme do auta a jeli směrem na Prahu. Hned za Týncem jsem zatočil doleva a projel bránou v ostnatým drátě. Paní Bláhová svírala kliku u dveří a mlčela. Zastavil jsem u toho křoví co včera a mlčky jsme vystoupili.

„To je Týnec z druhý strany,“ řekl jsem.

Paní Bláhová se chvíli rozhlížela a pak se otočila ke mně: „Já vim, pane Pulkrábek, proč ste mě sem přivez, ale to je na mě moc rychle. Já sem tu nikdá nestála, a taky sem byla šťastná, měla sem děti a něco sme si užili. Nevim, jestli ted’ budu spokojenější. To nejde takhle najednou říct, že to bylo všechno špatně.“

„Ale ono to tak bylo, pani Bláhová.“

„To víte vy, ale co ty lidi tady, dyt’ co jim zbyde, když si řeknou, že žili špatnej život?“

„Ale nemuseli. Každěj si přece volí sám, jakej život bude žít.“

„No jó, tomu já nerozumim, tady se vstává v pět, de se do šroubárny nebo do družstva, večer televize nebo dou chlapi do hospody, tak co si chcete na tom vybírat?“

„Můžete si vybrat, jestli budete zlo podporovat třeba tim, že ste ve straně, nebo jestli zůstanete slušným člověkem.“

„Já nevim, pane Pulkrábek, vy vo tom moc přemejšlíte. Už budu muset ject dělat oběd.“

Nasedli jsme do auta a jeli zpátky do Týnce.

„Nechcete přijít na jídlo?“ zvala mě, když vystupovala z auta.

„Děkuju mockrát, ale my jedeme zejtra dřív, tak slavíme Silvestra už dneska a musíme to připravit.“

„A pane Pulkrábek,“ otočila se ještě na mě, „děkuju, že ste mě tam vyvez, takhle sem Týnec eště neviděla.“

Vracel jsem se k nám naproti nějak v rozpacích. To, co mi připadalo jasný, asi tak jasný nebylo, ale já byl nabitej euforií tak na tři revoluce a tahle malá skvrnka se v tom rozpustila jak kapka v oceánu. V domě už se všechno připravovalo na silvestrovskou předpremiéru, trochu se uklízelo, holky natahovaly ubrusy a leštily sklenice. Večer to docela šlo, ale bylo cítit, že to není na vestro, tak jsem po půlnoci našel svůj výklenek, abych se vyspal na zítřek.

Tentokrát snídaně nebyla, asi to paní Bláhovou včera vzalo, protože nahoře bylo ticho, nikdo mě nezval, a i když jsem v koupelně schválně lomozil, nezabralo to. Vracel jsem se přes ulici a před domem jsem narazil na Josku. Zubil se na mě jak na nevěstu a nesl nějaký klíče.

„A jak to najednou de!“ halasil.

„Co de?“ nechápal jsem.

„Tohle!“ pozvednul vítězně svazek klíčů.

„No a?“ pořád mi to nesepló.

„To sou klíče od toho dolního krámu u nás v přízemí, jak ho měla Jednota pronajatej jako sklad. Už to nepoužívali, ale nebyli schopný nám dát klíče, až teď, ho hó, jako mávnutím kouzelnýho proutku,“ veselil se Joska.

„Skvělý,“ pochválil jsem to.

„Našel sem je ráno v kaslíku i s omluvou.“

„Eště se naučej dobrejm mravům,“ poznamenal jsem. „Ale takhle rychle bych to nečekal.“

„Tak se kouknem dovnitř,“ navrhnul Joska.

„Než se vostatní vyhrabou, dem,“ souhlasil jsem.

Prohlížel jsem klíče, ale byly to samý patentáky a dveře od krámu měly normální dozický.

„Čoveče, to bude asi k těm dveřím z průjezdu,“ poznamenal jsem.

Bylo to tak, náhodou jsme trefili hned ten první, ale dveře byly připečený, Joska do nich musel strčit ramenem, pak se otevřely a my mohli

dovnitř. Chvilku trvalo, než jsem se rozkoukal, ale pak to stálo za to. Místnost byla obrovská, klenutá, s kamennejma sloupama, a kdyby neměla výklad do ulice, vsadil bych se, že jsem někde na Karlštejně. Plesnivý to tady bylo taky jak ve starým hradě, a tak snad jenom cár papíru s nápíjsem „CYKY 2,5“ připomínal současnost.

„Moc útulně to tady nevypadá,“ poznamenal jsem.

„To je k ničemu,“ řekl Joska a kopl do zdi.

Vypadnul tak metr čtvereční omítky, ani to moc neprášilo, jak byl vlhkej.

„Byla by tu dobrá hospoda,“ řekl jsem žertem.

„Šestá cenovka, hajzl pod stolem,“ doplnil mě Joska.

Zkusil jsem dveře do ulice, byly odemčený a okenice před nima jen na petlici. Světlo nás skoro oslnilo, ale v přítmí to uvnitř vypadalo líp. Dům byl prostě použitelný až od prvního patra, protože tady vládli pavouci, myši a hníloba. Ještě jsme zavolali zbytek výpravy, ale nikdo moc nejevil zájem, táhlo nás to do Prahy.

Dorazili jsme tam právě včas. Ulice se zaplňovaly a střízlivý byly tak akorát sochy na Karlově mostě. Hudba, klaksony, vlajky, lidi na kapotách s púllitrama a šoféři s placaticí v zubech; jen policajti chyběli, asi zrovna odevzdávali vobušky, nebo se učili zdravit. Město bylo naše. Před půlnocí jsem stál pod Václavem, brodil se střepama od šampaňskýho a kropil kolemjdoucí ze svý láhve. V půlnoci se náměstí otrásalo řevem a měnilo se v chroptící chřtán netvora pod gilotinou, ale taky ve vítěznej ryk osvobozených nevolníků. Řval jsem a se mnou řvalo těch čtyřicet ztracených let. Musel jsem řvát i za rodiče a dědečky a jejich okleštěný životy. Pak jsem políbil tolik holek, že to bylo na zápis do Guinnessovy knihy rekordů. Zdálo se, že rok jedna novýho letopočtu bez komunistů nezačíná špatně.

Vracel jsem se z porady vedení, kam mě teď někdy taky pozvali. Říd'á byl jak vyměněnej, pozornej, dostal jsem kaffičko, ale mě tohle nelákalo.

„Hele, Honzo, toho musíme vodstavit,“ hučel do mě Ivan z vedlejší kanceláře cestou k nám do patra.

„Zasloužil by to,“ souhlasil jsem.

„Ted' máme jako stávkovej výbor autoritu, a to by chtělo využít,“ pokračoval.

„Asi jó,“ řekl jsem bez zájmu.

„Měli bysme někoho vybrat,“ navrhoval.

„Já to teda nebudu,“ ujišťoval jsem ho. „Po týhle kariéře netoužim. Když to pude, tak pomůžu, ale dělat úředníka nechci.“

„Dobrý, já se ozvu,“ zakončil to a zapadnul do svého kanclíku.

Sednul jsem si ke stolu a rovnal papíry, mísily se mi tu divadelní texty s výpočtama, tak jsem to trochu třídil, ale sám jsem nevěděl, co je pro mě důležitější. Stojatý vody se začínaly hýbat a já váhal, s kterým proudem plavat, ale telefon mě zbavil těchhle úvah. Byla to Klára. Uvědomil jsem si, že jsem jí ani nepopřál do nového roku, od toho výjezdu do Týnce jsem ji neviděl.

„Čau,“ pozdravil jsem ji. „Šťastnej a veselej opožděnej.“

„Vám taky, nemohla sem vás nikde sehnat.“

„Po tom, co sem přežil škrtiče, sem ted' populární.“

„Nechtělo by se vám do Blatničky?“

„Proč né,“ souhlasil jsem a věděl, že je to blbost. Jenže ten kus lana mi chyběl a ona to věděla.

Tak jsme se sešli, ale provaz se navázat nedal a ona ten svůj konec taky nepustila. Doprovodil jsem ji k tramvaji a jel do divadla. Měli jsme tam sraz nad plánem představení na tenhle půlrok, revoluce to všechno rozhodila a museli jsme začít znova.

„Tak o čem budem hrát?“ vpadnul jsem rovnou do debaty.

„Jak, o čem?“ nechápal Dal.

„No nemáme už nepřítel,“ řekl jsem napůl vážně.

„Lidi sou blbý pořád,“ konstatoval Jirka.

„Možná bysme si mohli stříhnout nějakýho Ostrovskýho, ten ted' asi bude volnej,“ vtipkoval Dal.

„Fakt je, že plno věcí se musí překopat,“ přiznal Jirka.

„Tolik toho nebude, my sme nikdy nebyli moc politický,“ odporoval Dal.

„To je pravda,“ souhlasil jsem, „ale duch je teď úplně jinej.“

„Objevěj se nový kokoti,“ utěšoval nás Jirka.

„Víte, co teď všichni budou hrát?“ zeptal jsem se.

„To je jasný, Havla,“ odvětil Jirka.

„A co budeme hrát my?“ nadhodil jsem.

„Všechno, jen né Havla,“ řekl Dal poslušně.

„Právě naopak, my budem hrát Havla, kterýho nikdo jinej hrát nebude. Když byl na vojně, tak z hecu napsal takovou agitku a málem s ní vyhrál Zlatěj palcát nebo něco podobnýho.“

„To by šlo,“ přikývnul Dal. „Ale myslíte, že nám to povolí?“

„Zkusim to zařídit,“ nabídnul jsem.

„Když my budem hrát Havla, tak to stejně nikdo nepozná,“ pozname-nal Jirka.

Sestavili jsme provizorní program zatím na tři měsíce a já ještě v divadle napsal Havlovi dopis.

Ani ne za tejdén pro mě přiběhla v práci šéfova sekretářka celá vyje-vená.

„Pane inženýre, máte u mě telefon, volá prezidentská kancelář!“

Běžel jsem k ní do kanceláře, zvednul sluchátko, jazyk úplně ztuhlej.

„Haló,“ ozval jsem se.

„Dobrý den, tady je kancelář prezidenta republiky, hned vás spojím.“

Nestačil jsem nic říct, v telefonu to cvaklo, chvíli bylo ticho a pak to zachrastilo, asi jak někdo zvednul sluchátko.

„Dobrý den, tady je Václav Havel.“

„Dobrej den, Honza Pulkrábek.“

„Pane Pulkrábku,“ zaráčkoval prezident, „dostal jsem váš dopis.“

„No,“ přisvědčil jsem.

„Tak vy byste chtěl hrát moji hru z vojny?“

„No, kdyby vám to nevadilo,“ odpověděl jsem.

„A jak si to představujete?“

„Já ještě nevím. Já sem jí totiž ještě nečet, ale asi bysme jí museli trochu přepsat, kdyby vám to nevadilo.“

„Pro mě za mě, dělejte si s tím, co chcete, ale já to napsal dohromady s kamarádem, tak se ještě musíte zeptat jeho.“

„Dobře, děkuju, a nemáte náhodou jeho adresu?“

„Někde ji mám, tak se u mě zastavte zítra v deset a já vám to všechno dám.“

„To mám přijít na Hrad?“

„Ne, přijďte ke mně na nábřeží. Víte, kde to je?“

„Jó, jasně. A děkuju mockrát.“

„Ještě něco, pane Pulkrábkú, jak vás to napadlo, zrovna tuhle věc?“

„Asi proto, že je to taková... hloupost,“ málem jsem řekl „blbost“, ale to by se o hře hlavy státu asi říkat nemělo.

„Tak si pro tu blbost zítra přijďte, a na shledanou.“

„Na shledanou, pane prezidente.“

Zavěsil jsem a zvednul hlavu. Kancelář byla plná kolegů, koukali na mě jak na následníka trůnu.

„Tak zejtra v deset musím k prezidentovi. Myslíte, že mě říd'á pustí?“ řekl jsem naschvál starostlivě.

Druhej den jsem čekal v deset u prezidenta, ale strašně pospíchal, jen mně podal ruku na schodech a už ho zase někam vedli.

„Budem vám držet židli na premiéře,“ volal jsem na něj přes gorilí hlavy.

„Děkuju, nechte mi lístek u sekretářky tady dole.“

Ale to už ho nacpali do auta a zmizel někde s blikajícím majáčkem na střeše. Moc si tý svobody neužije, napadlo mě a vyloučil jsem prezidentství ze seznamu možnejch zaměstnání, který bych chtěl dělat.

Seděl jsem ve Slavii na svý oblíbený straně, koukal na Vltavu a čekal na Dala s Jirkou. Přinesl jsem namnožené kopie Havlovy hry a chtěl je klukům rozdat a rozdělit si práci. Venku mrzlo, ale sem svítilo sluníčko, a tak ten skleník výlohy dával tušit, že i když je leden, jaro určitě přijde. Kluci nešli, nějak mi to ale nevadilo, koukal jsem nahoru na Petřín, až

sem bylo vidět to malý zábradlíčko a anténní stožár, u kterýho jsme před půl rokem s Klárou leželi, ještě tam možná bude ta prázdná láhev od šampusu a drátěnej košíček ze špuntu. Stalo se to neskutečně dávno, nebo nějakejm jinejm lidem. Napadlo mě, že mám asi kocovinu – z revoluce, z práce, z Kláry, ze všeho. Ten mejdan trval už moc dlouho a všechny překvapení byly prozrazený, ale já jenom přešlapoval na místě a nevěděl, co si vybrat. V práci to bylo lehký, po Havlově telefonátu jsem byl najednou všema respektovanej, navíc šéf uvažoval o vlastní firmičce a nabídl mi spolupráci, jenže to bych nestíhal divadlo, a to samotný by mě asi neuživilo. Taky jsem po tý práci s kalkulačkou nad rýsovacím prknem moc netoužil, ta revoluční improvizace mě zhýčkala a já neměl chuť vracet se k nějakým pravidlům. – Pak mě to napadlo! Nebylo to vlastně vůbec složitý. Elegantní řešení všech problémů: udělám v Týnci hospodu. Ta dolní klenutá místnost má vlastní vchod, je na náměstí – ideální poloha. Úplně jsem se pro ten nápad nadchnul, to bylo ono, konečně něco hmatatelnýho. Hra byla rázem na druhý koleji a já přemýšlel jen o svým plánu. Dala s Jirkou jsem si všimnul, až když dosedali ke stolu. Omlouvali svoje zpoždění, ale ani jsem je neposlouchal.

„Mám tady tu hru,“ začal jsem. „Ale mám ještě jeden nápad!“

„Tak ven s tím,“ povzbudil mě Jirka.

„Co byste tomu řekli, kdybych udělal v Týnci dole v našem domě hospodu?“

Kdybych jim oznámil, že adoptuju klokana, možná by se divili krapet víc, ale ne o moc.

„To neříkáte jako fór?“ probral se Jirka

„Né, já to myslim úplně vážně.“

„Jak vás to napadlo?“ ptal se Dal nevěřičně.

„Tak, najednou, asi před pěti minutama.“

„To mě uklidnilo, řekněte mi za pět minut, až budete mít něco dalšího,“ upokojil se Dal.

„Nic dalšího nebude,“ ujistil jsem ho.

„Teda, já sem asi rok dělal v hospodě,“ konstatoval Jirka, „ale dovedete si vy vůbec představit, co je to drátů, trubek a všeho možnýho?“

„Dovedu, v hospodě už sem byl.“

„No já tomu nemůžu uvěřit,“ hroutil se Dal, „to se tady na všechno vykašlete a tradá?“

„Neni to konec světa, za tři hodiny sem v Praze.“

„A kde to tam chcete udělat?“ nechápal Dal.

„V tý dolní klenutý místnosti, co tam byl sklad.“

„V tý myšíně?“ nevěřil Dal. „Nebylo by to lepší nahoře?“

„To né, dole je vstup přímo z ulice, to je důležitý, v létě se dá sedět i venku.“

„A kdy to chcete dělat?“ zeptal se Jirka.

„Jen co dám výpověď v práci.“

„Teď v lednu?“ kroutil hlavou Dal.

„Chtělo by to stihnout letní sezónu,“ řekl jsem nejdřív žertem, ale pak mi došlo, že by to bylo fakt potřeba.

„To do toho budete sám?“ pokračoval Dal.

„Zatím sem o tom během těch pěti minut moc nepřemýšlel, ale někoho bych potřeboval. Vy byste neměl chuť?“

„Nezlobte se, pane Pulkrábek, mně to připadá dost šílený. Já vám třeba někdy pomůžu, ale jít do toho, to né,“ přiznal Dal.

„To budete z Prahy?“ vyzvídal Jirka.

„Na čas asi jo,“ zaváhal jsem.

„Já bych docela šel, ale teď je tady šance na nověj film a rozjížděj se i jiný věci, možná byste se na tom moh podílet...“

Najednou to bylo tady, film a možná i něco jinýho, to by určitě nebyla nuda, ale já cítil, že už sedím v jiný lodi a za těch deset minut mě proud odnesl tak daleko, že už bych to asi zpátky nevypádlaval.

„Dík za nabídku, ale sotva budu stíhat tu hru.“

„O. K., rád se k vám přídu opít,“ pokrčil rameny Jirka.

Vytáhnul jsem cyklostyly hry a rozdal je klukům, ale museli si je nejdřív přečíst, tak jsme si domluvili další schůzku a já za chvíli osaměl. Vltava dál tekla za oknem a rozhledna stála na Petříně, ale všechno ostatní bylo jinak. Možná to všechno bylo nesmysl – nechat divadla, opustit Prahu, kamarády, kariéru. Taky se do toho nemůžu pustit sám,

to chce partnera. Někoho dost šílenýho na to, aby se do toho vrhnul se mnou a všechno tu nechal. Snad Joska, jestli se mu bude chtít vrátit tam, odkud utek.

Hned ráno jsem mu zavolal. Pečlivě jsem líčil svůj plán, ještě růžověj, než jsem to viděl sám.

„Ho hó, hospůdka, to není špatná věc, ale kde na to vemem peníze? Moc toho nemám,“ ptal se.

„Já něco mám a zbytek si pučíme v bance, odhaduju to tak na sto až sto padesát tisíc.“

„To by mělo stačit,“ souhlasil Joska a pokračoval: „A kdo tam bude dělat, až to postavíme?“

„No my, a když tak někoho seženem.“

„My? Ale já to vůbec neumím, vy umíte vařit?“

„Moc vařit nebudem,“ uklidňoval jsem ho.

„Ale to znamená vodejít z Prahy.“

„Na čas jó.“

„A co divadlo?“

„Na to můžem dycky zaject, stejně se moc nezkouší.“

„Já nevím, pane Pulkrábek, ta máma naproti, musím si to rozmyslet, eště vám zavolám.“

„Tak dobrý, počkám,“ a zavěsil jsem.

Aspoň to hned nezamítnul. Věděl jsem, že moc dalších nadějí nemám, snad ještě Martin Krátký, ale to byl sochař, ten měl svýho dost.

Telefon zazvonil asi za hodinu. Zvednul jsem ho a čekal.

„To ste vy?“

„Jo,“ vypravil jsem ze sebe přidušeně a srdce si začalo vybírat dovolenou.

„Dobře, beru to.“

„Skvělý,“ vydechnul jsem.

V hrudníku už to zase bušilo a my hned začali vymýšlet, jak to všechno uděláme, koho pozveme, co budeme prodávat, jak budeme oblečený a podobný důležitý věci. Už jsem měl mozol na uchu, když jsem zavěšoval. Dokud jsem byl ještě v ráži, napsal jsem výpověď a odnesl ji šéfovi.

„To myslíš vážně?“ zeptal se.

„Myslím.“

„A ta moje nabídka? Máš něco lepšího?“

„Ne, tohle je něco úplně jinýho. A v tomhle končím,“ ukázal jsem na rýsovací prkno.

„A co budeš dělat, jestli to není tajemství?“

„Jdu dělat hospodu do pohraničí.“

Koukal na mě stejně jako včera kluci, asi na tom nápadu bylo něco divnýho. Buď byl tak dobrej, nebo naopak. Já byl přesvědčeněj o tom prvním.

„Nechceš si to ještě rozmyslet? Tady bys moh jít taky nahoru, sedum let praxe, teď se to rozjede, uvidíš.“

„Už jsem rozhodnutěj.“

„No jak chceš, ale hospodu někde v zapadákově?“

„Můžete pustit mezi lidi, že du dělat na Hrad poradce.“

„Seš blázen,“ vzal výpověď a podepsal ji. „Eště se to musí dát řediteli, ale to je formalita.“

Už nebyla cesta zpátky, ale to nejhorší mě teprve čekalo, dobře jsem to věděl.

„Seš blázen,“ slyšel jsem už po několikátý. „Joska tam má rodinu, umí tam žít, ale ty pudeš dělat hospodu do díry, kde si byl třikrát v životě.“

Tátovy argumenty byly jasný, racionální a pravdivý, stál jsem před ním jako malej kluk, ani bych se nedivil, kdyby mě ohnul přes koleno a napráskal mi.

„Takovej nesmysl, vždyť o tom nic nevíš, nemáš peníze,“ deptal mě dál. „Teď je šance jít vejš, tak si udělej firmu, máš praxi, kontakty, kdo teď zaváhá, tomu ujede vlak.“

Máma jen smutně přikyvovala. „Takovou dobu si chodil do školy, a teď skončíš jako pingl někde v balíkově,“ řekla nakonec.

Už jsem byl úplně maličkej, jen jsem seděl, mlčel a přemýšlel, jestli raději nemám přinést tu rákosku. Nemohl jsem jim to vysvětlit, protože měli vlastně pravdu, ale cítil jsem, že nemůžu couvnout. Bylo to moje

první úplně svobodný rozhodnutí, a kdybych to teď neustál, možná bych už nikdy nenašel odvahu.

Výpověď ředitel přijal. Pustí mě k poslednímu únoru, tak když si vyberu dovolenou, která mi zbejvá, skončím čtyřicetipátého února. To znamená, že pětadvacátého budu volnej, to datum mi bylo nějaký povědomý, ale už jsem zapomněl proč. Všichni mi chodili gratulovat, přeci jen – dostat se na Hrad, to byla kariéra. On ten náš dům byl taky tak trochu hrad, jenomže poněkud jinde, ovšem zase jsem tam nebyl pouhý poradce, ale šéf. Klára mi zavolala asi tejdenně po výpovědi, dozvěděla se to od Blanky, tak chtěla vědět, co se děje. Sešli jsme se v Blatničce jako obvykle, ale bylo to k ničemu. Nedokázal jsem se na nic soustředit, hlavu už jsem měl v Týnci.

„Posloucháte mě?“ ptala se už poněkolikátý.

„Jasně, že jó,“ ubezpečoval jsem ji.

„Chtěla bych vám říct něco důležitýho, tak poslouchejte.“

„Nedělám nic jinýho, opravdu,“ ujišťoval jsem ji.

„Je mi to moc líto, jak sem vás tehdy odstrčila.“

Hlava se mi vrátila na krk, začínalo to bejt zajímavý.

„Já se bála, že byste využil situace a já bych se asi těžko ubránila.“

„Přece bych tě neznásilnil.“

„Tak jsem to nemyslela.“

„Jak jinak se to dá pochopit?“

„Nevěděla sem, jestli vás mám ráda, nebo jestli to byl soucit s tím, jak vás ten hnusák škrtil,“ řekla vážně.

„A co to bylo?“

„Mám vás ráda,“ skoro zašeptala.

Že jsem nenechal hlavu v Týnci, napadlo mě, nevěděl jsem, co s tím. Dal jsem jí pusku, ale co říct, mě nenapadlo.

„Vy mě tu necháte samotnou?“ zeptala se, znejistělá mým mlčením.

„Ještě neodjízdim.“

„To jsem ráda,“ řekla a dala mi pusku na tvář. Ta blízkost byla příjemná a já váhal.

„Pudete mě dneska doprovodit domů? Máma je pryč.“

Začínalo to bejt podezřelý. Podíval jsem se na ni, jak tam stála se svým mikádem a drobnou postavou. Pořád se mi ještě líbila, a ta nabídka byla moc lákavá, až příliš lákavá.

„Slíbil sem dneska odvézt tátu na chalupu, má rozbitý auto,“ zalhal jsem. „Dopiju střík a musím vyrazit.“

„Škoda,“ řekla smutně.

Odložil jsem skleničku, dal jí pusu na rty a nechal ji sedět zmatenou v Blatničce. Za rohem jsem se otočil a šel zpátky, ale po třech krocích jsem udělal další čelem vzad a pokračoval původním směrem. Málem mě dostala, ale co když mluvila pravdu? Pořád jsem mohl z lodi vyskočit a dojít to zpátky po břehu, jenže to by byla kapitulace. Kdo se otočí, toho sežehnou trouby z Jericha. Přidal jsem do kroku.

Před budkou jsem tentokrát ani nepřibrzdil, plechovej samopalník ještě hlídal, ale ostnatýho drátu ubejvalo, všude se povaloval srolovanéj v kotoučích, různě rezatej, podle toho, jak dlouho sloužil. Hup dolů s kopce – a jsme doma. Začátek února, všude ledovice, mrzne, jen praští. Vešli jsme do domu a šli na obhlídku. Sníh ležel až v průjezdu a zatuchlinu nebylo pro mráz cítit. Poprvé jsem na dům koukal jinejma očima, jako domov mi to zatím nepřipadalo. Procházeli jsme místnost po místnosti a plánovali, kde co uděláme.

„Tady budou ženský hajzlíky,“ pravil Joska, „chlapi můžou dojít dál.“

„Tohle bude sklad, a tyhle dveře bych zazdil,“ prohlásil jsem.

Zatím to šlo dobře. Našli jsme přípojku vody a kanalizace, ta byla sice ucpaná, ale to se vykope.

„Hlavně musíme dostat elektřinu, bez ní se stavba nepohne,“ konstatoval jsem.

Joska souhlasil, ale byla nám taková zima, že jsme šli raději na čaj k paní Bláhové. Tam jsme v kuchyni na stole začali plánovat. Měl jsem dvanáct tisíc, Joska asi pět.

„To by pro začátek mělo stačit,“ usoudil jsem. „Příští tejden pudu vyjednat tu půjčku, zkusim rovnou dvě stě tisíc.“

„Aspoň nakoupíme za zbytek zboží,“ souhlasil Joska.

Skončili jsme naši první pracovní poradou, dopili čaj a vyrazili k Beránkovi na večeři – a na pivo.

V ponorce zima pravidelně vítězila, tak jsme vstávali brzo. Hned po snídani jsme zamířili do železářství vybrat náš první nákup: krumpáče, lopatu, majzlíky, dvě kladiva, rukavice a kolečko, do kterého jsme všechno naložili a kličkovali mezi závějema přes náměstí domů. Nabalili jsme se do pracovních hadrů, vzali si náradí a stáli nerozhodně v průjezdu.

„Tak kde začnem?“ zeptal se Joska a podíval se nejistě na mě.

„Třeba na záchodech,“ navrhnul jsem. Bylo to jedno, plán jsme stejně neměli, ani povolení.

„Hajzlíky sou základ,“ souhlasil Joska.

Vzal jsem si rukavice, chytil krumpáč, vlezl do budoucího dámského záchodu, rozmáchnul se a zase ho odložil.

„Josko,“ zavolal jsem, „tohle je jako základní kámen, měli bysme to nějak pokřtít.“

„Poklepat kladívkem a pronést řeč,“ souhlasil Joska. „Skočím domů, máma tam má určitě schovanou griotku,“ otočil se a zmizel.

Přešlapoval jsem v průjezdu, ale Joska byl naštěstí hned zpátky, v ruce poloprázdnou láhev.

„Víc tam nebylo,“ omlouval se.

„To stačí, aspoň něco.“

„Jak to uděláme?“ ptal se Joska.

„Nejdřív si připijem, pak kus urazíme – a bude to.“

Vlezli jsme na hajzlík, ťukli lahví o zeď, a pak jsme si připili. Potom jsem vzal zase krumpáč a zaseknul do zdi. Odlouplo se tak pět čtverečnických centimetrů malty.

„To není moc,“ prohlásil Joska a zvednul to ze země.

Vzal jsem láhev a kápnul trochu griotky na ten kus omítky.

„Prohlašuju tímto stavbu za zahájenou a tohle za základní otuk.“

Znova jsme si připili a já schoval maltu v kapse. Zvednul jsem motyku nad hlavu, napnul svaly a zatnul do zdi, ale se stejným výsledkem.

I když vypadala jako perník, byla to poctivá betonová omítka, jaký bejvaj v prádelnách.

„Ta by tam mohla zůstat,“ navrhnul chabě Joska.

„To je blbost, tady bude obklad, to musí všechno dolů.“

A rozmáchl jsem se znova. Tak jsme tam – uprostřed pustýho domu – bušili v tu mrazivou únorovou sobotu do zdi budoucích hajzlíků a vzájemně se ujišťovali, že to půjde, že to je jen ze začátku, ale zároveň v nás klíčily pochybnosti, jestli to sousto, co chceme ukousnout, není moc velký. Večer jsem měl otlučení tak tři metry čtvereční a Joska, kterej měl měkčí omítka, asi pět. Tímhle tempem skončíme s otloukáním tak v červenci, pomyslel jsem si. Záda mě od mláčení do zdi bolely, ruce se mi třásly, a když jsem se chtěl u Beránka napít piva, musel jsem jistit půllitr druhou rukou, abych se nepobryndal.

„Takhle to nepude,“ řekl jsem a utřel si pusou od pěny.

„Co navrhujete?“ zeptal se Joska

„Musíme někoho zaměstnat.“

„To by bylo řešení,“ přikývnul Joska.

„Musí to bejt někdo zdejší, aby moh otloukat i ve všední den, kdy tu nejsme.“

„Zajdu zejtra do Motíku a na fotbal a zkusím někoho sehnat.“

Ucucávali jsme ještě chvíli pivo, ale únava nás natolik zmohla, že jsme šli spát už před zavíračkou.

Ráno jsem byl zase v časový smyčce: Rudý právo, chleba, máslo, paní Bláhová u kamen na štokrdleti a horký kafe na stole. Mazal jsem si chleba dvojitou vrstvou, měl jsem po včerejšku pěkně vyhládlo. Joska už vystřelil, šel shánět někoho na hřiště, tak jsem snídal sám.

„Teda ten chleba je božskej,“ chválil jsem.

„To víte, po práci chutná,“ potvrdila paní Bláhová. „Ale pane Pulkrábek, do čeho ste se to pustili, vždyť je to čirej nesmysl!“

„Proč myslíte?“

„No to dá rozum, taková barabizna, měli by to zbourat.“

„To by byla škoda, dyť je to starej dům, to je kus historie.“

„Starej nebo novej, ale dělat tam hospodu? Kdo vám tam bude chodit?“

„Nebojte se, voni přijdou,“ ujišťoval jsem ji.

„Jen abyste nebyl zklamanej, tady si lidi na novoty moc nepotrpěj,“ odporovala paní Bláhová.

„Jenže teď je jiná doba, všechno je v pohybu, i ty dráty sou pryč. Tohle už není město na konci světa, ale na začátku.“

„A kde na to vezmete peníze? Dyt' zadarmo vám to nikdo neudělá. Já si dávám něco stranou, aby tu po mně taky něco zůstalo...“

„Děkuju, pani Blahová,“ skočil jsem jí do řeči, „to my zvládnem, už to máme zajištěný, ale ste moc hodná, opravdu.“

„No, kdybyste potřebovali, tak se nestyďte. A vezměte si eště kafe, to vám dá sílu,“ popoháněla mě.

Ale já už měl dost, tak jsem ještě jednou poděkoval, rozloučil se a šel galejnit naproti. Byl jsem zrovna v nejlepším, když se objevil Joska a vedl tři kluky, netvářili se moc nadšeně, ale když jsme jim nabídli patnáct na hodinu, souhlasili. Dali jsme jim klíče, zálohu, ukázali, co mají dělat, a doufali, že skutečně přijdou. Spokojený, že jsme vyřešili první problém, vyrazili jsme do Prahy.

Doma jsem se zavřel v koupelně a naložil se do vany. Cítil jsem každej sval, ani bych nevěřil, že jich mám tolik.

„Seš tam eště?“ probudil mě mámin hlas.

„Jó, už du,“ volal jsem z vany.

Voda byla skoro studená a místo kůže jsem měl vymacerovanej papír.

„Jak to šlo?“ ptal se táta, když jsem se připlížil k televizi.

„Dobře, už tam máme lidi, žádněj problém,“ řekl jsem sebejistě, tak sebejistě, že jsem tomu skoro sám uvěřil.

„Dobrej den, prosim vás, na koho bych se moh obrátit s žádostí o půjčku?“ Ptal jsem se u pultu s nápisem „Informace“.

Ve svých jediných normálních kalhotách jsem si v pozlacený aule banky připadal jako doma.

„To musíte za inženýrem Voced'álkem na tři sta třináctku, počkejte momentík, já tam zavolám,“ odpověděla slečna za přepážkou a já měl

pocit, že jsem se dostal do nějakých oživených stránek módního časopisu. Slyšel jsem, jak jí to ve sluchátku cvaklo a zachrastilo.

„Pane inženýre, mám tu pána kvůli půjčce, můžu vám ho poslat nahoru? Ano, děkuji,“ položila telefon.

„Máte štěstí, normálně se u nás musíte objednat, ale panu inženýrovi odpadla porada, takže vás může přijmout.“

Nevěděl jsem, jestli se mám uklonit nebo co, tak jsem jenom řekl: „Děkuju, to je opravdu náhoda.“

„Jistě,“ uculila se. „Půjdete tady tou chodbou k výtahu, je to ve třetím patře, ale musíte mačkat dvojku, protože tu máme mezanin, z výtahu hned doleva a to už pak uvidíte.“

„Díky,“ odpověděl jsem v chůzi.

„Počkejte,“ volala za mnou, „ještě se mi musíte zapsat. Máte občanku?“

Dal jsem jí občanku, ona si všechno pečlivě vypsala do předtištěných kolonek a pak mi podala papírek.

„Tady vám to musí pan inženýr podepsat a napsat čas odchodu, a až u něj skončíte, dáte mi to zase zpátky, ano?“ řekla medově a z módního časopisu se stal zubařskej oběžník.

„Ano, děkuju,“ přisvědčil jsem a vydal se napodruhý k výtahu.

Zmáčknul jsem dvojku, podle návodu zahrnul doleva a byl jsem u dveří tři sta třináct. Zaklepal jsem a čekal.

„Dále,“ ozval se ženskéj hlas.

„Dobrej den,“ pozdravil jsem.

„Dobrý den, běžte dál, pan inženýr má zrovna volno, tak vás vezme,“ švitořila sekretářka v táflováným předsálí.

Prošel jsem dalšíma dveřma, tam stál menší proplešatělej čtyřicátník a podával mi ruku.

„Voceďálek.“

„Pulkrábek,“ potřásl jsem mu leklým kaprem.

„Posaďte se,“ pokynul mi k něčemu, co vypadalo jako vycpanej slon zevnitř.

Dosednul jsem a úplně se tam ztratil. Rozhlídnul jsem se kolem, golf by tu sice hrát nemohl, ale pingpongovej stůl by sem postavil hladce a ještě by mu zbyl kus na tribunu.

„Co vás přivádí, pane Purkrábek?“

„Pulkrábek,“ opravil jsem ho.

„Promiňte, pane Pulkrábek, to víte, chodí nám sem lidí.“

„Máme v pohraničí dům a chceme ho přestavět na restauraci a potřebovali bychom půjčku.“

Voced'álek chápavě pokyvoval hlavou.

„A kolik byste si tak představoval?“

„Tak sto padesát tisíc,“ v poslední chvíli jsem ztratil odvalu a slevil.

Voced'álek zdvihnul překvapeně obočí.

„Sto padesát tisíc, to je hezká sumička.“

„No pro začátek by stačilo i sto tisíc,“ snižoval jsem dál.

„Hm, sto tisíc. Můžu vidět váš projekt?“

„Nemám to zatím tak detailně zpracovaný,“ blafoval jsem.

„Za sto tisíc chcete přestavět dům?“

„Máme to spočítaný, je v docela dobrým stavu,“ lhal jsem, až se prášilo.

„A vy ste tu za jakou firmu?“

„Zatím za žádnou, sem tu jen za sebe, vlastně sem se přišel hlavně informovat,“ potil jsem ze sebe a bořil se do toho slona hloub a hloub.

„Podívejte se, pane Purkrábek...“

„Pulkrábek,“ přerušil jsem ho nesměle.

„Ano, podívejte se, pane, když to máte tak pěkně spočítaný, že vám stačí jen těch sto tisíc, půjčte si od kamarádů.“ Vstal a podával mi ruku.

„My soukromým osobám stejně nepůjčujeme. To byste musel být v podnikovém rejstříku, pak byste musel mít projekt a oponenturu od námi schváleného znalce a pak, když bychom to potvrdili, tak do dvou měsíců byste měl peníze na účtu. Tak jestli vám na tu přestavbu stačí sto tisíc, tak to nestojí za tu námahu. Na shledanou, pane...“

„Pulkrábek,“ napověděl jsem mu.

„To víte, ta jména, no na shledanou, a kdybyste něco potřeboval, tak se na mě klidně obraťte, ale radši se objednejte, ano?“

„Na shledanou a děkuju,“ leklou rybu jsem vynechal a vycouval celej rudej z kanceláře. Seběhnul jsem po schodech a pádil ven.

„Pane, lísteček!“ volala na mě ta zubařská figurína, ale ani Claudia Cardinalová nahoře bez by mě tam neudržela o vteřinu dýl.

Bože, ten mě rozebral. A já se mu tak pěkně naservíroval. Ještě teď se mi tam směje, nabob jeden.

Vyzkoušel jsem ještě tři další banky, a i když už jsem byl šikovnější, výsledek byl stejný. Kdybych byl ČKD a chtěl třicet milionů, tak je mám druhý den, ale sto tisíc mi nepůjčí nikdo.

Seděl jsem doma, žmoulal tužku a přemýšlel nad plány našeho domu. Kluci otloukači odvedli kus práce, my jsme zaměřili dům a začali pracovat na projektu, všechno bylo dobrý, ale náš váček zlatáků hubnul a bankéři žádný sousto nepustili. Zrovna jsem řešil, kam nacpat tolik dřevů v kuchyni, když zazvonil telefon.

„Prosim, Pulkrábek,“ zvednul jsem to.

„Ahoj, tady je David Růžička,“ ozval se hlas s cizím přízvukem. „Pamatuješ si eště na mě?“

„Jo, pamatuju,“ řekl jsem pomalu a někde z hloubi paměti se mi vybavil modro-bílej wartburg a u něj kluk v gumovejch lyžákách, ale to mi bylo tak sedum osum let.

„Odkud voláš?“ zeptal jsem se udiveně.

„Já teď žiju ve Španělsko, a teď když už tady nejsou komunisma, tak sem přijel podívat se a možná tady udělat nějaká investicion.“

Sakra, ten anděl strážnej se musel nahoře asi moc pěkně přimlouvát, pomyslel jsem si.

„Možná, že bych o něčem věděl,“ odpověděl jsem, když jsem se vzpamatoval.

„To je bezvadné, proto ti vlastně volám. Nikoho už tu neznám, ale vy máte pořád stejný numero telefonico, jak má můj táta v zápisníku,“ vysvětloval.

„Asi by bylo nejlepší se sejít,“ navrhnul jsem.

„Dobře, ale já se tady moc nevyznám.“

„Víš co? Václavák najdeš a nahoře je taková socha chlápka na koni, tak pod ocasem toho koně, třeba zejtra v deset.“

„To najdu,“ řekl David. „Ale jak se poznáme?“

„Nějak se poznáme, já si tě docela pamatuju.“

„Já tebe taky, tak ahoj,“ rozloučil se. „A zítra v deset.“

„Ahoj,“ odpověděl jsem a položil sluchátko.

Vyskočil jsem ze židle a zahrál si chvíli na indiánskýho šamana. Když jsem dokřepčil, vrátil jsem se ke stolu a začal připravovat papíry. Musím ho přesvědčit, ale byl jsem si celkem jistej, protože můj plán byl dobrej. Na vysoký ekonomický totiž otevřeli bezplatnou poradnu pro začínající podnikatele, tak jsem tam před dvěma dny zašel. Nebylo špatný, projít se zase po školních chodbách. Bylo zrovna zkouškový, všude plno hošíků v nepadnoucích kvádrech a holek v co nejkratších, nebo co nejdelších sukních, podle toho, jestli byl zkoušející chlápek, nebo ženská. Zaklepal jsem na dveře se štítkem „Doc. Hřebíková“ a čekal.

„Vstupte,“ ozvalo se.

Vešel jsem. Za stolem u počítače seděla docentka a bušila do klávesnice.

„Dobrej den,“ pozdravil jsem tiše.

„Dobrej den,“ dopsala řádku a zvedla hlavu. „Ročník, paralelka?“

„Já tu nejsem student,“ vysvětloval jsem. „Přišel jsem na konzultaci pro začínající podnikatele.“

„Aha,“ roztála. „Tak co máte zajímavého, ukažte?“

Vyložil jsem jí celou situaci se vším všudy a čekal na verdikt. Po zkušenostech v bankách už jsem byl připravenej na všechno.

„Ale to je zlatej důl! Když to stihnete do příštího roku otevřít, tak se vám Rakušáci jen pohnou,“ řekla skoro obdivně.

„Ale my to otevřem ještě letos,“ upřesnil jsem.

„To asi nestihnete, ale to nevádí. Všichni se teď hrnou do Prahy a venku nikdo nic nedělá. Uvidíte, to bude zlatej důl.“

Poděkoval jsem a s pocitem zlatokopa, kterej zrovna padnul na ten správněj claim, jsem opouštěl školu. Trochu jsem litoval zdejší studenty, pět let musí studovat, a mně stačilo jedno dopoledne a mám zlatonosnej projekt. Už jsem se cítil boháčem.

Když jsem druhý den podupával ve sněhový břečce pod koněm, byl jsem proto docela klidnej. Jen aby přišel. Najednou jsem znejistěl, jestli ho poznám. Obešel jsem znova sochu a pečlivě koukal lidem na nohy. Samý Češi, konstatoval jsem, jednotná obuv. Tak jsem pořád pokukoval po botách, až přišly jedny hnědý semišky se zubatou podrážkou. To musel bejt on.

„Kam koukáš?“ zubil se David.

„Na boty,“ odpověděl jsem a podal mu ruku.

„Na boty?“ zakroutil hlavou.

„Jasně, cizince poznáš podle bot, u nás všichni nosej kubánskej exportní souběh.“

„Co to je, prosim tě?“

„Víš, jak se na Kubě prodávaj boty?“

„V životě sem tam nebyl.“

„Tam každej dostane pár bot a pak si je před krámem vyměňujou, aby měli správný číslo. A u nás je to podobný, akorát si velikost vybereš už v krámě.“

„Aha,“ zasmál se, ale moc ho to nepobavilo.

„Pudem si někam sednout?“ navrhnul jsem.

„Já tu mám ženu, čeká tady v hospodě,“ ukázal na Grillbar v Blaníku.

„Můžeme jít klidně tam,“ souhlasil jsem a zamířili jsme do baru.

Tam jsem rozložil papíry a začal vysvětlovat náš záměr. Pochlubil jsem se dobrozdáním od docentky Hřebíkové, ale to na něj zrovna dojem neudělalo, jen prohlížel plány a moc nemluvil.

„Chtěl bych se tam ject podívat,“ prohlásil nakonec. „Víš, já měl dvakrát najmutou hospodu a vždycky sem do roka zkrachoval.“

Podíval jsem se na něj, jako bankrotář teda nevypadal. Asi aby mě uklidnil, ještě vysvětloval:

„To mi bylo osumnáct a všechno, co sem za den utržil, tak sem večer prohrál v kasinu. Když mi došlo zboží, tak sem musel zavřít a nájem si pak odpracovat.“

Dopili jsme kafe, ještě chvíli vzpomínali na dětství, ale jeho žena už byla netrpělivá, tak jsme si jen domluvili odjezd do Týnce a rozešli se.

Bylo to nadějný, jen jsem měl strach, jestli ho dům, kterej teď zrovna vábně nevypadal, dokáže přesvědčit. Ale když to ten anděl strážnej tak narafičil, snad od toho neuteče.

Čekal jsem na ně před hotelem, David chtěl jet svým autem, asi nevěřil těm našim. Nasednul jsem do velkýho renaulta kombíka a zabořil se do plyše zadního sedadla. Navigoval jsem ho ven z Prahy na dálnici. Na prvním odpočívadle zastavil, myslel jsem, že mě chce nechat řídit, ale posadil za volant manželku.

„Mária nerada jezdí po městě,“ dodal na vysvětlenou.

Ani nemusel, rozjezd s přískokem a hvízdavý protočení kol mluvilo za všechno. „Jezdí na klobouk,“ řekl by určitě táta.

Po pěti kilometrech jízdy Mária zjistila, že má auto víc rychlostí než tři a přeřadila, tím s tou pákou mezi sedadlami skončila a auto se trápilo, kopec, nekopec. David seděl a klidně vyhlížel do krajiny. Ale to byl jen začátek. Jak jsme sjeli z hlavní, začaly se objevovat zbytky sněhu a pak v jednom lesním úseku byl sníh všude. Mária něco vesele štěbetala.

„Jede poprvé v životě po sněhu,“ překládal mi David.

Bylo to vidět. Kola co chvíli proklouzla, Mária se usmívala, točila volantem, auto kličkovalo, ale pak zajela moc blízko krajnice do hlubšího sněhu a ten nás začal stahovat. Mária pustila volant, zakryla si oči a sešlápla brzdu až na podlahu. Pak jsme spadli na bok a už jsme klouzali příkopem, telegrafní sloup se blížil, ale sníh nás zabrzdil. Mária začala křičet.

„Vždycky pustí volant, když se něco děje, pořád stejný,“ vysvětloval úplně klidně David a snažil se jí pomoci otevřít dveře u řidiče.

Vylezl jsem z ležícího auta jak z ponorky a začal obhlížet škody. Kdyby teď někdo chtěl natírat spodek, šlo by mu to snadno.

„Ven se vlastníma silama nedostanem,“ konstatoval jsem. „To chce traktor nebo nákladák s náhonem na čtyři. Autu toho moc nebude, ten sníh to ani neodřel.“

Silnice byla pustá, nejbližší vesnice tak čtyři pět kilometrů. Mrzlo, jen praštělo. Pomalu jsem se loučil s penězma: nebyli jsme ještě ani v půlce

a už bylo poledne, než dojdu do vesnice, seženu traktor, než sem dojede, vytáhne nás..., to se nedalo zvládnout, v půl pátý je tma a v domě není elektrika, nic tam nevidíme.

„Jdu pro pomoc,“ řekl jsem odevzdaně. „Když někdo pojede, tak ho zkuste chytit.“

Po půlhodince chůze, kousek před vesnicí, mě předjel cvakající re-nault – řetězy na kolech měly zabezpečit další cestu. Řídil David.

„Jel kolem nákladák s uhlím, tak nás vytáhnul,“ usmíval se na mě.

„Zaplat' pánbůh,“ ulevil jsem si a nasednul zpátky do auta.

Tak jsme se stabilní čtyřicítkou a s cvakáním blížili po víceméně suchý silnici do Týnce. Stihli jsme to ještě za světla. Zrovna tam byli kluci otloukači, tak to vypadalo dobře.

„Všechno je zajištěný,“ lakoval jsem na růžovo. „Jak tady skončej, nastoupí firma a pojede se.“

David prolezal dům a všechno pečlivě prohlížel.

„Kolik tady žije lidí?“ vyptával se.

„Myslíš tady v Týnci?“

„Jo, tady ve městě.“

„Tak tři tisíce,“ odhadoval jsem.

„To je málo,“ povzdechnul si. „A kolik je tu hospod?“

„Dvě.“

„Jen dvě? To je dobrý, to není moc,“ radoval se. „U nás by takovýhle městečko utáhlo takovejch šest, možná i osum.“

„Tolik?“ divil jsem se.

„Když bych počítal i bary, tak jo.“

Pak znova vlezl do domu a ještě jednou ho prošel. Čekal jsem venku jak na rozsudek.

„Víš,“ řekl nakonec, „doma bych do toho nešel, ale vy ste tady takoví blázni, že to třeba vyjde.“

Podíval jsem se nahoru, jestli mu nevidím třeba kus křídla, ale možná, že nás měl na starosti víc a tady bylo hotovo.

„Kolik bys potřeboval?“ zeptal se David.

Moje odhady po konzultacích s odborníkama značně stouply, tak jsem se zhluboka nadechnul a zkusil to.

„Deset tisíc, deset tisíc dolarů.“

David se na mě podíval s úžasem.

„To uděláte z tohoto hospodu za deset tisíc dolarů? To ti půjčím, jen abych to viděl,“ řekl vesele. „Ale když to nevyjde, tak mi to vrátíš.“

„Jasně, ale to vyjde,“ ujišťoval jsem ho.

Dohodli jsme formality, jaká bude jeho odměna, jak se to bude splácet a podobně. Do Prahy jsme přijeli před půlnocí. Vystoupil jsem u metra a David se vracel do svého hotelu. Řetězy na zadních kolech jeho auta klapaly po pražským dláždění, ale renault má přece náhon na předek. Zakroutil jsem hlavou a sjel eskalátorem do podzemí. Druhej den jsme měli poslední schůzku, protože pak už odjížděl domů. Podal mi obálku, takovej malej balíček. V životě jsem nadržel v ruce tolik peněz – deset tisíc dolarů! Hadil jsem bankovky, byly tvrdý a šustivý.

Na několik příštích dní jsem se změnil tak trochu ve veksláka. Prodával jsem dolary, kde se dalo: v práci, v divadle, známejm, jejich přátelům, každému, jenom profíkům před tuzexem jsem kšeft nekazil. Konec února byl na spadnutí, v práci za mnou chodili kolegové a vyzvídali, co teď budu dělat jako Havlův poradce. Asi bych mu měl poradit, aby zrušil tenhle ústav, napadlo mě. Nikdo by si toho nevšimnul. Poslední den přišlo potřásání rukou, odevzdal jsem kalkulačku a rýsovací pera, bouchnul šampus.

„Tak se přid' někdy ukázat,“ řekl někdo.

„A neudělej nám na tom Hradě ostudu,“ přidal se další.

Šéf na mě spiklenecky mrkal, a když všichni odešli, podal mi ruku. „Kdyby sis to rozmyslel, přid' za mnou, taky už tu brzo skončím.“

„Dík, až zkrachuju, tak se ozvu,“ pokynul jsem mu a začal skládat svoje věci do ruksaku.

Moc jsem toho neměl, nějaký texty do divadla, pravítko a pár tužek. Hodil jsem ruksak na záda a rozhlídnul se kolem. Špatný útočiště to nebylo, za bezvětrí je v podpalubí příjemně, ale teď foukalo, plachty se

nadouvaly a já chtěl stát u kormidla. Zabouchnul jsem dveře, dal klíč do vrátnice a vyšel ven, na palubu. – Ale ke kormidlu bylo ještě daleko.

Bylo mi svátečně, jako když jsem coby malej kluk čekal na Ježíška a přemýšlel, co mi přinese, a v břiše mi šimralo z toho neznáma.

Jeli jsme sice stejnou cestou jako každé tejdne, ale já už se zpátky nevracel. Budka, skoro si ji člověk ani nevšimne, jak opuštěná zastávka autobusu, strážní věž, ale plechovej samopalník už tam nebyl. Přibrzdil jsem. Okolo věže rušno, náklad'áky a kluci v uniformách. Zastavili jsme. Vojáci rozebírali věž, vršek už byl přivázanej na jeřáb, stačilo ho jen naložit.

„Ty sou z týnecký posádky,“ poznamenal Joska.

Vystoupili jsme. Koukal jsem, kde je samopalník, možná už je na autě, ale pak jsem ho uviděl. Někdo ho postavil mezi stromy, vypadalo to, že se kreje za kmenem.

„Hele,“ zeptal jsem se nejbližšího vojáka, „co budete dělat s tou figurínou?“

„Všetko dáme do skladu.“

„A nemohli bysme si jí vzít?“

„To by musel dovolit' velitel', a to je kokot drevený,“ ukázal směrem, kde se skládal vršek věže.

„Radšej choďte preč, chalani, než vás zbadá,“ řekl s obavami.

„Hele,“ napadlo mě, „zkuste ji tu zapomenout, přijedem sem, až se setmí, jó?“

„Dobře, no neručím za to,“ zakončil voják a odešel.

Nasedli jsme do auta a sjeli s kopečka dolů do Týnce. Zastavili jsme před domem, já vykládal nějaký věci z auta a Joska šel pozdravit mámu a připravit spaní pro nás dva. Vrátil se nějak brzy.

„Průšvih, je tady ségra Yveta.“

„Proč průšvih?“ zeptal jsem se.

„Jednak jí nesnáším, kádrovačku, ale to bych snad ještě zkousnul, ale zabrala ponorku.“

„Jinde se spát nedá?“

„Máma spí v kuchyni a do její ložnice nemůžem.“

Stáli jsme u auta, stmívalo se, mráz přituhoval, veselo jak na pohřbu.

„No co, za chvíli je březem, nějak to vydržíme,“ vzal jsem spacák a nesl ho nahoru.

Joska se ke mně přidal. Už dřív jsem si všimnul, že na půdě jsou nějaký starý slamníky, tak jsme pro ně teď v polotmě tápali. Musely bejt ještě po Němcích. Stáhli jsme je do patra a položili co nejbliž kamnům.

„Teda na rumišti sem ještě nespal,“ konstatoval Joska.

Sednul jsem si na slamník a začal zatápět v kamnech, ale něco mě tlačilo, sáhnul jsem pod zadek a nahmatal něco tvrdýho.

„Josko, máme poklad,“ zavolal jsem.

„Ukažte,“ hnal se ke mně.

Ve slamníku byla díra, akorát tam, co jsem seděl. Strčil jsem tam ruku a hrabal ve slámě. Bylo to něco hladkýho, kulatýho. Opatrně jsem to vytáhl. Hrnek, obyčejnej bílej hrnek.

„Máme něco do výbavy,“ veselil se Joska.

Podíval jsem se na dno, „Krankenhaus Cottbus“ stálo tam a pod tím parádní hákovéj kříž.

„Vidíte?“ Podal jsem hrnek Joskovi.

Vzal ho do ruky a prohlížel. „Skoro abych si lehnul na zem,“ prohlásil. „Myslíte, že ten slamník táhli až sem?“

„Nevim, ale mezi cihly se mi taky nechce.“

„Vod krve to neni a cholera už vyprchala,“ uzavřel to Joska a šli jsme k Beránkovi.

Dal jsem si druhý pivo, když jsem si vzpomněl: „Samopalník! Dopijem to a sjedem tam.“

„Ale dyť ste měl pivo,“ překvapil mě Joska.

„Jednu desítku,“ zatvářil jsem se.

Ale Joska pokračoval: „Hele, na co nám to bude, já bych ho tam nechal. A třeba tam ani není.“

Bylo to jasný, mladej strážce hranice v něm ještě pořád vězel, jak bylo něco s pohraničnickama, nechtělo se mu do toho.

„Zajedu tam radši sám, je to jen plechová figurína a vás by moh někdo poznat.“

„To je fakt,“ chytil se Joska nabízený berličky.

Sednul jsem do auta a jel na kopec. Pohraničník ležel na zemi mezi stromy, tak to vyšlo, zaradoval jsem se, voják nezklamal. Zvednul jsem toho ocelovýho ochránce, ale nebyl vůbec lehkej, stěží jsem ho sám vyšoupl na střechu auta.

Joska už čekal před domem a rozhlížel se na všechny strany. Strčili jsme samopalníka rychle do průjezdu, ale divil bych se, kdyby nás nikdo neviděl, to se v tomhle městě nestávalo. Postavili jsme ho pak nahoře v sále hned za dveře.

„Budu se tím plecháčem bránit, kdyby mě v noci někdo přepad,“ žertoval jsem.

Do hospody už jsme znova nešli, ráno se vstávalo brzy, tak jsme zalezli do spacáků a snažili se nedrkat zubama – kamna sice hřály, ale nad nulou moc nebylo.

Joska odjel v neděli odpoledne autobusem, kluci, co otloukali omítku, už taky skončili, a tak jsem zůstal v domě poprvé úplně sám. Kopal jsem kanalizaci, ale když už jsem ani neviděl krumpáč, nechal jsem toho a šel se k Beránkovi najíst. Dokonale jsem tam zapadnul – montérky, rozdraný kožený boty, ve vlasech cihelnej prach. Vedoucí přede mě už bez ptaní postavil pivo a já studoval jídelní lístek, kterej jsem znal z paměti. Franta, ten, co mě škrtil, mě sice vždycky sjel zlým pohledem, ale tak jak jsem vypadal, už ho to asi tolik neprovokovalo. Objednal jsem si něco s knedlíkem, bylo to fuk, chuť byla stejně vždycky jednotná, vypil svý dvě piva a šel domů. Kamna vyhasly a já už neměl sílu potmě znova zatápnět, tak jsem se jen trochu oprášil, zul boty a zalezl do spacáku. Ležel jsem oblečeněj, jak východní bratři ve stepích, na slamníku jejich bejvalejch nepřátel a čekal, jestli si to ve snu budou zase rozdávat, ale u dveří mě hlídal plecháč, tak jsem byl v bezpečí.

Boty mě tlačily, čepice velká a samopal mě tížil na ramenou – uniforma milicionáře mi prostě nesedla. Čekali jsme v šatně, až přijde náš záběr,

a nudili se. Všichni v jednom, samej šedej mor. Dal bych přednost Týnci, ale na tomhle filmu se podílel i Dal s Jirkou, tak to byla taková výpomoc. Nějaký peníze za to taky byly a já měl aspoň důvod bejt pár dní v Praze. Odložil jsem kvér, sundal si čepici a sako, v mundúru se nedalo vydržet. Chodit v tomhle po Praze, možná bych taky začal někoho řezat obuškem. Joska udělal to samý, vytáhli jsme papíry a začali diskutovat. Byl tam i Martin Krátký, tak jsme mu vysvětlovali, co už je všechno udělaný a jak dál.

„Hele, víte, že bych měl pro vás taky jeden nápad?“ zapojil se do debaty.

„Tak ven s nim,“ pobídnul ho Joska.

„Jeden můj kamarád, taky sochař, byl nedávno v Anglii na takový prázdninový stáži nebo kurzu – vono nebylo tak úplně jasný, co to je. Zkrátka měli tam nějakou volnou tvorbu, trochu historie a takovou tu vomáčku, ale hlavně se tam sešlo plno lidí, žili nějakěj čas pohromadě a mohli spolu mluvit o svý práci, a tím se třeba posunout kus dál. Možná, že by se to u nás v domě dalo taky udělat.“

„Čoveče,“ řekl jsem uznale, „to není špatnej nápad, to by se mi líbilo.“

„No jó, ale kdo by to ved a učil tam?“ nadhodil Joska.

„Když tam budem vařit, můžem tam i učit,“ odpověděl jsem furiant-sky.

„Ale co je chcete učit, pane Pulkrábek?“ pochyboval Joska. „My umíme dobře tak akorát pařit.“

„No, ale to není vůbec jednoduchý. Víte, co je v tom let praxe a jak bylo drahý se to naučit?“

„A i tak si někdy připadám jako začátečník,“ podotknul Joska.

„Podívejte,“ zapojil se zase Martin, „já myslim, že bysme to zvládli, já sem výtvarník, divadlo můžem dělat společně a určitě eště někoho seženem.“

„Z toho bych strach neměl,“ řekl jsem, „ale horší je, že my sme počítali jenom s hospodou, ale ty lidi musej taky někde bydlet.“

„To znamená udělat i vršek,“ přidal se Joska. „Postele, peřiny, nábytek...“

Nadšení z nás trochu vyprchalo, ale Martin se nedal: „Mám teď na jaře volnějc, tak bych vám moh pomoct, jen co mě pustěj z milicí.“

Úplně jsme na ty hadry zapomněli a produkce zase zapomněla na nás, tak jsme tam seděli celej den, ale zbytečný to nebylo, protože se zdálo, že už jsme tři.

Ale v pátek jsme v autě seděli čtyři. Joska přivedl Simonu, nějak se s ní v Praze skamarádil, tak byla další posila.

„Potřebuje to ženskej element,“ komentoval to.

„Kytičky, vázičky a tak,“ přidal se Martin.

„Odhrabem nějaký cihly a uděláme ti místečko,“ vítal jsem ji.

„Počkej, co budete odhrabávat?“ podívala se na Josku.

„Tak zlý to tam zase není,“ uklidňoval ji.

„Můžeš spát na pytlech s vápnem, když se trochu namočí, bude tě v noci hřát,“ navrhoval jsem.

Nebejt už na dálnici, asi bychom o jednoho pasažéra přišli. V Týnci Joska ani nešel dovnitř a hned vystartoval za mámou, Simona s ním. Procházel jsem s Martinem dům, nebyl tady od Silvestra a teď zíral. Za ty dny, co jsem tu byl sám, se přeci jen něco udělalo. Už nám tekla voda, sice jen z kohoutku na dvoře, ale mizela v hotový kanalizaci. A míchačku jsme už taky mohli pustit. „U plecháče“, jak jsme pokřtili hlavní sál, se dalo někdy i sedět, byl březem a sluníčko už mělo sílu. Joska nešel, tak jsme mu nechali vzkaz na dveřích a vyrazili k Beránkovi. Ale bylo po výplatách, a to bylo znát. Nikde nebyl volnej stůl, tak jsme nakonec přisedli k takovému zamlklému klukovi v koutě.

„Tak co, stihnem to?“ zeptal jsem se Martina.

„Snad,“ pokrčil rameny, „ale shánět lidi na ten kurz už musíme teď, když si začínaj plánovat prázdniny.“

„Co tam napíšem?“

„Netradiční ubytování v gotickém domě...“

„Na hromadě suti,“ doplnil jsem ho.

„Budem dělat, jako že je všechno hotový – teplá voda, záchody, koupelny –, za ty čtyry měsíce to zvládnem,“ uklidňoval mě Martin.

Za chvíli dorazil Joska a přisedl si k nám.

„Na vopušťáku?“ zeptal se Martin.

„Ále, Simoně neni dobře, tak zůstala v ponorce, ségra už odjela, tak je tam volno.“

„A co ten ženskej element?“ taky jsem si přisadil.

„Momentálně potřebuju pivní element,“ zakončil to Joska a my ho víc netrápili.

Dál jsme plánovali, vymýšleli, upíjeli pivo, a ani bychom si neuvědomili, že u stolu sedí ještě někdo další, kdyby nám ten kluk najednou neskočil do řeči.

„Kluci, nemoh bych pro vás pracovat?“ zeptal se nečekaně.

Koukali jsme na něj. První se probral Joska.

„Proč?“

„Já nemám práci,“ zněla jednoduchá odpověď.

„Ty seš nezaměstnanej?“ zeptal jsem se.

„Nó,“ přisvědčil.

To bylo něco novýho, můj první nezaměstnanej, kterýho jsem viděl. A opravdu nevypadal moc dobře. Jako by vypadl z učebnice občanský výchovy, možná by měl bejt pohublejší, a taky měl nějak moc zubů, ale to by mohl časem dohnat. Kdyby se ještě hrbil nad popelnicí, už by to byl typickej důkaz prohnilosti kapitalismu.

„A co umíš?“ zeptal se Martin prakticky.

„Tak, všechno – kopat, házet lopatou, trochu zedničit.“

„Což o to, práce je tam dost, zvlášť takovýhle. Možná bysme ho mohli vzít,“ navrhnul jsem.

„Proč né, teď když se bude dělat i vršek, je každá ruka dobrá,“ souhlasil Joska.

„A nemohli byste mi jako zálohu koupit nějaký jídlo, už sem dva dny nejed,“ pokračoval kluk.

To bylo divný, ale nevypadalo to, že by si dělal srandu, asi každej správnej nezaměstnanej musí bejt trochu vyhládlej.

„Tak si něco objednej,“ podal mu Martin jídelní lístek.

Kluk těch pár řádek studoval jak jízdní řád a pak si objednal guláš s osmi a pivo.

„Ty nejseš místní?“ zeptal se Joska.

„Né, z Hradejovic.“

„A co děláš tady?“ zajímal se Martin.

„Přišel sem se podívat.“

„To si šel pěšky z Hradejovic? To je kus cesty!“ divil se Joska.

„Já nejdu z Hradejovic.“

„A odkud deš?“ přidal jsem se.

„Z Prahy,“ hlesnul kluk.

„Có, pěšky z Prahy?!“ řekl jsem nevěřící.

„Jó, z Ruzyně, pustili nás na amnestii, ale nedali nám skoro žádný peníze, a protože sem šel do krymu v létě, mám jen tuhle džísku a triko.“

Čekal, co se z toho vyvine, a ládoval se knedlíkama, kdybychom mu to náhodou chtěli sebrat.

„To nemáš kam jít?“ prolomil Martin mlčení.

„K mámě nemůžu, ta je s tím, co sem mu zlomil čelist, a kdybych tam přišel, tak by zase dostal dvojku a hodil krovky, a já bych šel znova do báně.“

„Co je to ‚dvojka‘?“ ptal se Joska.

„Takhle,“ ukazoval, „jednu zleva, druhou zprava a hodíš krovky.“

Při pohledu na jeho pěsti jsem mu to docela věřil.

„A kde si spal?“ zeptal jsem se ještě.

„Tak různě, ve stohu, na nádraží, ale tam mě dycky vyhodili.“

„No, můžeš zatím spát u nás,“ navrhnul jsem, a kluk byl adoptován.

Jmenoval se Svát'a a sám si navrhnul plat deset korun za hodinu, že když je v tom i bydlení, tak si víc nezaslouží. Kráčeli jsme od Beránka a byli jsme čtyři: my tři a náš d'Artagnan.

Odpolední Slavie byla vždycky stejná: intoši řešili své problémy a mírnili tvůrčí muka panákama, a babky upíjely své kafička. Já jen tak seděl a koukal jako obvykle na Vltavu, jak se líně převaluje kolem Střeláku a mizí pod malostranským jezem. Měli jsme s Jirkou a Dalem další schůzku nad tou Havlovou hrou, ale já jsem přišel dřív, vytáhnul čistej papír a snažil se rychle něco vymyslet. Nešlo to, v hlavě jsem měl samý

cihly a maltu, což byla hlavní náplň posledních dní: sehnali jsme firmu, ze který chodili na šestou ráno, a aby to bylo levnější, dělali jsme se Svát'ou přidavače. Když ve dvě skončili, přišli meloucháři, tak jsme přidávali zase jim.

„Maltu, cihly!“ pokřikovali zedníci.

„Maltu, cihly!“ volali jsme z hecu my se Svát'ou.

Jednou byla malta moc řídká, pak zase naopak, ale časem ze mě byl mistr. Když odešli vpodvečer meloucháři, namíchal jsem si kolečko pro sebe a šel omítat sklad nebo něco, kde na tom nezáleželo, sám sobě přidavačem. Ted' jsem držel v mozolnatý ruce pero a snažil se něco napsat, jenže ten křehkej nástroj mi najednou připadal trochu nepatřičný.

„Čau, pane Pulkrábek,“ slyšel jsem Dala za zády. „Máte bílý noci?“ zeptal se a ukázal na můj prázdněj papír.

„Tak nějak,“ odpověděl jsem a opřel se do pohovky.

„Jirka dneska nepřide, točí ten film s šedým morem.“

„A jak to de?“ řekl jsem, možná trochu se závistí.

„Snad to bude dobrý, plno věcí se musí předělávat přímo na place, scénář se psal ještě za komoušů, a ted' už je to mimo.“

„Taky na tom děláte?“

„Trochu jó, ale mám tady ty věci, co jsme si domluvili minule,“ zamluvil to Dal a vytáhnul tlustý desky, plný všelijakejch papírů.

„Já taky,“ řekl jsem a ukázal na svůj prázdněj papír.

„Co je?“ zeptal se Dal.

„Je to v prdeli.“

„Co se stalo?“

„Konečná,“ vysvětloval jsem. „Co sem začal pracovat na domě, sem úplně vybilenej, nic nenapíšu. Pořád slyším jenom ‚Maltu, cihly!‘, nic víc.“

„Co ste říkal? ‚Maltu cihly!‘?“ opakoval Dal a napsal to velkým písmem na můj prázdněj papír. „Hele, to tam dáme, to je dobrý.“

Zasmál jsem se. „O. K., budu tam mít aspoň jednu větu, to budou tantíemy.“

„Co větu, to bude ústřední téma,“ vtipkoval Dal. „Maltu, cihly!“, na tom to celý postavíme.“

„Nesmíte jí mít moc řídkou!“

„Aby to nebyla sračka, že jó?“ smál se Dal.

„Přidáte cement, a je to v cajku. Ale vážně,“ pokračoval jsem, „budete to muset dotáhnou beze mě, fakt to nejde, nedá se to skloubit.“

„Chápu, napíšem vás do programu,“ zlehčoval to Dal.

„Titulní strana nebude špatná,“ souhlasil jsem.

„Třeba tam na venkově objevíte velký téma.“

„Něco jako ‚Cihly, malta‘?“ navrhnul jsem.

„Nebo ‚Slunce, seno‘.“

„To snad radši ne,“ dodal jsem.

Ještě chvíli jsme špílovali, Dal ukazoval, co připravil, a já přeci jen přidal pár nápadů, ale on už pak pospíchal pryč, tak jsem zase zůstal sám. Vltava se dál rozvalovala pod mostem Legií, ale už to nebylo jako před chvílí. Zmačkal jsem papír se svým tématem a hodil ho do popelníku. Inspicient povolil tahy a opona spadla. V divadle už jsem nehrál a teď jsem skončil i s psaním. Rozhlídnul jsem se znova okolo. Intoši tam byli pořád a babkám se sotva rozpustil cukr, ale já už si tu připadal trochu cize. Zavolał jsem číšníka, zaplatil a vyšel ven do jarního odpoledne. Coural jsem se Prahou a najednou jsem stál před naším ústavem. Mohl bych vyjít nahoru, napadlo mě, posadit se ke svému stolu, rozložit papíry, potom zavolat Kláře a dát si rande v Blatničce, poslouchat její problémy, trochu se opít a pak ji možná líbat před domem.

„Jé, ahoj, pane Pulkrábek, kde se tu berete?“ vytrhla mě z trudnomyslnosti Andrea.

„Kdysi sem tady žil,“ trochu jsem v tom ještě vězel.

„Pod'te s náma,“ zvala mě. Teprve teď jsem si všimnul, že má s sebou dvě kámošky.

„A kam kráčíte?“ zeptal jsem se už skoro normálně.

„Nevíme.“

„Tak to sme na tom stejně.“

„Jana má narozeniny, tak to dem někam slavit. Jó, já sem vás zapoměla představit. To je Jana, co má narozeniny, a to je Zdena, co má...“

„Velký kozy,“ chtělo se mi dodat. Stará forma byla zpátky.

„...co má narozeniny někdy jindy,“ dokončila tu větu Andrea po svém.

Holky byly rozjetý, zdálo se, že jsem přišel tak v půlce oslavy.

„Pulkrábek Jan, jméno mé,“ představil jsem se.

„Ahoj,“ řekly skoro sborově.

„Pan Pulkrábek mi napsal krásnej text k písničce,“ chválila mě Andrea.

„Jé, vy ste básník?“ zeptala se Zdena.

„Kdepák, já dělám podavače zedníkům,“ řekl jsem po pravdě.

Braly to jako výbornej vtíp a patřičně se zasmály. Začínalo mě to bavit.

„Co kdybych vás pozval na dvojku do Blatničky?“ navrhnul jsem.

Holky se začaly smát, jako bych se zrovna změnil v Charlie Chaplina a začal kolem nich šmajdat.

„Tak vtípný to zase nebylo,“ dodal jsem skromně, a Charlie byl proti mě břídil. Chechtaly se, že se to nedalo zastavit.

„Právě dem odtamtud,“ procedila skrz smích Andrea.

„To je nejlepší důvod se tam zase vrátit.“

Chytil jsem holky kolem ramen a otočil je. Asi už toho měly dost, protože smích nepřestával, ale kráčely poslušně zpátky do Blatničky. Bylo mi trochu divně u našeho oblíbenýho stolku – místo Kláry jsem tu seděl s trochu hromotluckou Zdenkou, která se smála každý větě, co jsem řekl. Tady by Charlie ztrácel čas, komunální bavič by to zvládnul stejně dobře. Dopil jsem skleničku na ex a cinknul s ní o pult.

„No tak, milý pátere, dáme další do sebe,“ citoval jsem úryvek z jedny hry.

„Ha, ha, ha, vy ste páter?“ smála se už trochu opile.

Měl jsem chuť se opít, potřeboval jsem to jako očistnou lázeň. Vygumovat si mozek. Andrea s Janou někde zmizely, snad šly domů, už jsem si to nepamatoval, ale Zdena vydržela. Byla z Kostelce jako Andrea a odchovaná tamější pálenkou, držela se mnou krok. Propadal jsem se

opilostí, ale hrdě jsem objednával další pití. Dřímota mi tlačila víčka, ale bylo mi tak dobře.

„Maltu, cihly!“ vykřikoval jsem přihloupě veselým hlasem.

„Cihly!“ řehkala se Zdena. „Malta!“

Ležel jsem na zádech a zíral do stropu. Praskliny v malbě tvořily podivuhodné obrazce. Snažil jsem se z nich něco sestavit, chvilku to vypadalo jako medvěd, ale pak se obrysy ztratily, a už jsem to znova nenašel. Čert vem medvěda, pomyslel jsem si. Potřeboval bych na záchod a napít se. Opatrně jsem se posadil, všechno se trochu zahoupalo, ale pak jsem zaostřil. Rozostřený to vypadalo líp. Seděl jsem nahej v posteli, vedle mě se jak hrošice rozvalovala Zdena. Ležela na boku, jedno prso rozlité po peřině a chrápala. U protější zdi stála druhá postel, na ní seděla princezna Sedmikráska a koukala na mě.

„Dobrej den,“ pozdravil jsem.

„Dobrej den,“ odpověděla.

Vylezl jsem z postele a začal se oblíkat. Šaty, do sebe zapletené, ležely poházený po podlaze.

„Nechod'te přes vrátnici, nebo bude průšvih,“ řekla princezna. „Musíte oknem v přízemí a pak přes plot. Stojí tam kontejner, to uvidíte.“

„Chtěl bych bejt váš poddanej,“ navrhnul jsem jí.

„Cože?“ nechápala.

„Ale nic. Díky.“

Hrošice chrápala jak dřevorubec.

„Vyřid'te, že...,“ začal jsem, ale pak jen mávnul rukou.

„Já vim,“ řekla princezna.

„Tak naschle. A opatrujte se!“

„Naschle,“ koukala na mě.

Vyšel jsem z pokoje. Štěstí, že byla sobota. Proplížil jsem se chodbou a vylezl ven přesně podle návodu. Seskočil jsem s plotu, šel podél něj až na hlavní a zahrnul za roh kolem vstupní brány. Vrátnej tam seděl jak ředitel zeměkoule a brejllil ven. „Barvy – laky“, četl jsem mu nad hlavou. V hlavě jsem měl prázdno, tak báječně prázdno. „Barvy – laky“, to není zlý,“ řekl by Dal a zapsal to tlustým fixem do textu.

Zase Velikonoce, letos bez narozenin, zato jakoby v jiným světě, v jiným čase. Už se rozneslo, co tady s Jorskou podnikáme, tak se nahrnulo plno zvědavců. Připadal jsem si jako průvodce po zřícenině, chybělo mi jen ukazovátko a pokladna v přízemí.

„Tady chcete mít hospodu?“ ptala se nevěřicně Blanka.

„Jasně, v červnu otvíráme,“ nutil jsem se do optimismu.

„Moc přepychově si teda nežijete,“ rozhlížela se kolem.

„To je takovej náš koníček, málokdo si může dovolit bydlet na rumišti.“

„Ale už sme udělali kus práce, že jó?“ pochválila se Simona, která se najednou objevila za mnou.

Moc jsem ji pracovat neviděl, ale možná tu párkrát s koštětem proběhla. Nechal jsem to bez komentáře. Zezdola se tlačili další, tak jsem popošel nahoru. Poslední šel Dal, protože byl za rohem zaparkovat auto.

„Helejte, pane Pulkrábek, to fakt myslíte, že se to dá stihnout?“

„Musí, už sme rozeslali pozvánky na tu prázdninovou školu. Ostatně vy tam budete taky účinkovat.“

„Já vim, jen se ptám, abych věděl, jestli s tím mám počítat.“ Začal procházet domem místnost po místnosti, překračoval hromady sutě, zakopával o roztahaný dráty a kroutil hlavou: „To teda nevím, to fakt nevím, je tady uděláno strašný práce, ale eště toho tolik zbejvá.“

Nezdálo se, že by mi zrovna dodával optimismu, ale já věřil, že to stihneme. Snad i proto, že jsme to dělali vlastnímá rukama a každé večer viděli pokrok.

„Patnáctýho června přijed'te s divadlem a já vám tu uvařim kafe,“ řekl jsem furiantycky.

„Dobrý, to beru,“ řekl Dal a rozhlížel se po staveništi.

„Tak platí,“ napřáhnul jsem ruku.

„Přijedem s kapelou a zahrajem tu v lokále na zahájenou,“ stisknul mi dlaň.

„Budu vám rezervovat stůl,“ dodal jsem sebejistě.

Moc tomu asi nevěřil, ale moje odhodlanost ho přeci jen trochu zviklala, tak obcházel znova dům a pokyvoval hlavou.

V sobotu by z nás měl Pavka Korčagin radost, skoro bychom si zasloužili nějakou budovatelskou báseň od Majakovského nebo Kohouta, ale neděle nám to pokazila. Pracovní morálka brigádníků upadala a nakonec jsem dělal jen já s Joskou. Náš schovanec Svát'a udílel rady, odpovídal na dotazy a sděloval zkušenosti z pobytu na „druhý straně“. Najednou to nebyla nevýhoda, ale spíš naopak, protože pro většinu z nás to bylo první setkání s někým, kdo to zažil na vlastní kůži.

„Dostal dvojku a hodil krovky,“ slyšel jsem každou chvíli jeho oblíbenou větu.

Joska někam zmizel se Simonou, asi do ponorky. Poznávat oceánský hlubiny ho bavilo čím dál častěji, jen někdy míval potíže s dekompresí, protože se vracel celej uřícenej. Pak jsem si vzpomněl, že ještě nemám pomlázku, tak jsem se vyplížil za Svát'ovejma žádama, sednul do auta, a tak jak jsem byl špinavej a zaprášenej, vyjel z města. Zastavil jsem u rybníka, stejně jako loni, kola těsně u vody, parník právě před vyplutím. Ale letos žádný vlny, ani vítr, nýbrž slunce a pohoda. Vlastně první narozeniny. A co Ten s trnovou korunou? napadlo mě. Už měl vystaráno, seděl si někde nahoře v teplém místečku, ale do toho já měl ještě daleko. Zdálo se, že by mi to zase nandal. Vystoupil jsem a začal hledat vhodný křoví. Upletl jsem něco, co pomlázku moc nepřipomínalo, ale když jsem s ní švihnul, svištěla pěkně. Svůj účel splní, pomyslel jsem si a nasednul do auta. V domě se snad ani nehnuli.

„Dostal dvojku a hodil krovky,“ opakovalo se vytrvale.

Sny jsem měl krásný, jen jsem nechápal, proč v nich někdo pořád ječí a piští.

„Aúúú, pomóóó, zachraňte mě!“ křičely hlasy.

Tak jsem otevřel oči a skoro začal křičet taky. Dal a několik nedočkavců pobíhali po domě a honili holky. Nebyl jsem si jistej ani na svém slamníku, tak jsem raději vstal a šel je taky symbolicky poplácat.

„Deme k nám, musíme vyprášit mámu!“ křičel bujaře Joska.

„Dem na ní!“ přidal se Milánek.

„Tak mi to pak budete vyprávět,“ volal Pavlík ze spacáku a mával pomlázkou.

Přešli jsme náměstí, vlezli do domu, pak po schodech nahoru a už jsme klepali na dveře.

„Jen podťe dál, chlapci,“ ozvalo se.

Vstupoval jsme trochu váhavě. Co přijela Joskova sestra, nechodil jsem tam – voda už u nás taky byla –, tak jsem měl obavy, jaký bude přijetí. Štokrdle sice volný, cigárka jsem taky neviděl, ale stála za stolem a usmívala se. Bylo proč: stůl plnej chlebičků, vajíček, i ovárek se našel a uprostřed jako blizna mezi pestíkama velká láhev meruňkovice. Tahle kytky sice v atlasech chyběla a do herbáře bych ji taky necpal, ale málokterej botanik by odolal. Skoro jsme zapomněli, proč jsme přišli, jak se všichni nahrnuli kolem stolu.

„Jen si vemte, nestyďte se,“ pobízela nás.

„Teda pani Bláhová...“, kroutil jsem hlavou a koštoval chlebičky.

„Hlavně že vám chutná, pane Pulkrábek, jen si dejte, mám ještě jednu mísu ve špajzu.“

„Pani Bláhová, to je taková pochoutka!“ rozplýval se Milánek.

„To si musíte dát jednu s náma,“ čepoval Dal meruňkovici.

„Depák, takhle po ránu já nemůžu,“ odmítala paní Bláhová. „Ale vy si nalejte, já tohle stejně nepiju.“

„A co pijete?“ nenechal ji Dal.

„Ted' už nic.“

„Ale, mami,“ vložil se do toho Joska, „když je něco sladkýho, tak si dáš, jen neříkej.“

„Tak snad to černý pivko, jinak nic. A to si ho musím vohřát s trochou griotky, aby to nebylo tak hořký.“

Při představě toho nápoje mi naskočila husí kůže, loknul jsem si trochu meruňkovice, abych to zahnal a zeptal se: „To tady ale musíte mít griotku?“

„Někde tady možná bude,“ zdráhala se.

„Tak jí vytáhni, mami, a dej si jednu s náma,“ přesvědčoval ji Joska.

Nakonec se přesvědčit nechala, přinesla ze špajzu láhev griotky, nalila skleničku a tůkla si s náma. Meruňkovice pomalu ubejvalo, a když přišel Pavlík, kterej se nás nemohl dočkat, zůstaly už jenom pestíky – nezbejvalo tedy, než pít griotku. Už jsme se skoro zvedali k odchodu, když se ke mně přitočila paní Bláhová.

„Tak jsem jim to tam vodnesla, pane Pulkrábek.“

„Co ste komu vodnesla?“ nechápal jsem.

„Nó, tu legitimaci, stejně sem tam nechodila, tak k čemu mi to bylo?“

Koukal jsem na ni užasle a chvíli mi trvalo, než jsem se zmožil na odpověď, bylo to příliš neuvěřitelný.

„Tu legitimaci?“ zeptal jsem se ještě jednou.

„Jó, tu.“

„Vy ste vystoupila ze strany?“

Všichni ztichli a Joska zkoprněl.

„Fakticky mami?!“

„No šla sem za Pěnkavou – víte, to je tady předseda –, dala sem mu to, tu legitimaci, takový léta sem jí měla, a povídám: ‚Tady to máte, tak mě vyškrtněte.‘“

„Ježiš, to je skvělý!“ neudržel se Dal.

„Počkejte,“ okřiknul jsem ho. „Co říkal?“

„Pěnkava?“

„Jó, Pěnkava,“ opakoval jsem dychtivě.

„Říkal, ať si to eště rozmyslim, abych pak nelitovala, tak sem mu to tam položila na stůl a šla sem. Jenže von za mnou vyběh a chtěl mi jí dát zpátky a začal, že za to můžou ty Pražáci, co sou s našim Joskou. Tak sem se na něj votočila a povídám: ‚Josefe, už si viděl věž z druhý strany?‘, a von na mě jenom koukal, tak sem ho tam nechala stát i s tou mojí průkazkou a šla sem. Ale Rud’áška беру dál, já už sem zvyklá, kde tam sou programy televize, a je to velkej papír,“ dodávala skoro provinile.

„Teda, paní Bláhová, to vám gratuluju!“ řekl jsem obřadně. A jak jsem byl tou meruňkovicí a griotkou obluzenej, dal jsem jí velkou pusou na tvář, a teprve pak mi došlo, že jsme ji vůbec nevyplatili. Pomlázky stály v koutě, my se cpali chlebičkama a dopíjeli griotku. Probraly nás

až věžní hodiny – odbíjely poledne. Vypotácel jsem se s ostatníma ven, trochu to houpalo, tak jsme opatrně přepluli náměstí k nám, přivázali prám, kterej jsme si přivezli místo pentlí a vajíček, a ještě chvíli postáli na molu. Bylo po Velikonocích, těch nejlepších.

Stál jsem před poštou a vyklepával z vlasů vápno. Byla sobota a já už se skoro čtrnáct dnů nedostal domů, navíc jsem ani nezavola, a tak jsem se připravoval na kázání, který mě asi nemine. Sahal jsem po klíce, když se dveře otevřely, aniž bych se jich dotknul. Proti mně stála paní Karasová, místní pošťačka.

„Ježiš, to už zavíráte?“ zeptal jsem se zděšeně a mrknul na hodinky. „Vždyť je teprve půl jedenáctý!“

„Jen klid, vedoucí tam eště je.“

„Vedoucí ste přece vy,“ nechápal jsem.

„Zaplat' bůh, už ne. Prvního du do důchodu, a tak tu mám za sebe náhradu.“

„Teda na důchodkyni nevypadáte,“ lichotil jsem jí.

„Už je to tak,“ povzdechla si.

„To se mi po vás bude stejskat,“ řekl jsem upřímně, protože byla jednou z mála, co nám skutečně drželi palce.

„Já si k vám přídu na kafíčko, až votevřete.“

„Máte ho u mě.“

„Tak na shledanou,“ rozloučila se.

„Na shledanou,“ odpověděl jsem jí a vešel na poštu.

Nikdo tam nebyl. Umakartový přepážky, starodávná váha na balíky, nad ní Havel v rámu, co zdědil po Husákovi. Takováhle bejvala i naše pošta v Praze, jenže tam bylo navíc potrubí se světýlkama, kterým lítaly kapsle plný dopisů a rachotily jak ozubená dráha. Tady bylo ticho. Zakašlal jsem, ale nic se nestalo.

„Holá, je tu někdo?“ zavola jsem do prostoru.

V zadní místnosti vrzla židle, klíč zarachotil v zámku trezoru a bylo slyšet kroky.

„Promiňte, neslyšela sem vás přicházet,“ omlouvala se.

„Minul sem se ve dveřích s pani Karasovou, proto ste mě asi neslyšela,“ říkal jsem pomalu a prohlížel si ji.

Pokud mohla mít gazela ženskou podobu, tak to byla ona. Ty asi tři kousky oblečení, co měla na sobě, mohla klidně nechat doma, protože na ní byly přilepený jak druhá kůže. Začal jsem přemýšlet, jestli se nedám k pošťákům.

„Co si budete přát, pane Pulkrábek?“ probral mě její hlas.

Nezbylo mi než zvednout oči trochu vejš a doufat, že si nevšimla, kam tak upřeně zírám.

„Vy mě znáte?“ podivil jsem se.

„A kdo by vás tady neznal?“

„Nikdo mě tu nezná,“ oponoval jsem jí.

„Všichni vás znají.“

„Ale já neznám vás.“

„Já sem tady cizí.“

„Tak sme tedy dva cizinci v cizím městě.“

„To si myslíte vy,“ nedala se.

„A vy né?“

„Budem zavírat,“ nechala to bez odpovědi.

„Ale moh bych si eště zavolat do Prahy?“

„Můžete.“

Nadiktoval jsem jí číslo domů a díval se, jak ho vytáčí na starým bachelitovým telefonu. Pak si připravila stopky a poslala mě do kabiny. Zase tam nesvítilo světlo, tak jsem zkoušel poskakovat, abych sepnul vypínač v pohyblivý podlaze, ale ten patent už byl moc unavenej. Nechal jsem toho a stál skoro ve tmě, povídal s mámou a kulatým okýnkem jak z parníku pozoroval Gazelu. Seděla za přepážkou a sledovala stopky. Máma už se divila, že jsem dneska tak výřečnej a nepospíchám, ale v kajutě nebylo špatně, asi díky tomu výhledu. Zavěsil jsem, rodiče už byli smířený, táta dokonce slíbil, že mi přijede pomoci. Vrátil jsem se k přepážce. Už to měla spočítaný.

„Bude to osumnáct korun čtyřicet, pane Pulkrábek, a nemusíte poskakovat, je prasklá žárovka.“

„Někdy to fungovalo,“ řekl jsem a vysázel peníze na umakart.

„Nestačili mi to opravit.“

„Jestli máte žárovku, tak vám jí klidně vyměním,“ nabídnul jsem se.

„Mám, ale nejde sundat ten kryt, jinak bych to udělala sama.“

„Můžu to zkusit?“

„Zkuste.“

Vrátil jsem se zpátky do kajuty, dveře se za mnou zavřely a neviděl jsem nic, hmatal jsem pod stropem a zkoušel dveře podržet nohou, ale chyběly mi další končetiny. Takhle to nešlo.

„Víte, asi bych potřeboval pomoct a možná by byla dobrá židle,“ poprosil jsem.

Gazela se prosmekla ven, vzala židli a novou žárovku.

„Neni to tak jednoduchý, že jó?“ řekla trochu jedovatě.

„Uvidíme,“ nekomentoval jsem to.

Postavil jsem židli dovnitř a Gazela držela dveře. Potil jsem se pod stropem, šroubečky byly ožvejkány a bez kleští jsem neměl moc šancí, ale ta vyhlídka svrchu byla tak dobrá, že mi to zas tolik nevadilo.

„Nepotřebujete pomoct?“ zeptala se.

„Kombinačky nemáte?“

„Taky mně chyběly.“

Slezl jsem dolů se židle. Tak to máme už dva nula, napadlo mě. Navíc ten druhý gól byl napůl vlastní.

„Zejtra vám to vyměním.“

„To asi ne.“

„Jakto?“

„Je neděle.“

„A v pondělí?“

„Budu ráda.“

Vrátil jsem židli na místo, Gazela se zase protáhla zpátky za přepážku a já vykročil k východu.

„A děkuju vám za spojení,“ otočil jsem se ještě.

„Neni zač, na shledanou.“

„Na shledanou,“ pokývnul jsem a vyšel ven.

Začal jsem studovat vývěsku na zdi, bylo to až úplně dole: „Odpovědná vedoucí – Kamila Bednářová“. To se mohlo hodit, dva jedna by vypadalo mnohem líp.

Kleště mi nadouvaly kapsu a vítr mě nutil do předklonu. Pošta v rohu náměstí byla jako zátoka na rozbouřeném moři. Přistál jsem u přepážky a vyhlížel Gazelu, ale ty kroky ze zadní místnosti patřily do jiný generace.

„Á, pan Pulkrábek, dobrej den,“ pozdravila mě paní Karasová. „Jdete telefonovat, nebo na tu žárovku?“

„Na žárovku,“ přisvědčil jsem a řekl si, že tři nula je ještě pořád dobrej začátek.

„To budete hodnej. Já vám jí podám a podržim dveře,“ řekla paní Karasová radostně.

Strčil jsem zatím židli do kabinky a začal odmontovávat kryt. Šlo to dobře. Vyndal jsem starou žárovku a čekal na novou. Celý to trvalo snad tři minuty.

„Vy ste ale šikovnej, samotný bysme si s tím neporadily, a údržbář sem chodí jednou tejdně.“

„To byla maličkost. A vy ste tu sama?“ nedalo mně to.

„Ženský sou na obědě, ale to vás asi tak nezajímá, a slečna Bednářová jela na okresní poštu převzít pověření.“

„A to tak najednou?“ vyzvídal jsem.

„Né, to je normální, eště sme tu tejden spolu a pak já končim.“

„Ona není odsud?“

Paní Karasová se na mě podívala, jako by mně sdělovala nějaký poštovní tajemství, jestli něco takovýho vůbec existuje: „Je z Bělčovic, to je asi pět kilometrů odtud, taková skorosamota, jen dva tři baráčky a statek.“

„Aha,“ přikývnul jsem a paní Karasová se rozpovídala.

„Nedodělala vysokou školu, a tady jí slíbili byt, tak to vzala. Považte, hned je vedoucí, a tady ženský tu seděj deset let – a nic.“

„Třeba nemaj kvalifikaci,“ namítnul jsem.

„Maturitu nemaj, to je pravda, ale já jí taky neměla.“

„To víte...,“ snažil jsem se z toho nějak vybruslit.

Když paní Karasová spustila, bylo to, jako když otevřou stavidla na Rožumberku. Naštěstí vešel takovej postarší pán, tak se musela vrátit zpátky za přepážku.

„Tak eště jednou děkujem, pane Pulkrábek.“

„Nemluvte o tom, a na shledanou,“ rozloučil jsem se a vyšel z ven.

Vítr mě odfoukl až na naši stranu náměstí. Zrovna jsem míjel obecní vývěsku, když mě to praštilo do očí. Mezi plakátem na diskotéku a omšelou pozvánkou na hasičskej ples tři písmena na bílým papíře: „KSC“. Až mi z toho naskočila husí kůže. Srpy a kladiva sice přetavili v třešinky, ale z těch písmen šel mráz.

„Předvolební shromáždění občanů v kulturním domě,“ četl jsem polohlasem.

Že si to vůbec dovolej, po tom všem, pomyslel jsem si, hroší kůže jim teda nechyběla. Vrátil jsem se zpátky do domu. Joska s Martinem a Svátou seděli na hromadě cihel a svačili.

„Komouši se zase houfujou,“ pravil jsem posmutněle.

„Jak to, co se děje?“ ptal se Martin.

„Agitujou do voleb, maj dneska v kulturáku předvolební schůzi,“ vysvětloval jsem.

„Že je hanba nefackuje!“ ulevil si Martin.

„Tak je pudem nafackovat my,“ navrhnul Joska.

„Dám jim dvojku a hoděj krovky,“ glosoval to Svát'a.

„Fackovat je nepudem, to je jejich specialita, ale podívat bysme se tam mohli,“ doplňoval svůj nápad Joska.

„Je to v šest, tak skončíme dneska trochu dřív a můžeme jít rovnou v montérkách, aby to bylo stylový,“ dodal jsem.

Ta představa mě docela pobavila a vrátila se mi dobrá nálada, kterou mně ten plakát sebral. Chtěl jsem se zapojit do práce, ale překáželo mi v tom nějaký kolo, který jsem neznal.

„Čí to je?“ zeptal jsem se.

„Moje,“ ozval se Svát'a. „Teda ted' už asi vaše.“

„Jak, naše?“ nechápal jsem.

„Koupil sem ho od Sváti,“ vysvětloval Joska. „Pamatujete, jak sme se bavili, že by nebylo špatný mít i půjčovnu kol? Tak Sváťa se do toho pustil, a tohle je první úlovek.“

„Bylo jen za tři stovky,“ chlubil se.

„Dobrá,“ pochválil jsem ho.

I když ta plečka za moc nestála, byl jsem rád, že se Sváťa chytnul. Poslední dobou z něj to nadšení trochu vyprchalo, a tak jsem se bál, jestli ho to nepřestává bavit.

Před šestou jsme zaparkovali kolečka, Sváťa je začal umývat a vůbec tak trochu poklízet na stavbě. Na schůzi se mu nechtělo, proto jsme vyrazili jen ve třech. Ani jsme si neumyli ruce, jen trochu vyprášili montérky a odupali boty. Kráčeli jsme přes náměstí a pak ven bránou na panelákový předměstí. Tam na místě bývalejch kulackejch statků stál největší pomník minulý éry – kulturní dům. Kdyby se dal komunismus postavit z cihel, tak tady ho měli. Už na schodech jsme zaslechli kousky projevu a já měl najednou dojem, že je všechno zpátky. Vešli jsme, sál byl skoro plnej, jednotný obecnostvo v nepadnoucích kvádrech a polyesterovejch svetříkách. Průměrnej věk jim kazilo několik zbloudilců, který měli šediny teprve před sebou. Montérky neměl kromě nás nikdo. Sedli jsme si do poslední řady a začali se rozhlížet.

Za řečnickým pultíkem zrovna stála jedna taková zasloužilá a hovořila, zaposlouchal jsem se a nelitoval.

„Víte, soudruzi, já když jsem dnes jela tou vaší krásnou krajinou do toho vašeho krásného městečka, vůbec, ale vůbec jsem nestála o to, zkrátit si cestu přes sousední Rakousko. Víte, já nestojím o ty jejich vesnice, o to falešné pozlátko, já raději jedu přes ty naše bílé vesničky s velkými kravíny a zemědělskými družstvy i s přidruženou výrobou, a přes ty naše velké lány toho našeho šťavnatého obilí. Za tím vším vidím vaši práci, soudruzi, to odříkání a každodenní dřinu. Já jsem tak jezdila vždycky a žádný cestovní pas mi nechyběl, a tak jsem ráda, že jsem zase u vás, tady v tom krásném kulturním domě, co jste si tu postavili vlastníma rukama. A promiňte, jestli mě to tak nějak trochu dojalo...“

Zaburácel potlesk, soudružka si osušila koutek oka kapesníkem a předala mikrofon vedle sedícímu soudruhovi. Tohle byla profesionálka, zdála se mi nějak povědomá, jak tam stála za pultem skoro jako v samoobsluze. Nadšení nekončilo, rozhlížel jsem se po sále, po těch lidech dychtivě hledících někam výš, dopředu, na řečníka za rudým pultíkem. Ale něco podobného jako před chvílí už nikdo nepředvedl, tak jsme chtěli jít domů, ale přišla diskuse. Kdo chtěl promluvit, musel nahoru k mikrofonu. Zvednul jsem ruku, abych se přihlásil, ale nikdo si mě nevšímal, třepal jsem jí nad hlavou bez výsledku. Nezbylo mi, než vstát a vydat se k pódiu rovnou. Jak jsem se blížil k prvním řadám, lidi si mě všimli a šum v sále pomalu utichal.

„Ale vy tam nemůžete!“ vykřikovala na mě tlustice ve fialovém svetříku v první řadě.

„Proč bych tam nemoh? Já du diskutovat.“

„Ale to je naše diskuse,“ odporovala.

„Milá dámo,“ vychutnal jsem si ji, „vy už o tom teď nerozhodujete, na to si budete muset zvyknout.“

„Sklapni, ty sajrajte!“ ozvalo se z druhý strany.

Nevole stoupala, ale já už byl u schůdků na pódium.

„Chtěl bych se přihlásit do diskuse,“ řekl jsem nejbližšímu pořadateli. „Asi ste mě přehlídli.“

Pořádající soudruzi na sebe nejistě pošilhávali.

„Vyhod'te ho! Co tam leze?“ ozývalo se ze sálu.

„Co se tady bude roztahovat, přivandrovalec jeden!“ přisadil si někdo přes uličku.

Ale nejmladší z organizátorů, asi někdo z okresu, mi pokynul a já zamířil k rudému řečnickému pultíku. Bylo to skoro jako v divadle. Taky jsem stál před mikrofonem, sucho na patře a vzrušení před první větou. Jenže místo souznění publika, naladěného na stejnou vlnu a dychtivého po každý větě, čelil jsem tady tvářím, který by mě nejraději viděly houpat se někde na trámu anebo aspoň trávit zbytek života ve slujích uranového dolu. Světlo na mě svítilo, tak jsem začal stejně, jak jsem byl zvyklej – chvílku natáhnul to ticho před první větou a pak

spustil: „Dobrý, dobrý večer“, ale něco nebylo v pořádku, zatukal jsem na mikrofon. Nic, byl hluchej. Podíval jsem se vedle ke stolu na toho mladšího soudruha.

„Nejde mikrofon, můžete s tím něco udělat?“ požádal jsem ho.

Soudruh vstal, přišel k pultíku a zaklepal na něj jako já před chvílkou. – Nic, hluchý.

„Soudruzi,“ obrátil se do sálu, „neni něco s tím mikrofonem?“

Zkusil do něj fouknout, ale bez výsledku.

„Pusťte, prosím, ten mikrofon,“ řekl důrazně.

Zase na něj poklepal a podíval se nešťastně na mě.

„Hned to bude,“ ubezpečoval mne.

„Tak soudruzi, pusťte to, takhle to přeci nejde, to nemá cenu,“ žadonil.

Ale soudruzi nic, jenom ticho. Otočil jsem se do sálu, zhluboka se nadechnul a zakřičel: „Tak takhle vypadá diskuse po bolševicku? Děkuju, to mně stačilo!“ seskočil jsem s pódia a kráčel středem sálu k východu. Kluci se ke mně přidali, a jen za náma zapadly dveře, začali jsme se řehtat.

„To nemělo chybu!“ pochvaloval si Martin.

Dveře se zase otevřely a v nich ten mladší soudruh.

„Podívejte, nezlobte se, takhle by to nemělo vypadat. Pojd'te zpátky, já zařídím, abyste moh vystoupit,“ snažil se.

„Děkuju,“ odpověděl jsem. „Já sem úplně spokojenej, líp bych to už neřek.“

„Ale já bych byl vopravdu rád, kdybyste vystoupil, rozmyslete si to eště,“ naléhal dál.

Joska se na něj otočil s vážnou tváří: „Víte, soudruhu, my už nemáme čas, my musíme na pivo.“

„Světú mír, a né bombu!“ doplnil to Martin.

„Kdo seje vítr...,“ začal jsem.

„...sklízí amonné soli!“ doplnili kluci repliku.

Pak jsme se otočili a zanechali toho mladšího soudruha stát a vyjeveně zírat v předsáli toho jejich „krásného kulturního domu“. My museli na pivo.

Byla zase sobota, mířil jsem přes náměstí na poštu telefonovat. Místo moře to byla tentokrát poušť a já se ploužil vedrem. Jako stejnokroj zase montérky, ale už byly čistší, ne od malty, ale od malbytu, vápna a sádry. Už se pracovalo na povrchu a vypadalo to, že brzo odložíme štětky a špachtle a začneme cítit a leštit. Sváťa si koupil košili a kalhoty na slavnostní otevření a snad poprvé v životě měl něco normálního na sebe. Taky sehnal několik dalších kol a naše půjčovna začala dostávat obrysy.

„Eště jim dáme jednotnej nátěr ve firemních barvách a vlaječku,“ pochvaloval si Joska přírůstky.

Jenže zatím jsme neměli ani firemní barvy ani vlajku, a hlavně ani jméno pro náš podnik. Říkat mu prostě „dům“ nestačilo. Jak jsem kráčel na poštu, přemýšlel jsem o tom, jako vždycky ve volnejch chvílích. Chtěli jsme tam nějak dostat naši spojitost s divadlem, tak jsme ohýbali a komolili jména hlavních postav našich her, tvořili novotvary, ale k ničemu to nevedlo – nějak se ta celková stupa nedala do jednoho jména vtěsnat. Ale pak jsem zrovna míjel budovu školy, jako už tolikrát, když můj pohled sklouznul na smaltovanou tabulku vedle vchodu. „Základní škola, I. stupeň,“ stálo tam. Stupeň! Jak to vlastně bylo jednoduchý, to bylo přesně to slovo, co jsme potřebovali. Několikrát jsem si ho zkusil říct a docela se mi zamlouvalo. Nechal jsem poštu poštu a otočil se zpátky. Joska s kýblem a štětkou dolad'oval nátěr. Máznul štětkou, pak poodstoupil a kriticky to pozoroval.

„To nemá chybu,“ pochválil jsem ho.

„Má to chybu,“ opáčil Joska a znova máznul štětkou.

„Tak a ted' mám pro vás já něco bez chyby.“

„A co?“

„Mám už asi název pro náš podnik.“

„Jakej?“ ptal se Joska dychtivě.

„Stupeň.“

„Stupeň?“ opakoval Joska.

„Jo, Stupeň, jako stupa,“ vysvětloval jsem.

„Čoveče, pane Pulkrábek, to je dost blbý, to by se mohlo ujmout.“

„Že jo,“ podpořil jsem ho.

„Stupeň,“ opakoval si Joska.

„Stupeň,“ testoval jsem to já.

„Vono by to taky mohlo bejt jako stupínek, a to je vlastně skoro pódium,“ rozebíral to dál Joska.

„Jasně,“ pochopil jsem. „To divadlo je tam vlastně dvakrát. Ani mě nenapadlo, že je to vlastně tak dokonalý,“ pochválil jsem se.

„Dem do Stupně, náš Stupeň, vítejte ve Stupni,“ zkoušel si Joska. „Zní to docela dobře.“

„Tak schváleno, podepsáno, navrhuju na to dva oslavný lahváče,“ a vylovil jsem z basy dva kousky.

„Na Stupeň!“ cinkli jsme lahvema o sebe.

Polknul jsem pivo, až se do mě dala ve studeným průjezdu zima.

„Sakra, musím eště na poštu,“ vzpomněl jsem si.

„Tak sebou hod'te, je sobota, za čtvrt hodiny zavíraj.“

Vyrazil jsem z domu, teda vlastně ze Stupně, zase na náměstí a rázoval pouští k poště. Přišel jsem ještě včas, nikde nikdo, jen umakart a přepážky.

„Dobrej den, pane Pulkrábek,“ uvítala mě Gazela. „Budete telefonovat?“

„Rád bych, slečno Kamilo.“

Nehnula ani brvou, ale co taky mohla dělat, nadiktoval jsem jí telefon, a byl přeci jen trochu zklamanej její reakcí. Vytočila to zas na tom přístroji, co tam snad měli ještě od Bella, připravila si stopky a čekala s tou historickou soupravou na spojení, ale bylo obsazeno, tak to musela zkoušet znovu. Nic lepšího než ona tam ke koukání nebylo, tak jsem si ji zase prohlížel. Ke svým tradičním třem kouskům oblečení nic nepřidala, a jak se tak skláněla nad telefon, všimnul jsem si, že má mezi tmavšíma vlasama jeden pramen světlej, úplně blond'atej.

„To je pravý?“ ukázal jsem na loknu.

„Samozřejmě.“

„Dobrá,“ pochválil jsem ji.

„Ale asi si to nechám obarvit.“

„To nedělejte.“

„A proč?“

„Jednak vám to sluší, a pak je to prej příznak geniality.“

„Hm, další důvod k obarvení.“

Chtěl jsem dodat něco dalšího veselýho, ale už se dovolala, tak jsem musel do kabinky. Zase nesvítla, ale stačilo jen dupnout, a fungovalo to. Mluvil jsem s tátou a zároveň ji pozoroval kajutovým okýnkem. Vytáhla zrcátko a prohlížela si tu whistlerovskou loknu, natahovala ji a nakrucovala, ale pak to vzdala a vrátila zrcátko do kabelky. Zavěsil jsem sluchátko do vidlice a šel zaplatit.

„Tak kolik to dělá dneska, pani vedoucí?“ zeptal jsem se provokativně.

„Dvanáct padesát.“

Dal jsem jí dvacetikorunu a ona mi vracela zpátky.

„Tady máte sedum padesát,“ sázela mi drobný na pult. „A to první oslovení bylo lepší, pane Pulkrábek.“

„Taky se mi víc líbí, slečno Kamilo.“

„Eště něco?“ zeptala se.

„Žárovka svítí?“

„Když si trochu poskočíte. Ale děkuju vám, skoro sem zapoměla,“ omlouvala se.

„Třeba zase praskne. Tak zatím na shledanou,“ loučil jsem se.

„Na shledanou, pane Pulkrábek.“

Vypadnul jsem zase do pouště, písek šustil pod nohama a já přemýšlel, jestli se nebude Gazela moc bořit, ale ona se v tom asi vyznala líp než já.

Tak jsem zase seděl ve Slavii a koukal ven. Cizinec ve městě, napadlo mě, tady plynul čas jinak a já už nebyl jeho součástí. Ten proud, s kterým tu všichni bojovali, mě nemohl strhnout, protože já stál na břehu a pozoroval jejich zápolení s nadhledem domorodce nad spěchajícím bankovním úředníkem. Pozoroval jsem Střelák a Petřín, určitě plnej milenců, a rozhlednu možná ještě pořád s tou prázdnou láhví. Lodičky se houpaly na Vltavě, tramvaj skřípěla v zatáčce kolem Národního divadla

a moje nálada byla rozpoložením veterána na opuštětku, kterýho za pár dní čekají zpátky v první linii.

Za deset dní jsme otvírali Stupeň a já tady nasával kavárenskou atmosféru, kterou jsem tam chtěl taky dostat. Ale měl to bejt i pulzující noční bar a zároveň tak trochu anglickej klub, tedy takovej pejskokočičí dort, snad jen bez těch okurek se šlehačkou. V jedný žižkovský hospodě tohle vyřešili docela jednoduše: do deseti hodin to byla normální restaurace, pak číšník roztáhnul závěs, kterej skrýval barovej pult, zdrazil pivo o dvě koruny a rázem se všichni ocitli v nočním podniku. Zamíchal jsem kafe, už docela vychladlo, zvednul ho ke rtům, a vtom jsem zahlídnul Dala. Plížil se nějak sklesle prostředkem Slavie.

„Á, pane Pulkrábek, tady ste.“

„Čau,“ pozdravil jsem.

„Čau,“ odpověděl Dal a zhroutil se na pohovku.

„Nejste ňákej zničenej?“ zeptal jsem se.

„Asi eště nic nevíte...“

„Co bych měl vědět?“ znejistěl jsem, protože Dal mluvil nezvykle vážně. „Nějakej průser?“

„Jirka byl u estébáků,“ řekl Dal suše.

„Na výsledku?“ podivil jsem se. „Copak je eště nezrušili?“

„Nebyl na výsledku, sám byl estébák.“

Někdo mě zezadu št'oural hřebíkem pod žebra a druhej mě dusil polštářem, ale ten pingl, u kterýho Dal zrovna objednával kafe, si ničeho nevšimnul, a tak se mi to možná jenom zdálo. Zbavil jsem se roubíku a nadechnul se.

„Je to jistý?“

„Je.“

„Mluvil ste s nim?“

„Ne, nikde neni.“

„Kurva práce, proč zrovna von? Do prdele!“ ulevoval jsem si, až se in- toši otáčeli, jen jsem litoval, že se nějakej neozval, abych mu moh jednu natáhnout.

„To neni možný, Jirka...“

„Taky sem tomu nemoh věřit, ale mám to z několika zdrojů, táta se zná s plno lidma na Barrandově, a ty maj svý kontakty a všichni to potvrdili.“

„Jak dlouho to víte?“

„Čtyry dny, ale od včerejška to je na tuty.“

„Mluvil s nim někdo?“

„Ne, nepřišel ani na postsynchrony, nikdo neví, kde je.“

„Co jeho rodiče?“ napadlo mě.

„Mluvil sem s nima, ale nic z nich nevypadlo.“

„Co budem dělat?“

„Nevim,“ odpověděl Dal.

Možná jsme to měli čekat, pořád jsme si z toho dělali srandu, že minimálně jeden z nás musí bejt estébák, že při tom počtu lidí, co je v divadle, není možný, aby tam nebyl. Znova jsem viděl právě Jirku, jak stojí na stole a huláká: „A nyní připijeme na zdraví tomu chrabrýmu estébákovi, kterej to tady s náma musí vydržet!“

„Dostane přednostně nový játra, až ho odrovnáme,“ dodával tenkrát Martin Krátký.

Všichni se tomu řehtali, ale teď, když na to došlo, bylo po srandě.

„Čoveče, já tomu nemůžu uvěřit, přece nemoh bejt takovej hajzl,“ pochyboval jsem.

„Co víte? Třeba ho zmáčkli,“ poznamenal Dal.

„Chtěl bych s nim mluvit, takhle to nemůžu vzít,“ kroutil jsem hlavou.

„No právě, jenže von zmizel, a to je dost divný.“

„Já vim, to není normální,“ souhlasil jsem.

„Třeba se objeví a vysvětlí to,“ neztrácel Dal naději.

„Možná,“ připustil jsem.

Chvíli jsme jen tak seděli a snažili se s tím nějak vyrovnat, ale nebylo to tak lehký, po těch letech.

„Hele, mám tu pro vás ten návrh loga,“ změnil Dal téma.

„Ukažte.“

Chvilí jsme vybírali ze tří variant, ale myšlenkama jsme byli oba někde jinde. Jedno jsme vybrali a Dal slíbil zařídít výrobu neonu, znal člověka, kterej to byl schopen zvládnout za tejdén.

„Pokud nám to udělá na dluh, tak jo,“ souhlasil jsem. „Protože teď máme tak akorát na nákup zboží, musel by počkat, až něco vyděláme.“

„To je v klidu,“ ujistil mě Dal. „Je to kamarád a dluží mi něco, ten to udělá.“

„Tak dobrý,“ uklidnil jsem se.

Dal začal shánět číšníka, ale ten koukal profesionálně skrz nás, snad někam na Petřín.

„Já to vezmu,“ nabídl jsem.

„Tak dík, pane Pulkrábek. Já musím jít, mám ještě něco na Barrandově, tak se držte, a kdybyste ho náhodou sehnal, dejte mi vědět.“

„Zkusim to. Jó, kdo o tom všechno ví?“

„My dva a Martin Krátký, ale to se roznese.“

„Řeknu to Joskovi, tak čau,“ rozloučil jsem se.

„Ahoj,“ odpověděl Dal a odplížil se k východu.

Konečně přišel číšník, tak jsem si to nechal spočítat.

„Vy ste nás neviděl, když sme na vás před chvilí mávali?“ zeptal jsem se ho.

„Ne, bohužel ne, pane,“ odpověděl a počítal.

„Ale vždyt' ste koukal přímo na nás?“

„To se vám určitě zdálo, díval jsem se na Petřín. Dělá to třicet sedm padesát.“

„Čtyřicet,“ zaokrouhlil jsem a podával mu peníze.

Zasloužil si je, byl to profesionál. Dopíjel jsem kafe, ale najednou jsem sklouznul s břehu a byl zase uprostřed proudu – voda byla špinavá a blátivá.

Známá cesta jako už potolikátý, krajina stejná, ale detaily se měnily: budka zmizela, zbyla jen podivně rozšířená silnice na místě, kde to nikdo nečekal, místo drátů sazeničky borovic a po plecháčově věži ani potuchy. Plížil jsem se pomalu serpentýnami před Týncem, na vleku

jsem měl naložený nábytek, kterej jsem v Praze posháněl po bazarech a kterej měl tvořit jádro vybavení Stupně. Jakmile ho nastěhujeme, můžeme přijmout první zákazníky. Sjel jsem dolů s kopce, prokličkoval uličkama na náměstí a byl před domem. Vrata byla dokořán a vedle vchodu stálo policejní auto. Estébáci, napadlo mě, ale to byla blbost, už byly zrušený a co by tady hledali? Zabouchnul jsem dveře a vstoupil dovnitř. Narazil jsem na ně hned v průjezdu. Stáli tam dva v uniformě a prohlíželi naše kola. Moc jsem tomu nerozuměl.

„Ahoj, co se děje?“ zeptal jsem se Josky.

Stál vedle Sváti, kterej mlčky koukal někam do země.

„Ty kola sou kradený,“ vysvětloval Joska.

„Tyhle?“

„Jó, všechny,“ potvrdil Joska.

„Ale to není možný, dyť sme za ně dycky zaplatili,“ oponoval jsem.

„My jó,“ kejnul hlavou Joska, „ale tady Svát’a asi né.“

Podíval jsem se na Svát’u, vypadal jako dezertér před popravou.

„Ty si je štípnul?“ zeptal jsem se.

Ale bylo to zbytečný. Svát’a změnil živočišnej druh a dal se teďka k rybám.

„Mně se to zdálo nějaký divný,“ dodal Joska. „Ty kola byly moc laciný, ale pořád to šlo. Jenže včera, když ste vodjel, tak přivez skoro novýho favorita za čtyry stovky, a to teda bylo už sakra podivný. No a půl hodiny nato přišel Bucek, že někdo viděl Svát’u, jak mu bere před hospodou kolo. Ten galuskáč byl totiž jeho.“

Otočil jsem se na Svát’u.

„Ty seš ale vůl,“ neodpustil jsem si.

Ale Svát’a ryby nezapřel a byl němej, i když si ho za chvíli policajti odváděli s sebou. Ani jsem neměl sílu říct Joskovi o tom Jirkově estébáctví. Seděli jsme ve ztichlém Stupni, slunce zapadalo – taková černá hodinka. Ve dvou dnech toho bylo docela dost.

„Budem muset eště někoho sehnat,“ řekl jsem do ticha.

„To jo,“ přisvědčil Joska. „Bože, to je vůl, jak to moh takhle posrat?“ ulevoval si.

„Dem něco dělat, mám tam na vleku nábytek.“

Zvedli jsme se a šli vykládat. Na chodníku jsem málem vrazil do Gaze-ly. Kolem pasu ji držel takovej přitroublík, aspoň mně tak připadal, jak ji tak k sobě tisknul.

„Dobrej večer, pane Pulkrábek,“ pozdravila.

„Dobrej večer,“ procedil jsem skrz zuby.

Tak to byla už třetí. Sedum, jako jich dopadlo na Egypt, bych asi nevydejchal.

Nádech

Stál jsem za barem a očima klouzal po lokále, Joska neklidně přecházel mezi stoly, tady posunul popelník, tu narovnal neexistující záhyb na ubruse. Tak už to přišlo, bylo dvanáctýho června, jedenáct dopoledne a my čekali na prvního zákazníka. Na prvního zákazníka v celé historii Stupně, ale nikdo nepřicházel. Už jsme měli otevřeno celou hodinu – a nic. Slavnostní zahájení bylo plánovaný na sobotu, to bylo až za tři dny, ale chtěli jsme získat aspoň trochu praxe, aby to nebylo hned tak zvostra. V hospodě jsem sice strávil hodně času a Joska taky, ale nepracoval jsem tam nikdy ani na brigádě. Kuchyni jsem se doma vyhýbal a u dřezu nebylo zrovna moje oblíbený místo. Teď jsem se do toho všeho pustil dobrovolně, bez vědomostí a zkušeností, ale možná, že právě to mě na tom lákalo nejvíc. Otevřeno bylo dokořán, po náměstí sem tam přešel zvědavce, ale dovnitř se nikdo neodvážil. Bylo už skoro půl dvanáctý, když do dveří vstoupil ten první historickéj zákazník, teda spíš zákaznice, prostě přišla paní Bláhová. Chvilku stála u dveří a pak si vybrala stolec nejbliž okna pod neonem a sedla si.

„No, moc plno tady nemáte, hoši,“ konstatovala suše.

„Co si dáš, mami?“ přistoupil k ní Joska a snažil se tvářit profesionálně.

„Víš co, Jožine, dej mi pivko, dneska je takovej hic, ale ať to není moc studený, já z toho pak mám bolení v krku.“

Joska šel natočit pivo, paní Bláhová se rozhlížela kolem a pak se otočila na mě.

„No udělali ste to pěkně,“ chválila.

„Snažili sme se,“ odpověděl jsem.

„A jak se pořád máte? Už ste u nás dlouho nebyl.“

„To víte, moc práce, ale hlavně že sme to stihli.“

„Já vám pořád nevím, pane Pulkrábek, jestli to byl dobrej nápad. Voni Týnečáci, to sou dubový palice, ty než si zvyknou na nějakou novotu, to trvá.“

„Já myslím, že to bude dobrý, pani Bláhová, začíná sezóna, budou tu turisté,“ snažil jsem se oponovat.

„Prosim vás, kdo by sem jezdil? Tady těch pár barabizen na náměstí, to maj doma taky.“

„Ale pani Bláhová, tohle je jedno z nejzachovalejších středověkejších náměstí ve střední Evropě,“ přesvědčoval jsem ji.

„Jó, ale kdo to ví? Pořádnej obchod tu není žádný, koupání je až kus za městem a eště jenom v rybníku. Kdepák, sem nikdo nikdy nejezdil, tady je to zapomenutej kraj.“

„No právě, jenže teď už tu nejsou dráty jako dřív. Není problém se sem dostat a lidi bude zajímat zrovna tohle, uvidíte. Turisté se sem jen pohnou.“

„Já nevím, pane Pulkrábek, snad máte pravdu, ale s Týneckejma to bude potíž.“

„Ale nesejčkuj, mami, to se rozežene,“ vložil se do debaty Joska a postavil před ni pivo.

„Co to stojí?“ zeptala se.

„Nic, vy ste náš první host, tak vás zveme,“ vysvětloval jsem.

„Tak vám děkuju, hoši. Hodně štěstí!“ řekla a pozvedla půllitr k prvnímu doušku.

„Čoveče,“ vzpomněl si Joska, „my sme si vlastně vůbec nepřipili.“

„To je fakt, du natočit aspoň malý,“ vydal jsem se za bar.

Jenže venku zrovna zastavila partička výletníků na kolech a hrnuli se dovnitř. Naše malý piva pod pípou osiřely a my s Joskou běhali zmateně sem a tam, zakopávali o sebe, jak jsme se snažili hostům vyhovět, a nosili po jednom limonády a piva. Ani jsme si nevšimli, kdy paní Bláhová odešla. Odpoledne přišel Brakýr a pár místních, ale spíš jen tak okukovali, dali si pivo nebo kafe a vypadli. Byli jsme přeci jen první soukromý podnik ve městě po víc jak čtyřiceti letech, a to byla zvláštní atrakce. Ovšem na večer se zahustilo a já zjistil, že unesu i dvě plný sklenice a cestou zpátky můžu vzít ty prázdný.

„Pane Pulkrábek, co pijete?“ přitočil se ke mně Brakýr.

„Skoro všechno, ale teď né,“ bránil jsem se.

Ale Brakýr se nedal: „To mi nemůžete udělat, první den ve Stupni, to si se mnou musíte něco dát, dyž už sme ty komouše vypráskali.“ Položil mi družně ruku kolem ramen a já věděl, že se z toho nevyvlíknu.

Nalil jsem dva fernety a přitůknul si s Brakýrem: „Smrt komunismu!“ zavzpomínal jsem si.

„Ať chcípnu!“ přidal si svoje Brakýr.

Obrátil jsem to do sebe, ale už tu byli další adepti na přípitek. Naštěstí se připojil Joska a já se nenápadně vytratil do kuchyně. Díval jsem se pootevřenejma dveřma do lokálu, jak se objímají, a pomalu začal uvažovat, že začnu trénovat ten prázdněj pohled skrz, někam dál, jakoby na Petřín.

Joskovo kolo bylo ještě horší než ty ukrajiny, co jsme museli vrátit. Přemáhal jsem odpor převodů a zároveň se snažil vyšlapat kopec. Nechtěl jsem se vzdát ranních koupelí a jezdit autem mě nebavilo. Rybník byl stejně v lese dost daleko od silnice. Konečně byl kopec za mnou a já kličkoval pěšinou mezi kořenama stromů. Pak už jenom přes mýtinu a na moje místečko u stavidla. Jenže někdo už tu byl. O strom stálo opřené kolo, u něj malá hromádka šatů a ve vodě na druhý straně plavec urputně čeřil hladinu. Měl jsem po náladě, bylo to, jako když přijdete do hospody, ta je sice celá prázdná, ale zrovna u vašeho oblíbenýho stolku sedí nějakej nekňuba a ještě má vaše noviny. Celej den je ztracenej. Už jsem chtěl odejít, ale pak mi ty šaty začaly bejt povědomý. Byly to opravdu jen tři kousky. Nekňuba uvolnil místo a ještě mi zaplatil panáka. Opřel jsem kolo, pohodlně se rozvalil do trávy a čekal. Nechal jsem ji doplavat až ke břehu, a pak jsem pozdravil.

„Dobrý ráno, slečno Kamilo, koupel je příjemná?“

Tentokrát jsem zabodoval, to leknutí bylo skutečný, už jsem se bál, že pro ni budu muset skočit.

„Co tady děláte, pane Pulkrábek?“

„Původně sem se šel vykoupat, ale někdo mi zabral rybník.“

„Už ste tady dlouho?“ zeptala se vážně, na žerty asi neměla náladu.

„Dost dlouho.“

„Potřebovala bych vylízt z vody,“ žadonila.

„Já vám přece nebráním.“

„Jenže já nemám plavky.“

„To vidím, voda je tu čistá.“

„Nejste zrovna galantní,“ řekla a snažila se to nějak zachránit, jenže dvě ruce na to byly málo.

„Přijdu kvůli vám pozdě do práce, nechtěl byste se otočit?“

„No,“ začal jsem, ale moc s tím nespíchal, protože ta situace se mi docela líbila, „já se otočím, ale slíbíte mi něco?“

„Možná, ale hlavně rychle, už mi tu začíná bejt pěkná zima.“

„Tak podťte, přece nebudu takovej nelida, abych vás vydíral,“ řekl jsem a začal studovat, jaký bobule rostou pod hrází.

Slyšel jsem šplouchání, kroky v trávě, šustění a možná trochu i drkotání zubů.

„Tak už můžete.“

Udělal jsem čelem vzad a prohlížel si ji. Kdyby dělali konkurs na Rusalku, stála tady.

„Moc ste si nepomohla,“ ukázal jsem na tričko.

Kvůli vodě, co jí kapala z vlasů, jí posloužilo asi jako deštník při uragánu – bradavky z něj trčely jak zobák ze skořápky zrovna se líhnoucího kuřete.

„Vám to vadí?“ řekla skoro vyzývavě.

„Naopak,“ řekl jsem a podával jí svoji mikinu. „Stejně je vám zima, to je vidět.“

„Dík,“ navlíkla si ji rychle přes hlavu.

„Už je to dobrý?“

„Hm,“ oddechla si. „A co ste chtěl vlastně slíbit?“

„Nic, jen se mi to líbilo.“

„Teda, nejradši bych vám ji vrátila,“ chytla mikinu u krku.

„Jenže to byste byla tam, kde před tím.“

„Takovou radost vám neudělám.“

„Škoda,“ litoval jsem.

„Však vy to přežijete.“

„To sem jezdíte častějč?“ vyzvídál jsem.

„Proč vás to zajímá?“

„No, abych věděl, kdy mám rybník volnej.“

„Neni jenom váš, pane Pulkrábek.“

Podívala se na hodinky.

„Ježiš, já už musím vyrazit, nebo to nestihnu. Vrátim vám jí večer,“ volala za jízdy.

„Budu se těšit,“ zahulákal jsem do lesa, ale bylo to spíš pro srnky a veverka, protože už byla pryč.

Klidně jsem se svlíknul, vylezl na stavidlo, pozdravil slunce a zařízнул se šipkou do hladiny. Mazlil jsem se s vodou, bylo jí fuk, cí tělo má zrovna v náruči. Škoda, před chvílí bych to vzal klidně za ni.

Před vchodem zahoukal parník, konečně tu trochu budou Benátky, napadlo mě, moře místo náměstí, gondoly – nebylo by to špatný. Vyšli jsme s Joskou před dům, stál tam autobus, s kterým jsme vždycky jezdili na zájezdy. Jenže tentokrát jsme byli v jiný roli, neseděli jsme uvnitř a neposilňovali se čůčem, ale stáli jsme ve dveřích a vítali „herce z Prahy“. Snad museli bejt ve dvou vrstvách, protože jich vystupovalo nějak moc – zaplavili Stupeň úplně všude.

„Nebudete chtít pomoct?“ hlásila se Blanka, a já byl rád, že ji zase po čase vidím.

„Bránit ti nebudu.“

Zavedl jsem ji do kuchyně a začal vysvětlovat, jak se co dělá, ale ten pohled, kterej na mě vrhla, byl jasnej, a tak mi došlo, že ty tři dny praxe, co tu máme, ještě moc neznamenají.

„Já to zvládnu, pane Pulkrábek, nemějte strach,“ uklidňovala mě.

Za chvíli tam bylo stejně plno a já se přestal snažit tu anarchii organizovat. Joska se Simonou stáli za barem, ale dopadli stejně jako já, raději jsme to ten večer nechali jako samoobsluhu. Kapela si našla místo v koutě a hned začala hrát. Nejdřív zpívala Dana, ale pak nastoupila Andrea a hned s tou písničkou, co jsem pro ni otextoval. Byla to úplně poslední věc, co jsem pro divadlo udělal, a tak mi bylo trochu smutno,

jako když se člověk dívá na fotku z minulejch prázdnin. Nalil jsem si v tý sólošce panáka a šel si sednout ven na schod. Přisednul si Dal, taky s panákem, a ťuknul si se mnou.

„Tak, pane Pulkrábek, myslím, že ste prohrál.“

„Jak to? Dyt' sme to stihli, jak sem vám říkal.“

„To jó, ale vy ste mi slíbil rezervovat stůl – a všechno je obsazený,“ zasmál se.

„V tom případě je ten panák na mně.“

„Ale fakt, povedlo se vám to, je to skvělý,“ chválil nás Dal. „Musim přiznat, že vám docela závidim. Něco ste udělali, je to vidět a má to nějakej smysl.“

„No, že se maj lidi kde nalejvat.“

„Ale blbost, nemusíte to shazovat, tahle hospoda není jenom vo tom,“ nesouhlasil Dal.

„Každá hospoda je vo tom.“

„Tak to nemyslim, vy ste tomu domu dali náplň, a i kdybyste ho jen zachránili, tak je to důležitý.“

„Možná máte pravdu,“ připustil jsem a dopil panáka.

„Hele, co Jirka?“ zeptal jsem se. „Mluvil s nim někdo?“

„Ne, aspoň nikdo z divadla ne.“

„A našel už se aspoň?“

„Říkali mi na Barrandově, že přišel dodělat ty postsynchrony, ale pak se zase vypařil. Volal jsem k nim domů, ale to je zbytečný.“

„Je to vůl,“ ulevil jsem si.

„To je,“ potvrdil Dal.

„A co ta Havlova hra?“

„Dělám na tom dál, eště s Danou a Milánkem, ale kdybyste měl náhodou chuť, práce je tam dost,“ nabízel Dal.

„Asi těžko, ale dík,“ odmítnul jsem.

„Všchno se tím zkomplikovalo, i ty věci pro televizi, musim to do-dělovat sám,“ vysvětloval Dal.

„Čoveče, nějak nám vyschlo,“ konstatoval jsem nad prázdnou skleňičkou, neměl jsem chuť to dál rozebírat.

Vracel jsem se dovnitř, když jsem na druhý straně náměstí zahlídl renaulta s cizí značkou. Byl to David, už jsem si myslel, že nedorazí. Vystoupil z auta a s nim Mária a dvě holčičky tak čtyři a pět let.

„Ahoj,“ vítal jsem ho.

„Ahoj, Honza, tak sem tady na tu neuvěřitelná slavnost,“ objímal mě.

„Vás je nějak víc než minule,“ podívoval jsem se.

„To ještě není všechno, brzo nás přibude,“ kevnul na Máriu.

Ta už se kulatila a brebentila něco s dětma. Vzal jsem je dovnitř a všechno jim ukazoval.

„Když budeš mít takhle plno každé den, to mi brzo vrátíš ty peníze,“ utahoval si ze mě.

Usadil jsem ho na nějaký volný místo, který jsem ještě vyšetřil, a šel si pro panáka. Chtěl jsem se podívat do kuchyně, jak tam válčej, ale zaslechnul jsem, o čem se přes bar baví Simona se Zdeňkem od nás z kapely.

„A co v zimě?“ pochytil jsem Zdeňkovu otázku.

„To se ještě uvidí, hlavní je sezóna, musíme vytvořit nějakou rezervu,“ odpovídala Simona.

„To bude asi foť co?“ ptal se Zdeněk.

„Zvládli sme tohle, zvládneme i sezónu,“ řekla Simona sebevědomě.

Nevím, jaký cizí peří by musel kohout spláshit, aby se jí vyrovnal, radši už jsem dál neposlouchal a vytratil se od baru. Blanka už měla v kuchyni volněji, tak si mohla taky trochu zatancovat a já si při tom křepčení začal uvědomovat, že jsme to skutečně stihli, že to je hotový a my máme svůj vlastní soukromej podnik.

Když jsem to viděl ráno, už mi to tak báječný nepřipadalo, fleky od šampaňského na zdech, roh okopanej od tance. Ten první škrábanec je vždycky nejvíc vidět, jako u nového auta. Vycídlili jsme to zase do původní podoby, zálesáci nám taky pomohli, pak nastoupili na parník, zahoukali a odrazili. Ani ne dvacet čtyři hodin, a bylo po Benátkách.

Pršelo. Stál jsem ve vchodu a pozoroval proudy deště. Joska se objevil za mnou, v ruce dopis.

„To je od Krejzy,“ divil se.

„Co píše? Vůbec tu nebyl na zahájení.“

Joska roztrhnul obálku a polohlasem si četl.

„Omlouvá se, že nemoh přiject. Ale tohle je zajímavý!“

„Tak to vyklopte,“ řekl jsem netrpělivě.

„Poslouvejte. Píše, že skončil v práci a že by sem přijel na nějaký čas pracovat, jestli by to šlo.“

„Krejza?“ nechtělo se mi tomu věřit.

„Proč né? Asi ho to už taky v tom projekčáku nebaví.“

„Ať klidně přijede, ale nesmí nikde shánět kola.“

„Nebo musí bejt šikovnější,“ doplnil Joska.

„To u Krejzy nehrozí.“

Podíval jsem se na oblohu, mraky neřídly a milovníci šedi by zaplesali.

„Tohle jen tak nepřestane, du na tu poštu, než mi zavřou,“ a odpoutal jsem se od vchodu.

Plazil jsem se při zdech domů a snažil se nešlápnout sandálem do louže. Po sto metrech jsem to vzdal a pokračoval křížem přes náměstí. Na poště bylo plno. Ukrejval se tam nějaký školní výlet. Promočený boty, zvlhlý šaty a šustivý pláštěnky, vzduch jak ve vzorkovně plísni. Protlačil jsem se k přepážce.

„Dobrej den, slečno Kamilo.“

„Á, pan Pulkrábek.“

„Koupat už se nejezdíte?“ vyzvídal jsem.

„Dneska to mám tady,“ ukázala ven.

„To je fakt. A jindy?“

„Jezdim, ale to vy eště spíte.“

„To abych si přivstal.“

„Ale mně tam nechybíte.“

„Co kdybyste se topila?“

„Vy byste pro mě skočil?“

„No, hned né.“

„Proč né?“

„To bych vám nemoh dávat umělý dejchání.“

„Asi ste chtěl telefonovat...“

„Myslíte?“

„Vypadá to tak.“

„Radši bych to umělý dejchání, ale klidně si i zatelefonuju.“

„Jako obvykle?“

„Ano,“ přikývnul jsem.

Bavilo mě to a Gazelu taky, i když se tak netvářila. Vlezl jsem do kaju-ty, tentokrát se rozsvítila bez poskoků, ale výhled nestál za nic. Škuner v bouři, za okýnkem samý gumáky a kapuce. Rodiče se chystali, že mě navštívěj, ale připravovalo se to už několikrát a vždycky z toho sešlo. Vypadnul jsem a šel zaplatit, byla tam fronta, takže na žádný další le-grácky nebyl čas. Kličkoval jsem zpátky do Stupně, ale dešťový kapky mě stejně dostaly. Vevnitř bylo plno, skoro samý cyklisti, pili čaje a dívali se smutně ven.

„Už aby tu byl ten Krejza,“ stěžoval si Joska a nosil po jednom hrnek za hrnkem.

Viděl jsem i šťastnější výrazy v tváři, než měl zrovna on. Pak najednou vylezlo slunce a hospoda se vyprázdnila, šel jsem ven utřít stolky a pak jsme si s Joskou sedli na schod a trochu se vyhřívali, než přijde večerní nápor.

„Potřeboval bych trochu vysadit,“ překvapil mě.

„Dyť sme sotva začali,“ divil jsem se.

„Já vim, ale domlouval sem se se Simonou, že bysme si na pár dní jen tak někam vyjeli,“ lezlo to z Josky.

„Aha,“ řekl jsem neutrálně.

„My sme se tak skamarádili, no znáte to,“ trápil se Joska vysvětlováním.

„Klidně jed'te,“ souhlasil jsem bez nadšení.

„Samozřejmě, že až tu bude Krejza,“ ujišťoval mě.

„Sám bych to tu asi nezvlád,“ poznamenal jsem.

„To je jasný,“ ukončil to Joska, šťastnej, že to má za sebou, a zmizel uvnitř.

Opřel jsem se zády o dům, ještě byl celej chladnej, ale zepředu mě hřálo sluníčko, takže mi byla zima i horko najednou.

Namlel jsem si dvojitou dávku kafe, pořádně ji stlačil, strčil do espressa a pustil páru. Pozoroval jsem tekutinu, jak proudí tenkým pramínkem do hrnku, skoro jen tak ukapává a vytváří hutnou a vysokou pěnu. Vypnul jsem páru, dolil hodně smetany a vyšel ven. Sednul jsem si k našemu zahradnímu stolku před Stupněm a rozložil noviny. Slunce už trochu hřálo, bylo nedělní ráno a já čekal na prvního zákazníka. Tohle byla nejlepší chvíle z celého dne. Rozhlížel jsem se po náměstí, usrkával kávičku, a i když jsem nic nedělal, pracoval jsem. Večer už to bylo jiné, někdy jsem toho měl docela dost, ale ty rána, ty stály za všechno, to se nedalo s ničím srovnat. Byl jsem svým pánem ve vlastním podniku, to byl úplně nový pocit, stokrát lepší než Slavie. Pokukoval jsem po kolemdoucích a těšil se z jejich překvapení, když zasedli na zahrádku a já se přes noviny zeptal, co si budou přát, obsloužil jsem je a zase si přisednul a dopíjel svou kávu. Jenže zatím bylo moc brzo, jen před kostelem pár lidí, asi po mši. Pak jsem si všimnul hloučku kolem faráře a skoro jsem pustil hrnek. Stála tam Gazela s takovým starším ramanatým chlápkem a ještě se dvouma klukama a rozprávěli s velebníčkem. Akorát se loučili, chlápek s klukama nastoupili do postarší škodovky a Gazela jim mávala, pak se otočila a kráčela přes náměstí směrem ke mně. Něco na ní nehrálo, klapala rozbitou dlažbou jak Fred Astaire, jen sem tam klepnout hůlkou, a měla by jeho rytmus. A to bylo ono, měkká gazelí chůze se vytratila a nahradilo ji stepování na podpatkách, k tomu šaty a svetýrek, tolik věcí jsem na ní ještě neviděl.

„Dobrý ráno, pane Pulkrábek,“ pozdravila už z dálky, takže jsem nevěděl, jestli míří skutečně k nám do Stupně, nebo ho zase mine jako tolikrát předtím.

„Dobrý a jen to nejlepší, slečno Kamilo. Nedáte si se mnou kávu?“ zkusil jsem to.

„Jestli máte mraženou, tak proč né,“ překvapila mě.

Obešla stůl na druhou stranu a posadila se. Prohlížel jsem si ji v tom nezvykle bohatém oblečení, že jsem málem zapomněl, že já jsem tady proto, abych obsluhoval.

„Matěji?“ zeptala se nejistě a já se probral.

„Samozřejmě, hned vám jí udělám,“ odložil jsem noviny a zmizel uvnitř.

Joska tu nebyl, odjel si se Simonou na pár dní odpočinout, asi ho těch deset dní práce tak zmohlo, ale byl tu už Krejza a něco připravoval v kuchyni. Docela to s ním šlo, možná i líp než s Joskou, rozhodoval jsem si sám a nemusel se pořád dohadovat. Ale tohle kafe jsem musel dělat stejně já, byla to moje specialita a nechtěl jsem k tomu nikoho pustit. Postavil jsem sklenici na talířek, přidal trochu ledu a nesl to ven. Kamila seděla u stolku, listovala novinama a dívala se dost překvapeně na to, co jsem jí přinesl.

„To je mražená káva?“

„Asi ste čekala něco se zmrzlinou, ale tohle je můj vlastní recept, trochu na způsob řeckýho frapé, ovšem mnohem lepší,“ pochválil jsem se.

Opatrně zvedla sklenici, která byla díky ledu úplně vrchovatá, a napila se. Čekal jsem na reakci.

„Hm, to se vám povedlo, jako barman ste docela talentovanej,“ potěšila mě.

„Pro takový solidní zákazník, jako ste vy, je radost pracovat.“

„To narážíte na ty šaty?“ zeptala se.

„Chodíte i v jiným oblečení.“

„Byla sem v kostele,“ vysvětlovala, i když jsem se neptal.

„Všimnul sem si.“

„Jakto?“

„Viděl sem vás, jak rozprávíte s velebníčkem a eště nějakejma chláp-kama.“

„To byl táta a bráchové,“ zasmála se.

„Aha,“ sklaplo mi, nějak mě nenapadlo, že může mít taky nějakou rodinu, připadala mi na to moc samostatná.

„Domů s nima nejezdíte?“ vyzvídal jsem.

„Jeli si eště pučit traktor, vyzvednou mě pozdějc.“

„Na co traktor?“

„Potřebujeme ho na statku.“

„Vy máte statek?“ nevycházel jsem z údivu.

„Moc toho nezbylo.“

„Zahradu asi pluhem nevoráte?“ pochyboval jsem.

„Bývalo to šedesát hektarů.“

„Slušný, to už se jen tak se sekačkou neobjede,“ řekl jsem uznale.

„Většina je fuč, dědu jako kulaka znárodnili a táta nakonec vstoupil do družstva, aby aspoň zachránil barák a stodoly. To, co zůstalo, úplně stačí.“

„Nevypadá to, že vás ty pole moc trápějí,“ rejpnul jsem si.

„Už ste někdy byl na senech?“

„Myslíte jako hrabat?“ ptal jsem se.

„Jo, hráběma. To ráno začnete, a když už toho máte po krk a okolo jezděj kámoši k rybníku, tak je teprv poledne a vy ste sotva v půlce. A tohle děláte polovinu prázdnin,“ rozčilovala se.

„Takže ste radši na poště?“

„Tak jednoduchý to nebylo, musela sem na zemědělku do Budějovic, ale po dvou semestrech sem utekla, táta se z toho eště nevzpamatoval, naštěstí bráchové to zachraňujou.“

„Ty to baví?“

„Už se viděj zase jako sedláci a doufaj, že nám vrátěj pole, většina byla stejně za drátama a nikdo se o ně moc nestaral.“

„Někdo musí bejt černá ovce,“ konstatoval jsem.

„To mám prej po babičce, taky dědovi utekla, ale až po válce. Možná to drancování kolem nemohla vydržet.“

„Vy ste starousedlíci?“ podivil jsem se.

„Tady je to takovej druh na vyhynutí. Babička byla Němka, dědeček Čech, tak je tu nechali nejdřív Němci a pak i Češi. Doma o tom nikdo nemluvil. Nevim, co bylo horší,“ vysvětlovala.

„Vy tu nechcete zůstat?“

Už toho bylo asi moc, další inkvizice neprošla.

„Nejste náhodou trochu moc zvědavěj, pane Pulkrábek? Už tak sem vám řekla víc než komukoliv jinýmu. A nevim teda proč,“ řekla přísně.

„Možná proto, že vás poslouchám.“

„Já sem to tak nemyslela,“ omlouvala se.

„To je dobrý,“ uklidňoval jsem ji.

„Ale to kafe je opravdu výborný, neměl byste ještě trochu? Ale né tak silný.“

„Určitě, hned sem zpátky,“ odběhnul jsem připravit další dávku.

Jenže už jsem si nesedl, přišli hosti, tak jsem začal pobíhat. Gazela dopila, chvílku jsme se přetahovali o peníze, protože jsem ji chtěl pozvat, nakonec je nechala ležet na stole a odešla. Klapala náměstím, a najednou to byl jinej člověk než předtím. Myslel jsem si, jak to tu mám po půl roce už všechno prokouknutý, že každýho odhadnu, ale nevěděl jsem nic, jen jsem tak klouzal po povrchu, sotva jsem si namočil manžety u kalhot, a přitom tady to bylo jenom pro plavce.

Začaly prázdniny. Poznal bych to i bez kalendáře. Najednou přibylo výletníků, turisté od nás i ze světa, trempové, důchodci i rodinky. Batůžkáři se mísili se zazobancema v klimatizovanejch limuzínách a americký Japonci s americkejma černočama. Všichni se jeli podívat na ten zázrak pádu komunismu. Někteří byli dost překvapený, že jíme vidličkou a nožem a nebydlíme v zemljankách, ty vzdělanější se jen divili, že nepíšeme azbukou. Ale celkem to byli normální lidi, se kterejma se dalo mluvit. Ve Stupni bylo plno od rána do večera, naštěstí na prázdniny přibyly ke Krejzovi další posily z divadla a pomáhaly, kde se dalo. Někdy jsem nevěděl, jestli jsem v hospodě, nebo na nějakým happeningu – bylo to dost podobný: kuchyň byla takový zákulisí a šatna, plac byl jako jeviště a za barem to byly sólo výstupy na forbíně, tam jsem byl taky nejraději, to bylo srdce podniku.

„Pane Pulkrábek,“ ozvalo se za mnou z průjezdu, „natočte mi jedno, ale pořádně studený,“ prosil Martin Krátký.

„Jak to de?“ ptal jsem se, zatímco jsem točil pivo.

„Už to budu mít pořezaný, ale v tom vedru je to šílený,“ odpověděl Martin a lačně se díval na pípu.

„Tak za tejdén přijedou,“ nadhodil jsem.

„Hm,“ procedil mezi lokem Martin. „A my ještě nemáme postele.“

„To se zařídí,“ uklidňoval jsem ho. „Dostaneme od pohraničnicků vyřazený i s matracema. Zejtra pro ně jedu, už je to domluvený.“

„Tak už nám chyběj jen peřiny a polštáře.“

„Dáme jim vlastní, něco si pučíme, přestěhuju se na půdu a školáci můžou přijet.“

„Kdyby tušili, jak to tady zatím vypadá...,“ usmíval se Martin.

„Takovou představitivost nemaj,“ ujistil jsem ho.

„No, sem zvědav, jestli to zkousnou, to budou čumět,“ dodal lakonicky Martin a šel zase řezat.

Jenže čuměli jsme spíš my. Seděl jsem zrovna u svý ranní kávičky a vyhlížel Gazelu, aby ten den nějak příjemně začal. (Často se tu teď po ránu zastavila na jednu mraženou, vyměnili jsme si pár špílců, taková konverzační rozcvička, a já pak sledoval její leopardí chůzi, dokud nezmizela na druhý straně náměstí. Někdy jsem se jí ptal na statek, i na jiný věci, ale vždycky se vysmekla nějakou hadí kličkou – tak jako tu neděli už nemluvila nikdy.) Tentokrát se ale místo ní objevil červenej fiat s italskou poznávací značkou a váhavě zastavil před Stupněm. Vystoupily dvě černý Italky s nějakým zmuchlaným papírem v ruce a zamířily ke mně. Poznal jsem v tom zbytek našeho plakátu na školu.

„Stupen, signore?“ ptaly se a ukazovaly mi tu muchlanici.

„Yes, here we are,“ odpověděl jsem a vstal, abych je přivítal.

Trochu nejistě se na sebe podívaly a pak se zasmály. Ted' jsem byl trochu mimo zase já, a tak jsem se zeptal: „Do you speak English?“

„Oh, so, so,“ naznačili něco rukama – vypadalo to jako mořský vlny nebo zemětřesení – a zase se zasmály.

Jak jsem později zjistil, byla tím jejich anglická slovní zásoba vyčerpána. Zatím jsem však nic netušil, tak jsem jim vykládal o Stupni, o našem prázdninovým kurzu a Italky chápavě pokyvovaly hlavama a usmívaly se. Co se jim ve skutečnosti honilo závitama, zůstalo tajemstvím. Zatímco jsem je prováděl po domě, přijeli další, ale ty si vzali na starost kluci. Jeden Němec s vážnou tvář a jménem Helmut a dvě Holanďanky v šatech, co vypadaly jak ze skříně mojí babičky, a s různobarevněma vlasama vonícíma marihuanou. Další byla taková blond'atá Američanka

s maminkou, ale obě byly tak stejné, že jsem si nebyl jistý, kdo je matka a kdo potomek. Když jedna večer odjela, usoudili jsme, že dcera nám tu zůstala. Jmenovala se Jennifer a byla z Kalifornie, z nějakého města velkého asi jako Praha, o kterém jsem nikdy neslyšel. Když promluvila, tak jsem nejdříve myslel, že si buď dělá legraci, nebo že má v puse žvejkačku a stydí se ji přede mnou vyplivnout. Ale když tak mluvila i později, došlo mi, že to je prostě normální kalifornská angličtina, jenže tu já slyšel poprvé. Navečer dorazil ještě jeden Švýcar na kole a posledním žákem byl student ze Skotska. Kupodivu nikomu z těch kapitalistů nepřipadaly vojenský postele, zděděný po pohraničnících, nijak výjimečný. Jen ty obrovský pérový duchny je trochu překvapily. Nebyli jsme schopný teď v létě sehnat nic jiného, ale vysvětloval jsem jim něco o drsnějších podmínkách a chladu kamenného domu, ovšem v těch pětadvaceti stupních je to asi moc nepřesvědčilo. Prolezali domem a všechno jim připadalo „great“ a „wonderful“. Tak abych z té chvály nedostal vyrážku, šel jsem dolů pomáhat. Stejně se za chvíli všichni sešli v lokále a promíchali se s ostatními návštěvníky. Už ani stoly nestačily, bylo to jak na recepci, všude někdo postával se sklenicí a diskutoval. Tak jsem tam pobíhal a poslouchal tu babylonskou změť jazyků – tady ve Stupni, ve městě, kde i teď vyhráli ve volbách komunisti a kde bychom před rokem už dávno seděli někde v cele u pohraniční stráže, a možná dokonce na těch samých postelích, co jsme teď měli nahoře.

Už jsem toho měl docela dost. Tři čtvrtě na jedenáct, opilci se dostávali do formy a já nestačil nalejvat panáky. Joska pobíhal po place a Krejza cosi vyráběl v kuchyni. Jak bylo něco složitějšího než hranolky, vždycky to chodil konzultovat, a mezi tím se mu to připálilo, takže musel začít znova. Naštěstí touhle dobou už byli zákazníci uvolněnější a čas jim plynul rychleji než rodinkám s dětma v poledne. Roztácel jsem püllitry a vůbec jsem si nevšimnul, kdy přišla, ale najednou seděla u baru.

„Dobřej večer, pane Pulkrábek,“ pozdravila Gazela.

„Dobřej večer, to je překvapení,“ uvítal jsem ji. Takhle pozdě tu ještě nikdy nebyla.

„Potřebovala bych pomoc,“ začala rychle.

„O co de?“

„To byste musel jít se mnou.“

Asi to bylo vážný, hlas měla jiné než obvykle a legraci si taky určitě nedělala.

„Teď hned?“ zeptal jsem se.

„Jestli by to šlo,“ přikývla.

Rozhlídnul jsem se kolem, horší okamžik už si nemohla vybrat, Joska s Keizou se zblázněj. Podíval jsem se na ni, ale nevypadala, že by si chtěla jen popovídat.

„Moment počkejte,“ odložil jsem utěrku a šel za klukama.

Joskův výraz nadšením nesršel: „To musíte jít zrovna teď?“ ptal se rozčileně.

„Když ste se Simonou pryč, taky nic neřikám,“ bránil jsem se.

„Ale to je vodpoledne, když tu nikdo není.“

„A co ten tejden, kdy ste byl v prachu?“

„Bylo to jen pět dní,“ vylouval se.

„Tady je kasírtaška,“ podával jsem mu šrajtofli. „Pod neonem a na štice už platili, tak ať vám ty vostatní nezdrhnou.“

Nechal jsem ho stát uprostřed lokálu a vrátil se za Gazelou.

„Tak dem,“ pokynul jsem jí.

Vyšli jsme před Stupeň do klidu nočního náměstí.

„Co se děje?“ zeptal jsem se znovu.

„Chybí mi v pokladně osumatřicet tisíc, nemůžu se dopočítat, buď někde dělám chybu, nebo mi to ukradli,“ řekla zničeně.

„A peníze vám pokladní předala?“

„Jo, ty jsem počítala, to souhlasí a klíče od trezoru mám jenom já.“

„Máte je pořád u sebe?“

„V práci jo,“ vzdychla.

„A jinak?“

„Doma je dám do šuplete, abych je sebou netahala, ale tam nikdo nepřijde.“

„Nikdo?“

„Návštěvy k nám na statek moc nechoděj a cizí se tam nedostane.“

„Tak to zkusíme přepočítat, přece se nemohly vypařit.“

Došli jsme k poště, Gazela odemkla, pustila nás dovnitř a zase zavřela, bylo to zvláštní, být s ní sám takhle v noci – oba zamčený v jedné místnosti. Vysvětlila mi, jak se evidují peníze, kam se co zapíše, a pak jsme začali počítat. Určitě mi prozradila několik poštovních tajemství a inspekci by moje návštěva za přepážkama a v trezoru taky nepotěšila.

„Že ste si vzpomněla zrovna na mě?“ zeptal jsem se a počítal stokoruny.

„Tátovi bych to říct nemohla a bráchové, to je to samý.“

„No a – ten?“ nadhodil jsem.

„Myslíte Pavla?“

„Nevim, jak se menuje.“

„Má praxi ze školy, než by sem dojel, bude pozdě. A já to musím zejtra odevzdat.“

„A co bejvalá vedoucí?“

„Jo, a ráno by to věděl celej Týnec.“

„To je fakt,“ přisvědčil jsem.

Peníze souhlasily, tam chyba nebyla.

„Musíme přepočítat tu knihu, to je poslední šance. Vezmeme to odzadu, snad na to narazíme.“

„Nechcete kafe?“ nabídla se Gazela.

„Možná jó, těch čísel je docela dost,“ souhlasil jsem.

Seděl jsem nad knihou a sčítal sloupce odshora i odspoda. Šlo to pomalu, už jsem z toho vyšel. Gazela přinesla kafe, stála nade mnou a koukala mi přes rameno. Cítil jsem její dech na zátylku, její vůně mě dráždila v nose. Nemohl jsem se pořádně soustředit na čísla, dělal jsem chyby, ale pryč se mně ji poslat nechtělo.

„Nic jsem nenašel,“ řekl jsem sklesle, když jsem skončil poslední součet.

Gazela se jen smutně podívala, tak jsem se zase naklonil nad knihu.

„To byl jenom první pokus,“ uklidňoval jsem ji.

Začal jsem znova. Kafe už jsem měl dopitý, když mě to najednou trklo. Úplně dole na stránce, kde se převáděl mezisoučet na druhou stranu, bylo špatně přepsaný znamínko.

„Už to asi mám!“ řekl jsem vítězně.

Gazela se nade mě naklonila, bradavky mě pošimraly na zádech jako za odměnu a hledala v knize.

„Já jsem blbá,“ řekla s úlevou.

Pak už všechno sedělo, peníze v hotovosti i součty ve sloupcích.

„Moc vám děkuju,“ stála rozpačitě uprostřed místnosti.

„Nechcete jít na panáka?“ navrhnul jsem.

„Už musím domů, ale pozvat bych měla já vás.“

„Kam?“

„Vy ste nenapravitelnej, pane Pulkrábek,“ zasmála se, „ale asi vám to odpustim.“

Odemkla dveře pošty, vyšli jsme na náměstí, neon Stupně zářil na druhý straně jako maják a tma nás tlačila k sobě. Ale Gazela nasedla na kolo, zamávala mi na pozdrav a šlápla do pedálů. Červený světýlko na blatníku kličkovalo nocí, až se ztratilo v dálce jak padající hvězda. Něco se stalo.

Uklízel jsem zbytky od snídaně, vytřepával drobký z ubrusů a rovnal židle. Na vysedávání s kávičkou a vyhlížení Gazely teď nezbejvalo moc času. Venku bylo stejně zrovna hnusně, foukal vítr, takže to k posezení před Stupněm ani nelákalo.

„Hi,“ ozvalo se mi za zády.

„Hi,“ opáčil jsem a otočil se.

„Am I late?“ zeptala se.

Samozřejmě, že přišla pozdě, ale to nebyla výjimka, spíš pravidlo. Ostatní školáci už nahoře pracovali s Dalem a Martinem, ale Jennifer to brala důsledně jako prázdninovou záležitost. Sedla si ke stolu a vybírala něco z talířů.

„Ty si nesedneš?“ obrátila se na mě.

„Mám moc práce.“

„Ty pořád pracuješ, ráno tady u snídaně, celý den za barem a pak ještě uklízíš. Měl by sis na chvíli sednout.“

Podíval jsem se na ni. Nenapadlo mě, že si toho někdo všimne, a už vůbec ne právě ona.

„To víš, máme kapitalismus,“ žertoval jsem.

„Ale ostatní tolik nepracujou.“

„Myslíš?“

„Určitě, to je vidět.“

„Každý dělá, co může,“ vysvětloval jsem.

„Joska je boss?“ pokračovala v průzkumu.

„Tak na půl. Já sem šéf a Joska je šéf. Oba sme šéfové.“

„Ale to je nesmysl, jenom jeden může bejt šéf, to je jak auto s dvouma volantama.“

Typicky americký přirovnání, napadlo mě a snažil jsem se jí to vysvětlit.

„Víš, my sme kamarádi, společně tu pracujem a společně tu taky šéfujem.“

„A kdo hlídá peníze?“

„Jak, kdo hlídá peníze?“ snažil jsem se pochopit, co myslí.

„Kdo se o ně stará?“ vysvětlovala.

„Dáváme je do šuplete a berem si, když potřebujem.“

„Ale to ste blázni, takhle to přeci nemůže fungovat. Vždycky musí bejt jeden šéf, někdo, kdo má za všechno zodpovědnost,“ trvala na svém Jennifer a přikusovala rohlík.

„Ale nám to funguje docela dobře, tady není Amerika. V tomhle je to jiný.“

„Tohle platí všude na světě, to mi věř.“

Vzal jsem nádobí a nesl ho do kuchyně. Na některý věci ty Západáci prostě nemaj buňky, pomyslel jsem si. Pak mi to ale nedalo, otočil jsem se a šel zpátky za Jennifer.

„Podívej, já ti to zkusim vysvětlit, ten rozdíl. Vy v Americe – nebo někde jinde na Západě – dokud ste ve škole, tak ste všichni hrozně svobodný a všechno, ale jakmile složíte poslední zkoušku, tak si ostříháte vlasy,

navlíknete saka a pustíte se do boje. Kdo je lepší, je úspěšnější a de nahoru, že jo?”

Nečekal jsem na odpověď a pokračoval dál: „Jenže u nás to bylo fuk. Skončilas školu, převlíkat ani česat ses moc nemusela, protože pokud ses nedala ke komoušům, bylo by ti to stejně houby platný. Nastoupilas do práce a většinou tam vydržela až do důchodu, bez tí správný legiti-mace si kariéru neudělala, takže ses zase nemusela moc snažit. Všichni se měli skoro stejně blbě, ale zase si byla v pohodě, nikam ses nehonila, moc nepracovala, mělas víc času na blbnutí s kamarádama. Nic tě ne-motivovalo, nikdo nezávodil, protože cílová páska chyběla. Díky tomu k sobě máme možná blíž, a proto můžeme bejt oba s Joskou šéfové,“ skončil jsem proslov.

Jennifer na mě koukala, až zapoměla snídat, tvářila se docela vážně, pak se nadechla a spustila zase ona: „Já tomu možná úplně nerozumim, ale nemáš pravdu. Ty pracuješ víc než Joska a ostatní, a to ti začne vadit. Dřív si nemoh bejt boss, ale teď už jó, teď je to stejný jako v Americe, uvidíš.“

Prostě to nepochopila, nechtěl jsem ji už dál trápit, takovejch debat jsem absolvoval víc a s podobným výsledkem. Asi tomu ani nemohla porozumět, protože za náma stála jiná zkušenost, my jsme věděli, že to může bejt i jinak.

„O. K., čas ukáže, sorry, ale musim už jít zase něco dělat, aby mě třeba někdo nepředběh,“ ironizoval jsem.

„Myslim, že máš dost velkej náskok. A dík za vysvětlení,“ sebrala si sendvič a šla za ostatníma nahoru.

Nanosil jsem nádobí do dřezu a pustil se do mytí, byl jsem zrovna v nejlepším, když přišel Martin.

„Pane Pulkrábek, tak sem přemejšlel, čím bysme je překvapili, jim se to líbí, ale nějak je to nechává v klidu.“

„Možná bysme je mohli zavést k drátům, kus jich tady nechali na památku.“

„Já nevim, možná by to šlo, ale je to už dost vokoukaný – z Berlína a tak podobně.“

„Potřebovali by zažít pár dní komunismu,“ povzdychnul jsem si.

„No, pane Pulkrábek, a co kdybysme jim to zahráli? Je to divadlo jako každý jiný.“

„Ani bysme nemuseli zkoušet, ještě si to pamatuju,“ zasmál jsem se.

„Takovej malej výslech disidenta,“ navrhoval Martin.

„Jasně, klasika, jeden hodnej estébák, jeden zlej,“ doplnil jsem ho.

„Trochu vojenský buzerace do toho...“

„Budíček v půl šestý,“ přisadil jsem si a vzpomněl trochu škodolibě na Jennifer.

„Prostě jim trochu utužíme charaktery,“ pochvaloval si Martin a odešel to domlouvát s ostatními.

Stál jsem nad dřezem a usmíval se, byl jsem rád, že nám to nevyprchalo. To špinavý nádobí mi bylo stokrát milejší než ostrý lokty a prvotřídní kvádru.

Byl to boží pohled: tři čtvrtě na šest ráno a našich osum studentů klusalo v jednotnejch modrejch teplákovéjch soupravách, vypůjčenejch od pohraničníků, kolem dvora a Joska v hnědý mazácký udával rozkazy a předcvičoval. Já s Dalem a Martinem jsme seděli uprostřed dvora u bíle prostřenýho stolu a Krejza se zástěrou kolem pasu a v kuchařský čepici nás obsluhoval. Naše snídaně byla nezvykle bohatá, chyběl jen kaviár – šampaňský jsme pochopitelně měli. Žáci běhali kolem nás, už se trochu potili a úsměvy jim začínaly tuhnout. Ani snídaně – melta do ešusu a suchej chleběk, jen tak vestoje u zdi – jim do tváře žádnej jas nepřinesla, ale nikdo neprotestoval. Zatím vítězila zvědavost nad nepohodlím. Když jsme dosnídali, shrabal Krejza bohatý zbytky do kyblíku pro prasata a odnesl je – zklamaný pohledy musel cítit v zádech. Po nástupu na dopolední zaměstnání jsme začali přednáškou z dějin mezinárodního dělnickýho hnutí a pokračovalo se modelováním Lenina z plastelíny. Po obědě – řídký zelňače a včerejším chlebě – měli volno: samostudium. Nakonec vystříhovali z novin články o zločinech imperialismu a skládali z nich koláž ve tvaru srpů a kladiva nebo pěticípý hvězdy, v tom jsme jim nechali možnost volby, aby si taky užili trochu

tvůrčí svobody. Večer byl na pořadu výslech příslušníky StB, jenže vypadali už tak zničeně, že jsme se rozhodli je přizvat jen jako diváky. Joska dělal zřízence, Martin spisovatele disidenta a na mě s Dalem zbyli estébáci. Já byl ten hodnej – máma a Dal zlej – táta. Zinscenovali jsme to v bejvalým uhelným sklepě, tam, co byla zatopená podzemní chodba. Aby to románský sklepení dostalo správněj dobovej výraz, přizdobili jsme stěny oblíbenějma podobiznama masovejch vrahů a citátama vlastní výroby, ovšem byly jak z dílen ideologickejch sekretariátů. Atmosféra byla dokonalá, studenti se krčili v koutě a my jsme rozehrávali drama. Při závěrečným mlácení disidenta jsme se do rolí estébáků vžili tak, že by nás náborovej příspěvek určitě neminul. Zatlačili jsme disidenta Martina do kouta u schodů do podzemí, on uklouznul a zřítíl se po zádech do zatopený chodby. Hladina pokrytá zvířeným uhelným prachem se za ním zavřela, studenti křičeli zděšením, Martin se nevy-nořoval.

„To má za to, že nechtěl spolupracovat, inteligent jeden!“ křičel Dal coby estébák-táta, ale trochu nejistě sledoval bublání v chodbě.

„Další!“ zařval jsem.

Joska chytil Helmuta, kterej stál nejbliž a tlačil ho na vyslejchací štokrdle. Helmut zapomněl na angličtinu, přetlačoval se s Joskou a začal něco vysvětlovat ve svý mateřštině. Už to bylo dlouhý, ale pak se s posledním mohutným zabubláním vynořil Martin. Horníci po šichtě by ho určitě vzali mezi sebe, jen by nesměl jít první do sprchy, aby neucpal kanálek těma nánosama, co měl na sobě. Usoudili jsme, že to jako totalitní den dostačuje a pustili jsme studenty převlíct z teplá-kovek do normálního oblečení.

„To byl jeden z mejch nejlepších hereckejch výkonů,“ konstatoval Dal, když stoupal po schodech. „Ta představa, že máš moc nad něčím životem, je opojná.“

„To chtělo vědět dřív, moh ste udělat u estébáků kariéru,“ dobíral jsem si ho.

„Nó, specialistu na topení disidentů,“ navrhoval Martin s drkotajícíma zubama.

„Eště si to musíme někdy zahrát,“ postesknul si Dal.

„Ale příště budeme vyrážet zuby, aby to nebylo tak fádní. Že jó, Martine?“ navrhnul jsem.

„To ale budu estébák já, s disidentama sem skončil,“ bránil se Martin.

„Však my to z tebe vymlátíme,“ podíval se na něj klidně Dal, když jsme vylejzali ze sklepa.

Konečně jsem zase jednou seděl před Stupněm, upíjel svou ranní kávičku a listoval novinama. Školáci snídali uvnitř, Krejza s Joskou se o ně postarali a já trochu lenošil. Už chyběla jenom Gazela a její mražená, a byl by ten červencovej den dokonalej. Sotva mě to napadlo, objevila se v mým zorným poli a blížila se sem. Možná jsem si měl přát balík pětistovek, třeba by se najednou snesly s oblohy, když mi to tak šlo. Ale asi už to nefungovalo, i když jsem slevil až na dvacetikoruny, nic nepadalo.

„Dobrý jitro, pane Pulkrábek,“ dosedla naproti mně.

„Dobrý,“ začal jsem, ale pak si toho všimnul – lokna byla pryč! Ta nádherná whistlerovská lokna geniality byla fuč.

„Kam ste jí dala?“ ukázal jsem na její účes.

„Je pryč.“

„To ste jí ustříhla?“

„Hena pomohla.“

„To je kámoška?“

„Nó, kámoška v prášku.“

„Víte, že je to škoda?“

„Někomu se nelíbila.“

„Někomu zase jó.“

„Smůla...“

„Měla ste takovej šmrnc cikánky,“ dobíral jsem si ji.

„Vám se líběj cikánky?“

„Někdo se mi líbí.“

„Já vám ted' nenahraju.“

„Jak, nenahrajete?“ dělal jsem nechápavýho.

„Však vy víte. To byste to měl moc lehký.“

„Vy byste to nechtěla slyšet?“

„Tady sme v restauraci?“ překvapila mě.

„Vypadá to tak.“

„Tak bych si mohla objednat jednu mraženou kávu.“

Povzdechl jsem si a vstal.

„Tak já vám teda du udělat to kafe, a víte proč?“

„Protože sem si ho objednala.“

„To taky, ale hlavně proto, že se mi líbíte.“

Otočil jsem se a šel dovnitř, ale když jsem mrknul dozadu, viděl jsem, že na rudým pozadí by asi nevynikla. Namíchal jsem jednu mraženou a nesl ji pěkně na podnose ven.

„Děkuju, pane Pulkrábek, dneska ste si dal záležet,“ pochvalovala si.

„To víte, je to pro vás.“

„Už dost, nebo budu muset odejít.“

„Tak to musím rychle, něco pro vás totiž mám.“

„Já nic nechci, to já vám ještě dlužim.“

„Je to jenom pozvání. Dneska večer máme vernisáž a závěrečnej večírek, tak přid'te, a bude to srovnaný.“

„Ale nepřid'u sama.“

„To nevadí, jak ste někde vy, stejně už nikoho dalšího nevidim.“

„Když vás slyším, tak si to ještě rozmyslim.“

„Budu vás čekat v osm hodin.“

„Možná,“ řekla neurčitě.

Ale mě už volal z kuchyně Krejza, tak jsem jenom řekl „ahoj“ a nechal ji venku s mraženou kávou.

Vernisáž se trochu opozdila, ale teď už lítaly špunty šampaňského, skleničky cinkaly, všichni se usmívali a diskutovali. Stoly byly sražený dohromady, tabule jak na svatbě, nálada slavnostní. Skoro jako o Vánocích, jen místo dáreků se vyměňovaly adresy a slibovalo kamarádství. Spokojeně jsem stál za barem, nalejval drinky a nasával tu skvělou atmosféru večírku na rozloučenou. Měl jsem chuť něco provést, trochu si zařádit, zase vylézt na rozhlednu, nebo aspoň pokropit parník. Už moc

dlouho jsem jenom pracoval, kotel byl natlakovanej a bylo potřeba upustit páru. Kamila přišla v devět i s tím svým troubou, přesně jak vyhrožovala. Chvilku se rozhlíželi a pak si sedli k baru přímo proti mně.

„Copak si dáte, slečno?“ zeptal jsem se schválně, jako bych ji neznal.

„Můžu dostat trochu šampusu, pane?“

„Bezpochyby, madam. A mladý pán si taky něco dá?“ obrátil jsem se na toho jejího.

„Dám si pivo. Je to desítka?“

„Ano. Už du na to.“

Dotočil jsem mu pěkně kapáče, co stál celej den pod pípou, aby si pochutnal.

„Dnes jste našimi hosty,“ podával jsem mu pivo.

Asi se mu to nezdálo, a tak vysázel peníze na pult. Neubude, pomyslel jsem si a hodil mince do šuplíku. Kamile jsem nalil šampaňský, ale trochu jsem ho vylepšil panákem ginu – starej osvědčenej recept. Přitukli jsme si, on kapáčem, my šampusem.

„Ježiš, to je ale zvláštní šampaňský!“ podivovala se Gazela.

Trochu jsem se leknul, jestli jsem to s tím ginem nepřehnal: „To je extra suchý, pravý brut,“ zachraňoval jsem situaci.

„Dobrý to je, ale nějak silný,“ upíjela zdatně dál.

„To se zdá, to je jenom hořkost z tý vinice,“ vymýšlel jsem si.

Už bylo po večeři, tak jsme sestrkali stoly do jednoho kouta a na jednu jsme měli taneční parket. Nalil jsem Gazele další dávku mixu a pustil muziku pořádně nahlas. Ušní bubínky začínaly trpět a sousedi měli předčasnej budíček. Za chvíli už všichni tancovali, jen Holandanky seděly u stolu, cucaly absint, kouřily trávu a všechno jim bylo k smíchu. Křepčil jsem sám za barem, nalejval panáky, víno a točil pivo. Počkal jsem, až ten její Pavel odejde vypustit ty kapáče na záchod, pustil jsem ploužáka a šel za Gazelou.

„Vy se mnou chcete tancovat, Pulkrábku?“ ptala se, když jsem ji bral za ruku.

Šampaňský s ginem nezklamalo. Obejmul jsem ji kolem pasu a přitáhnul těsně k sobě. Jak jsem cítil její blízkost, najednou už jsem nebyl tak suverénní.

„Ste ňák blízko,“ konstatovala, ale nezdálo se, že by to chtěla změnit.

Asi jsem měl říct něco vtipného, jako že je tu málo místa nebo tak, ale jen jsem se jí držel a vychutnával ten okamžik. Začínalo to bejt nebezpečný. Asi to taky cítila, protože mě najednou odstrčila.

„Nemáte tam něco vostřejšího, Pulkrábku?“

„Tak si pod'te vybrat,“ nabídnul jsem a vedl ji za bar.

„To mě tam pustíte?“

„Když sem byl u vás v trezoru...“ uklidnil jsem ji.

Starý dobrý Beatles to zase zachránili. Pustil jsem je naplno, až to vibrovalo celým domem. Poskakovali jsme za barem, ale bylo tam málo místa, tak jsem si stoupnul na židli, podal jí ruku a už jsme oba stáli na barovém pultě. Skleničky padaly na zem, sklo nám křupalo pod botama, víno mi nateklo do sandálů. Za chvíli byl bar plnej. Joska s Dalem povytáhli opasky z kalhot a dranzírovali je jako sólový kytary. Hudba duněla pod klenbou a prchala do náměstí otevřenejma dveřma. U nich stál ten její a díval se na nás. Gazela ztuhla, seskočila s baru a rozběhla se za ním. Chvíli spolu mluvili. Že by ji chválil, to nevypadalo, pak se otočil a vypadnul ven, Gazela chvíli váhala a pak se pustila za ním. Slezl jsem taky s baru, našel nějakou zdravou sklenici a nalil si panáka. Nebudu si kazit náladu, přesvědčoval jsem sám sebe, spláchnul to pořádným lokem a přidal se ke klukům.

Pomalou se rozednívalo, tanečníci se vytráceli, a když jsem zbyl jen já s Krejzou, došlo nám, že už to asi nemá cenu.

„Dem na rozhlednu,“ zavelel jsem.

„Ale tady žádná není,“ odporoval Krejza.

„Jak to že né? Vo jedný vim.“

Vzal jsem nedopitou láhev šampusu a vyrazili jsme ze Stupně. Potáceli jsme se ještě tmavým náměstím, ale obloha už začala růžovět, a když jsme došli na kraj města, do východu slunce zbejvalo pár minut.

„Budem první, kdo dneska v Týnci uvidí slunce,“ oznámil jsem Krejzovi.

„Jak to víte?“

„Protože budeme nejvejš,“ řekl jsem a ukázal nahoru.

Stáli jsme u dávno zrušeného lihovaru, přímo pod vysokým továrním komínem z červených cihel.

„Tam nelezu,“ prohlásil Krejza.

„Tak du sám.“

„Neblbněte, pane Pulkrábek, dyť je to vejška!“

„Už sem byl i vejš. Tak dete?“

„Stačí mi to tady dole,“ rozhod se Krejza.

Zastrčil jsem nedopitou láhev za triko a přelezl plot. U komína stála nějaká bouda a z její střechy vedl žebřík až nahoru. Vylezl jsem na ni po nějakým harampádí a stanul u paty žebříku. Podíval jsem se nad hlavu, bylo to docela vysoko.

„Dávejte bacha, ať nespadnete,“ volal na mě přes plot Krejza.

„Jen klid,“ ujistil jsem ho a zastrčil šampus hlouběji, aby nevypadl.

Začal jsem výstup. Železný stupně, zakotvený mezi cihlami, byly studené a špinavé, ale držely pevně. Poctivá předválečná kvalita, pochvaloval jsem si. Navrchu jsem byl hned. Stál jsem na posledním špryclu, zády opřenej o bezpečnostní obruč a čekal na slunce. Láhev stála přede mnou na hraně komína. Dole byl spící Týnec a někde uprostřed rozsvícenej Stupeň s hrající hudbou. Ani jsme nezavřeli dveře. Najednou mě to oslepilo, slunce se objevilo úplně bez varování a už bylo na láhvi a jiskřilo ve víně. Jako blesk sjíždělo po komíně a pak bylo všude. Vzal jsem láhev, dopil zbytek šampusu a hodil ji dovnitř komína. Vůbec to necinklo, asi zapadla do sazí, napadlo mě. Pak jsem se nadechnul a nasadil si ruce k tvářím.

„Smrt komunismu!“ zařval jsem, co mi dech stačil.

Asi to už nebylo aktuální, ale ten pokřik pro mě znamenal víc než jen dvě slova. Byl to vítěznej jekot lovce mamutů, když skolil svého soka, ale i sípavej vzdech Amundsena, když zjistil, že je první na pólu, a možná i moje poselství tomuhle městu.

Snídaně byla ráno pozdě, ale nikomu to nevadilo. Místo kafe jsem se léčil rajskou šťávou a snažil se vypadat svěže, ale moc se mi to nedařilo. Studenti se trousili pozvolna dolů, u zdi se vršily rance a kufry, bylo po večírku. Znova jsme si vyměňovali adresy, který jsme v tom večerním mumraji poztráceli, a slibovaná kamarádství se zdála po včerejšku ještě pevnější. Přišla za mnou Jennifer, její maminka-dvojnice už čekala venku s najatým autem, odjížděly hned a bez snídaně.

„Hi, Jan, tak já už jedu. Bylo to tady u vás moc pěkný, nikdy na to nezapomenu.“

„Já taky, tohle se povede jen jednou,“ řekl jsem málem dojatě.

„Pamatuješ se ještě na ten náš rozhovor o šéfování a tak?“

„Jo, pamatuju se moc dobře,“ přikejvnul jsem.

„Víš, v Americe by to takhle nešlo, a já myslím, že ani nikde jinde, ale po těch dvou tejdnech tady se mi zdá, že vám se to třeba povede. Držim vám palce. Good luck,“ řekla a dala mi po americku pusu na obě tváře.

„Dík a šťastnou cestu,“ popřál jsem a dal jí jednu českou na pusu.

Trochu ji to překvapilo a mě taky, protože tu žvejkačku tam opravdu měla. Doprovodil jsem ji k autu, zamával a vrátil se do Stupně. Rozbalil jsem si jednu peprmintovou a skousnul ji, třeba to bylo tajemství kalifornského přízvuku.

Leštil jsem sklenice za barem, půl třetí odpoledne, venku vedro a ve Stupni mrtvo. Jen dva vytrvalci seděli před domem u stolku a lili do sebe v tom žáru pomalu teplající pivo. Skoro jsem se nudil. Joska se jel koupat, přijela za ním Simona, a tak se tu přes den moc nezdržoval. Ale nijak zvlášť mi to nevadilo. Krejza něco připravoval na večer v kuchyni, možná trénoval hranolky, slyšel jsem ho sakrovat až do lokálu. Jestli byl na všechno tak šikovnej jako na vaření, tak jsem jeho budoucnost moc růžově neviděl. Sluneční obdélník dveří najednou potemněl a dovnitř vstoupily dvě postavy. Byla to Blanka s nějakým klukem.

„Čau, pane Pulkrábek,“ pozdravila a hrnula se ke mně.

„Ahoj,“ přitáhl jsem si ji a dal jí pusu. „Že se taky ukážeš, neviděl sem tě od toho otevření.“

„Už sem měla několikrát sbaleno, ale dycky to nějak nevyšlo, znáte to...“ vysvětlovala.

„No jó,“ přikejvnul jsem.

„Já vás představím. To je Stave,“ postrčila toho kluka dopředu, „a to je pan Pulkrábek.“

„Ahoj,“ řekl Stave česky.

„Ahoj,“ odpověděl jsem a potřásl mu rukou.

„Stave je z New Yorku, studuje češtinu a teď je tady na stáži,“ vysvětlovala Blanka.

„To někdo v Americe studuje češtinu?“ divil jsem se.

„To je taková katedra slovanská kultura, a to je český jazyk nebo polsky nebo rusky,“ vysvětloval Stave docela slušnou češtinou. „Já si vybral český jazyk a ještě česká historie od Pržemyslovců, to je pro mě hrozně zajímavá věc.“

„To je bezvadný,“ pochvaloval jsem si.

„Hele, pane Pulkrábek, můžeme tady dneska přespat?“ vyzvíдалa Blanka.

„Klidně, nahoře teď nikdo není, akorát sme nestačili uklidit po školákách, tak je tam dost bordel.“

„Co je bordel?“ ptal se Stave.

„Jako nepořádek, mess,“ vysvětlovala Blanka.

„Dejte si věci, kam chcete, jenom né do toho malýho pokojíčka na konci, tam teď bydlí Joska se Simonou.“

„Tak díky. My vám za to uklidíme, ale nejdřív se musím napít, jinak leknu žízní,“ polkla na sucho Blanka.

„A co to bude?“ zeptal jsem se.

„Asi pivo, ale malý.“

„Já taky pivo, normální,“ přidal se Stave a pokračoval, „to je moc dobrže, že my můžeme spát tady v tomhle městě, protože to založil ten král Pržemysl Otakar Druhý, a to byl velký panovník. A tak já si tu můžu sahat na tu historii.“

Dal jsem mu pivo a v duchu ho obdivoval. Věděl možná víc, než lektorej místní usedlík. Pak se začali trousit první žízňivci a já už na Blanku se Stavem neměl čas, ale vystačili si docela dobře sami.

Objevili se zase až večer. S mokrou hlavou a rozpálenějma tvářema vypadali jak dvojička z West side story. Sedli si ještě se Simonou do kouta u kuchyně, tak jsem tam co chvíli zaskočil na pár slov. V jednu jsme zavřeli, byl to takovej poklidnej večer, otevřel jsem si svoji večerní dvanáctku plzeň a přisednul si s Joskou a Krejzou k nim. Jenže mě to tlachání a omílání pořád stejnejch historek brzy přestalo bavit, tak jsem se přesunul za bar a začal uklízet sklenice, abych měl strejčka na ráno.

„Nemáte to zrovna vyleštěný,“ popíchlá mě Blanka, která se taky vytratila od stolu.

„Můžeš to vylepšit,“ podal jsem jí utěrku.

„Klidně,“ souhlasila.

Obešla bar a začala uklízet se mnou.

„Tak jak?“ zeptal jsem se, protože jsem věděl, že pro tuhle otázku si sem přišla.

„Jaký – jak?“ usmívala se.

„Ses eště malá holčička, nebo už můžeš sama na záchod?“

„Co myslíte?“

„No, vypadáš na malou holčičku, ale zdá se, že knoflíky si zapnout umíš, tak budeš asi dospělá.“

„Hm, asi to tak bude.“

Na West side už byla asi trochu moc červená, ale možná to ten Technicolor úplně nechtyl. Sáhnuł jsem do baru pro láhev skotský, ale pak jsem ji vrátil zpátky.

„To chce něco americkýho,“ konstatoval jsem.

Vytáhnul jsem zezadu Jacka Daniela a nalil dva poctivý panáky. To už bylo z úplně jinýho filmu, i v Tennessee se taky něco točilo.

„S ledem, nebo bez?“

„Žádnou vodu do toho,“ řekla rezolutně.

Já si tam hodil dva ledy a ťukli jsme si. Chtěl jsem něco říct, ale jen jsme se na sebe podívali a bylo to jasný. Dal jsem jí mlaskavou pusou a zalil tu pečeť tekutým zlatem. Polknul jsem a pálivý teplo z kukuřičnejch polí se mi rozlilo po těle.

„Mám vás pozdravovat od Kláry,“ řekla a já se vrátil zase zpátky přes oceán.

„Co dělá?“

„Chtěla přijet se mnou, ale na poslední chvíli si to rozmyslela.“

„To je škoda,“ řekl jsem, ale kdybych se chtěl přesvědčit, že to bylo jen ze slušnosti, asi bych neuspěl.

Blanka se vrátila ke stolu, Joska byl zase ve formě a točil zeměkouli a já leštil sklenice za barem a konzultoval s tím Jackem ve skle Kláru, Jacqueline a Gazelu. Bylo mi tak trochu smutno, až mi z toho bylo dobře, protože jsem věděl, že tenhle film ještě nekončí.

Sunul jsem se sobotním odpolednem přes náměstí na poštu. Zahnul jsem okolo školy, letmo sklouznul po tom historickém nápisu „I. stupeň“ a už jsem byl na poště. Bál jsem se, aby tam byla, protože jsem ji už dlouho neviděl. U přepážek bylo pusto, ale už podle rytmu kroků z vedlejší místnosti jsem poznal, že Gazela tu je.

„Dobrý dopoledne, slečno Kamilo,“ začal jsem jako obvykle.

„Dobrej den,“ odpověděla, ale něco v tom hlase nebylo v pořádku.

„Už ste u nás dávno nebyla, pomalu zapomenu, jak se dělá ta pravá mražená káva.“

„Táta mi to zakázal,“ řekla s povzdechem.

„Proč?“

„Že se ptáte.“

„To po tom večírku?“

„Přesně.“

„Trochu rušnější to bylo, ale nic hrozného se nedělo.“

„To se zdá vám, vy tady nežijete.“

„Jak to? Jsem tady víc jak půl roku.“

„Já vim, jenže ste ve Stupni, okolo samý kamarádi, turisti, máte svůj vlastní svět, ste jako ostrov uprostřed moře. Z místních k vám skoro nikdo nechodí.“

„Dokonce ani Joskovi kamarádi,“ povzdechl jsem si.

„Ty k vám nechoděj kvůli Joskovi.“

„Kvůli Joskovi?“ zakroutil jsem nevěřičně hlavou.

„Víte, tady v tomhle městě, když je někdo jinej, tak to všichni těžko snášej. Čtyřicet let sem nikdo nepách, teď sem přijedete vy s partičkou lidí z divadla a taháte sem cizince. Stupeň se zavírá k ránu, lidi se koupou v kašnách a vy se díváte, že k vám místní nechoděj. Buďte rád, že nevíte, co se o vás povídá,“ mávla rukou.

„Ale vy ste k nám chodila,“ bránil jsem se chabě před tou záplavou.

„Protože mi to leze krkem, protože vim, že nejste žádný gauneři, že nepořádáte žádný sexuální orgie a já nevím co eště.“

„A už k nám nepřijdete?“

„Nepřídu, pane Pulkrábek, protože až skončí sezóna, tak vy to tady nevydržíte a vrátíte se zase do Prahy ke svému divadlu a kamarádům, a já zůstanu trčet tady.“

„Ale já se do Prahy nevrátím,“ řekl jsem pevně.

„Řeči se vedou, voda teče,“ odpověděla lakonicky. „Nechtěl ste náhodou volat domů?“

„Jó, chtěl, vytočte mi to, prosim.“

Vlezl jsem do kajuty. Celý mi to připadalo jak z ochotnickýho divadla: poctivej sedlák brání svý jediný dceři, aby se stýkala s nehodným městským floutkem, ktorej s sebou přitáhnul jen nemravnosti a zlozvyky velkoměsta. Ve finále ho pomazou asfaltem, posypou peřím a vyženu za bránu. Bylo by to docela k smíchu, kdybych v tom nebyl namočeněj. Začichal jsem a skoro jako bych někde cítil dehet. Mluvil jsem s rodičema, ale nemohl jsem se na to soustředit. Snad to nepoznali. Zavěsil jsem a šel zaplatit.

„Já tady opravdu zůstanu a zvu vás na mraženou, to platí pořád.“

„Děkuju, ale asi to nepude. A vy na sebe dávejte pozor, až zase polezete na lihovarskej komín.“

„To se taky profláklo?“

„Ale pane Pulkrábek...“

„Já vim, příště budu volat něco hezčího, o vás, že se mi...“

„Radši mlčte,“ přerušila mě.

Úsměv to ještě nebyl, ale taky se už nemračila. Tak jsem se otočil a vyšel na náměstí. Ploužil jsem se napříč a měl nepříjemnej pocit, že mě někdo sleduje, jako bych tápal minovým polem v nepřátelském území. Vešel jsem do Stupně, Joska tam seděl se Simonou v koutě, za barem nikdo, popelníky nevysypaný, sklo neumytý.

„Copak to nemůžete aspoň uklidit?“ řekl jsem a pustil se do práce.

„Já bych to pak udělal,“ hájil se Joska, „dyť tady stejně nikdo není.“

„No právě, ale proč tady nikdo není?“

„Jak, proč tady nikdo není?“ nechápal.

„Ale hovno,“ řekl jsem a zmizel se uklidnit do kuchyně.

Možná je ten náš ostrov moc opevněnej, ale taky to mohl bejt kus pevniny, vršek hory, která se začala vynořovat z moře.

Pozoroval jsem provazy deště, jak vytrvale bičujou náměstí. Skoro aby se Noe chystal k vyplutí. Stál jsem ve dveřích, ale voda se odrážela od dláždění a stříkala až dovnitř. Prvního září, jak má bejt. Joska byl se Simonou v Praze, zůstal jsem tu jen s Krejzou, kterému se domů zatím nechtělo, a tak souhlasil, že ještě pár týdnů vydrží. Vrátil jsem se za bar, ale všechno už bylo dvakrát vyleštěný, sklenice stály v regálech, popelníky se blejskaly. Takhle naklizeny jsme neměli ani před otevřením v červnu.

„Pane Pulkrábek,“ přišel Krejza z kuchyně, „já skočím zatím pro maso. Dáte mi nějaký prachy?“

„Sou přeci ve stole v šuplíku.“

„No právě, tam skoro nic není.“

„To není možný,“ kroutil jsem hlavou a šel se přesvědčit.

Vytáhnul jsem šuplík v psacím stole, kam jsme dávali peníze, ale tam se choulila jen jedna padesátikoruna. Otevíral jsem jedno šuple za dru-

hým, ale všude to bylo stejný. Jen papíry, účtenky a starý jídelní lístky. Krejza na mě koukal s nákupní taškou v ruce.

„Asi si vzal Joska něco do Prahy,“ řekl jsem, vytáhnul svou peněženku a vyndal poslední pětistovku. „To je poslední, moc toho nekupujte.“

„Jasně,“ souhlasil Krejza, sebral peníze a zmizel v dešti.

Ve čtyři přišli první zákazníci, lesáci, co tady byli na brigádě. Pak přišel Brakýr s bráchou, ale to bylo všechno. V deset jsme tam seděli s Krejzou sami.

„Tak se mi zdá, že budu po tenku kakat,“ pronesl lakonicky Krejza.

„Žádná sranda to nebude,“ souhlasil jsem.

„Nezavřem to pro dnešek?“ navrhoval.

„Eště sme tu my. Zvu vás na panáka.“

„Hm, sám sobě zákazníkem,“ poznamenal Krejza.

Tak jsme seděli ve ztichlém Stupni a cucali tu kouřovou chuť. Pro dva konzumenty jsme měli zásob dost.

Noe dál seděl na Araratu, nikam se neplulo. Zvířata se vyhřívaly v nízkým zářijovým slunci okolo archy, tak jako já na schodě před Stupněm. Teplá omítka mě hřála do zad a ranní káva páčila v dlaních. Gazelu jsem zahlídl už z dálky. Kráčela v pomerančovém svetru od městský brány na poštu. Jenže tentokrát nepřešla na druhou stranu náměstí, ale mířila rovnou k nám. Bubínky mi signalizovaly, že to pod žebrama tepe rychleji, než je potřeba k tomu rozvalování. Položil jsem kafe vedle sebe a čekal, co se z toho vyvine. Ještě pár kroků, a byla tady. Sedla si ke stolku a přehodila nohu přes nohu. Vstal jsem.

„Jednu mraženou?“ zeptal jsem se.

„Ne, něco ostřejšího.“

„Horkou čokoládu?“ nabízel jsem.

„Ne, něco mnohem ostřejšího, ale rychle, nebo si to rozmyslim.“

To nebylo jen tak, kolem chodilo plno lidí a měli nás jak na podnose.

„Panáka?“ zeptal jsem se nejistě.

„Dala bych si šampaňský, když si dáte se mnou.“

Zůstal jsem stát a koukal na ni, určitě byla při smyslech.

„Hned sem zpátky,“ otočil jsem se a běžel dovnitř.

Ben Johnson by to nezvládl rychleji, ani s těma svýma steroidama, a to já ještě nes podnos se šampaňským. Postavil jsem na stůl dvě skleničky a vystřelil špunt vysoko do náměstí.

„Tak, a teď už to věděj až u lihovaru,“ řekla odevzdaně.

Nalil jsem víno a ťukli jsme si.

„Na vzpouru?“ zeptal jsem se.

„Už sem to nemohla vydržet, pořád ty řeči.“

„A co doma?“ pokračoval jsem.

„Nevim,“ pokrčila ramenama. „Mám byt, dostala sem služební, nad poštou.“

„Překvapila ste mě.“

„Vy mě taky.“

„Já? Jak to?“

„Půlka září, a vy ste eště tady.“

„Taky tady zůstanu. A teď mám důvod navíc.“

„Zase začínáte?“ podívala se na hodinky. „Ježiš, musím jít.“

„A co ten šampus, vždyť ste si sotva cucla?“

„Schovte mi ho na večer. A nekoukejte tak vyjeveně, pane Pulkrábek.“

Zvedla se a pokračovala dál na poštu. Zašpuntoval jsem láhev, šounul ji do lednice a vrátil se na schod ke svému kafi, bylo ještě teplý. Ben by ani neoběhl stadion, a tady je najednou všechno jinak.

Večer jsem obsluhoval těch pár osiřelejch hostů a pořád jsem pošilhával po dveřích, ale místo Gazely se v nich objevil Joska se Simonou.

„Čau, pardálové,“ pozdravil. „Tak jak to de?“

„Vidíte, žádná sláva,“ ukázal jsem na poloprázdnej lokál.

„No a proč nemáte venku poutač? Kdyby se nasvítíl, je to tady jako v úle,“ halasil Joska.

„To říkáte už půl roku, můžete ho udělat sám,“ nešetřil jsem ho.

„Vy to tady řídíte,“ přiosřil to Joska.

„Já tu akorát pracuju, jestli ste si nevším.“

„Dobře, dobře, už mlčím,“ urazil se.

Byl jsem zrovna při chuti pustit se do něj kvůli těm penězům, ale otevřely se dveře a vešla Gazela s ještě jednou holkou, tak jsem nechal Josku bejt a šel jim naproti.

„Dobrý večer, dámy, nějaké přání?“

„Chtěly bysme nějakej klidnej stolek,“ spustila Gazela. „Ovšem jestli máte něco volnýho...“ rozhlížely se po tý pustině kolem.

„Bohužel, všechno je rezervováno, ale dvě místečka snad eště někde vyšetříme.“

Posadil jsem holky ke stolu a přinesl nedopité šampáňo.

„Janu znáte?“ ptala se Kamila.

„Někde sme se viděli, že jo?“ odpověděl jsem.

„Už sem tady jednou byla,“ souhlasila Jana.

Tak jsem si k nim přisednul a za chvíli se přidal Krejza, protože v kuchyni už nebylo co dělat. Jen tak jsme klábosili, když jsem ucítil něčí ruku na rameni. Byl to Joska.

„Pane Pulkrábek, tady na štrice chtěj platit.“

„Tak je zkasírujte sám,“ otočil jsem se zpátky.

„Já už si moc nepamatuju ceny a než bych to našel...“

Musel jsem se hodně uklidňovat, abych vstal, došel pro kasírtašku a spočítal těch pár piv a dva panáky, co měli. Joska mezitím zmizel i se Simonou nahoře. Jiný hosty jsme neměli, tak jsem se vrátil ke stolu a Josku odložil na jindy. Když jsem si sedal, všimnul jsem si, že Gazela má zase tu svou blond'atou loknu.

„Kde se to tam vzalo?“ ukázal jsem na ni.

„Někomu se líbila.“

„Ale někomu ne.“

„Někdo má smůlu.“

„Vy umíte čarovat?“

„Proč?“

„No, že se vám tam zase vrátila.“

„Jenom trochu chemie.“

„Jiný kouzla neumíte?“

„Umim.“

„Tak mi nějaký prozrad'te.“

„Hm, jenže to by pak už nebylo kouzlo.“

Krejza s Janou začali vstávat od stolu, dřív jsem si ani nevšimnul, že se znají.

„Pane Pulkrábek, já ještě doprovodím Janu, tak mi nezamkněte průjezd, nechce se mi chodit nahoru pro klíče,“ prosil Krejza.

„Jo, my ještě chvíli vydržíme, lokál pak zamknu,“ ujišťoval jsem ho.

„Dík, čau,“ loučili se a mizeli ven.

To bych od Krejzy nečekal, taková tichá voda. Koukal jsem za ním, jak galantně drží dveře a nakrucuje se jak sňatkovej podvodník.

„Tak sem ztratil nit. Kde sme skončili?“ zeptal jsem se Gazely.

„Někde ve vlasech.“

„V mých vlasech?“

„No, ty vaše by to potřebovaly.“

„A co?“

„Ostříhat.“

„Hm, holič k nám nechodí. Neumíte k tomu kouzlení taky náhodou stříhat?“

„Trochu, trénovala sem to na bráškách.“

„Tak mě ostříhejte.“

„A kdy?“

„Teď.“

„Teď hned?“

„Jasně, teď hned.“

„Máte nůžky?“

„Jenom na papír, ale sou ostrý. Počkejte, přinesu je,“ zvednul jsem se a šel pro nůžky.

„Vemte taky hřebec a ručník,“ volala za mnou.

Všechno jsem to přinesl a položil na stůl.

Gazela zkoumala nůžky: „To pude,“ řekla a zašmikala s nima.

„Co teď?“ zeptal jsem se.

„Svlíkněte se.“

„Všechno?“

„Ale pane Pulkrábek, jen do půl těla, a namočte si hlavu, suchý vlasy stříhat neumím.“

Šel jsem do kuchyně, sundal tričko a strčil hlavu pod vodovod. Pak jsem se vrátil a kapky mě studily na zádech a na břichu.

„Co dál?“

„Sedněte si tady pod světlo, nehejbejte se a mlčte, aspoň chvíli.“

Poslechnul jsem, posadil se obkročmo na židli a čekal. Gazela vzala moji hlavu do rukou a začala mě česat. Zavřel jsem oči. Cítil jsem, jak okolo mě obchází, jak drží moje vlasy a pak je po kouskách stříhá. Byla blízko, její kolena narážela do mých, její stehna se třely o můj lokty a v hlavě jsem cítil magnetismus jejích bradavek. Vydržel bych tak nekonečně dlouho. Litoval jsem, že nemám delší vlasy.

„Tak co tomu říkáte?“ ptala se nejistě a nastavovala zrcátko.

Bylo mi vlastně fuk, jak to vypadá, a kdyby mě chtěla ostříhat dohola, klidně bych jí to dovolil, jen aby o mě ještě chvíli pečovala. Ale zdálo se mi to celkem dobrý.

„Na poště je vás škoda, ste vyloženě kreativní typ,“ chválil jsem ji.

„Vy nic neřeknete vážně,“ durdila se.

„To ste na omylu, něco už sem vážně řek.“

„Jó? A že si nic takovýho nepamatuju!“

„Klidně vám to zopakuju.“

„Tak s chutí do toho.“

„Líbíte se mi.“

Asi ji tolik zaměstnávaly moje vlasy spadající na podlahu, když je zametala, že jsem začal pochybovat, jestli jsem to vůbec řekl.

„Já vám nevěřím,“ odpověděla nakonec.

„Ale tohle bylo vážně, fakt,“ ujišťoval jsem ji.

„Hm, dneska večer, protože tu není žádná jiná.“

„Opravdu se mi líbíte.“

„Už budu muset domů,“ zvedla se a šla ke dveřím.

„Počkejte, eště vám dlužím něco za to stříhání.“

„Za to nic nechci,“ odmítala, ale zastavila se.

Blížil jsem se k ní, abych udělal to, co už jsem měl udělat dávno.

„Že vám to ale trvalo,“ řekla, když jsme se od sebe odtrhli.

„Někdy sem hrozně natvrdlej,“ a obejmul jsem ji znova.

Krejza musel kašlat hodně nahlas, ale stejně jsem ho neslyšel, Gazela se ale vysmekla, řekla „ahoj“ a za žádnou cenu nechtěla, abych ji doprovodil.

Dolili jsme si s Krejzou zbytek šampaňského a dali se do úklidu. Spočítal jsem tržbu a nesl ji do kuchyně. Otevřel jsem peněžní šuplík a zíral: zase byl skoro prázdný. Chvilí jsem váhal, ale pak jsem tam peníze položil a šuple zastrčil zpátky. Takhle to asi nepůjde, pomyslel jsem si.

Uklízel jsem záchody – tenhle bonbónek zbyl většinou na mě –, proháněl jsem štětku po míse, když se mě najednou zmocnil pocit, že nejsem sám. Otočil jsem se, ale zahlídnul jsem jen cíp Joskovejch kalhot, jak mizí za dveřma. Vyšel jsem před záchody, žezlo pořád v ruce, gumový rukavice místo hermelínu.

„Josko!“ zavolal jsem.

Zastavil se a otočil. „Hledal sem vás, pane Pulkrábek, ale to nespěchá, stačí, až to doděláte. Já zatím pomůžu Krejzovi s kuchyní.“

„Tak dobře,“ souhlasil jsem a vrátil se do svého království.

Projel jsem pěkně pisoár i umyvadla a uklidil odznaky moci do kumbálu pod bojler. Zase se ze mě stal normální smrtelník, vrátil jsem se do lokálu a hledal Josku.

„Šel se Simonou naproti, asi na snídani,“ vysvětloval Krejza.

Namlel jsem si kafe a připravoval se na prvního zákazníka, ale dneska jsem nečekal dlouho – takovej starší chlápek si to namířil rovnou k baru. Zdál se mi nějak povědomej.

„Dobrý ráno, čím vám posloužim?“ zeptal jsem se.

„Nějaký kafe, jestli máte s mlíkem a větší hrnek,“ objednal si host.

Udělal jsem mu pořádný kafáč a podal mu ho i s plechovkou tatry.

„Nalejte si, kolik chcete,“ nabízel jsem mu.

„Takhle moc nezbohatnete,“ vzal si mlíko a nalil poctivou dávku.

„Třeba přídete častěj,“ odporoval jsem mu.

„Asi ne. Jmenuju se Bednář, jsem Kamily táta.“

„Aha,“ na víc jsem se nezmohl.

„Vy jste asi pan Pulkrábek.“

„Ano, sem rád, že vás poznávám, pane Bednář.“

„Nevím, jestli vám můžu odpovědět stejně.“

„Proč?“

„Kamila má vlastní byt, tady ve městě, to asi víte.“

„Jo,“ přisvědčil jsem.

„Nejdřív utekla ze školy, z vysoký, mohla z ní bejt inženýrka. Hlavu na to má. Ted' odešla i z domu a motá se tady kolem toho vašeho podniku.“

„Někdy sem zajde, ale my nejsme horší než ostatní.“

„Máte to tu pěkný, to ano, ale sem nepatříte.“

„A kdo sem patří?“

„My jsme tady skoro dvě stě let, tu půdu podél hranice už obdělával praděd můjho praděda. A jak ste tady dlouho vy?“

„Já myslim, že takhle to nemůžete brát, svět se zmenšuje, je jiná doba.“

„To už jsem někde slyšel, pane Pulkrábek, když nám brali pole, ani úrodu jsme nemohli sklídit, a kam to dotáhli!“

„Pane Bednář, mně se tady líbí. Já vim, je to drsnej kraj, ale každej sem jednou přišel a byl přivandrovalec a já nechci nic znárodňovat, to spíš naopak. Máme první soukromej podnik ve městě, kde tomu zrovna moc nefanděj, to víte sám,“ vysvětloval jsem.

„Možná ste slušnej člověk, pane Pulkrábek, skoro bych řek, že jo. Až mi tohle zopakujete za deset let, tak vám uvěřím.“

„Myslíte, že tu nevydržim?“

„Moc bych si na vás nevsadil, ale kafe máte dobrý. Co jsem dlužnej?“

„To nechte.“

„Jen si to vemte,“ strkal mi peníze přes bar.

„Děkuju,“ vracel jsem mu na desetikorunu.

„Kamila ještě nemá rozum,“ otočil se na mě ve dveřích, „snad ho máte aspoň vy.“

Koukal jsem za ním, jak odchází přes náměstí a míří k poště. Mohlo to bejt horší, pomyslel jsem si. Dva bráchové a on – slušná přesila. Udě-

lal jsem si konečně kafe i pro sebe, sednul si pod neon a čekal, jestli se objeví Joska. Tohle nebyl den z humoristického románu.

Přišel, ani jsem neměl kafe dopitý.

„Dáte si taky?“ zeptal jsem se.

„Asi jo, ta mámina melta není vono.“

Skoro se mi zastesklo po těch snídaních u paní Bláhový, nebyl jsem tam snad celý léto. Přinesl jsem Joskovi kafe a sednul si vedle něj.

„Tak o co de?“ zeptal jsem se.

„Takhle už to dál nejde, pane Pulkrábek,“ začal váhavě.

„To souhlasím.“

„Víte, když jsme začínali, tak to byl náš společnej podnik, jenže teď se tady cejtím spíš jako host.“

„No, to je tím, že tu skoro nejste.“

„Jenže já tu nejsem proto, že to nechci dělat podle vás.“

„Jak, podle mě?“

„Vy všechno rozhodujete.“

„Možná, že jo, ale já to taky dělám. Já sem nebyl pořád někde u rybníka a na výletech.“

„Byl sem se jen párkrát vykoupat,“ odporoval Joska.

„No párkrát, to přidejte.“

„Jenom odpoledne, když tu stejně bylo mrtvo.“

„Hele, nebudem se hádat, to nemá cenu. Máme prostě na věc každej svůj názor. Co navrhuje?“

„No,“ začal Joska pomalu, „já myslel, že bych to vzal se Simonou sám. Sme dva, a to je pro tenhle podnik tak akorát.“

Brány Tróje se hroutily, suť se sypala a prach mě štípal do očí. Vstal jsem a šel se uklidnit na náměstí. Nedovedl jsem si představit, že bych to tady měl opustit – město, Gazelu. Možná to Joska cítil stejně, ale vždyť jsem to přece celý vymyslel já! Vrátil jsem se dovnitř. Seděl tam a mlčel, Simona vedle něj.

„Dobře,“ začal jsem, „vo jakým uvažujete vodstupným?“

„Jaký vodstupný?“ nechápal.

„No přece to tady po tři čtvrtě roce práce jen tak nezabalim, neseberu spacák a nevodejdu!“

Joska přemýšlel, s tímhle nepočítal.

„Máte nějakou představu?“ zeptal se po chvíli.

„Sto padesát tisíc, prachy na dřevo do čtrnácti dnů,“ risknul jsem to.

Podíval se na mě, jako by neslyšel.

„Sto padesát tisíc, ste blázen? To je skoro dvakrát tolik, co stál celej barák.“

„Samozřejmě ještě převezmete dluh, co sme si na to vzali, dělá to deset tisíc dolarů,“ přisadil jsem si.

Asi ho to překvapilo, ale já se nechtěl jen tak vzdát.

„Musíme si to rozmyslet,“ vložila se do debaty Simona.

„Jó, klidně,“ souhlasil jsem, zdálo se, že brána ještě odolává.

„Dobrý, dám vám vědět,“ uzavřel to Joska a chystal se odejít.

„Eště něco,“ zastavil jsem ho. „Jestli to nevezmete, tak dám těch sto padesát tisíc já vám a Stupeň zůstane mně.“

„Tak jó, řeknu vám, až se rozhodnem,“ zvedli se a odešli někam ven.

Oddechnul jsem si, sutiny zatarasily cestu, jen se ještě neví, kdo zůstal pod nima.

Celej den jsem byl k ničemu. Chodil jsem lokálem a přemýšlel, jestli je to naposled, nebo ne. Naštěstí bylo výjimečně rušno, přeci jen sobota se i v září může vydařit, tak mi nezbejvalo moc času na zpytování. Krejza se v kuchyni překonával, kdyby se nechytil v projekci, určitě by ho někam vzali na smažení hranolků. Večer jsem spočítal tržbu a nesl ji zase do šuplíku, už to bylo fuk, jak to s ní dopadne. Krejza si šel lehnout dřív, tak jsem zvedal židle sám. Nechal jsem dveře na náměstí dokořán, aby se ten kouř aspoň trochu vyvětral, sednul jsem si na poslední židli u baru a nalil si panáka. Skoro nikdy jsem nepil sám, ale dneska jsem tu seděl jak válečnej vysloužilc, kterej bez láhve kořalky nezamhouří oko.

„Neruším?“ ozval se za mnou ze tmy náměstí známej hlas.

Na prahu stál Jirka Myšák s batohem na zádech.

„Čau, pod'ťe dál,“ vítal jsem ho.

„Jen sem to tady chtěl vidět, jak ste to předělali,“ rozhlížel se kolem.

„Co si dáte? Neviděl sem vás strašně dlouho. Kde ste byl?“ chrлил jsem na něj otázky, ale tu, která mě nejvíc zajímala, tu jsem si položit netroufal.

„Nemáte už zavřínó?“ ptal se podivně.

„Jirko, neblbněte, ať se stalo, co se stalo.“

„Byl sem u nich, pane Pulkrábek, a podepsal sem jim to, sviním,“ ulevil si Jirka a zůstal stát uprostřed lokálu.

Zavřel jsem dveře, sundal ještě jednu židli a vytáhl toho načatýho Jacka Daniela. Nalil jsem dvě pořádný dávky a sednul si naproti Jirkovi.

„Chcete to slyšet?“ zeptal se.

„Jo,“ kejnul jsem, ale tak jistej jsem si nebyl.

„Tak na zdraví,“ ťukli jsme si a Jirka obrátil panáka do sebe na ex. Následoval jsem ho a znova nalil.

„Zkrátím to. Někdy v půlce vojny – byl sem v poddůstojnický škole a nějakej lampasák jim zrovna onemocněl – mi šoupli na odpoledne četu nováčků na záskok. Takový vyjevený bažanty, co byli druhej tejden v uniformě. Šel sem s nima na cvičiště do starý pískovny u Váhu. Jeden kluk se ztratil. Našli ho za tři dny na jezu pod Seredí utopenýho. Hrozili mně soudem, že vyfasuju pět let Sabinova a podobně. Měsíc mě dusili na výslechách. Pak přišli dva civilové, představili se, že sou psychologové z vojenský nemocnice. Byli hodný, nehrozili, říkali, že za to nemůžu, že mi neměli svěřit četu, dokud sem neměl poddůstojnický zkoušky. Věřil sem jim. Nic nechtěli, jen se mnou probírali poměry na vojně, vyptávali se na šikanování a tak. Vrátil sem se normálně do kasáren a voni tak jednou za měsíc přijeli, vzali mě ven a spolu sme pak vyměřšleli, co se dá v armádě vylepšit nebo změnit. Samozřejmě sme mluvili i o životě v civilu, ale jen tak okrajově. Přišel sem z toho blbince domů, všechno v klidu, rok se nic nedělo. Pak mě najednou navštívili, chtěli si popovídat, ale mně už se nechtělo. Odešli, zdálo se, že to skončilo. Za půl roku nám zakázali hrát v Praze. Pamatujete?“

„Jo, vzpomínám si.“

„Objevili se znova, už si nechtěli jen povídat. Měli nahrávky z těch schůzek tam, vytáhli podepsaný papíry, kde sem souhlasil se spoluprací. Asi mi to šoupli, když sem byl na dně, ani nevím kdy. Poslal bych je do háje, ale při odchodu se zeptali, jestli mi nevadí, že nemůžu hrát v Praze. Pozval sem je zpátky – a podepsal. Dobrovolně,“ opřel se do židle a vydechnul. „Blběj příběh, co?“ dodal po chvíli.

Obrátil jsem do sebe další dávku. „Proč ste to neřek?“

„To nešlo.“

„Jak to?“

„Nebyl sem si jistej, jestli nemaj náhodou někoho dalšího, kterej to na mě bonzne.“

„Ty vole,“ zaklel jsem a přemýšlel, čemu ještě věřit.

„Nic sem jim neřek, podával sem zprávy a psal tam blbosti, který už stejně znali, ale něco sem napsat musel, nevěděl sem, co si můžou ověřit.“

„A byl tam eště někdo z divadla?“

„Nemám zdání, nic sem nezjistil, scházel sem se dycky jen s těma dvouma.“

„To je v prdeli,“ vyšlo ze mě.

Možná čekal na odpuštění, ale to taky nešlo. A třeba bych udělal to samý co on. Řešit bych to nechtěl. Cítil jsem jenom smutek a bezmoc.

„Co budete dělat?“ zeptal jsem se.

„Přišel sem se vlastně rozloučit, jedu pryč.“

„Kam?“

„Brácha mi sehnal známý ve Státech, můžu u nich bydlet.“

„Vrátíte se?“

„Nevím. Co byste udělal vy?“

„Dáme si panáka,“ nalil jsem další odlivku.

„Tak na toho estébáka, kterej to tady s náma musel vydržet,“ deklamoval Jirka.

„Na jeho játra,“ přidal jsem se.

Obrátili jsme sklenice do sebe, alkohol už začínal působit a nohy mi dřevěněly.

„A co vy, jak vám to s Joskou de?“

„Sme těsně před rozchodem,“ řekl jsem smutně.

„Cože?“

„Dohadujem se vo vodstupným.“

„Vy to chcete pustit?“

„Nechci, ale nezáleží jen na mně.“

„Pane Pulkrábek, to nesmíte vzdát, Joska by to nezvlád, dyť ho znáte.“

„Myslím, že to není jen jeho nápad,“ poznamenal jsem.

„Aha,“ přikývnul Jirka. „Tím spíš škoda, že už vám nemůžu pomoci.“

„Serte na to,“ nalil jsem znova a hned to do sebe hodil. Chtěl jsem něco Jirkovi říct, ale pořád jsem nevěděl jak. Doufal jsem, že alkohol mě zbaví břemene rozhodování. Jirka taky nenechával skleničku dlouho plnou, a tak jsme byli za chvíli na dně.

„Je po něm,“ konstatoval jsem.

„A jakej byl...“ přidal se Jirka.

„Hele, Jirko, mám tě rád, jen škoda, že se to tak posralo.“

„Kašlem na to, dyť sme si užili srandy.“

„Tak eště závěrečnýho,“ navrhnul jsem.

Dopotácel jsem se za bar, nalil z první láhve, co mi přišla pod ruku, a vrátil se k Jirkovi. Propletli jsme si ruce a pozdvihli frťany. Jirka nasadil a mně bylo jasný, co přijde, držel jsem tón a pak jsme spustili v duetu: „Vóóóopice žere banány, už je to všechno za námi. Pusté mi žilou, mírová hráz, už je to v nás. Hej, kdo vchází do tvých snů, má láska?“

Hodil jsem do sebe panáka, byl to absint, a všechno se ve mně stáhlo. Obejmul jsem Jirku kolem krku, a tak jsme tam stáli v tichým Stupni a vzájemně se podpírali, já a můj kamarád estébák.

Ležel jsem ve spacáku ve svém koutě a koukal do stropu na trhliny v omítce. Jirka už byl pryč, někde na cestě do Států. Slíbil, že napíše, ale oba jsme věděli, že diář s adresama zůstane ležet na dně batohu. Možná se taky sbalím a pojedu – za rodičema do Prahy, někam do práce, vstávat včas, abych nepřišel pozdě, a poslouchat šéfa, co mi přidělí. Tomu už jsem odvyknul, tady jsem si rozhodoval já, Jan Pulkrábek. Slyšel jsem

z ulice závozníky, jak skládají zboží naproti v zelinářství, v hlavě jsem měl ještě toho Jacka z Tennessee, tak jsem se raději zvednul a šel připravit lokál jako normálně, ale možná už pro Josku. Všechno bylo lepší, než tu jen tak ležet. Zrovna jsem poněkolkátý přešetřoval sklenice, když Joska vešel.

„Čau,“ pozdravil.

„Dobrý ráno. Tak co, už ste se rozhodli?“

„Už jo,“ odpověděl.

„Jak?“ vypravil jsem ze sebe.

Stupeň mi poskakoval před očima od svých prvních krůčků jako batole až po dnešní ráno dospělosti, a my jsme tam i po tý strašný době stáli pořád stejně, já za barem a Joska ve dveřích.

„Hodně sme vo tom přemejšleli, až do noci, a nakonec sem se rozhod, že bych vzal ty peníze.“

Nejraději bych přeskočil bar a dal mu jednu štípanou, nebo aspoň vyběhnul na ulici, políbil prvních deset lidí a hupsnul do kašny, ale udržel jsem se.

„O. K., tak do čtrnácti dnů vám dám ty prachy.“

„Tak dobrý,“ řekl Joska a šel pryč.

Najednou mi to přišlo líto. Šli jsme do toho spolu, a teď to takhle blbě skončilo.

„Josko,“ zavolal jsem, „hele, díky, že ste mi s tím pomoh, sám bych to nezvládnul.“

„No, jó,“ odpověděl neurčitě a zastavil se.

„Nejste naštvanej?“

„Ani né, ale takhle to fakt dál nešlo,“ povzdechnul si.

„Josko,“ řekl jsem a napřáhnul ruku. Chytil ji a sevřel.

„Smrt komunismu!“ zařval jsem.

„Naserem to do nich, do čůráků!“ přidal se Joska.

Ale skřípalo to. Ulevilo se mi, když odešel. Honza dostal svou princeznu, ale drak taky nepřišel zkrátka. Něco to stálo.

V ruce jsem měl seznam čísel, stál jsem u přepážky na poště, obtelefonoval všechny možný známý a kamarády a sháněl peníze. Pobíhal jsem mezi kabinkou a přepážkou, až jsem je nakonec sehnal. Někdo slíbil dva, někdo pět, ale sehnal jsem i dvacet tisíc od Martina Krátkýho.

„Tak co sem dlužnej?“ zeptal jsem se po posledním telefonátu.

„Mně?“ usmívala se Gazela.

„Vám taky?“

„A komu eště?“

„No asi nejvíc telekomunikacím,“ řekl jsem.

„To dělá jen tři sta patnáct korun.“

„To je slušný,“ podotknul jsem a vytahoval peníze.

„Co to organizujete?“

„Loučím se s kamarádama.“

„Vy někam jedete?“

„Naopak, zůstávám tady.“

„Fakticky?“

„Opravdu, a dneska to oslavuju. Přídete?“

„To bych měla, když je to takový vážný.“

„Budu moc rád, příd'te určitě,“ opakoval jsem pozvání.

Vyšel jsem z pošty a běžel přes náměstí do Stupně. Moře, poušť nebo minový pole, dneska to bylo fuk, vznášel jsem se nad tím. Joska se Simonou už odjeli, drak byl zapomenutej a já chodil po lokále, všechno si znova prohlížel a zakoušel ten novej pocit. Ted' to je moje, já jsem tady šéf. Moc jsem toho do večera neudělal, měl jsem na to lidi, teda Krejzu. Přijeli nějaký jeho kamarádi, tak jsme měli jistotu aspoň dvou zákazníků. Gazela přišla i s Janou, uvedl jsem je náležitě ke stolu a pak zavolal na Krejzu: „Hele, беру si na večer volno, zvládnete to?“

„Bud'te v klidu, pane Pulkrábek, levou zadní.“

Asi měl pravdu, ty dva stoly ho opravdu moc nezaměstnají.

„Lahvinku šampaňského, pane vrchní,“ objednával jsem. „A vemte si taky skleničku.“

„Ale samozřejmě, pane hoteliéře, rád,“ ukláněl se profesionálně Krejza.

„Tak co vlastně oslavujem?“ ptala se Jana nedočkavě.

„Ještě moment, až bude nalito,“ čekal jsem.

„Tak už s tím nedělejte tajnosti,“ dorážela Gazela.

Povstal jsem a zvednul sklenku: „Dnešním dnem se stávám Týnečákem.“

„To se moc neradujte,“ podotkla Gazela.

„Dohodnul sem se s Joskou, že ho vyplatím a Stupeň bude můj.“

„Nebyl bych si tak jistej, kdo má vlastně slavit,“ popíchnul mě Krejza.

„Zákazníkama to tady zrovna neoplývá, ale to je teprve začátek,“ oponoval jsem.

„No právě,“ dodal Krejza, „to horší teprve přijde.“

„Tak vás vítám mezi náma řepama,“ řekla Gazela a dala mi pusy.

„To já se musím taky přidat,“ dostal jsem ještě jednu z druhé strany od Jany.

„Tak na kapitalisty, když k nim teď patřím,“ zvednul jsem sklenku a znova jsme si připili.

Zopakovali jsme to ještě několikrát, zákazníci odešli, tak jsem pustil hudbu trochu víc a začali jsme tancovat. Jen tak jsme přešlapovali, ale byl jsem Gazele čím dál blíž, až jsem ji najednou obejmul a tančili jsme spolu.

„Nejste zas nějak blízko, Pulkrábku?“

„Rád bych byl eště blíž.“

„To snad ani nejde,“ skoro zašeptala.

Otáčeli jsme se pohaslým Stupněm, neon ji modročerveně barvil vlasy, mlha odnesla všechny okolo a potom zmizeli i zdi kolem nás a zbyla jenom noc. Už nehrála ani hudba a já ji vedl tanečním krokem přes náměstí k poště a po schodech nahoru do jejího bytu.

„Co to děláte?“ ptala se, když jsem ji hned za dveřma začal objímat. „Seš hroznej,“ říkala, ale jablko už bylo nakousnutý a archanděl zapaloval meč.

„Miluju tě,“ řekl někdo.

„Chtěla bych s tebou dítě,“ letělo prostorem a vracelo se ozvěnou.

Třeba se spletli a ráj byl venku.

„Chtěla bych s tebou dítě,“ znělo mi v uších i ráno, když jsem nasedal do auta a odjížděl z Týnce tou známou houpavou cestou. Něco jsem musel udělat. Ta věta mi udělala v mozku zmatek. Snad to pochopí, doufal jsem. Pak jsem zastavil a otočil auto, nemohl jsem ji tam přece nechat jen s tím dopisem, co jsem napsal, ale po sto metrech jsem to vzdal a pokračoval zase na Prahu. Bylo to asi zbabělý, ale bál jsem se otázek, protože pro odpověď jsem teprve jel.

Tisknul jsem zvonek, ale nikdo neotevíral. Poslední pokus, řekl jsem si a zmáčknul ještě jednou. Už jsem chtěl odejít, když jsem zevnitř zaslechnul drobný kroky.

„Kdo je?“ ozval se z druhý strany Klářin hlas.

„Honza Pulkrábek,“ odpověděl jsem pomalu.

Zacinkal řetízek bezpečnostního zámku a dveře se otevřely. Stála tam jenom v pánský košili, stejná jako dřív.

„Ahoj, dlouho sem vás neviděla, pod'te dál.“

„Ahoj,“ pozdravil jsem a vešel dovnitř.

„Zvonil ste dlouho?“

„Skoro sem už odešel.“

„Ježiš,“ vydechla, „já se totiž učim na saxofon, a tak jsem vás neslyšela. Já vám zahraju, ale je tu trochu nepořádek, máma jela pryč, tak to tady vypadá.“

Plácala jedno přes druhý, aby zakryla svou nejistotu. Sedla si na zem, pověsila saxofon na šňůrku, co měla kolem krku, a začala foukat. Jak se nadechovala, rozevřela se jí košile. Nic víc už na sobě neměla. Trochu to zaskřípělo a zachrochtalo.

„Eště mi to moc nejde,“ zasmála se. „Nedáte si víno? Mám tu nějaký červený, načatý.“

„Jen trochu a s vodou, sem tu autem,“ souhlasil jsem.

Odběhla do kuchyně a já se rozhlížel kolem. Ten provaz, kterej mi ještě dlužila, tam ležel na zemi, stačilo ho zvednout a dát do kapsy. Přinesla víno. Ťukli jsme si a já se napil.

„Moc vody tam teda není,“ konstatoval jsem.

„Ale jó,“ uklidňovala mě.

„Hm, tak na prst.“

„Snad se nebojíte, že vás opiju?“

„Neni to tak snadný, vydržim hodně.“

„Mockrát sem za váma chtěla přiject.“

„Já vim, Blanka mi říkala.“

„Ale pak sem dycky dostala strach, bála sem se, co uděláte.“

„Proč?“ nechápal jsem.

„Protože sem na vás byla hnusná – předtim.“

„No, někdy,“ řekl jsem neurčitě, to téma mě táhlo někam zpátky, kam jsem nechtěl.

„Ted' mě to mrzí,“ napila se zhluboka.

„Už je to pryč,“ snažil jsem se to ukončit.

„Né, já vám to musim říct, já sem to nechtěla, ale byla sem jenom s mámou, ta si našla takovýho...“

„Já to vim,“ skočil jsem jí raději do řeči. „Vim, že tě dusil, já to chápu.“

„Houby chápete a houby víte, to neví nikdo.“

„Já sem to nezažil, ale vim, že je těžký mít mámu tady a tátu za oceánem.“

„Nemám ho za oceánem, nevím, kdo je můj táta.“

Ztichnul jsem, najednou jsem byl mimo.

„Mámu v sedumnácti znásilnili, bála se to přiznat, tak sem se narodila. Ten její novej mi to jednou vyklopil.“

Asi jsem měl něco říct, jenom jsem hned nevěděl co, tak z toho vyšlo jen takový zamručení.

„Někdy chodim po ulicích,“ pokračovala, „a koukám, jestli bych ho nepoznala, musí bejt trochu jako já, mámě podobná nejsem.“

„Proč si mi to neřekla?“

„Abyste mě litoval? O to sem nestála.“

„A proč mi to říkáš ted'?“

„Odpovězte si sám.“

Koukala do země, snad jí zaujaly ty dračí motivy na koberci, saxofon jí visel bezmocně kolem krku jako závaží a já nevěděl, jestli je to jenom lítost, co mě tady ještě drží.

„Hm,“ pokejval jsem hlavou.

Odpověď se nabízela, ale dokud jsem ji nevyslovil, neexistovala.

„Jsem ráda, že ste zase tady,“ podívala se na mě.

„No jó,“ přitakal jsem.

„Já se jen dojdou oblíct, hned sem zpátky,“ a odběhla do ložnice.

Dveře zůstaly pootevřené a za nima byla odpověď, dva tři kroky, výhybka by cvakla a jel bych po jiný koleji, ale já seděl a upíjel dál víno. Pak jsem položil skleničku opatrně na stůl a vyšel z bytu. Hned za rohem byla budka, tak jsem zkoušel zavolat Gazele na poštu, ale nikdo to nezvedal. Nechal jsem to vyzvánět, až mi došlo, že je neděle a nikdo tam není. Nasednul jsem zpátky do auta a vyrazil do Týnce. Jenže pak mě napadlo, že když už jsem v Praze, obejdu kamarády a vyberu ty peníze pro Josku. Otočil jsem to a vracel se. Pak jsem si vzpomněl: to lano, ten kus provazu tam zůstal. Ale já už neměl odvahy se pro něj vracet.

Nahoru, dolů, vzpomínka na plechovou budku, na samopalníka, dolů s kopce, jenže ne do Stupně, ale před poštu. Z vedlejšího sedadla jsem vzal kytici a vešel dovnitř. Seděly tam pošťáčky jako obvykle, ale Gazela tam nebyla.

„Kamila tu není?“ zeptal jsem se.

„Vzala si dovolenou,“ řekla jedna z pošťáček a pošilhávala po kytici. Vyběhnul jsem nahoru k jejímu bytu a zazvonil. Nic, žádný kroky, jenom ticho. Zkusil jsem to ještě jednou, ale výsledek byl stejný. Já vůl, měl jsem ject raději na noc! Sháněl jsem peníze až do večera, a pak mě máma přesvědčila, ať jedu až ráno. Vrátil jsem se na poštu, ale za přepážkama nic nevěděly, tak jsem nasednul do auta a dojel do Stupně. Zbejvala malá naděje, že bude tam. Vběhnul jsem dovnitř, Krejza seděl pod neonem a listoval v novinách.

„Čau, nebyla tady Kamila?“

„Ne, neviděl sem jí.“

„Nic mi nevkázala?“

„Ne,“ díval se na mě tázavě. „Kde ste byl? Vůbec sem o vás nevěděl.“

„Ale v Praze, jenže sem tam neměl vůbec jezdit,“ řekl jsem a zmizel nahoře. Hodil jsem tašku do kouta, lehnul na slavník a civěl do stropu. Vzpomněl jsem si na ohňovýho mužička a jeho signály, ale ještě se nepopilo, tak jsem si musel poradit sám. Vyšel jsem na náměstí, bloumal okolo a doufal, že ji třeba potkám.

„To ste vy, pane Pulkrábek?“ ozval se nade mnou hlas paní Bláhové.

„Jó, to sem já, dobrej den.“

„Nechcete zajít? Mám akorát čerstvou polívku,“ zvala mě.

„Děkuju, pani Bláhová,“ chtěl jsem odmítnout.

„Jen žádný výmluvy, pod'te nahoru, ať máte taky něco pořádnýho, a né jen tu hospodskou stravu.“

Tak jsem stoupal po schodech do kuchyně paní Bláhové. Dlouho jsem tam nebyl, ale změna žádná: kamna, štokrdle, Rud'ásek – všechno na svém místě. Na stole už stála polívka a kouřilo se z ní. Začal jsem jíst.

„Teda pani Bláhová, vás bysme potřebovali za kuchařku, je to výborný!“

„Ale děte, je to jen kus kosti a trochu jater.“

„Ba né, je skvělá,“ pochválil jsem ji a jedl dál mlčky.

„Tak copak je s váma, pane Pulkrábek?“ zeptala se najednou.

„Nic, jen sem trochu přetaženej.“

„Jen nepovídejte, jak se na vás podívám, tak vidim. Já sem vychovala tři takový, jako ste vy, a eště holku k tomu, tak to poznám.“

„Je to taková osobní věc,“ vykrucoval jsem se.

„Tak ven s tim, přeci se nebudete žinýrovat před takovou starou osobou, jako sem já.“

„Udělal sem blbost, pani Bláhová, a nevim, jestli se to dá eště zachránit.“

„To je ta z pošty, taková dlouhá, že jo?“

„Jak to víte?“

„Co já tady mám sama dělat? Na noviny pořádně nevidim, v televizi je ted' samá politika, tak tu sedim u vokna a koukám se.“

„No jo, máte to tu jako na dlani, celý náměstí.“

„Tak co ste jí proved?“

„Ále, nechal sem jí utýct.“

„Však vona se vám vrátí, dyť na vás mohla voči nechat.“

„Myslíte?“ řekl jsem s nadějí.

„Co se rádo má, najde se. Tak to je.“

„No já nevim,“ zapochyboval jsem.

„Podívejte, pane Pulkrábek, ženský sou jedna jako druhá, když bude vidět, že jí máte rád, tak vám všechno vodpustí.“

„Snad máte pravdu, pani Bláhová.“

„Tak už se trochu usmějte a dojezte tu polívku, ta je na sílu.“

Dojedl jsem, poděkoval a vrátil se do Stupně. Ale Gazela nepřišla. Seděl jsem v lokále a hledal v podlaze místa, kde jsme tančili, poslouchal tu hudbu a čekal, jestli noc nepřinese nějaký zázrak. Jenže ty asi zůstaly tam za zdí a had je dobře hlídal.

Už to bylo víc jak deset dní. Přijel Joska, dal jsem mu peníze a ještě jsme to spolu zapili. Snad už byl v klidu, měl nějaký plány v Praze, všechno mi vyprávěl – já byl teď dobřej posluchač, ale kdyby mluvil po eskymácku, stejně bych mu příkyvoval. Dvakrát denně jsem chodil okukovat poštu, zkoušel zvonek jejího bytu a večer přivolával světla u ní v okně. V Silicon Valley by určitě postavili něco dokonalejšího, než jsem byl já – trochu inteligentnější myčka nádobí s několika replikama –, na těch pár hostů by to stačilo.

Točil jsem zrovna pivo, když vešla do dveří. Do toho půllitru, co jsem měl pod pípou, se muselo vejít aspoň půl sudu, ale možná spíš přetekl.

„Ahoj.“

„Ahoj,“ řekl jsem a šel jí naproti. „Nikde sem tě nemoh najít.“

Stála u dveří a koukala na mě, jak se blížím. Okolo stál špalír, lidi se smáli a rozhazovali konfety, hudba vyhrávala a někdo mě kropil šampaňským, začaly salvy z děl a ohňostroj zaplnil nebe, náměstí bylo plný a jásal.

„Jen sem vám přišla říct, že nemusíte mít strach: nejsem v tom.“

„To nevádí, Gazelo,“ obejmul jsem ji, „příště se to třeba povede,“ a políbil jsem ji na pus.

Ale to už nás dav zvedal až nad hlavy a já cítil její ruce na svých zádech.
„Seš hroznej, Pulkrábku,“ zašeptala.

Kathmandu 1997

Maríž 1999

Namísto doslovu

Je to ještě FIFA? Nebo je to už HIFR? Tak nějak se asi bude ptát čtenář knihy, kterou ještě stále držíte v ruce. Jistě, prvky žánru **FI**kce **FA**ktu kniha A pak uvidíš... bezesporu obsahuje – pozměněná jména postav i lokalit, přebásněné pijácko-divadelní hymny...

Ovšem jak horizontálním, tak i tím druhým záběrem se kniha jednoznačně řadí mezi **HI**storické **FR**esky! Je to logické, vždyť poslední dekáda minulého milénia, kterou obráží, byla pro nás všechny zatraceně vzrušující! I pro partičku středoškolských přátel se silnou zájmově-divadelní deviací.

A hle – někteří z nás dnes řídí velemamutí společnosti s miliardovými zisky, jiní směle projektují mrakodrápající budovy z plexiskla a cementu, jiní se vyhřívají na výsluní titulních stránek celobarevných týdeníků, jiní jsou vyhledávanými tvůrci celovečerních a jiní jen třicetivteřinových filmů, hlasy dalších jsme zvyklí slyšet z rádia, a jedna z tváří se dokonce stala nejkrásnější tváří roku – není důležité, že zrovna ta má... Naše trabanty, škodovky a wartbuicky se během deseti let postupně proměňovaly v ojeté vozy ze SRN, abychom dnes poháněli své smyků neschopné hybridní vozy všemi čtyřmi koly, zatímco naše ženy a děti chrání před nežádoucím pšíkancem palubní počítač aktivací pylového filtru.

A po jiných z nás se naopak jakoby slehla zem – snad nebyli připraveni, nebyli dost rychlí a operativní. Ale nejednou jen proto, že odmítli přistoupit na nová pravidla soutěže, že se skoro najust rozhodli „už to tady doklepat“ v rytmu uplynulých čtyřiceti let komunistické hrůzovlády, která nás sice svými rudými chapadly rdousila, ale zároveň stmelovala v jeden většinou ideálně nalitý eidamský blok přátel, kteří by přísahali, že nic už nikdy nebude jinak. Ó, osudy! Vy žízálí tunýlky, klikatící se nezjistitelnými průměry a směry!

A pan Boháč se tu stává jakýmsi bagrem, který svou někdy až nemilosrdnou lžící vyvrhuje z hlubin zapomnění i ty vzpomínky, které by

raději tiše spaly; tam zase buldozerem, ba pásákem, erodujícím segmenty svých pásů léty vytvořenou krustu, zároveň však pásákem, který – protože radlici táhne za sebou – vše vzápětí přikrývá jemnou vrstvou smíru. I to je logické, hlavní hrdina, naPůl Krábek, naPůl Boháč, má svůj jasný a důležitý cíl, a o věcech Života a Lásky si většinou může dovolit dumat jen do té doby, než přivezou cihly.

K tomu všemu používá pan Boháč klasických forem i literárních metod: řazením slov vytváří věty, zakončované většinou charakteristickou „boháčovskou“ tečkou vpravo dole od posledního písmene věty. Odstavce zajímavě člení text a usnadňují orientaci; autor se navíc striktně drží osvědčeného pravidla, že následující stránka má nést vždy o něco vyšší číselné označení než stránka předchozí.

Ilustracím lze vytknout jedině: nečetnost. Naopak map (proč Grónsko?) by možná mohlo být méně. Ale to jsou jen drobné masařky na středně velkém díle o ohromném díle, o kusu života, který se naštěstí smekl nečekaným směrem, a kromě zanedbatelných ztrát, přinesl netušené odměny. Tak to prostě, zaplatpámbu, funguje.

Marně jsem však v knize hledal jednu autorovu osobní příhodu, kterou v jeho případě považuji za určující. Kdysi se, podroušen a prochladlý, ocitl v plánské sokolovně, aby se tu uložil ke spánku, dál už jej nohy totiž odmítaly nést. A po celý zbytek noci se, nešťastník, marně snažil přikrýt tím jediným, co našel: volejbalovou sítí. – A přežil!

Podobně se i hrdina knihy snaží hledat kousíčky teplíčka v chladném a děravém světě plném sítí. Odkázán pouze na své síly a svou víru, že dokud je režie jen a jen v jeho vlastních rukou, snad přežije. Zároveň je snad připraven i na to, že pokud nepřežije, tak nejspíš natáhne perka. Upřímně řečeno, nárok by na to už měl – dokázal toho dost.

Má úcta!

Tomáš Hanák

Jan Boháč

A pak uvidíš...

Edice Současná česká próza
Doslov Tomáš Hanák
Redakce Jaroslava Bednářová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 9. 11. 2017

ISBN 978-80-7587-260-9 (epub)
ISBN 978-80-7587-261-6 (pdf)
ISBN 978-80-7587-262-3 (prc)
ISBN 978-80-7587-263-0 (html)